ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2026

MEERJARENRAMING 2027 - 2029

gemeente
Lelystad

Inhoudsopgave

Ontwerp programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027 - 2029

1. Bestuurlijke boodschap 2
2. Leeswijzer 5
3. Beleidsbegroting 7
3.1 Taakvelden 7
0. Bestuur en ondersteuning 7
1. Veiligheid 19
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 22
3. Economie 27
4. Onderwijs 33
5. Sport, cultuur en recreatie 38
6. Sociaal domein 46
7. Volksgezondheid en milieu 59
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 67
3.2 Paragrafen 71
1. Lokale heffingen 71
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 80
3. Onderhoud kapitaalgoederen 88
4. Financiering 90
5. Bedrijfsvoering 94
6. Verbonden partijen 96
7. Grondbeleid 112
8. Interbestuurlijk toezicht 114
9. Onderzoeksagenda 119
10. Openbaarheidsparagraaf 120
4. Financiële begroting 121
4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting 121
4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen 123
4.3 Actualisatie reserve ontwikkeling stad 150
4.4 Uiteenzetting financiële positie 155
Bijlage 1: Subsidieoverzicht 160
Bijlage 2: BBV indicatoren 172

1. Bestuurlijke boodschap

Het raadsakkoord als basis

Geboren op de rijke kleigronden uit het water van de Zuiderzee. Zo ontstond Lelystad als stad van de voortuitgang. Als naamgever van deze stad zag visionair Cornelis Lely grote kansen voor een boeiende combinatie van stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen. Nu na 60 jaar staat Lelystad voor de uitdaging om haar oorspronkelijke idealen te vertalen naar de huidige realiteit. Lelystad is inmiddels een volwassen en volwaardige stad geworden en de ambitie ligt er om versneld door te groeien naar een omvang van 120.000 inwoners.

Met het raadsakkoord als basis zijn er deze bestuursperiode mooie ontwikkelingen gerealiseerd en in gang gezet. Het raadsakkoord bracht verbinding en faciliteerde het scherpe debat op een andere manier dan voorheen. Het college waardeert de constructieve opstelling van de raad en is trots op de resultaten die tot dusver zijn behaald. Conform de motie van de raad zal het college – uiterlijk in januari 2026 – een slotevaluatie uitvoeren en daarover met de inwoners communiceren.

In dit laatste volledige jaar voorafgaand aan de nieuwe bestuursperiode vindt nog volop besluitvorming plaats en wordt hard gewerkt aan de toekomst van de stad. Het college zal zich daar met veel enthousiasme in blijven zetten, met het raadsakkoord als basis.

Kadernota 2026 - 2029

In de gemeentelijke planning- en control cyclus neemt de kadernota een centrale plek in. Het is één van de belangrijkste documenten voor de raad om richting te geven aan het gemeentelijk beleid en de financiën. De kadernota geeft het college duidelijkheid over wat er in de ontwerp programmabegroting moet worden opgenomen. Denk aan de financiële kaders die gebruikt moeten worden en de politieke en maatschappelijke prioriteiten die daarin een plek moeten krijgen. Met het vaststellen van de kadernota 2026 – 2029 heeft de raad het college de volgende kaders meegegeven:

1. Financiële kaderstelling
Het geactualiseerde financieel perspectief in de kadernota 2026 – 2029 liet in de eerste jaarschijven een beperkt tekort zien. Met ingang van 2029 liep het tekort echter op tot een bedrag van ruim €6,5 miljoen structureel. Belangrijke nuancering daarbij was dat er nog veel onzeker was en dat er wellicht nog gerekend kon worden op extra geld vanuit het Rijk. Zo werden er op dat moment nog gesprekken gevoerd tussen de VNG en het Rijk over een tegemoetkoming voor het ravijnjaar en compensatie voor de structurele tekorten binnen de jeugdzorg.

Wat nog meer meespeelde was dat er in de afgelopen jaren sprake was van aanzienlijke rekeningresultaten. Het college heeft in de kadernota uiteen gezet dat een aanzienlijk deel van deze afwijkingen incidenteel van aard is, maar dat op onderdelen wellicht strakker begroot kan worden. Voorbeelden zijn de inkomsten uit de onroerende zaakbelasting, de inkomsten uit het gemeentefonds, de inkomsten uit bouwleges en de budgetten op het vlak van treasury. Ook is aangegeven dat kritisch gekeken kan worden naar de beschikbare budgetten voor het kunnen compenseren van loon- en prijsontwikkelingen. Het college heeft daarop de opdracht gekregen de mogelijkheden op dit vlak nader te onderzoeken.

Op basis van bovenstaande werd ingeschat dat het uiteindelijke tekort in de ontwerp programmabegroting nog wel eens lager uit zou kunnen vallen, met name in de eerstkomende jaren. Het tekort in 2029 zou naar verwachting niet volledig verdwijnen, maar vanuit de raad was er veel begrip voor het collegevoorstel om nu niet over te gaan tot een nieuwe bezuinigingsoperatie. Het belangrijkste argument hiervoor was dat de raad vorig najaar al een omvangrijk pakket met ombuigingsmaatregelen heeft vastgesteld, oplopend tot een bedrag van bijna €20 miljoen structureel.

Mocht het doorvoeren van ombuigingen uiteindelijk onontkoombaar blijken te zijn om jaarschijf 2029 sluitend te maken is dat iets waarover in de nieuwe bestuursperiode een weloverwogen afweging gemaakt kan worden. Dit procesvoorstel is door de raad bekrachtigd met het vaststellen van de kadernota 2026 – 2029.

2. Inhoudelijke kaderstelling
De raad heeft bij de behandeling van de kadernota 2026 – 2029 in totaal 12 amendementen en 18 moties aangenomen. Deze amendementen zijn conform verwerkt en de uitvoering van de diverse moties wordt via de reguliere weg door het college opgepakt. Bij een aantal moties ligt er een directe koppeling met deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029. Bijvoorbeeld omdat de raad in de motie het college verzoekt / oproept / opdraagt om bij de programmabegroting te komen met een inhoudelijke uitwerking of een concreet voorstel.

Het college heeft deze politieke en maatschappelijke prioriteiten als leidraad genomen bij het opstellen van deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029. Voor elk van onderstaande moties ligt er dan ook een concreet uitgewerkt voorstel dat aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

- Capaciteit stadstoezicht (M03-M07)
- Digitale soevereiniteit (M06 – M02)
- Noodzakelijke modernisering Kubus (M07-M05)
- Nieuw poppodium (M08-M12)
- Opfrisactie Stadhart (M10-M04)
- Jongerenwerk, Versterken van de Basis, Wachtverzachter (M11-M08)
- Jeu de Boules (M13 – M19)
- Renovatie en herinrichting begane grond stadhuis (M24-M25)
- Veldbehoefte voetbal (M26-M27)
- Inzet onderuitputting realisatie maatschappelijk vastgoed (M27-M28)

Ontwerp programmabegroting 2026 - 2029

Bij het opstellen van de ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 heeft het college de financiële- en inhoudelijke kaders zoals hierboven staan beschreven als leidraad gebruikt. Verder is gebruik gemaakt van de meest actuele informatie zoals we die nu kennen, teneinde de gemeentelijke boekhouding zo reëel mogelijk te houden. De onontkoombare ontwikkelingen en actualisaties die bij de kadernota 2026 – 2029 nog niet (volledig) in beeld waren komen uitgewerkt terug in deze ontwerp programmabegroting.

Verbetering van het financieel perspectief
Het financieel perspectief heeft zich – conform wat al werd verwacht – gunstig ontwikkeld. Voornaamste oorzaak hiervan is dat het Rijk gemeenten deels tegemoet is gekomen met betrekking tot het ravijnjaar (zie ook de op 24 juni met de raad gedeelde informatienota met kenmerk 25.270). Daarnaast is er kritisch gekeken naar de structurele doorwerking van enkele grotere meevallers die zich in de afgelopen jaren steeds voordeden in de jaarrekening.

In deze ontwerp programmabegroting wordt voorgesteld om – daar waar het kan – voortaan strakker te gaan begroten. Het gaat dan om de inkomsten uit de onroerende zaakbelasting, de inkomsten uit het gemeentefonds en de budgetten op het vlak van treasury. De consequentie van het strakker begroten is dat er minder snel sprake zal zijn van een voordelig rekeningresultaat bij deze onderdelen, of dat er zelfs sprake is van een nadeel als het tegenzit. Deze lijn is goed verdedigbaar, omdat het voorkomt dat er op dit moment verdere bezuinigingen moeten worden doorgevoerd.

Het strakker begroten van de inkomsten uit bouwleges wordt echter niet als realistisch gezien, omdat de jaarrekeningresultaten in de afgelopen jaren voornamelijk werden veroorzaakt door vergunningaanvragen voor realisatie van enkele zeer grote bedrijfsgebouwen. De bebouwing van deze grote bedrijfskavels is echter eindig en dat geldt ook voor de forse meevallers waar in de afgelopen jaren nog sprake van was.

Ook op het vlak van loon- en prijscompensatie worden er geen mogelijkheden gezien om nog strakker te begroten. Zoals ook door de VNG al meermaals is aangegeven worden gemeenten niet afdoende gecompenseerd voor de effecten van inflatie. Dat wordt ook duidelijk zichtbaar in de praktijk, bijvoorbeeld bij de tarieven die gemeenten moeten betalen voor jeugdzorg en de Wmo. De schaarse middelen die hiervoor beschikbaar zijn gesteld kunnen dan ook niet worden gemist. Doordat er afspraken zijn gemaakt over een nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren is er echter wel sprake van een voordelig effect, omdat een deel van de eerder gereserveerde middelen voor stijging van de salarissen niet nodig blijkt te zijn.

Ontwikkelingen jeugdzorg
In de kadernota 2026 – 2029 werd al aangegeven dat er een heleboel ontwikkelingen gaande zijn op het gebied van de jeugdzorg. De uitvoering van het knoppenplan is ter hand genomen en er zijn de nodige discussies gevoerd over dit onderwerp, zowel met de partijen in het veld als binnen de gemeenteraad. Hervormingen realiseren op dit vlak is niet eenvoudig en vraagt om vasthoudendheid. Dit met een constructieve insteek en een blik gericht op de toekomst.

Inmiddels is duidelijk geworden dat het demissionaire kabinet deels tegemoet is gekomen aan de adviezen van de onafhankelijke deskundigencommissie Van Ark (zie ook de op 24 juni met de raad gedeelde informatienota met kenmerk 25.270). Lelystad ontvangt in de jaren 2026 en 2027 in totaal zo'n kleine €10 miljoen als compensatie. Enerzijds als gedeeltelijke compensatie van de tekorten op dit vlak, anderzijds om het groeipad van de ingeboekte bezuinigingen te dempen. Met ingang van 2028 slaat het beeld echter om laat de meicirculaire 2025 zien dat er aanvullende bezuinigingen worden ingeboekt.

Ook is duidelijk geworden dat het Rijk dit jaar een compensatie beschikbaar stelt voor de jaren 2023 tot en met 2025. De VNG heeft aangegeven dat hiermee de afspraken worden nagekomen en zal niet naar de rechter stappen. Wel is het zo dat er nog volop wordt gediscussieerd over de periode 2028 en verder, waarin verdere bezuinigingen dreigen. Het college heeft bij de uitwerking in de ontwerp programmabegroting het advies van de VNG gevolgd en handelt daarbij ook conform de richtlijnen zoals gesteld door de provinciaal toezichthouder.

Concreet wordt de raad voorgesteld om vast te houden aan de ingezette koers. De door het Rijk aanvullend beschikbaar gestelde middelen worden tot en met 2027 volledig voor uitvoering van de jeugdzorg gereserveerd. Een eventueel tekort op rekeningbasis kan dan via die weg worden afgedekt. Deze reservering zorgt ervoor dat de ingezette lijn vastgehouden kan worden, zonder dat de gemeente direct financieel in de knel komt wanneer de oplopende taakstelling niet meteen in volle omvang wordt gerealiseerd. De deskundigencommissie Van Ark komt zal in 2027 een nieuw zwaarwegend advies geven voor de jaren 2028 en verder. Op basis van de inzichten van dat moment zal er in de loop van 2027 weer een nieuw meerjarige doorkijk worden opgesteld.

Doorwerking aangenomen moties
Voor elk van de moties die op de vorige pagina zijn genoemd heeft het college een concrete uitwerking opgenomen in deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029. Deze bijstellingen maken integraal onderdeel uit van het financieel perspectief. Dit betekent concreet dat de raad wordt voorgesteld dekking beschikbaar te stellen, waarmee bijvoorbeeld het stadstoezicht wordt uitgebreid, het jongerenwerk van structurele dekking wordt voorzien en er een nieuw poppodium gerealiseerd kan worden.

Het geactualiseerde financieel perspectief 2026 – 2029 biedt in de eerste jaren de hiervoor benodigde financiële ruimte. Met ingang van 2029 is deze ruimte op dit moment echter niet aanwezig en ontstaat er – wanneer alle voorstellen ongewijzigd worden aangenomen – een tekort van afgerond €3 miljoen. Het gaat veelal om onderwerpen waar structurele dekking voor nodig is en waar al meerdere jaren over wordt gesproken. Het zijn ook onderwerpen die prioriteit hebben bij de raad, wat wederom bevestigd is door de diverse bij de kadernota aangenomen moties.

Alles overziend heeft het college de afweging gemaakt om deze uitgewerkte moties ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. De consequentie hiervan is wel dat er in de nieuwe bestuursperiode sprake zal zijn van een beperkte ombuigingsopgave met ingang van 2029. Wat het college betreft kan daar op een zorgvuldige manier invulling aan worden gegeven, mocht een ombuiging op termijn noodzakelijk blijken te zijn. Wat betreft het college wordt op deze wijze recht gedaan aan de moties die bij de kadernota zijn aangenomen.

2. Leeswijzer

De programmabegroting is opgesteld conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Zo is de financiële begroting ingedeeld op basis van de bij ministeriële regeling voorgeschreven 'taakvelden', wordt er inzicht gegeven in diverse financiële kengetallen en is er een bijlage opgenomen waarin de wettelijk verplicht op te nemen beleidsindicatoren inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze voorschriften over hoe de programmabegroting en jaarstukken moeten worden opgebouwd zorgen voor uniformiteit. Het idee achter deze voorschriften is dat gemeenten met elkaar vergeleken moeten kunnen worden. Door dezelfde regels te hanteren wordt er immers minder ruimte gelaten voor interpretatie door individuele gemeenten. Zoals zichtbaar is in de inhoudsopgave bestaat deze programmabegroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting, plus een aantal bijlagen. Hieronder worden de daarin opgenomen hoofdstukken kort toegelicht.

De **beleidsbegroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

3.1 Taakvelden
De totale gemeentebegroting is onder te verdelen in clusters (0 tot en met 8), waarbij ieder cluster weer is opgebouwd uit een aantal samenhangende taakvelden (in totaal 69). Binnen dit hoofdstuk wordt inzicht geboden in:

a) de bijbehorende begrote baten en lasten van de taakvelden in de periode 2026 – 2029;
b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s) en de relatie met de hoofdopgaven uit het raadsakkoord;
c) het antwoord op de vraag of het taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2026;
d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang aanwezig is).

3.2 Paragrafen
De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de gemeentebegroting. Zaken als de gemeentelijke bedrijfsvoering, de financiering en het beleid omtrent de onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de hierboven beschreven taakvelden heen. Dit is ook de reden dat het BBV gemeenten verplicht dit type informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken.

De **financiële begroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting
Binnen dit hoofdstuk wordt er een weergave gegeven van het totaal aan baten en lasten van alle taakvelden bij elkaar opgeteld. De bij het opstellen van de totale gemeentebegroting gehanteerde grondslagen worden daarbij kort uiteengezet. De eindstand zoals hier gepresenteerd is exclusief doorwerking van de in deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 aan de raad voorgestelde begrotingsbijstellingen.

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen
Binnen dit hoofdstuk worden alle voorgestelde bijstellingen op de begroting en meerjarenraming uiteen gezet. Dit zijn voorgestelde bijstellingen ten opzichte van de eindstand van de kadernota 2026 – 2029. De bijstellingen die in dit hoofdstuk zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

A. Onontkoombaar / actualisaties
B. Gemeentefonds
C. Overig

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘A. Onontkoombaar / actualisaties’ hebben betrekking op ontwikkelingen die na het opstellen van de kadernota 2026 – 2029 duidelijk zijn geworden. In de benaming van iedere bijstelling wordt aangegeven of het gaat om een ‘actualisatie’ van bestaand budget, dan wel een bepaalde ontwikkeling die als onontkoombaar beschouwd kan worden.

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘B. Gemeentefonds’ hebben betrekking op de mutaties binnen de uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds. Over de mutaties naar aanleiding van de meicirculaire 2025 is de raad eerder al geïnformeerd via een informatienota met kenmerk 25.270. De mutaties naar aanleiding van de septembercirculaire 2025 worden in deze categorie eveneens betrokken bij de actualisatie van het financieel perspectief 2026 – 2029.

De bijstellingen die vallen onder categorie ‘C. Overig’ omvatten voornamelijk uitwerkingen van door de raad aangenomen moties, aangevuld met enkele andere ontwikkelingen. Deze bijstellingen vallen strikt gezien niet onder de twee eerder genoemde categorieën.

Na verwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen is er in de eerste jaren sprake van structureel en reëel begrotingsevenwicht. Met ingang van 2029 is er sprake van een structureel tekort.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen
In dit hoofdstuk worden een aantal bijstellingen met een incidenteel karakter ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dekking vindt plaats ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

4.4 Uiteenzetting financiële positie
Binnen dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke balans. Er wordt inzicht geboden in de gemeentelijke reservepositie en de voorzieningen. Dit hoofdstuk heeft een relatie met de paragraaf Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT), waarin wordt ingegaan op diverse financiële ratio’s en kengetallen (aan de hand van de drie pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie).

Bijlagen
In deze programmabegroting zijn enkele bijlagen opgenomen. Bijvoorbeeld de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren per taakveld en diverse overzichten op het gebied van subsidieverstrekking.

3. Beleidsbegroting

3.1 Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

De taakvelden binnen het cluster ‘0. Bestuur en ondersteuning’ dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

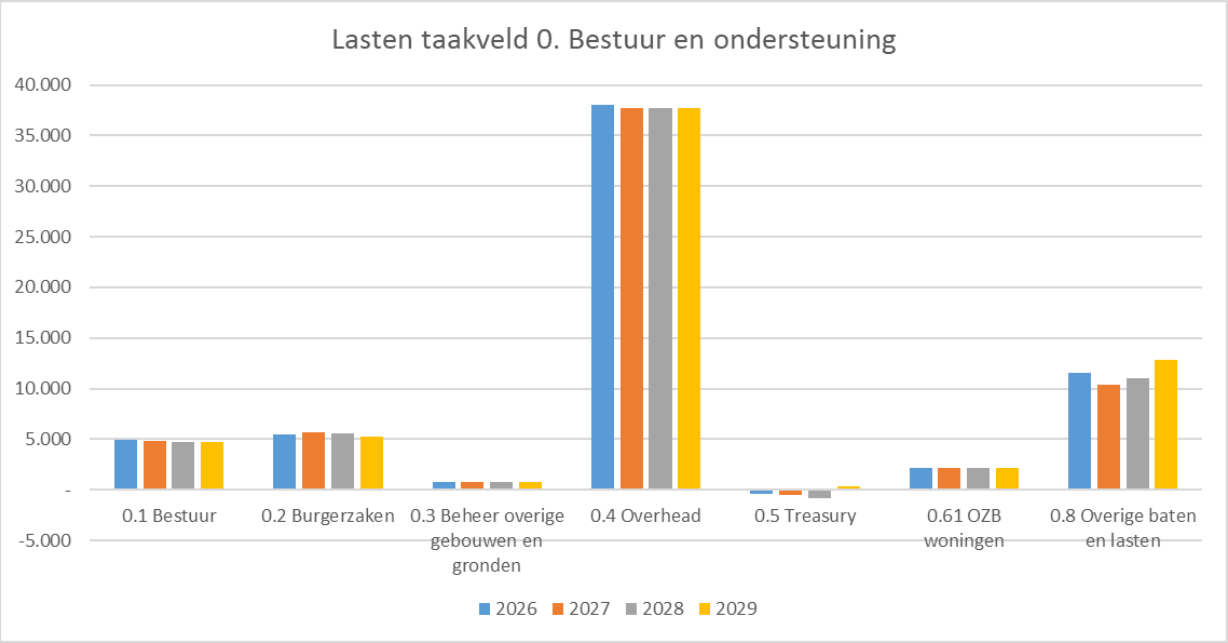

0. Bestuur en ondersteuning (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
0.1 Bestuur	-4.906	-4.863	-4.673	-4.673
0.2 Burgerzaken	-5.444	-5.705	-5.585	-5.236
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-802	-812	-812	-812
0.4 Overhead	-38.036	-37.719	-37.699	-37.717
0.5 Treasury	374	555	807	-327
0.61 OZB woningen	-2.169	-2.204	-2.204	-2.204
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	-	-	-	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-11.607	-10.430	-11.070	-12.811
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Lasten	**-62.591**	**-61.179**	**-61.236**	**-63.780**
Baten				
0.1 Bestuur	82	82	82	82
0.2 Burgerzaken	1.441	1.602	1.491	1.155
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	899	899	899	899
0.4 Overhead	416	566	566	566
0.5 Treasury	1.474	1.374	1.174	774
0.61 OZB woningen	15.779	15.779	15.779	15.779
0.62 OZB niet-woningen	20.068	20.068	20.068	20.068
0.63 Parkeerbelasting	2.490	2.490	2.490	2.490
0.64 Belastingen overig	586	586	586	586
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	219.244	220.200	221.066	220.623
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Baten	**262.479**	**263.645**	**264.201**	**263.021**
Eindtotaal	**199.887**	**202.466**	**202.965**	**199.241**

	2026	2027	2028	2029
0.10 Mutaties reserves				
Lasten	-1.084	-1.084	-875	-650
Baten	14.080	7.993	5.132	2.959
Totaal 0.10 Mutaties reserves	**12.996**	**6.910**	**4.257**	**2.309**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Lasten	-	-	-	-
Baten	1.457	1.903	2.712	6.566
Totaal 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**1.457**	**1.903**	**2.712**	**6.566**
Eindtotaal	**14.453**	**8.813**	**6.969**	**8.875**

Bedragen x €1.000

0.1	Bestuur		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-4.906	-4.863	-4.673	-4.673
		Baten	82	82	82	82

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat willen we bereiken?

We streven naar een goed bestuur van de stad. In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan.

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31 en Lelystad Next Level)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van de bestuursperiode 2022-2026 is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Om het samenspel te verbeteren zijn er in het raadsakkoord 2022-2026 een aantal afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over tijdige informatievoorziening en een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Onderliggende basis van deze afspraak is het onderlinge vertrouwen om samen resultaten voor de stad te boeken.

Gerelateerde beleidsnota's
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

0.2	Burgerzaken

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-5.444	-5.705	-5.585	-5.236
Baten	1.441	1.602	1.491	1.155

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente voert een verscheidenheid aan wettelijke verplichtingen uit binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel. Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de diverse wettelijk voorgeschreven burgerzakentaken. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en een groot deel van de legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet brengt de gemeente de kosten in rekening voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges.

Basistaken
De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse wettelijke taken, zoals de uitgifte van rijbewijzen, reisdocumenten en het verlenen of intrekken van de Nederlandse nationaliteit.

Basisregistratie Grootschalige Topografie / Adressen en Gebouwen / Ondergrond / Personen
De Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is een digitale kaart van Lelystad waarop gebouwen, wegen, waterlopen, terreinen en spoorlijnen eenduidig zijn vastgelegd. De kaart bevat veel details, zoals je die in de werkelijkheid ook ziet. Denk aan bomen, wegen en gebouwen. Kortom: de inrichting van de fysieke omgeving.

De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is onderdeel van het overheidsstelsel van basisregistraties. Gemeenten zijn bronhouders van de BAG. Zij zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan.
De gegevens over adressen en gebouwen worden centraal beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening BAG (LV BAG).

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond.

De gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Basisregistratie Personen (BRP). Dit betreft het bijhouden van persoonsgegevens, de verstrekking van gegevens uit de basisregistratie, de technische en administratieve inrichting en werking en de beveiliging van de basisregistratie.

Burgerlijke stand
Op basis van het Burgerlijk Wetboek houdt de gemeente diverse registers bij. Daarnaast voeren we de daarbij behorende taken op onder andere het gebied van huwelijken, geboortes, overlijden en erkenningen uit. Het steeds verder digitaliseren van onze dienstverlening wordt ook hierin toegepast.

Verkiezingen
Op basis van de Kieswet zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van verkiezingen voor de gemeenteraad, de provinciale staten, de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement en de Waterschappen. In 2026 worden de verkiezingen voor de gemeenteraadsverkiezingen georganiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners ervaren de dienstverlening van Burgerzaken als gastvrij, persoonlijk en professioneel, waarbij je veilig en betrouwbaar voor je diensten en producten terecht kunt. Burgerzaken staat voor grote veranderingen, waardoor het taakveld aan verandering onderhevig is. Bij de vertaalslag van de systeemwereld naar de leefwereld van de burger, moet een balans worden gevonden in het spanningsveld van optimale dienstverlening en tegelijkertijd kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, fraudebestrijding, juridisering en de toenemende digitalisering.

Hier ligt de uitdaging om de dienstverlening continu te verbeteren, anders in te richten en tegelijkertijd de persoonlijke benadering, naar een hoger plan te tillen. Kijken naar mogelijkheden en niet naar onmogelijkheden, vereist meer dan ooit hostmanship en vakmanschap. Om bovenstaande de komende jaren te realiseren gaan we aan de slag met de uitvoering van onze visie op dienstverlening “altijd dichtbij, gastvrij & persoonlijk, deskundig & betrouwbaar, digitaal gemak, effectief & toekomstgericht”. Door kritisch te kijken naar de huidige processen en de juiste keuzes te maken voor de middel- en lange termijn komen wij tot een optimale dienstverlening, digitaal waar dat kan, persoonlijk waar het moet.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Leges verordening Lelystad 2025	-

Bedragen x €1.000

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-802	-812	-812	-812
Baten	899	899	899	899

Hoofdopgave raadsakkoord:	7. Stedelijke Vernieuwing
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht, maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie, worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat willen we bereiken?

Door middel van uitgifte in erfpacht in het verleden heeft de gemeente (ook op privaatrechtelijke wijze) grip gekregen op de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast worden gronden die nog niet zijn bebouwd, als strategische grondvoorraad aangehouden om later eventueel in een grondexploitatie te worden opgenomen. Passend binnen het maatschappelijk grondbeleid kan in de tijdelijkheid bij deze gronden ook worden gekeken naar eventele mogelijkheden die een maatschappelijke bijdrage dienen. Daarnaast wordt er binnen dit taakveld gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerslasten anderzijds.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gronden die geen onderdeel uitmaken van een grondexploitatie vertegenwoordigen een waarde op de gemeentelijke balans binnen de categorie materiële vaste activa. De exploitatielasten van het in beheer hebben van deze gronden - en de baten die samenhangen met het bezit - zijn grofweg onder te verdelen in:

Toegerekende rentelasten

De gemeentelijke bezittingen zijn deels gefinancierd met vreemd vermogen, zo ook de gronden die zijn uitgegeven in erfpacht en de (bouw)gronden die nog niet zijn opgenomen in een grondexploitatie. Het BBV schrijft voor dat de kosten die hiermee samenhangen moeten worden toegerekend aan het bijbehorende taakveld. In dit geval worden de rentelasten die samenhangen met het in bezit hebben van deze gronden aan dit taakveld toegerekend via een omslagpercentage.

Beheerslasten en -baten

Naast de lasten die samenhangen met het in bezit hebben, heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een doelmatig beheer van deze gronden. Daar waar dit mogelijk is, worden gronden verhuurd of verpacht, zodat er baten worden gerealiseerd. Op incidentele basis wordt er in bepaalde gevallen overgegaan tot verkoop van grond, wat resulteert in incidentele baten en vaak ook lasten (bijvoorbeeld in verband met de afwikkeling van een boekwaarde). Deze incidentele verkopen zijn niet op voorhand meerjarig te begroten.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien de lasten en baten sterk met elkaar samenhangen.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

0.4	Overhead

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-38.036	-37.719	-37.699	-37.717
Baten	416	566	566	566

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers. Het gaat om een breed palet aan activiteiten: van verplicht af te sluiten verzekeringen voor het afdekken van risico's tot aan de inzet van expertise voor complexe financiële- en juridische zaken; van facilitaire zaken tot aan het draaiend houden van de ICT infrastructuur.

Wat willen we bereiken?

Binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering streven we naar optimale ondersteuning van de alle werkprocessen en routines gericht op de dienstverlening aan inwoners, ondernemers en organisaties. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitgebreider ingegaan op diverse aspecten die hierbij van belang zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- datateam;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- planning en control;
- concernadvies;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering;
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadshuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten die resteert binnen dit taakveld is zeer beperkt en staat in direct verband met de omvang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	GR - Het Flevolands Archief (HFA)

0.5	Treasury

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	374	555	807	-327
Baten	1.474	1.374	1.174	774

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Ja

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat willen we bereiken?

Binnen de grenzen van de Wet FIDO wordt getracht de rentelasten zo laag mogelijk te houden, door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. Daarnaast wordt door middel van het spreiden van de leningenportefeuille in de tijd getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn onder te verdelen naar looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota verbonden partijen 2024

Gerelateerde verbonden partijen
N.V. - Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
N.V. - Vitens
N.V. - Alliander

Bedragen x €1.000

0.61	OZB woningen		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-2.169	-2.204	-2.204	-2.204
		Baten	15.779	15.779	15.779	15.779

0.62	OZB niet-woningen		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	20.068	20.068	20.068	20.068

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat willen we bereiken?

1. Genereren van inkomsten voor de gemeentebegroting

Binnen dit taakveld zijn zowel de lasten als de baten opgenomen die verband houden met de heffing en uitvoering van de onroerendezaakbelasting (OZB). De uitgaven in dit taakveld zijn gericht op de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen.

2. Vaststellen van een rechtvaardige en betrouwbare heffingsgrondslag

Het waarborgen van een objectieve en betrouwbare waardering van onroerende zaken is essentieel voor een eerlijke belastingheffing. De uitvoering van de Wet WOZ wordt op kwaliteit getoetst door de Waarderingskamer.

3. Uitvoering geven aan het vastgestelde gemeentelijk beleid

Binnen dit taakveld wordt uitvoering gegeven aan het gemeentelijk beleid waarbij is vastgesteld dat de opbrengst uit OZB jaarlijks geïndexeerd ter compensatie van inflatie. Daarnaast wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding door nieuwbouw en verbouwingen, zodat de belastinggrondslag meegroeit met de ruimtelijke ontwikkeling binnen de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor het leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. Over de vastgestelde WOZ-waarden wordt overeenkomstig de verordening onroerendezaakbelasting geheven waarmee inkomsten worden gegenereerd.

De hoogte van de totale OZB opbrengst wordt jaarlijks in de kadernota geactualiseerd voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Tarievennota 2026 (behandeling in de raad eind 2025)	-

Bedragen x €1.000

0.63	Parkeerbelasting	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	2.490	2.490	2.490	2.490

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden bezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook parkeerbundels, abonnementen en vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen). Op 1 juli 2025 is een proef gestart met het 2e uur gratis parkeren in de parkeergarages in het Stadshart. Deze proef loopt tot 1 juli 2026. Wanneer de resultaten goed zijn en er dekking gevonden kan worden, wordt de proef na die datum omgezet in een definitieve situatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het systeem van parkeerbelasting (betaald parkeren en vergunninghoudersparkeren) wordt op dezelfde wijze voortgezet. De proef met het 2e uur gratis maken van parkeren in de parkeergarages wordt gedekt uit het Actieplan Stadshart. Wanneer deze proef succesvol blijkt en kan worden omgezet in een definitieve situatie zal structureel geld benodigd zijn in de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	-
Verordening Parkeerbelasting Lelystad	

Bedragen x €1.000

0.64	Belastingen overig	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	586	586	586	586

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van de hondenbelasting (artikel 226).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de overige belastingen opgenomen. Het gaat hierbij om de volgende belasting:

Hondenbelasting

De heffing van hondenbelasting is gemeentelijk beleid. Deze baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De hoogte van de hondenbelasting is niet aan wettelijke normen gebonden. De gemeente heeft daarmee een ruime vrijheid in het bepalen van de hoogte van de tarieven voor de hondenbelasting.

Wat gaan we daarvoor doen?

Verwerken van aanmeldingen en afmeldingen van aangiftebiljetten voor de hondenbelasting. Op basis hiervan worden de aanslagen opgelegd en ingevorderd. Het uitvoeren van de huis aan huis controle op de aangifte hondenbelasting. Daarnaast worden burgers geïnformeerd over wet- en regelgeving, tarieven en het hondenbeleid.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Legesverordening Lelystad 2026 (raadsbehandeling eind 2025)	-

Bedragen x €1.000

0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-	-	-	-
Baten	219.244	220.200	221.066	220.623

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat willen we bereiken?

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. In deze programmabegroting worden om die reden de zogeheten 'taakgerelateerde mutaties' doorvertaald in de gemeentebegroting.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering
De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering werd tot voor kort vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal onder gemeenten te verdelen bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het acccres genoemd en werd ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. De groei van de algemene uitkering is gekoppeld aan de groei van het bbp. Hier wordt overigens nog over gediscussieerd met het Rijk, aangezien de groei van de algemene uitkering in deze systematiek lager uitvalt in vergelijking met de groei van de gemeentelijke uitgaven (denk aan de sterk toenemende kosten als gevolg van vergrijzing).

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering is in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd. Voor Lelystad zal er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een gefaseerde ingroei, conform besluitvorming in de kadernota 2026 - 2029, zodat het totale nadelige herverdeeleffect uiteindelijk in 2029 volledig is verwerkt. De bijstellingen uit deze programmabegroting 2026 - 2029 zijn gebaseerd op de informatie uit de mei- en septembercirculaire 2025.

Integratie uitkeringen
De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording aan het Rijk af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen
Decentralisatie utkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

0.8	Overige baten en lasten	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-11.607	-10.430	-11.070	-12.811
	Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Zo zijn er stelposten voor dekking van een stijging van de lonen / sociale lasten, de compensatie van inflatie, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €10.000.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

De lasten binnen dit taakveld zijn zeer beperkt beïnvloedbaar en hebben een min of meer onontkoombaar karakter.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Bedragen x €1.000

0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Met ingang van het boekjaar 2022 is voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting. De te betalen vennootschapsbelasting wordt gedekt uit het resultaat grondexploitaties. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Bedragen x €1.000

0.10	Mutaties reserves	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-1.084	-1.084	-875	-650
	Baten	14.080	7.993	5.132	2.959

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening 2024	-

Bedragen x €1.000

0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	1.457	1.903	2.712	6.566

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de kadernota 2026 - 2029 (na besluitvorming in de raad).

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

1. Veiligheid

De taakvelden binnen het cluster ‘1. Veiligheid’ hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

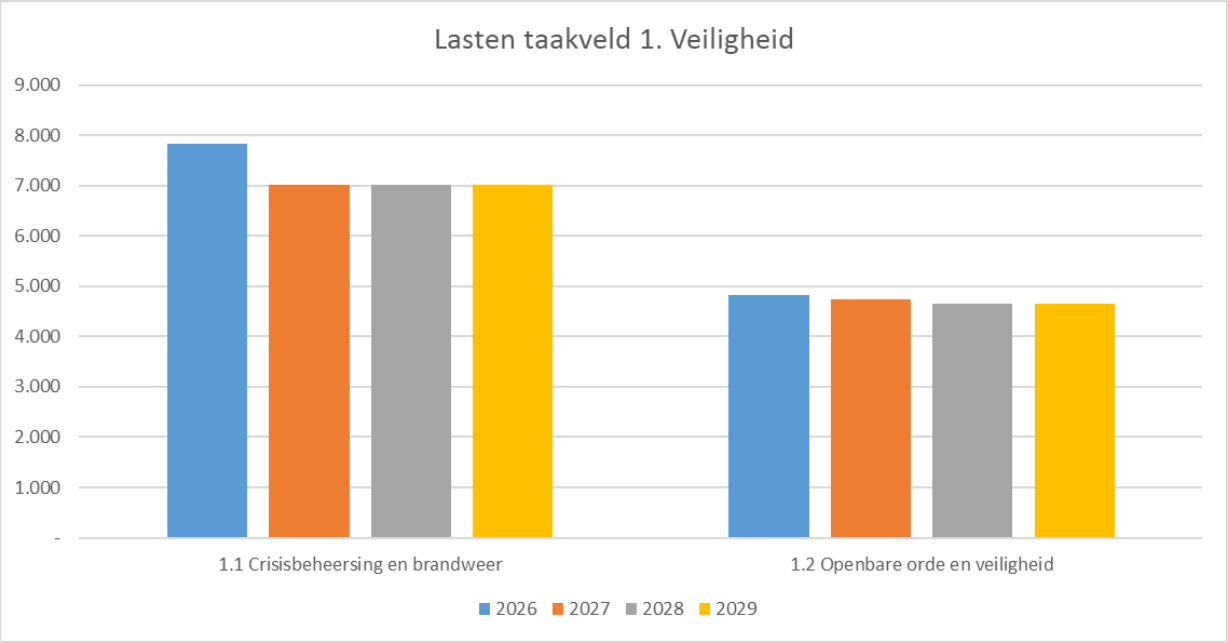

1. Veiligheid (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-7.831	-7.026	-7.025	-7.025
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.818	-4.735	-4.648	-4.648
Totaal Lasten	**-12.648**	**-11.761**	**-11.673**	**-11.672**
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	101	101	101	101
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	110	110	110
Totaal Baten	**210**	**210**	**210**	**210**
Eindtotaal	**-12.438**	**-11.550**	**-11.463**	**-11.462**

Bedragen x €1.000

1.1	Crisisbeheersing en brandweer

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-7.831	-7.026	-7.025	-7.025
Baten	101	101	101	101

Hoofdopgave raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat willen we bereiken?

De kernboodschap van het nieuwe beleidsplan van de Veiligheidsregio is ''Wij versterken veiligheid, samen, elke dag steeds beter''.

De vier centrale doelen van het nieuwe beleidsplan zijn: veilige leefomgeving, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomstbestendige brandweerzorg en wendbare organisatie. De kwaliteit van de organisatie en dienstverlening wordt verbeterd door samen te werken. Zodoende, verminderen we de kwetsbaarheid van de regio's en verminderen de (meer)kosten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Versterken van de Crisisbeheersing

De crises van de afgelopen jaren hebben laten zien dat de complexiteit van de aard van crises toeneemt. Het is daarom van groot belang dat de crisisbeheersing wordt versterkt. Deze noodzaak wordt vanuit het Rijk onderschreven. Het Rijk heeft daarom structureel extra geld beschikbaar gesteld om de crisisbeheersing en de daaraan gerelateerde informatievoorziening te versterken. Het programma weerbare samenleving zal in 2026 en verder uitgerold worden.

Toekomstbestendige brandweerorganisatie

De samenleving verandert snel. Het is belangrijk dat de brandweer in staat is om met deze veranderingen mee te bewegen, zodat de brandweer haar snelle en professionele flitskracht behoudt. Daartoe zijn er een aantal aandachtsgebieden die voor 2026 centraal staan. Zo zullen er door de klimaatverandering vaker langere periodes van droogte zijn, waardoor het risico op natuurbranden toeneemt. Daarnaast besteedt de brandweer aandacht aan de energietransitie, en de ontwikkelingen binnen de woningbouw.

Veilige leefomgeving

De inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 is voor de VR's een belangrijk kader waarbinnen een bijdrage kan worden geleverd aan een veilige leefomgeving. De Omgevingswet heeft invloed op de manier waarop de veiligheidsregio's in 2026 haar adviestaken kan uitvoeren.

Wijkbrandweer

In 2026 wordt in Lelystad de inzet van de wijkbrandweer verder vormgegevend. De Wijkbrandweer draagt bij aan de integrale veiligheid in de wijk.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023 - 2026
Beleidsplan Veiligheidsregio

Gerelateerde verbonden partijen
GR - Veiligheidsregio Flevoland

1.2	Openbare orde en veiligheid

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-4.818	-4.735	-4.648	-4.648
Baten	110	110	110	110

Hoofdopgave raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid
Portefeuillehouder(s):	A.E.H. Baltus
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal veiligheidsplan 2023-2026.

Wat willen we bereiken?

Een veiliger Lelystad is het doel, waarbij we de criminaliteit en overlast willen verminderen en veiligheidsgevoelens willen verhogen. Het percentage inwoners ‘dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt’ willen we verlagen. Voor een optimaal resultaat is het noodzakelijk maatregelen te nemen in de verschillende schakels van de veiligheidsketen: van pro-actie tot nazorg. Daarbij is de veiligheid gebaat bij een plan dat start met activiteiten ter bevordering van de veiligheid en eindigt met een repressieve aanpak van de onveiligheid: voorkomen is beter dan genezen!

Wat gaan we daarvoor doen?

Onze uitgangspunten komen onder meer uit het Raadakkoord 2022-2026. Uit de vele veiligheidsthema's zoals jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, coffeeshop- en prostitutiebeleid, huiselijk geweld, radicalisering, milieucriminaliteit, crisisbeheersing et cetera. zijn de volgende thema's geprioriteerd: 1. Cybercriminaliteit, 2. Jeugd en Veiligheid. 3. Ondermijning en 4. Zorg en Veiligheid.
Bij het onderdeel Cybercriminaliteit geven wij uitvoering aan het meerjarig uitvoeringsplan Digitale Veiligheid en richten wij ons op het weerbaar maken van de Lelystadse samenleving. Interventies die worden uitgevoerd zijn trainingen, informatie bijeenkomsten, campagnes, escaperooms ed. voor de verschillende doelgroepen: Kinderen jongeren en ouder, ondernemers en ouderen. Dit doen wij samen met onze partners zoals het onderwijs, PVO, KVO's en Bedrijfskring, ouderenbonden bibliotheek welzijn ed. Ook worden er verschillende spreekuren georganiseerd.

Bij het onderdeel Jeugd en Veiligheid geven we o.a. uitvoering aan het programma Preventie met gezag. Dit programma maakt onderdeel uit van de integrale gebiedsaanpak Samen Lelystad Oost en sluit aan op de Maatschappelijke agenda en het Integraal Veiligheidsplan. Met dit meerjarig programma wil de gemeente voorkomen dat jongeren in Lelystad Oost in de criminaliteit terechtkomen of verder afglijden. De interventies worden uitgevoerd door diverse lokale en regionale partners en de gemeente zelf. Het Rijk stelt via een specifieke uitkering (Spuk) middelen beschikbaar. De eerste programmaperiode 2023-2025 is reeds geevalueerd, de oorspronkelijke koers wordt voortgezet in de periode 2026-2029 (onder voorbehoud van goedkeuring Ministerie JenV), met enkele aanscherpingen en nieuwe accenten.

Bij de aanpak van Ondermijning zetten we enerzijds in op preventie, door inwoners en ondernemers bewust te maken van ondermijning en de signalen. Dit doen we aan de hand van communicatie- en social media campagnes en in gesprek te gaan met inwoners en ondernemers over ondermijning. Anderzijds zetten we in op repressie door controles uit te voeren en bestuurlijk op te treden tegen overtredingen. We geven bestuurlijke waarschuwingen, leggen lasten onder dwangsom op, sluiten panden en trekken vergunningen in.

Bij het onderdeel Zorg en Veiligheid wordt de verbinding gelegd met het project Preventie met gezag en is er o.a. aandacht voor multi-problem gezinnen. Verder worden er acties uitgevoerd van het Uitvoeringsplan mensenhandel. Andere onderwerpen waarvoor aandacht is, zijn huiselijk geweld en de inzet van de lokale PGA (persoonsgerichte aanpak).

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH)
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Evenementenbeleid
Nota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen
-

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

De taakvelden binnen het cluster ‘2. Verkeer, vervoer en waterstaat’ hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

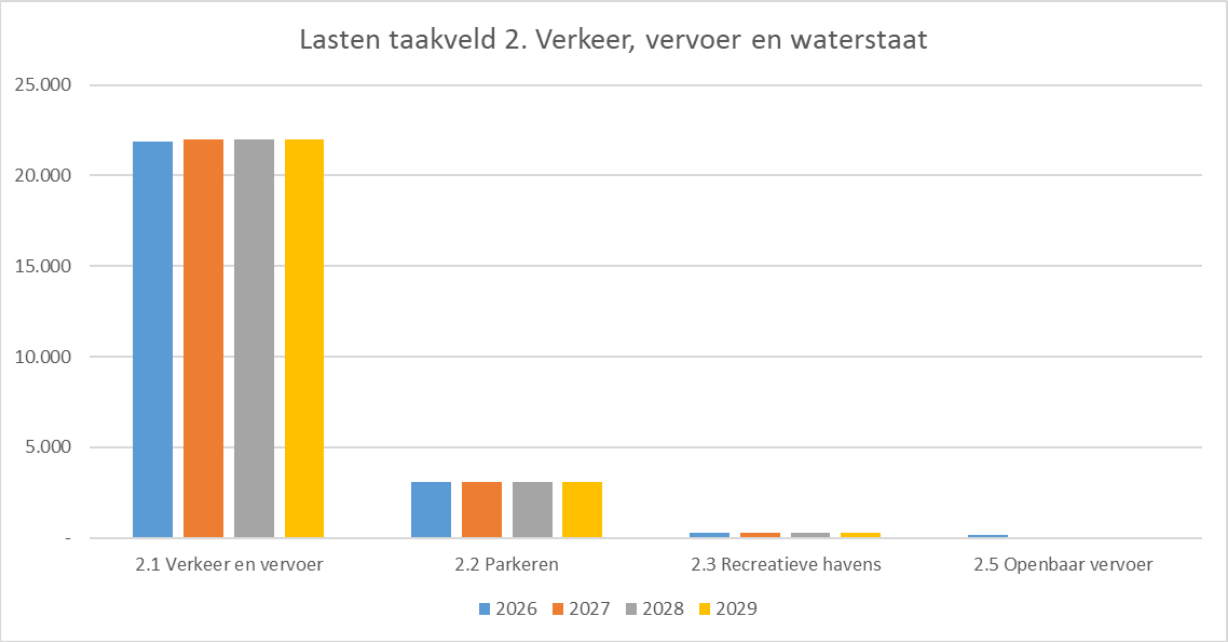

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	-21.867	-21.973	-21.971	-21.970
2.2 Parkeren	-3.096	-3.078	-3.077	-3.075
2.3 Recreatieve havens	-246	-246	-246	-246
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-136	-36	-36	-36
Totaal Lasten	**-25.346**	**-25.333**	**-25.330**	**-25.327**
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	532	532	532	532
2.2 Parkeren	536	536	536	536
2.3 Recreatieve havens	130	130	130	130
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
Totaal Baten	**1.198**	**1.198**	**1.198**	**1.198**
Eindtotaal	**-24.147**	**-24.135**	**-24.132**	**-24.129**

Bedragen x €1.000

2.1	Verkeer en vervoer

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-21.867	-21.973	-21.971	-21.970
Baten	532	532	532	532

Hoofdopgave raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat willen we bereiken?

Om de gewenste economische ontwikkeling van Lelystad te realiseren en de bereikbaarheid te versterken, passend bij het realiseren van de inwonersgroei, intensiveert Lelystad de gemeentelijke lobby inspanningen om in ieder geval de volgende infrastructurele verbeteringen te realiseren:

- Station Lelystad Zuid, mits Lelystad centrum een intercitystation blijft;
- Lelystad Airport;
- Lelylijn.

Daarnaast is het doel om de bereikbaarheid en leefbaarheid van Lelystad op niveau te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Zowel wat verkeersveiligheid betreft, alsook op het gebied van sociale veiligheid en de lokale en (boven)regionale doorstroming. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.

In 2018 - 2020 heeft er kaderstellend afstemming plaatsgevonden met de raad om de besluiten over de ICL-evaluatie, die een relatie hebben met dit taakveld, te verwerken. Deze nieuwe kaders vormen de basis voor de actualisatie van de MJR in 2025.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de taken op het gebied van verkeer en het onderhouden van de bijbehorende infrastructuur:

- Weginfrastructuur verhardingen (inspectie, dagelijks- en groot onderhoud van wegen)
- Civiele kunstwerken (inspectie en beheer van bruggen, tunnels, keermuren langs rijbanen en paden)
- Openbare verlichting (inspectie, onderhoud en vervanging, elektriciteit, lichtmastreclames)
- Reiniging verhardingen (machinaal en handmatig verwijderen van (zwerf)vuil en onkruid)
- Gladheidbestrijding (preventief/ curatief strooien, machinaal- en handmatig sneeuwschuiven)
- Verkeerstekens en wegmeubilair (onderhouden van verkeersregelinstallaties, verkeersborden, verkeerstekens en markeringen op het wegdek, bewegwijzering, straatnaamborden, fietsenrekken, zitbanken en dergelijke)
- Advies en onderzoek verkeer (verkeersplannen en -besluiten, tellingen, afhandeling bewonersreacties en dergelijke)
- Uitvoering verkeersprojecten (verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding, uitvoering visie fietsen in Lelystad, opstellen nieuw parkeerbeleidsplan, infra- aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid en doorstroming, bereikbaarheid Lelystad Airport en LAB).
- Ambities uit het raadsakkoord nader uitwerken en vertalen naar planvorming.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, omdat het hoofdzakelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft. Wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud verlaagd wordt naar een minimumniveau dient de instandhouding en de sociale- en verkeersveiligheid gewaarborgd te blijven.

Gerelateerde beleidsnota's
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
Beleidsplan Openbare verlichting 2005
Bewegwijzering in Lelystad 2016
Gladheidbestrijdingsplan
Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

2.2	Parkeren

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-3.096	-3.078	-3.077	-3.075
Baten	536	536	536	536

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeel uitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB. We zorgen ervoor dat het parkeren in het Stadshart goed functioneert voor zowel de automobilist als de fietser.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB.

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6).

De baten van de parkeerbelasting maken onderdeel uit van taakveld 0.63 (parkeerbelasting). De parkeertoezichthouders en fietsparkeerhandhavers maken onderdeel uit van taakveld 1.2 (openbare orde en veiligheid). Het aanleggen en onderhoud van 'gewone' parkeerplaatsen en -terreinen in gebieden zonder parkeerdrukregulering, zoals woonwijken, maken onderdeel uit van taakveld 2.1 (verkeer en vervoer), en bij nieuwe wijken/bedrijventerreinen van de grondexploitatie.

Onder dit taakveld 2.2 vallen verder de baten en lasten van de wettelijke verplichting voor de verstrekking van gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en het gemeentelijk beleid voor het afhandelen van aanvragen en realiseren van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken (GPP) en algemene gehandicaptenparkeerplaatsen. Verder ook de exploitatiekosten en andere lasten van de fietsenstallingen in het stadshart.

Gerelateerde beleidsnota's
Parkeerverordening Lelystad
Nota Parkeernormen 2023
Mobiliteitsvisie

Gerelateerde verbonden partijen
Coöperatie - ParkeerService

Bedragen x €1.000

2.3	Recreatieve havens	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-246	-246	-246	-246
	Baten	130	130	130	130

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat willen we bereiken?

Bataviahaven is een goed gefaciliteerde passanten- en evenementenhaven in Lelystad die een belangrijke bijdrage levert aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, alsmede aan de gebiedsontwikkeling van de kust.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor de verhuur van de haven en het havenkantoor.

Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt. In 2024 is een instandhoudingsinspectie van de haven uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat de C-steiger en drijvende steigers eerder vervangen dienen te worden dan waar in het beheerplan vanuit is gegegaan. Vervanging van deze steigers is opgenomen in de programmering van het IGOR in 2026 en 2027.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beheerplan Bataviahaven	Stichting - Bataviahaven

Bedragen x €1.000

2.4	Economische havens en waterwegen	2026	2027	2028	2029
	Lasten	-	-	-	-
	Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijgehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

2.5	Openbaar vervoer

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-136	-36	-36	-36
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd concessieverlener voor het openbaar busvervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland. De gemeente heeft wel een zwaarwegende adviesrol als het gaat om de jaarlijkse wijzigingen in de dienstregeling. We zijn daarnaast bevoegd gezag voor de wegbeheerderstaken met betrekking tot het openbaar vervoer, zoals het aanwijzen, realiseren en toegankelijk maken van haltes, busstation, het aanwijzen van (mogelijke) laadlocaties in de openbare ruimte en doorstromingsmaatregelen. Hiervoor zijn de bestuurlijke overeenkomsten en afspraken met betrekking tot de landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport, de concessie Airport Express, de concessie IJssel-Vecht (vanaf december 2023) en dynamische reisinformatiepanelen bepalend.

Wat willen we bereiken?

Doel is de wijken, economische kerngebieden en andere voorzieningen in Lelystad en omliggende grotere kernen goed met het openbaar vervoer bereikbaar te houden en de haltes toegankelijk te maken voor met name reizigers met een beperking. Ten aanzien van de toegankelijkheid van de haltes is een opgave in het raadsakkoord opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben structureel overleg met de Provincie en EBS waarbij we op basis van signalen vanuit politiek/bewoners/bedrijfsleven bespreken welke verbeteringen in de OV ontsluiting mogelijk zijn. We adviseren de provincie/EBS als het gaat om de structurele jaarlijkse wijzigingen in de dienstregeling van het busvervoer en informeren de gemeenteraad over relevante wijzigingen.

We geven uitvoering aan het besluit van de gemeenteraad voor het samen met de gemeente Almere uitvoeren van een pilot van twee jaar voor het rijden van een nachttrein in de weekenddagen tussen Lelystad en Schiphol via Amsterdam Centraal. Deze pilot is gestart in 2025 en zal definitief worden geëvalueerd in 2026.

Met het nog beschikbare budget vanuit het raadsakkoord voor haltetoegankelijkheid maken we in 2026 een aantal haltes toegankelijk(er). We kijken ook in hoeverre dit mee kan liften met groot onderhoud aan wegen. Daarbovenop wordt aan het toegankelijk maken van haltes een extra impuls gegeven door een extra subsidieregeling van de provincie Flevoland die in de tweede helft van 2025 wordt verwacht.

We zorgen ervoor dat bij nieuwbouwplannen vroegtijdig is nagedacht over een goede openbaar vervoer ontsluiting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Mobiliteitsvisie Lelystad	-

3. Economie

De taakvelden binnen het cluster '3. Economie' hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

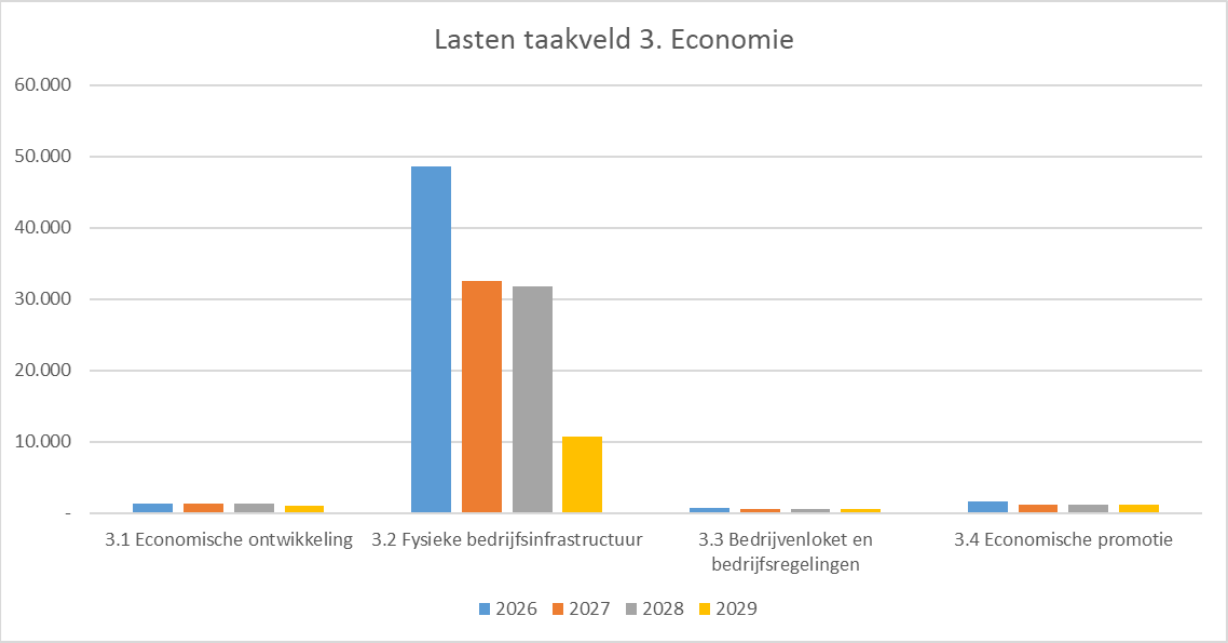

3. Economie (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	-1.372	-1.355	-1.355	-939
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-48.602	-32.562	-31.720	-10.772
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-708	-548	-548	-548
3.4 Economische promotie	-1.607	-1.142	-1.142	-1.142
Totaal Lasten	**-52.289**	**-35.607**	**-34.765**	**-13.400**
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	25	25	25	25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	47.277	32.315	31.473	10.525
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	263	263	263	263
3.4 Economische promotie	400	400	400	400
Totaal Baten	**47.965**	**33.003**	**32.161**	**11.213**
Eindtotaal	**-4.324**	**-2.604**	**-2.603**	**-2.187**

3.1	Economische ontwikkeling

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-1.372	-1.355	-1.355	-939
Baten	25	25	25	25

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat willen we bereiken?

In december 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) unaniem door uw raad vastgesteld. Hierbij zijn 10 opgaven gesanctioneerd. Een en ander is inmiddels vervat in het Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad (UPL). Daaraan gaan we de komende jaren werken, wat zich uit door aan de slag te gaan met de volgende voor dit taakveld relevante opgaven: “Aantrekkelijke werklocaties” (Opgave 1), “Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad”(Opgave 5), "Kansen op het gebied van transitiesectoren"(Opgave 7), “Inzet op de op goederengerichte sectoren maak- en hoogwaardige groothandel” (Opgave 9) & “Groei van de vrijetijdseconomie” (Opgave 10). Door aan deze opgaven te werken willen we bijdragen aan de doorontwikkeling van de stedelijke economie van Lelystad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gebaseerd op het Economisch Perspectief Lelystad 2030 en bijbehorend Uitvoeringsprogamma (UPL) gaan we het komend jaar en de jaren daarna aan de slag met de door de raad eind 2022 gesanctioneerde opgaven.

Aantrekkelijke werklocaties (Opgave 1)
Door de omvangrijke uitgiften in de afgelopen jaren raakt gemeente Lelystad versneld door haar voorraad bedrijventerreinen heen. In de komende periode zal ruimte worden gezocht om op termijn nieuw aanbod te kunnen toevoegen.
De gemeente heeft de ambitie om samen met partners vanuit een meer integrale aanpak te werken aan de toekomstbestendigheid van het bestaande aanbod bedrijventerreinen in de gemeente. Een aanpak die wordt vormgegeven langs vier lijnen: vergroenen (klimaatadaptatie/hittestress en biodiversiteit); circulair (bevorderen circulaire productie op bedrijventerreinen); energie/verduurzaming, ruimtelijke kwaliteit (tegengaan veroudering, evt herstructurering).

Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad (Opgave 5)
Om te komen tot een goed functionerend centrum is een breed gedragen (zowel intern als extern) actieplan Stadshart (leefbaarheidsprogramma) opgesteld. De komende jaren wordt dit actieplan uitgevoerd.

Kansen op het gebied van transitiesectoren (Opgave 7)
In beeld brengen hoe de doorontwikkeling van de stedelijke economie gestalte zou kunnen krijgen. Steeds meer bedrijven produceren zaken om de transities die nodig zijn mogelijk te maken. Een deel van die productie kan uitstekend in Lelystad plaatsvinden. Deze kunnen uitgroeien tot nieuwe verdikkingen in de productiestructuur van Lelystad die we gaan aangrijpen om een innovatief ecosysteem te bouwen. Meer in het bijzonder kijken we hierbij naar elektrisch vliegen en circulair en biobased bouwen.

Inzet op de op goederengerichte sectoren: maakindustrie en hoogwaardige groothandel (Opgave 9)
De afgelopen jaren is ingezet om de kritische massa van deze sectoren te vergroten.Om te kunnen profiteren van de extra’s die dit cluster voor de stedelijke economie kan opleveren, zijn aanvullende inspanningen nodig. Hierbij denken we aan acties op het gebied van onderwijs en opleidingen, stageplekken, toeleveranties met de maakbedrijven, multimodale bereikbaarheid, een uitbreiding van waardenketens (ondersteunende diensten, services, aanverwante bedrijven en dergelijke) te bereiken.

Groei van de vrijetijdseconomie (Opgave 10)
Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten opgenomen die bedoeld zijn voor het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2016-2026. In 2026 vindt een herijking van het Uitvoeringsprogramma plaats. Daarnaast geven we onder dit taakveld ook uitvoering aan het horecabeleid de komende jaren.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Technofonds Flevoland

Bedragen x €1.000

3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-48.602	-32.562	-31.720	-10.772
		Baten	47.277	32.315	31.473	10.525

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de grondexploitaties wordt gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke grondexploitatie bedrijventerreinen is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de economische ontwikkeling van Lelystad en de ruimtelijke doelen op het gebied van bedrijvigheid. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor de beschikbaarheid van voldoende bouwgrond door het voeren van actief grondbeleid, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. In het bijzonder gaat het hierbij om de realisatie van voldoende bedrijventerreinen ten behoeve van de economische ontwikkeling van de stad. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
C.V. - Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City (OMAGC)
N.V. - Omala

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-708	-548	-548	-548
Baten	263	263	263	263

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie' en taakveld 3.1 Economische ontwikkeling. Dit taakveld betreft de facilitering van de markten, centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en dienstverlening aan het Lelystadse bedrijfsleven.

Wat willen we bereiken?

Gemeentelijk accountmanagement fungeert als ogen en oren in de stedelijke economie van de gemeente Lelystad. Zij zetten in op de ondersteuning van ons bestaande bedrijfsleven zodat zij optimaal kunnen ondernemen. Ze zijn onmisbaar in de ontsluiting van beschikbare kennis en ondersteuningsfaciliteiten voor ondernemers. Daar waar acquisitie zorgt voor het binnenhalen van nieuwe bedrijvigheid, zorgt accountmanagement met haar activiteiten voor doorgroei en behoud van bestaande bedrijvigheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Accountmanagement

De accountmanagers zijn een spil in de communicatie en verbinding op de dossiers lokale inkoop, netcongestie, Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen, stimuleren organisatiegraad bedrijventerreinen, toekomstbestendigheid bedrijfsleven en toekomstbestendige bedrijventerreinen. Zij zullen zich de komende jaren op bovenstaande dossiers inzetten (Opgave 1: Aantrekkelijke werklocaties, Opgave 3: Versterken ondernemersklimaat, Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Om deze activiteiten goed uit te kunnen voeren zijn voldoende toereikende middelen noodzakelijk.

Accountmanagement Stadshart

Daarnaast wordt vanuit het Actieplan Stadshart vanuit de gemeente gewerkt aan de ontwikkeling van een bruisend en economisch sterk Stadshart door vanuit dit taakveld middels centrummanagement in te zetten op de organisatiegraad binnen het centrum. (Opgave 5: Aantrekkelijk centrum van de stad, Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad).

Gerelateerde beleidsnota's
Verordening marktgelden Lelystad 2021
Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen
Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad
Actieplan Stadshart Lelystad
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.4	Economische promotie

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-1.607	-1.142	-1.142	-1.142
Baten	400	400	400	400

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Een hoofdopgave uit het raadsakkoord is dat Lelystad in 2040 een aantrekkelijke, economisch gezonde stad is met 100.000 inwoners. Dit betekent dat we extra inwoners moeten aantrekken en dat er 1400 extra woningen per jaar gebouwd moeten worden.

Lelystad werkt aan versterking van haar reputatie en aantrekkingskracht. De vastgestelde Marketingvisie Lelystad vormt hiervoor het strategisch kader. Deze positioneert de stad als “Grond voor vooruitgang” (geen slogan), met drie merkwaarden (gedurfd, groei, genieten) en vijf positioneringspijlers (Wonen, Natuur, Ondernemen, Beleven en Samenleven). Het bijbehorende stadsmarketingplan ligt ter besluitvorming bij directie en college en vertaalt de visie naar een samenhangende en gefaseerde aanpak.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van bedrijfsacquisitie kan op basis van de ontwikkelingen van de voorbije jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven uit de sectoren Maak, Logistiek en Handel uitermate succesvol is geweest. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal belang als Lelystad Airport en Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende marktbewerking. De vertegenwoordiging door acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. De komende jaren worden vanuit acquisitie de eerste stappen gezet om bedrijvigheid aan te trekken passend bij de doorontwikkeling van de economie naar meer Tech en Transitie (Opgave 6: Uitbouwen en verzilveren propositie, Opgave 7: Kansen op het gebied van transitiesectoren, Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad). Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).

Het evenementenbeleid dat in 2024 is door uw raad is vastgesteld heeft tot doel om van Lelystad een evenementenstad te maken.

Toeristenbelasting
In de gemeente Lelystad is de toeristenbelasting van toepassing. De heffing van toeristenbelasting (€ 400.000) is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De twee vormen van toeristenbelasting zijn:

1. Een ‘gewone’ toeristenbelasting voor het verblijf in hotels, pensions, (recreatie)woningen, tenten en caravans
2. Een watertoeristenbelasting voor het verblijf op vaartuigen in het gemeentelijk watergebied

Stadsmarketing
Met stadsmarketing versterken we de trots en verbinding in Lelystad. We laten zien wat onze stad uniek maakt en brengen dat tot leven met een gedeeld en herkenbaar verhaal. Zo dragen we bij aan een stad waar mensen zich thuis voelen en willen (blijven) wonen, ondernemers bloeien en bezoekers verrast worden. Daarmee dragen we, samen met de partners in de stad, bij aan een sterke toekomst.

Bedragen x €1.000

3.4	Economische promotie (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-1.607	-1.142	-1.142	-1.142
		Baten	400	400	400	400

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke inzet is gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en inwoners - en levert daarmee een belangrijke bijdrage in de verdere groei van de stad.

Acquisitie bedrijvigheid
De komende jaren worden vanuit acquisitie de eerste stappen gezet om bedrijvigheid aan te trekken passend bij de doorontwikkeling van de economie naar meer Tech en Transitie. Acquisitie zal zich meer gaan richten op economische activiteiten rond Biobased en circulair bouwen alsmede duurzame luchtvaart. Om binnen deze nieuwe netwerken positie te verkrijgen, maar ook om in te kunnen spelen op kansen die zich voordoen (zoals KNVB, Defensie) zijn toereikende middelen nodig.

Evenementen
In 2024 is het evenementenbeleid vastgesteld. De voorliggende jaren zal aan dit beleid uitvoering worden gegeven, door zowel bestaande evenementen te ondersteunen en nieuwe evenementen naar Lelystad te halen.

Toeristenbelasting
Artikel 224 van de Gemeentewet biedt ruimte om toeristenbelasting te heffen.

Stadsmarketing
In 2026 staat het uitvoeren van het stadsmarketingplan centraal. Dat betekent: het formaliseren en implementeren van het plan, het op orde brengen van de basis (kaders, werkwijzen en merkuitstraling) en het starten met eerste merkversterkende activiteiten. Daarnaast richten we monitoring en rapportage in, zodat effecten op imago en reputatie inzichtelijk worden. De uitvoering verloopt gefaseerd: in 2026 ligt de nadruk op basis en merk laden, in de jaren daarna op opschaling en verankering.

Gerelateerde beleidsnota's
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030

Gerelateerde verbonden partijen
-

4. Onderwijs

De taakvelden binnen het cluster ‘4. Onderwijs’ hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

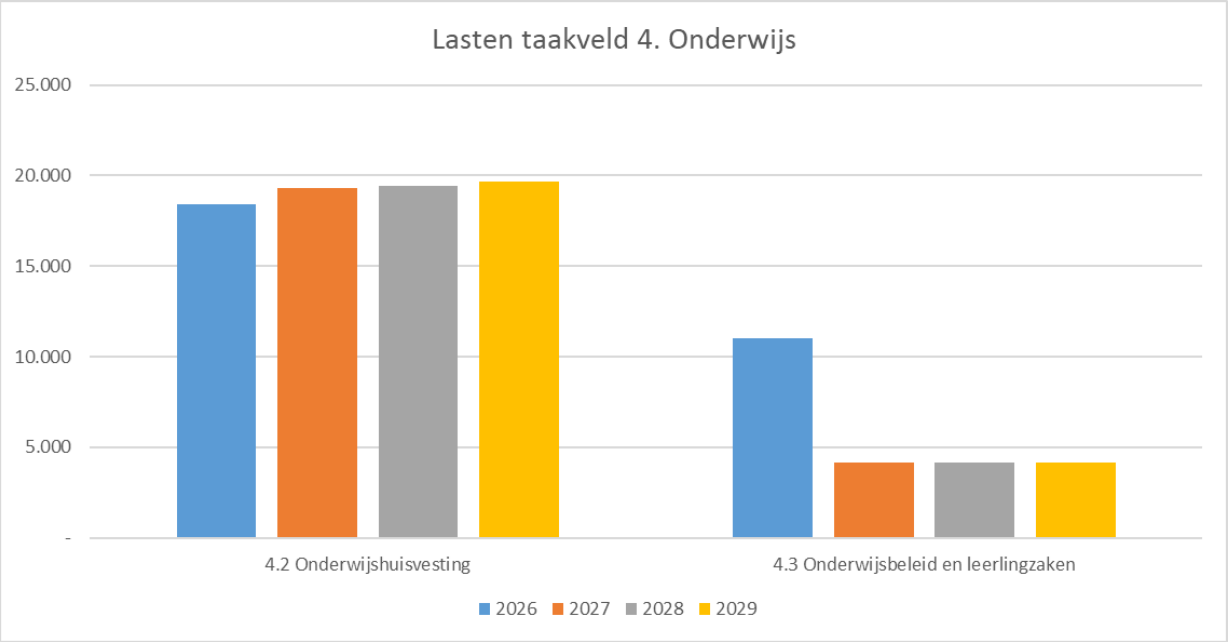

4. Onderwijs (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-18.411	-19.285	-19.400	-19.656
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-11.014	-4.168	-4.168	-4.168
Totaal Lasten	**-29.424**	**-23.453**	**-23.568**	**-23.824**
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	3.354	3.449	3.422	3.368
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.561	146	146	146
Totaal Baten	**9.915**	**3.595**	**3.568**	**3.515**
Eindtotaal	**-19.509**	**-19.858**	**-20.000**	**-20.309**

Bedragen x €1.000

4.1	Openbaar basisonderwijs

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Sinds de verzelfstandiging van dat het openbaar onderwijs, inmiddels reeds jaren geleden, resteren de gemeente nog slechts enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het ultiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

Bedragen x €1.000

4.2	Onderwijshuisvesting		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-18.411	-19.285	-19.400	-19.656
		Baten	3.354	3.449	3.422	3.368

Hoofdopgave raadsakkoord:	2. Onderwijs
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat willen we bereiken?

De doelstellingen binnen dit taakveld vloeien grotendeels voort uit de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft voor onderwijshuisvesting. In hoofdlijn omvat deze zorgplicht: het zorgen voor voldoende en ‘adequate’ schoolgebouwen en gymvoorzieningen voor het onderwijs. De wijze waarop in Lelystad invulling wordt gegeven aan deze zorgplicht is vastgelegd in het Beleidskader onderwijshuisvesting. Op basis van dit kader zijn de investeringen die we doen gericht op het realiseren van schoolgebouwen die groen en onderscheidend zijn, toekomstbestendig en passend bij het onderwijs dat er wordt geven.

De planning van onderwijshuisvestingsvoorzieningen verloopt via het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) Jaarprogramma en het IHP meerjarenperspectief. Via het IHP Jaarprogramma kunnen schoolbesturen aanvragen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs voor de korte(re) termijn. Het betreft voorzieningen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is of waarvoor de gemeente beleid heeft vastgesteld.

Het IHP meerjarenperspectief betreft de meerjarige investeringsagenda voor de (fasegewijze) vernieuwing van de verouderde schoolgebouwen in de stad. Naast vernieuwing, richt de opgave binnen dit taakveld zich ook steeds meer op uitbreiding van de ruimte voor onderwijs als gevolg van de groei van de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het opstellen en actualiseren van het IHP Jaarprogramma is een jaarlijks terugkerende taak, waaraan in 2026 uitvoering wordt gegeven met het IHP Jaarprogramma 2026-2027.

In het kader van het IHP Meerjarenperspectief 2019-2026 wordt verder gewerkt aan de vernieuwing van het gebouwenbestand voor het onderwijs in de stad. IKC De Tjalk en MFA De Botter zijn inmiddels gereed en in gebruik genomen. Dit najaar vindt nog de oplevering van het gerenoveerde schoolgebouw van basisschool Timotheüs plaats. In 2026 worden de nieuwe gebouwen voor basisscholen de Regenboog en Wingerd (KC Voorhof) en De Kring verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan nog 5 nieuwbouwprojecten die zich in verschillende stadia van uitvoering bevinden.

Daarmee zijn alle projecten uit het IHP Meerjarenperspectief 2019-2026 voltooid of in uitvoering. Samen met de schoolbesturen wordt ondertussen gewerkt aan de zgn ‘tweede tranche’ van het IHP – Meerjarenperspectief, ofwel de investeringsagenda voor de periode 2027-2034. Met dit traject wordt verdere invulling gegeven aan de vernieuwing van de schoolgebouwen uit de jaren 60,70 en 80. Het traject wordt ook aangegrepen op het onderwijshuisvestingsbeleid opnieuw tegen het licht te houden. Beoogd is om zowel het herijkte beleidskader als de tweede tranche van het IHP Meerjarenperspectief in het eerste kwartaal van 2026 aan uw raad voor te leggen

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidskader onderwijshuisvesting
Integraal Huisvestingsplan (IHP) - Jaarprogramma 2025-2026
IHP - Meerjarenperspectief 2019-2026

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-11.014	-4.168	-4.168	-4.168
		Baten	6.561	146	146	146

Hoofdopgave raadsakkoord:	2. Onderwijs	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken. Daarnaast is er een relatie met diverse andere taakvelden zoals jeugd, gezondheid, vrijetijdsbesteding en armoede.

Ten aanzien van Doorstroompunt (voorheen RMC-functie) is er een nauwe relatie met Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie, toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning, begeleiding en arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet).

Vanuit het door de Rijksoverheid ingestelde NPO-programma om opgelopen vertraging/achterstanden van leerlingen door Corona in te halen zijn ter beschikking gesteld tot 1 juli 2025. De middelen zijn vanaf 2026 niet meer beschikbaar. Verwachting is dat de impact van de opgelopen vertraging en/of achterstanden van leerlingen als gevolg van de corona-periode nog wel merkbaar blijft.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het lokale onderwijsbeleid en leerlingzaken. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)
De gemeente vindt goed onderwijs voor de kinderen en jongeren belangrijk. Daar waar mogelijk en/of nodig wordt ingezet op het stimuleren en/of faciliteren van de kwaliteit in het onderwijs, zoals ook besproken in het raadsakkoord. In nauwe samenwerking met onder andere onderwijspartners en kinderopvang zijn er focuspunten geformuleerd, gericht op aanjagen van innovatie en verbetering ten behoeve van kinderopvang en onderwijs. Er wordt gewerkt aan een meerjarige werkagenda 2026-2032 waar aandacht is voor het tekort aan professionals in de kinderopvang en het onderwijs, de maatschappelijke opdracht van het onderwijs en de kinderopvang, samenwerking van onderwijs, maatschappelijke partners en jeugdhulp en prettige werk- en leeromgevingen.

Onderwijskansenbeleid
Afgelopen jaar is er hard gewerkt aan een stedelijke visie rondom het jonge kind en zijn er afspraken gemaakt ten behoeve van de samenwerking. Het komende jaar zal dit verder uitgewerkt en geëvalueerd worden. De gemeente ontvangt rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid en heeft vanuit daar het doel om segregatie te voorkomen, integratie te bevorderen, ouderbetrokkenheid te verhogen en (ontwikkel- en taal)achterstanden bij kinderen te voorkomen en te verminderen. Hiervoor moeten voldoende voorschoolse plekken binnen de kinderopvang worden gefaciliteerd. Op deze voorschoolse plekken, ook wel VVE-plekken genoemd, wordt gestructureerd gewerkt aan het voorkomen van taal- en ontwikkelachterstanden van doelgroeppeuters door spelend te leren. Hierin wordt verwacht dat er een goede verdeling tussen doelgroep- en niet-doelgroepkinderen is.

Daarnaast kent Lelystad verschillende basisscholen met in meer of mindere mate het risico op onderwijsachterstanden op basis van de schoolpopulatie. Alle scholen kunnen worden ondersteund in de aanpak van achterstanden op basis van een projectplan met resultaatafspraken. Het beleid bestrijkt de periode 2024-2026, tot die tijd zijn de gelden vanuit het rijk geborgd. De middelen van het onderwijsachterstandenbeleid worden ieder jaar door het Rijk beschikt. Ten tijde van dit schrijven zijn de middelen voor 2027 tot en met 2029 nog niet bekend. De huidige politieke situatie biedt onvoldoende inzicht om hier verdere uitspraken over te doen.

Peuteropvang
In de gemeente Lelystad is er voor peuters vanaf twee jaar peuteropvang. Vanuit de wettelijke taak en om peuteropvang te stimuleren betaalt de gemeente een bijdrage van maximaal 320 uur per jaar per peuter. De ouder betaalt hiervoor een eigen bijdrage. Voor ouders die deze ouderbijdrage niet kunnen bekostigen vergoedt de gemeente de ouderbijdrage zodat financiën geen reden zijn in het niet deelnemen aan peuteropvang. Dit voorkomt segregatie tussen verschillende groepen peuters.

Monitoring kwaliteit peuteropvang en VVE
De gemeente heeft de wettelijke taak om de globale ontwikkeling van doelgroepkinderen, vanuit het onderwijskansenbeleid, te volgen. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met stichting SchOOL, die logopedisten in dienst heeft genomen, om kleuters in de stad logopedisch te screenen. We ronden in het eerste kwartaal het onderzoek naar de inzet van logopedie in Lelystad in vergelijking tot andere gemeenten af. Er komt een advies voor de doorontwikkeling van logopedie.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp
De gemeente voert op overeenstemming gerichte overleggen (OOGO) met de samenwerkingsverbanden over de aansluiting van onderwijs op het jeugdbeleid en de aansluting van onderwijsbeleid in het ondersteuningsplan op jeugdbeleid. Onderdeel van deze gesprekken is onder andere het creeëren van gedeeld referentiekader en de maatregelen benoemd in het uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd.

Bedragen x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-11.014	-4.168	-4.168	-4.168
		Baten	6.561	146	146	146

Wat willen we bereiken? (vervolg)

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Schoolaanwezigheid draagt bij aan de ontwikkeling van jeugdigen in onze stad. Binnen het team Leerlingzaken (leerplicht en Doorstroompunt) wordt er ingezet op preventief en outreachend werken, en de daarbij behorende kwaliteitscultuur. We onderzoeken samenwerking met de onderwijsinspectie en zijn bezig om extra kwaliteitsslagen te maken.

In aanloop naar de implementatie van de nieuwe wet Van school naar duurzaam werk willen we meer inzetten op passende routes voor de jongeren, gericht op school, werken, of een combinatie daarvan (praktijkleren). Vanaf 2026 wordt de leeftijd van jongeren die begeleid worden door het Doorstroompunt (voorheen RMC) verhoogd naar 27 jaar. Hieraan wordt in nauwe samenwerking met de teams Werk & Inkomen en verschillende maatschappelijke partners en onderwijsinstellingen. Voor de aanpak vsv wordt op basis van de regionale en lokale analyse een nieuw regionaal programma vsv en lokaal plan opgesteld. Voor de wettelijke taken leerplicht en Doorstroompunt worden vanaf 2026 enkele aanpassingen in beleid en uitvoering gefaseerd geïmplementeerd.

Leerlingenvervoer

De gemeente is financieel verantwoordelijk voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. Het gaat hierbij om een vergoeding voor passend vervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school, die aansluit op de levensovertuiging van de ouders en/of de leerling en om passende vergoedingen voor kinderen die door ziekte/handicap of gedragsproblemen niet zelfstandig naar school kunnen. Op deze manier is vervoer geen belemmering voor een kind om mee te doen aan het onderwijs en dragen we bij aan een inclusieve samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Allereerst wordt vanzelfsprekend uitvoering gegeven aan alle bovengenoemde activiteiten en ambities. We spelen onze rol in het bijdragen aan het vergroten van keuzevrijheid, verbetering van de kwaliteit en het creëren van een breder aanbod in het onderwijs. Gesprekken met initiatiefnemers van nieuw onderwijs in onze stad worden gevoerd.

We maken een verschuiving van terugdringen VSV naar het bevorderen van schoolaanwezigheid. Dit doen we in nauwe samenwerking met het onderwijs, lokale partners en regionale partners.
Voor de ongediplomeerde jongeren 16-27 jaar, die niet meer op school ingeschreven staan of aan het werk zijn, de zogenaamde NEET-jongeren, ontwikkelen we een gerichte aanpak in nauwe samenwerking met de uitvoeringsteams en -organisaties.

Binnen de onderwijsregio is er significant aandacht voor het lerarentekort. Als bestuurlijk partner sluiten we aan bij de onderwijsbesturen. We gaan pilots draaien waarbij integraal werken aan maatschappelijke opgaven vorm krijgt in de scholen, vanuit de Maatschappelijke Agenda (MAG, waardoor de onderwijskwaliteit wordt verhoogd en de samenwerking met maatschappelijke partners wordt versterkt.

Tot slot wordt de inzet, op basis van het raadsakkoord, voor schoolconciërges geëvalueerd en het hoger onderwijs in de stad HBO/WO-opleiding voortgezet en geïntensiveerd.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke Agenda
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2026
Uitvoeringsprogramma Samen voor de Jeugd

Gerelateerde verbonden partijen
-

5. Sport, cultuur en recreatie

De taakvelden binnen het cluster '5. Sport, cultuur en recreatie' hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en –participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

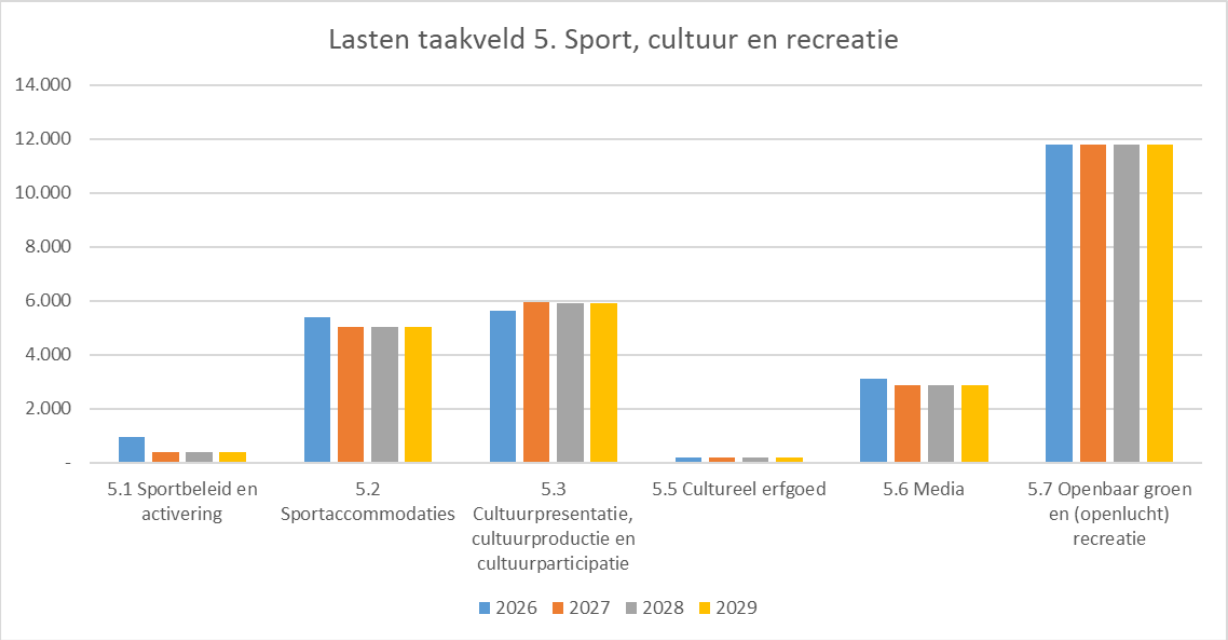

5. Sport, cultuur en recreatie (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	-958	-393	-393	-393
5.2 Sportaccommodaties	-5.407	-5.051	-5.051	-5.051
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.637	-5.965	-5.914	-5.913
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-206	-206	-206	-206
5.6 Media	-3.112	-2.865	-2.865	-2.865
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.803	-11.777	-11.776	-11.776
Totaal Lasten	**-27.123**	**-26.258**	**-26.205**	**-26.204**
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	478	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	-	-	-	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293	293	293	293
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	247	247	247	247
Totaal Baten	**1.018**	**540**	**540**	**540**
Eindtotaal	**-26.105**	**-25.718**	**-25.665**	**-25.663**

Bedragen x €1.000

5.1	Sportbeleid en activering

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-958	-393	-393	-393
Baten	478	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een Lelystad met gezonde, actieve en betrokken inwoners en een stad die een gezonde leefstijl uitademt. Een stad die gezien wordt als vitale stad. Sporten en bewegen zijn een dagelijks onderdeel van het leven van onze inwoners. In de Sport- en beweegvisie 2023 - 2030 is uitgewerkt hoe we dat willen bereiken. De belangrijkste ambities zijn:

1. Bewegen en sporten zorgen ervoor dat steeds meer van onze inwoners zich fit voelen en gezond zijn. Voor iedereen is er passend, aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod.
2. Vitale sportverenigingen versterken de sociale cohesie in de wijken van onze stad.
3. Onze groeiende stad biedt voor iedereen voldoende ruimte om te bewegen en sporten.
4. Lelystedelingen zijn van jongs af aan vaardig in bewegen en ontwikkelen hun talenten.
5. Sportevenementen inspireren onze inwoners en onze sportaanbieders.

Deze ambities dragen bij aan de doelstelling in het raadsakkoord om 8300 meer Lelystedelingen in beweging de brengen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan meer aandacht besteden aan monitoring om op die manier beter zicht te krijgen op de effectiviteit en interventies en activiteiten op het gebied van sportstimulering. Daarnaast blijven we inzetten op laagdrempelig beweegaanbod voor alle doelgroepen met inzet van de uitvoerende buurtsportcoaches bij Sportbedrijf Lelystad. Verenigingsondersteuning blijft een belangrijk onderwerp, waarbij extra aandacht uitgaat naar het thema Sociale Veiligheid.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	N.V. - Sportbedrijf Lelystad

Bedragen x €1.000

5.2	Sportaccommodaties		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-5.407	-5.051	-5.051	-5.051
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidie die de gemeente verstrekt aan de N.V. Sportbedrijf Lelystad, als een bijdrage voor de exploitatie en beheer van de maatschappelijke sportaccommodaties en sportvelden. Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan lokale beweeg- en sportactiviteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

De N.V. Sportbedrijf Lelystad zorgt voor de exploitatie van diverse binnensportaccommodaties en zwembad De Koploper. Daarnaast vervullen zij een adviserende rol in relatie tot sportaccommodatievraagstukken. Voor 2026 zal dit onder andere betrekking hebben op uitvoering van het Intgraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport) dat in juli 2024 door de raad is vastgesteld. Daarnaast vervult de N.V. Sportbedrijf Lelystad ook een grote rol in voorbereiding van nieuwe ontwikkelingen zoals sportpark ZuiderC, de nieuwe sporthal Rietlanden III en de komst van een blaashal.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	-

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-5.637	-5.965	-5.914	-5.913
Baten	293	293	293	293

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooing en voor vrijetijdsbesteding. Op 25 april 2023 heeft de raad met het vaststellen van de Cultuurvisie, het gemeentelijk cultuurbeleid tot aan 2030 vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad aangegeven wat zij als de belangrijke beleidslijnen ziet voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. De komende jaren wil het cultuurbeleid inspelen op de verwacht biedt voor de groei van de stad, op een breder bereik van culturele activiteiten en vooral ook op de verbindende kracht van kunst en cultuur. En de mogelijkheden die kunst en cultuur biedt voor persoonlijke ontwikkeling. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven en amateurkunstorganisaties deel uit van het lokale culturele voorzieningenniveau.

Wat willen we bereiken?

Met het cultuurbeleid willen we bijdragen aan aan de kernopgaven van de stad. Enerzijds omdat goede culturele voorzieningen zorgen voor de aantrekkelijkheid van stad. Maar ook omdat veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkel- en ontmoetingsfunctie die kunst en cultuur inwoners bieden, en aan de diversiteit van het culturele aanbod zodat verschillende inwoners zich hiermee verbonden voelen. Lelystad wil zo een stad zijn die inspireert, prikkelt en uitdaagt met culturele programma's voor alle leeftijden, leefstijlen en interesses en met culturele activiteiten voor en door inwoners in elke wijk van de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om zo veel mogelijk inwoners te bereiken, wordt ingezet op het betrekken van nieuwe doelgroepen bij het culturele leven in Lelystad, meer samenwerking tussen cultuurorganisaties en andere maatschappelijke sectoren en op een verbreding van het cultuuraanbod voor jongeren. Ook wordt ingezet op meer cultuuraanbod in de wijken, afgestemd op de behoefte per wijk. Daarnaast komt er meer ruimte voor cultureel ondernemerschap. De subsidieverlening wordt beter afgestemd op de cultuursector, zodat er meer mogelijkheden komen om in te springen op culturele ontwikkelingen. De culturele infrastructuur wordt afgestemd op de verwachte groei van de stad, ondermeer met een volwaardig poppodium. Daarnaast worden in 2026 begrotingssubsidies verleend aan diverse culturele organisaties waaronder de stichting Agora, de stichting Corneel en de stichting CKC De Kubus. Tevens worden er projectsubsidies verleend ten behoeve van verschillende culturele initatieven zoals festivals, tentoonstellingen en voor amateurkunstpresentaties.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030	-

Bedragen x €1.000

5.4	Musea		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Wat willen we bereiken?

Er zijn in Lelystad geen door de gemeente gesubsidieerde musea of presentatieinstellingen op het gebied van beeldende kunst, archeologie, heemkunde of historische archieven. Er worden wel incidentele subsidies verleend voor tijdelijke presentaties en manifestaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, maar die vallen buiten het kader van museaal beleid. Bij de evaluatie van het culturele klimaat in de stad is geconcludeerd dat het huidige voorzieningenniveau op gebied van beeldende kunst beperkt is. Er zijn weinig expositiemogelijkheden en er is een summier aanbod aan ateliers en werkruimten. Daardoor zijn er niet veel kunstenaars die Lelystad als uitvalsbasis of vestigingsplaats kiezen. De stad mist een goed podium voor de beeldende kunst en vormgeving. In het licht van de groeiambitie van de stad zal worden onderzocht of een (museale) kunstvoorziening/podium of kunsthal voor beeldende kunst een adequate bijdrage kan leveren aan het culturele klimaat en de ontwikkeling van de stad als toeristische bestemming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is in 2024 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een adequate presentatievoorziening voor de beeldende kunst. Op grond van de uitkomsten van dit onderzoek wordt in 2025 gekeken op welke wijze een presentatieinstelling kan worden ingericht die goed aansluit bij het culturele ecosysteem van de stad. Op basis van de uitkomsten van dit vervolgonderzoek wordt gekeken in welke mate de voorgestelde opzet voor zo'n voorziening kan worden gerealiseerd. Met Batavialand vindt afstemming plaats over het informatiepunt op het Werkeiland en de collectie Lely. Er wordt deelgenomen in de de stichting Uiver Constellation.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
	Stichting - Uiver Constellation

Bedragen x €1.000

5.5	Cultureel erfgoed

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-206	-206	-206	-206
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5). Bij een relatief nieuwe stad is het besef dat erfgoed waarde kan bieden aan ruimtelijke kwaliteit en identiteit in vergelijking met veel oudere gemeenten nog niet sterk ontwikkeld. Maar ook wanneer de focus wordt gelegd op een sterke groei, moet goed worden omgegaan met bijzondere parels uit het verleden, met name voor de zogeheten Post 65 architectuur. Dit is een verantwoordelijkheid die we ook dragen voor de toekomstige inwoners van de stad. Dit geldt zowel voor het gebouwde als voor het minder zichtbare ondergrondse erfgoed. Gemeenten moeten op grond van de Omgevingsplan in het Omgevingsplan rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door inventariseren en analyseren van het cultureel erfgoed en werelderfgoed dat binnen de gemeente aanwezig is. Op basis daarvan neemt de gemeente een toereikend beschermingsregime in het omgevingsplan op. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Erfgoed vertelt het verhaal van een plek, zorgt voor verbondenheid met de omgeving, en vormt een belangrijk onderdeel van ruimtelijke kwaliteit, omdat het karakter, schoonheid en een gelaagdheid in tijd aan een gebied geeft. Wanneer je bovengronds en ondergronds erfgoed volwaardig integraal en gebiedsgericht benadert, draagt het bij aan het gezamenlijke verhaal en identiteit van de stad en kun je het inzetten voor andere beleidsvelden, zoals woningbouw, ruimtelijke inrichting, economie en toerisme, maar ook voor klimaatbestendige inrichting of verduurzaming van gebouwen. Het volledige erfgoedbeleid dient daarbij te voldoen aan de Omgevingswet (2024) en de Erfgoedwet.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 is het traject gestart dat moet leiden tot de vaststelling van een erfgoednota, inclusief een actualisatie van het gemeentelijk archeologiebeleid waarmee de kaders voor het gemeentelijk erfgoedbeleid kunnen worden vastgesteld. Na vaststelling van deze kaders wordt het instrumentarium (o.a. erfgoedverordening en beleidskaarten met regelgeving) voor het erfgoedbeleid uitgewerkt en verwerkt in het Omgevingsplan en een Omgevingsprogramma. De ambtelijke formatie op gebied van erfgoed en archeologie is momenteel minimaal. Voor de uitvoering van de Omgevingswet met betrekking tot het erfgoed- en archeologiebeleid wordt vanaf 2026 aanvullende capaciteit ingezet. Vanaf 2024 is in het kader van de implementatie van de Omgevingswet de externe adviseringtaak op het gebied van erfgoed ondergebracht bij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. In 2026 wordt subsidie verleend voor diverse activiteiten op het gebied van cultuurhistorie, zoals de organisatie van de Open Monumentendag.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

5.6	Media		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-3.112	-2.865	-2.865	-2.865
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving. Gemeenten en provincies moeten vanaf 2026 zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. De gewijzigde Wet Stelsel openbare bibliotheden zal voor alle gemeenten gelden. De bekostiging van deze zorgplicht zal via het gemeentefonds verlopen.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

Op grond van het gemeentelijk cultuurbeleid, beschouwt de gemeente het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid dat de inwoners van Lelystad kunnen beschikken over een goede bibliotheekvoorziening waar zij met hun kennis- en informatievragen terecht kunnen en kennis kunnen nemen van een adequaat aanbod van op media vastgelegde geschreven cultuur. Het doel is de bevordering van de overdracht van cultuur, informatie en educatie middels een goede, hedendaagse en toegankelijke lokale openbare bibliotheekvoorziening. Door adequate informatie toegankelijk te maken, worden inwoners in staat gesteld om actief en volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven in een steeds complexere wereld. In dat kader wordt met de rol die de bibliotheek heeft voor het Informatiepunt Digitale Overheid samengewerkt.

In overleg met de VNG, het ministerie van OCW en de lokale stakeholders hebben de lokale omroepen in Nederland de afgelopen jaren een traject ingezet die leidend is bij de geleidelijke omvorming van de huidige circa 230 individuele lokale omroepen naar ongeveer 80 gefuseerde of samenwerken-de lokale ‘streekomroepen’ met een verzorgingsgebied van gemiddeld iets meer dan 200.000 inwoners. De streekomroepvorming is een middel om lokale omroepen te professionaliseren met als doel de realisatie van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA). Radio Lelystad en Lokale Omroep Zeewolde werken sinds 2023 samen als zijnde streekomroep. Deze streekomroep wordt gevormd door de Flevolandse Media Stichting (FMS). FMS heeft als doel om voor de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde en nieuws en informatie te verzorgen. Hierbij werken de omroepen nauw samen bij het verzorgen van lokaal toereikend media-aanbod voor de betreffende gemeente, met inachtneming van de lokale herkenbaarheid en profiel van de lokale omroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We verlenen in 2026 een begrotingssubsidie en diverse incidentele subsidies aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek en de stichting Flevolandse Media Stichting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020	-

Bedragen x €1.000

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-11.803	-11.777	-11.776	-11.776
		Baten	247	247	247	247

Hoofdopgave raadsakkoord:	3. Natuur	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wettelijke natuurbescherming uit de Omgevingswet een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten en bossen. De meeste afspraken uit het raadsakkoord opgave Natuur vallen binnen dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Lelystad is er trots op dat het de hoofdstad van de nieuwe natuur is. De stad staat bekend om de hoge natuurwaarden, waar stad en omliggend landschap nauw met elkaar verbonden zijn zodat Lelystad een stad is met een gezond en prettig leefklimaat voor mens en dier. Daarvoor worden beleidskaders opgesteld en investeert Lelystad, op basis daarvan in projecten en maatregelen die deze status nog versterken. Dit doen we door de bewijslast en bekendheid van Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur te vergroten; te vergroenen en door de natuur te versterken, ook in de stad; ecologisch beheer en inrichting.

Wat gaan we daarvoor doen?

Daartoe is op basis van de kaders uit het raadsakkoord een Agenda Natuur 2030 en een Programma Van Groen Dromen naar Groen Doen 2024-2027 opgesteld. Deze wordt momenteel uitgevoerd.

- Er is een soortenmanagementplan (SMP). Op basis hiervan wordt een gebiedsontheffing aangevraagd.
- Er vindt een herijking plaats van het beheer van de bestaande natuur inclusief het openbaar groen.
- Er wordt een parkenbeheerplan opgesteld.
- Het plan van aanpak bestrijding invasieve exoten wordt uitgevoerd.
- Er is een lokale adaptatiestrategie opgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015)

Gerelateerde verbonden partijen
-

6. Sociaal domein

De taakvelden binnen het cluster '6. Sociaal domein' hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdhulp. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

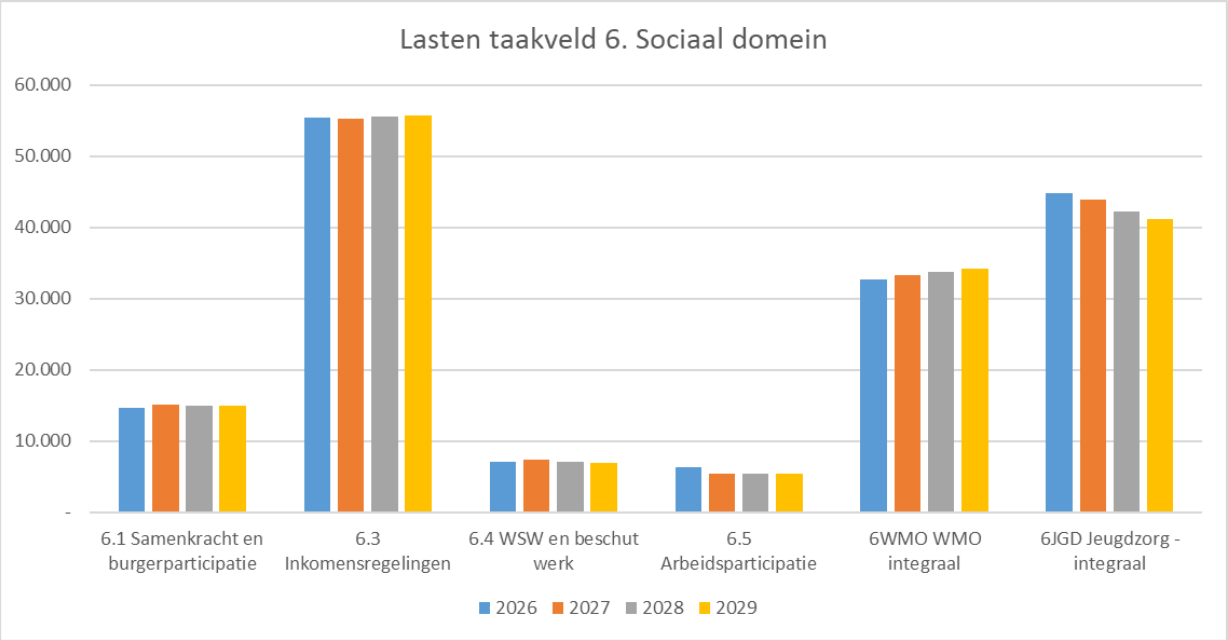

6. Sociaal domein (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-14.575	-15.060	-14.886	-14.906
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	-55.365	-55.271	-55.486	-55.703
6.4 WSW en beschut werk	-7.001	-7.331	-7.111	-6.869
6.5 Arbeidsparticipatie	-6.369	-5.391	-5.391	-5.391
6WMO WMO integraal	-32.656	-33.231	-33.791	-34.241
6JGD Jeugdzorg - integraal	-44.817	-43.836	-42.198	-41.198
Totaal Lasten	**-160.783**	**-160.120**	**-158.864**	**-158.309**
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	533	42	42	42
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	41.783	41.783	41.783	41.783
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	100	100	100	100
6WMO WMO integraal	2.214	1.963	1.713	1.513
6JGD Jeugdzorg - integraal	-	-	-	-
Totaal Baten	**44.630**	**43.888**	**43.638**	**43.438**
Eindtotaal	**-116.153**	**-116.232**	**-115.225**	**-114.871**

Bedragen x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-14.575	-15.060	-14.886	-14.906
Baten	533	42	42	42

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waaarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) inividuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat willen we bereiken?

Onder dit taakveld vallen de volgende basisvoorzieningen

Schulddienstverlening
In samenwerking met drie partijen, MDF, stichting IDO en Humanitas, geeft de gemeente Lelystad vorm aan de schulddienstverlening. Deze is vrij toegankelijk voor iedere inwoner die hulp nodig heeft op het gebied van financiën. Dit kan lopen van informatie en coaching tot schuldhulpverleningstrajecten. Voor ondernemers en zelfstandigen is schuldhulpverlening toegankelijk via het Zelfstandigenloket Flevland. We zien in Nederland en ook in Lelystad dat het aantal huishoudens met problematische schulden oploopt. Door middel van vroegsignalering wordt geprobeerd te voorkomen dat inwoners in de schulden raken.

Welzijnswerk
Door verschillende organisaties in de stad worden welzijnsactiviteiten aan de inwoners aangeboden om elkaar te ontmoeten en nieuwe netwerken op te bouwen. Hierdoor is het makkelijker om naar elkaar om te zien en vroegtijdig te signaleren als het minder goed met iemand gaat. Het Buurtwerk in de wijk met een duidlijke signaleringsfunctie, de buurtkamer voor ontmoeting en het stimuleren deel te nemen aan allerlei activiteiten, het Aandachtscentrum, de activiteitendriedaagse tijdens de vakanties de koffieochtenden en de buurthuisactiviteiten. In het komende jaar willen we dit voortzetten om meer mensen uit eenzaamheid te halen en vroegtijdig te ondersteunen bij financiele moeilijkheden.

Eenzaamheid
In deze raadsperiode wordt extra ingezet op het signaleren en voorkomen van eenzaamheid. Door ruim 100 organisaties in de stad zijn de handen ineen geslagen en worden allerlei activiteiten ontwikkeld om mensen met elkaar in contact te brengen. Hierbij hebben we aandacht voor eenzaamheid onder alle leeftijdsgroepen. Het komend jaar streven we naar nog meer organisaties en instellingen die zich aansluiten bij de coalitie tegen eenzaamheid.

Inburgering
De Wet Inburgering 2021 legt de verantwoordelijkheid voor het inburgeringstraject bij de gemeente. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering, monitoring en handhaving van de inburgeringstrajecten van alle inburgeringsplichtige inwoners van Lelystad. In een persoonlijk inburgeringsplan wordt opgenomen welke leerroute de inburgeraar gaat volgen en er worden afspraken opgenomen over de verplichtingen die de inburgeraar heeft op het gebied van arbeid en (maatschappelijke) participatie en van welke faciliteiten de inburgeraar gebruik gaat maken. Iedere inburgeraar heeft een eigen plan.Voor de uitvoering wordt samengewerkt met Vluchtelingenwerk Lelystad, Werkbedrijf Lelystad en MDF.

Preventie Jeugd
We willen dat ouders en jeugdigen met lichte problematiek deze zelf kunnen aanpakken, met steun van hun netwerk en algemene voorzieningen. Dit doen we door het bevorderen van opvoedvaardigheden van ouders en het versterken van de eigen kracht en oplossend vermogen van gezinnen. We stimuleren de vorming van gemeenschappen en netwerken in alle wijken. Door meer jongereninspraak te bevorderen, zorgen we ervoor dat alle kinderen en jongeren gelijke kansen hebben om actief deel te nemen aan de maatschappij en in hun vertrouwde omgeving kunnen opgroeien.
We werken effectief samen met het onderwijs en jeugdhulp om te voorkomen dat jeugdigen onnodig in jeugdhulp terechtkomen. De hulp die wordt ingezet is tijdelijk en effectief. Het pedagogische klimaat in gezinnen en wijken wordt versterkt, met laagdrempelige informatie- en adviespunten voor opgroei- en opvoedvraagstukken.

Mantelzorgondersteuning /Vrijwilligerswerk
Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein en hier willen we in deze raadsperiode extra op in blijven zetten. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en een vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en vrijwilligerswerk wordt ondersteund. Dankzij vrijwilligers is er in de stad een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten. De toegevoegde waarde van vrijwilligers en mantelzorgers neemt in de samenleving toe door onder andere vergrijzing en de tekorten op de arbeidsmarkt. Door de inzet van mantelzorgers en zorgvrijwilligers, kunnen mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen in hun vertrouwde omgeving.

Bedragen x €1.000

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-14.575	-15.060	-14.886	-14.906
		Baten	533	42	42	42

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven inzetten op een sterke basis waarbij we extra inzetten op aanpak van eenzaamheid, ondersteunen van bewonersinitiatieven en vrijwilligerswerk. Ook zal er extra aandacht zijn voor inclusie, de inzet van ervaringsdeskundigen en het versterken van de basis voor jeugd en gezin. Zo zullen we extra aandacht geven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien en het het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima. Tot slot wordt er vanuit de MAG op dit thema nauw samengewerkt met inwoners en ervaringsdeskundigen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Maatschappelijke (Doe) Agenda	Stichting - Welzijn
Kadernota Sociaal Domein 2026-2029	

Bedragen x €1.000

6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	-
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	-

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de voorzieningen en ondersteuning op het sociaal domein, waarbij de dienstverlening niet direct aan één specifieke wet (zoals Wmo of Jeugdwet) is toe te schrijven. In de praktijk betekent dit dat hier op rekeningbasis de kosten en opbrengsten als gevolg van de toeslagenaffaire terecht komen.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedragen x €1.000

6.3	Inkomensregelingen		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-55.365	-55.271	-55.486	-55.703
		Baten	41.783	41.783	41.783	41.783

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Portefeuillehouder(s):	-	Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja		

Context

Voor de inwoner die tijdelijk niet zelfstandig in staat is om zijn eigen inkomen te regelen biedt de gemeente steun in de vorm van een bijstandsuitkering, arbeidsmarkttoeleiding, loonkostensubsidie voor werkgevers of overige aanvullende inkomensvoorzieningen.

Ondersteuning van de inwoner gebeurt op basis van de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/ gewezen zelfstandigen (loaw / loaz), Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de gemeentewet.

Binnen de volgende taakvelden vind verantwoording plaats:
- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van inkomensuitkeringen en vergoedingen aan inwoners die daar recht op hebben, incl. armoedebeleid en loonkostensubsidie voor werkgevers)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (Wsw en Nieuw Beschut werk)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie, toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning, begeleiding en arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Naast het bieden van een voorziening op het gebied van inkomen, werk of zelfstandig ondernemerschap kan een belangrijke relatie worden gelegd met schulddienstverlening: deze zijn opgenomen in taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie' net als met taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregeling als het gaat om bijstandsverlening aan zelfstandig ondernemers. Voor Lelystad wordt Bbz uitgevoerd door het Zelfstandigenloket Flevoland.

Wat willen we bereiken?

Arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie verhogen en indien nodig of gewenst de persoonlijke omstandigheden verbeteren waarin de inwoner verkeerd door inzet van zijn of haar eigen mogelijkheden en sociale netwerk. Hierin biedt de gemeente ondersteuning op maat waarbij zo veel mogelijk gestreefd wordt naar het hanteren van de menselijke maat.
Om meer mensgericht te werken, waarbij vertrouwen, laagdrempeligheid en toegankelijkheid, eenvoud en menselijke maat belangrijke uitgangspunten zijn, heeft de overheid in het kader van bestaanszekerheid een aantal maatregelen geïntroduceerd, ‘Participatiewet in Balans’, welke een belangrijke neerslag heeft op de uitvoering van dit taakveld en samenhangende taakvelden. De impact op de gemeentelijke uitvoering van de Participatiewet en aanpalende regelingen is groot. De maatregelen worden gefaseerd geïmplementeerd in beleid en uitvoering en start vanaf 1 januari 2026; de transitie zal drie jaar in beslag nemen.

Het gemeentelijke armoedebeleid kent naast inkomensondersteuning (curatief) een aantal projecten. Deze projecten zijn voor een groot deel gericht op kinderen en jongeren en ondersteunen hen in maatschappelijke deelname. Het curatieve deel omvat de set inkomensmaatregelen om inwoners in de armoede bij te staan bij noodzakelijke kosten. Middels het instrument kwijtschelding gemeentelijke belastingen wordt de financiële druk op mensen met lage inkomens verlicht. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan een menswaardig bestaan en het voorkomen van verdere financiële uitsluiting.

Het bieden van het wettelijke vangnet aan ondernemers die (tijdelijk) met financiële problemen kampen, maar die in de kern een levensvatbaar bedrijf hebben (Bbz 2004 en IOAZ).

Bedragen x €1.000

6.3	Inkomensregelingen (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-55.365	-55.271	-55.486	-55.703
		Baten	41.783	41.783	41.783	41.783

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijstandsuitkeringen - Participatiewet

De gemeente ondersteunt inwoners die behoren tot de reikwijdte van de Participatiewet bij het vinden van (passend) werk en werkomgeving. Zolang dit niet lukt of onvoldoende inkomen oplevert, wordt een uitkering verstrekt voor levensonderhoud. Het aantal inwoners dat aanspraak maakt op een bijstandsuitkering schommelt rond de 2.000 per jaar. De gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van deze uitkeringen, op basis van een objectief vastgesteld verdeelmodel.

De gemeente zet interventies en passende ondersteuning in om inwoners zoveel mogelijk te laten uitstromen naar betaald werk (arbeidsparticipatie) alsook bevordering van maatschappelijke participatie. Hierbij wordt de Work First aanpak toegepast, waarbij met de inwoner na aanvraag van een uitkering binnen 5 dagen gesproken wordt over de mogelijkheden van werk.
De 4-weken-zoektermijn voor jongeren tot 27 jaar in een kwetsbare positie wordt zo snel als mogelijk omgezet in actieve begeleiding naar werk of werkend leren.

Loonkostensubsidie (LKS)

Voor werkgevers die een inwoner met een Indicatie Banenafspraak of Indicatie Beschut werk (registratie in Doelgroepenregister) in dienst nemen, is er de mogelijkheid loonkostensubsidie te ontvangen. Vanaf 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde uitgaven.

Armoedebeleid

Het betreft hier de dienstverlening en projecten voor mensen met een inkomen 120-, 130-, tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op projecten die de maatschappelijke participatie van kinderen en volwassenen stimuleert. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in het onderwijs, sport, cultuur en het algemene maatschappelijke leven. In het raadsakkoord is opgenomen om extra aandacht aan kinderen in armoede te besteden. Dit betekent dat we met de middelen bestaand beleid intensiveren en aanvullen. Ook wordt dit jaar weer focus gelegd op bekendheid, gebruik, laagdrempeligheid en maatwerk binnen het aanbod. De gemeente verleent kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aan inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben en hiervoor in aanmerking komen. Zoals gecombineerde belastingaanslag, afvalstoffen- en rioolheffing.

Bijzondere bijstand

Inwoners met een laag inkomen, die een noodzakelijke en urgente uitgave hebben, kunnen bijzondere bijstand aanvragen. De gemeente biedt regelingen en tegemoetkoming aan inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben en hiervoor in aanmerking komen. Zoals bewindvoering, studietoeslag op basis van medische gronden, kosten voor eerste levensbehoefte, huisraad en dergelijke.

Bijstandsverlening zelfstandigen - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004

Het toekennen van bijstand / uitkering aan de startende en gevestigde ondernemer die niet over de middelen beschikt om te voorzien in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, alsmede het verstrekken van kapitaal aan ondernemers die dit op andere wijze niet gefinancierd krijgen.
Het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF) zorgt voor de uitvoering van deze wettelijke regelingen (Bbz 2004 en IOAZ) in opdracht van de 6 gemeenten in Flevoland. Het ZLF is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Lelystad.

Kwijtschelding belastingen

Er wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in de leidraad invordering zoals vastgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke Agenda

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

6.4	WSW en beschut werk

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-7.001	-7.331	-7.111	-6.869
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Voor de inwoner die langdurig niet of beperkt zelfstandig in staat is om werk te vinden, biedt de gemeente steun in de vorm van het organiseren van een beschutte werkplek Op basis van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw Beschut werk (NBw) heeft de gemeente een taakstelling voor de toeleiding naar arbeid en het organiseren van een (passende) werkplek voor inwoners met een Indicatie WSW en Indicatie Beschut werk, die zijn geregistreerd in het doelgroepenregister . Samen met de gemeenten Noordoostpolder en Urk is een samenwerking op dit gebied binnen de GR IJsselmeergroep.Binnen de volgende taakvelden vindt verantwoording plaats:

- Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
- Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).
- Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet).

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening vanaf 2015 niet langer mogelijk is. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De Social Firm, bedrijfsvoeringsorganisatie Concern voor Werk, is ingericht om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de Wsw in verband met de gedaalde Wsw-subsidie op te vangen.

In 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten hebben een taakstelling om inwoners met een Indicatie Beschut werken te ondersteunen bij het verkrijgen van een beschutte arbeidsplaats te bieden; ze hebben daarvoor een taakstelling die jaarlijks opgehoogd wordt. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de (toekomstige) financiële ruimte die de gemeente heeft om ook andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het nieuwe kabinet werkt aan een voorstel voor de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen, waarbij onderzocht wordt of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn. Ze overweegt een wijziging van het Besluit beschut werk, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafspraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuisconstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. Dit blijkt een juiste keus te zijn geweest. Het kabinet heeft een onderzoek laten uitvoeren naar een toekomstgerichte bestendiging van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. De gemeenten van de GR werken in samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie Concern voor Werk scenario's uit voor de doorontwikkeling van Concern voor Werk naar een sociaal ontwikkelbedrijf.

Wat willen we bereiken?

Elke inwoner die niet op reguliere wijze kan deelnemen aan betaald werk ondersteunen we in het vinden van een passende werkplek en werkomgeving. Dit vraagt een andere aanpak (niet regulier). Deze dienstverlening is belegd in een GR bij Concern voor Werk. Dit is een regionale sociale onderneming die in nauwe samenwerking met de reïntegratiebedrijven Werkbedrijf Lelystad, Urk Werkt en de Werkcorporatie Noordoostpolder opereert. De komende jaren zal de sociale onderneming zich doorontwikkelen naar een sociaal ontwikkelbedrijf, een toekomstbestendige organisatie die in het hart van het lokale en regionale netwerk opereert, een organisatie die flexibel en wendbaar is gericht. Ze biedt werk en begeleide werkplekken voor in ieder geval inwoners met een indicatie Wsw en Beschut werk en zo gewenst een Indicatie Banenafspraak uitgaande van "de waarde van werk". Daarbij richt ze zich ook op het bieden van werkplekken en leerwerktrajecten aan diverse groepen inwoners om de stap naar regulier werk te kunnen maken.

Bedragen x €1.000

6.4	SW en beschut werk (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-7.001	-7.331	-7.111	-6.869
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente stelt budget beschikbaar aan Concern voor Werk om ondersteuning te bieden voor het realiseren van werkplekken binnen de regio Lelystad-NOP-Urk geschikt voor inwoners met een indicatie Wsw en Beschut werk. Hierdoor zijn de inwoners maatschappelijk actief en vormen een waardevolle aanvulling op bestaande aanbod van regulier werk.
Hier staan de lasten die verband houden met de afbouw van de bestaande Wsw verplichtingen, conform de beschikbare rijksmiddelen die onderdeel uitmaken van taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds'.

De overheid heeft onderzoek laten verrichten naar de houdbaarheid van de huidige infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven. Door afbouw van de WSW-dienstverbanden (cq inkomsten) en beperkte groei van Beschut werk zal de komende jaren de focus verlegd moeten worden op een andere inrichting van de sociale onderneming Concern voor Werk om financieel gezond te blijven. In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven zal een analyse uitgevoerd en strategie ontwikkeld worden om een toekomstbestendige sociale infrastructuur in de stad en een sociaal ontwikkelbedrijf te effectueren.

Gerelateerde beleidsnota's
Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
GR - Werkvoorzieningschap Ijsselmeergroep

Bedragen x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-6.369	-5.391	-5.391	-5.391
		Baten	100	100	100	100

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie & 8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Voor de inwoner die tijdelijk niet zelfstandig in staat is om betaald werk te vinden biedt de gemeente steun in de vorm van toeleiding naar werk en verschillende arbeidsvoorzieningen.
Ondersteuning van de inwoner gebeurt op basis van de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/ gewezen zelfstandigen (Ioaw / Ioaz), Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de gemeentewet.

Binnen de volgende taakvelden vindt verantwoording plaats:
Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (Wet sociale werkvoorziening, Nieuw beschut werk)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Met de komst van de Wet van School naar Duurzaam Werk per 1 januari 2026 krijgen jongeren tot 27 jaar ook dienstverlening aangeboden vanuit taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken en vormt een nauwe relatie met taakveld 6.5.
Voor inburgeraars is er een nauwe relatie met taakveld 4.1.

Door economische ontwikkelingen en veranderingen op de arbeidsmarkt, waarbij de landelijke overheid meer taken belegt bij de gemeente, wijzigt de bijstandspopulatie van de gemeente. Veel vaker is volledige bijstandsonafhankelijkheid niet mogelijk door in de persoon gelegen kenmerken of is langdurige en intensievere inzet van de gemeente nodig om een passende werkomgeving te organiseren of duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt te faciliteren.

Voor de periode 2022-2026 heeft de gemeente een revolverend budget om ook dienstverlening te kunnen bieden voor begeleiding naar werk van inwoners die een intensievere begeleiding nodig hebben om regulier werk te verkrijgen.
Vanaf 2026 wordt de nieuwe Participatiewet in balans gefaseerd ingevoerd. Hierbij is aandacht voor arbeidsparticipatie en maatschappelijke participatie en wordt vanuit de menselijke maat ingezet op ondersteuning van de inwoners.

Wat willen we bereiken?

Iedereen doet mee en heeft werk dat passend is bij zijn persoonlijke omstandigheden. Hierin biedt de gemeente op maat dienstverlening en maakt zoveel mogelijk gebruik van de (arbeids-) infrastructuur in de regio.
Als betaald werk nog niet mogelijk is, wordt begeleiding geboden naar maatschappelijke participatie. Werkbedrijf Lelystad zorgt dat alle inwoners met een bijstandsuitkering worden gesproken en uitgevraagd op mogelijkheden voor arbeidsparticipatie of maatschappelijke participatie. Diverse maatschappelijke partners bieden voorzieningen aan om inwoners te ondersteunen op weg naar werk.

Landelijke ontwikkeling is om een lokale Werkcentra in te richten waarbij inwoners (werkenden en werkzoekenden) en werkgevers met vragen over werk & scholing terecht kunnen om een (nieuwe) baan te verwerven of te behouden. Specifieke aandacht hierbij is er voor jongeren tot 27 jaar, nieuwe bijstandsaanvragers, mensen met een Indicatie Banenafspraak en statushouders.

Bedragen x €1.000

6.5	Arbeidsparticipatie (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-6.369	-5.391	-5.391	-5.391
		Baten	100	100	100	100

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners die gebruik maken van een inkomensvoorziening en die onder de reikwijdte van de Participatiewet vallen zoveel mogelijk begeleiden naar een (passende) werkplek. betekenisvolle activiteiten. Hiervoor kunnen verschillende interventies ingezet worden zoals het organiseren van werkleertrajecten (mbo bbl-diploma, mbo certificaat, praktijkverklaring) en brancheopleidingen, scholing van basisvaardigheden (Nederlandse taal, rekenen, digitale vaardigheden), training arbeidsvaardigheden en werknemersvaardigheden, en sollicitatietraining. Daarnaast zetten we in op het werven van (leer)banen, inrichten van maatschappelijke banen (pilot), en bieden ondersteuning aan werkgevers die een baan (willen) bieden aan de doelgroep van de Participatiewet, en streven we een inclusieve arbeidsmarkt na.

We hanteren de “Work First” aanpak waarbij waarbij de inwoner na aanvraag van een bijstandsuitkering binnen 5 dagen gesproken wordt over de mogelijkheden van (passend) werk. Doelstelling is tweeledig: via werk blijven c.q. krijgen mensen aansluiting bij de arbeidsmarkt en vergroten zij hun economische zelfstandigheid, waarmee voorkomen wordt dat door langdurige inactiviteit mensen in een steeds kwetsbaarder positie terechtkomen.
Ook de dienstverlening aan werkgevers die instroom van inwoners behorend tot de Participatiewet wensen, behoort tot dit taakveld. Vanuit een solide en hecht netwerk van betrokken werkgevers binnen het Lelystad Akkoord blijven we werken aan de inclusieve arbeidsmarkt. Zoveel mogelijk mensen zo regulier mogelijk aan het werk, zo nodig met passende ondersteuning.
Het revolverend budget wordt ingezet om de brede dienstverlening van WBL voor inwoners met bijstandsuitkering te begeleiden naar werk en maatwerk te bieden. In het verlengde van onder meer de in 2025-2026 uitgevoerde evaluatie van de reintegratie-dienstverlening wordt een voorstel voorbereid voor invulling van het revolverend budget na 2026.
De vraag naar arbeid is ook de komende jaren groot, samenhangend met de groei van de stad en groei van de werkgelegenheid. Dit betekent extra kansen voor mensen in de bijstand om economisch zelfstandig te worden of stappen te kunnen zetten om te kunnen participeren in arbeid. Het mobiliseren van mensen, inclusief nieuwe bijstandsaanvragers, jongeren tot 27 jaar die niet werken en/of leren en mensen met een doelgroepverklaring blijft een hoge prioriteit.

Met de inzet van verschillende werkleerbedrijven voor verschillende beroepen en branches wordt de arbeidstoeleiding versterkt. Door het (leren) werken te combineren met kwalificerende opleidingen in samenwerking met het MBO en brancheorganisaties, wordt de kans op duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt vergroot. Waar mogelijk of gewenst wordt ruimte geboden aan initiatieven voor de ontwikkeling van alternatieve vormen van werk. Met de dienstverlening 'maatschappelijke banen' zetten we in op middels een publiek-private samenwerking cofinanciering vanuit het bedrijfsleven te realiseren alsook de relatie met het bedrijfsleven te versterken om passende banen te creëren. Mensen die niet middels een reguliere traject aan het werk komen dragen "uit de wijk, in de wijk en voor de wijk" bij aan de sociale en fysieke leefbaarheid én aan hun eigen ontwikkeling. Als onderdeel van de Maatschappelijke Agenda en binnen de gebiedsontwikkeling Samen Lelystad Oost draagt werk in belangrijke mate bij aan het welzijn en de leefbaarheid. Voor statushouders worden daar waar gewenst trajecten gecombineerd met taalontwikkeling. Inburgeraars worden zo gewenst ondersteund bij het verkrijgen van een participatieplaats (Z-route). Voor jongeren wordt ingezet op ondersteuning bij het verkrijgen van een reguliere baan of leerbaan (combinatie van werken en leren).

In samenwerking met partners stimuleren of faciliteren we verschillende initiatieven voor mensen behorend tot de Participatiewet, op lokaal niveau en ook in samenwerking met regionale partners en samenwerkingsverbanden. In 2026 willen we de verkenning voor een lokaal Werkcentrum, een netwerksamenwerking dat dienstverlening biedt aan inwoners en werkgevers op het gebied van werk en scholing, in afstemming met de regionale partners verder uitwerken, onder andere in het kader van de toekomstige arbeidsmarktinfrastructuur.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdopgaven sociaal domein
Maatschappelijke agenda

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Werkbedrijf Lelystad

Bedragen x €1.000

6WMO	WMO integraal (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-32.656	-33.231	-33.791	-34.241
		Baten	2.214	1.963	1.713	1.513

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Lokaal

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkvoorzieningen als Huishoudelijke Ondersteuning, woningaanpassingenen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, mobiliteit e.d.

Regionaal (Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang)

Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld, waarin het beleid voor de periode 2022-2026 is vastgelegd. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling.Het woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen is opnieuw uitgesteld. Aangezien er nog niets bekend is over het bijbehorende financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zelfstandig kunnen (blijven) wonen.

6WMO WMO integraal		2026	2027	2028	2029
Lasten	6.21 Toeg. 1e lijnsvoorzieningen WMO	-3.864	-3.898	-3.898	-3.898
	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-7.316	-7.349	-7.395	-7.341
	6.711 Huishoudelijke hulp WMO	-10.230	-10.725	-11.234	-11.720
	6.712 Begeleiding WMO	-4.570	-4.570	-4.570	-4.570
	6.713 Dagbesteding WMO	-2.860	-2.860	-2.860	-2.860
	6.714 Ov maatwerkarrangementen WMO	-783	-783	-783	-783
	6.791 PGB WMO	-1.977	-1.981	-1.986	-2.004
	6.811 Beschermd wonen WMO	-104	-107	-107	-107
	6.812 Maatsch- en vrouwenopvang WMO	-276	-276	-276	-276
	6.91 Coördinatie en beleid WMO	-676	-682	-682	-682
Totaal Lasten		-32.656	-33.231	-33.791	-34.241
Baten	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.514	1.513	1.513	1.513
	6.811 Beschermd wonen WMO	700	450	200	
Totaal Baten		2.214	1.963	1.713	1.513
Eindtotaal		-30.442	-31.268	-32.078	-32.728

6WMO	WMO integraal (vervolg)

Bedragen x €1.000

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-32.656	-33.231	-33.791	-34.241
Baten	2.214	1.963	1.713	1.513

Wat gaan we daarvoor doen?

Sociaal Wijkteam

Het Sociaal wijkteam is de toegang voor de Wmo voorzieningen. Bij het keukentafelgesprek met de inwoner komen alle leefgebieden aan bod. Er wordt gekeken wat nodig is, wat de inwoner zelf kan of waar het netwerk een bijdrage kan leveren. De gemeente Lelystad is samen met de maatschappelijke partners aan het onderzoeken of en hoe de toegang tot de Wmo op een andere manier kan worden georganiseerd. In de begroting is een budget beschikbaar wat hiervoor ingezet kan worden.

Wmo Maatwerkvoorzieningen

Indien een aanvraag voor een Wmo voorziening passend is bij de vraag dan wordt dit beschikt. Het kan dan gaan om Huishoudelijke Ondersteuning, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, inzet van een hulpmiddel, een woningaanpassing en/of vervoer.

Kortdurend verblijf / respijtzorg

Respijtzorg is een tijdelijke en/of volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Mantelzorgers kunnen zo de zorg langer volhouden en zelf nieuwe energie opdoen. In 2024 is Respijtzorg light van start gegaan. Veel mantelzorgers en zorgvragers vinden het lastig om de zorg aan een ander over te laten. Bij Lelystads Ontmoeten is het mogelijk dat zorgvrager en mantelzorger samen naar een ontmoetingsplek gaan zonder indicatie en aanmelden is niet nodig. De mantelzorger kan even de deur uit en zo leren zorgvrager en mantelzorger om los te laten en gebruik te maken van respijtzorg. Ook is in 2026 de Mantelzorgtest beschikbaar in Lelystad, dit is een website waar mantelzorgers kunnen ontdekken welke rollen zij allemaal vervullen en de belasting die dat vraagt. Door tijdig inzicht in de belasting en het hulpaanbod in Lelystad dat daarvoor is, kan overbelasting worden voorkomen. Er zijn diverse manieren om huisgenoten en mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door dagbesteding te regelen of een vrijwilliger in te schakelen die een paar uur de zorg voor de naaste overneemt. Soms is dat niet voldoende en kan er vanuit de Wmo kortdurend verblijf worden ingezet om de mantelzorger te ontlasten.

Collectieve ziektekostenverzekering

Inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap gebruik moeten maken van allerlei (medische)voorzieningen kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

Regionaal

Dak -en thuislozenopvang

Het bieden van ondersteuning en opvang aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld. Deze lasten worden deels door de centrumgemeente bekostigd.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

De ketensamenwerking huiselijk geweld wordt gecoördineerd binnen dit taakveld. Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor betrokkenen bij huiselijk geweld en kindermishandeling, zowel voor burgers, professionals als direct betrokkenen zelf.
De vrouwenopvang heeft als belangrijkste taak opvang en begeleiding en hulp te bieden aan mensen die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Er wordt hulp (op maat) geboden aan slachtoffers, kinderen en plegers om het geweld te stoppen en veiligheid te creëren. De hulp kan bestaan uit crisisopvang, begeleid wonen en ambulante hulpverlening in de thuissituatie.

Beschermd Wonen

Beschermd Wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Regionaal Zorglandschap

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

6JGD	Jeugdzorg - integraal		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-44.817	-43.836	-42.198	-41.198
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. In taakveld 6JGD Jeugdzorg - Integraal zijn de taakvelden die horen bij de uitvoering van de jeugdzorg bij elkaar geclusterd vanwege de integraliteit. Het bevat de volgende onderdelen: 6.22 (toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd), 6.751 (jeugdhulp ambulant lokaal), 6.752 (jeugdhulp ambulant regionaal), 6.753 (jeugdhulp ambulant landelijk), 6.761 (jeugdhulp met verblijf lokaal), 6.762 (jeugdhulp met verblijf regionaal), 6.763 (jeugdhulp met verblijf landelijk), 6.792 (PGB jeugd), 6.821 (Jeugdbescherming), 6.822 (Jeugdreclassering) en 6.92 Coordinatie en beleid Jeugd.

Wat willen we bereiken?

We willen dat onze jeugdigen in hun eigen omgeving kunnen opgroeien, zich ontwikkelen en deelnemen in de maatschappij. We geloven in de eigen kracht van onze jeugdigen en hun ouders,- waarbij we zoveel mogelijk handelen vanuit een vraag en te ondersteunen waar nodig. Samen met onze jeugdigen en ouders doen we wat nodig is, gericht op perspectief en ontwikkeling.

6JGD Jeugdzorg - integraal		2026	2027	2028	2029
Lasten	6.22 Toeg 1e lijnsvoorzieningenJeugd	-3.772	-3.750	-3.500	-3.500
	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-13.313	-13.100	-12.924	-12.524
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-4.293	-4.171	-4.101	-4.001
	6.753 Jeughulp ambulant landelijk	-549	-519	-489	-489
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regiona	-15.521	-14.986	-14.193	-13.693
	6.763 Jeughulp met verblijf landelij	-1.281	-1.211	-1.141	-1.141
	6.792 PGB Jeugd	-336	-336	-336	-336
	6.821 Jeugdbescherming	-3.418	-3.420	-3.423	-3.423
	6.822 Jeugdreclassering	-449	-449	-449	-449
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	-1.885	-1.894	-1.644	-1.644
Totaal Lasten		**-44.817**	**-43.836**	**-42.198**	**-41.198**
Eindtotaal		**-44.817**	**-43.836**	**-42.198**	**-41.198**

Bedragen x €1.000

6JGD	Jeugdzorg - integraal (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-44.817	-43.836	-42.198	-41.198
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen het gezin wat altijd in de lead is met daaromheen het (eigen) netwerk. We versterken de kracht van de samenleving en de maatschappelijke partners en dringen de specialistische jeugdhulp terug. Dit doen we door de maatregelen uit het Knoppenplan Jeugdzorg, verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan Samen voor de Jeugd Lelystad 2025-2028 uit te voeren.

Taakveld 6.22 - toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd
De toegang naar de specialistische jeugdhulp is per 1 juli 2021 belegd bij Jeugd Lelystad. Jeugd Lelystad biedt niet zelf hulpverlening. Tot 1 juli 2026 geldt de overeenkomst daterend per 1 juli 2021. Vanaf 1 juli 2026 wordt gewerkt conform de nieuwe overeenkomst.
In het kader van de Hervormingsagenda Jeugd werken in elke gemeente stevige (multidisciplinaire) lokale teams die kijken naar hetgeen nodig is en bieden lichte jeugdhulp zoveel mogelijk nabij aan, in goede verbinding met de specialistische zorg. Met de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad gekozen voor het scheiden van hulpverlenen en de toegang tot specialistische jeugdhulp. We zullen moeten gaan kijken hoe we invulling geven aan deze stevige lokale teams naast Jeugd Lelystad.
Ook de praktijkondersteuners bij de huisarts (POH)-Jeugd maken onderdeel uit van dit taakveld. De POH-Jeugd ondersteunen huisartsen bij hun probleemanalyse en verwijsrecht naar jeugdhulp. Zij verlenen laagdrempelige consultatie, kortdurende ondersteuning, interventies en behandeling aan kinderen en/of hun opvoeders. In 2026 gaan we verder met de uitbreiding om meer POH-Jeugd in te zetten.

Taakveld 6.751 - jeugdhulp ambulant lokaal
Dit betreft begeleiding, behandeling en dagbesteding. Ook de lokale jeugd GGZ valt onder dit taakveld. Deze lokale jeugdzorgvormen zijn aanbesteed per 1 juli 2021 (Perceel 3b. jeugd GGZ voor instellingen is per 1 juli 2023 gegund aan twee hoofdaanbieders). De overeenkomsten lopen tot 1 juli 2026. Voor de periode na 1 juli 2026 is in 2025 is de lokale jeugdhulp opnieuw aanbesteed.

Taakveld 6.752 - jeugdhulp ambulant regionaal
Dit betreffen de ambulante jeugdhulpvormen die regionaal worden ingekocht op basis van samenwerkingsafspraken met de Jeugdhulpregio Flevoland (hier nemen vijf van de zes gemeenten aan deel). In 2026 wordt de hoog specialistische GGZ uitgevoerd conform de overeenkomsten per 2024.

Taakveld 6.753 - jeugdhulp ambulant landelijk en taakveld 6.763 - jeugdhulp met verblijf landelijk
Dit betreft hoogspecialistische hulp (LTA). Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie, zodat het aanbod van deze specialistische voorzieningen gehandhaafd blijft. Dit is geregeld in een Landelijk Transitiearrangement (LTA). Gemeenten rekenen naar gebruik af. Taakveld 6.753 betreft de landelijke ambulante jeugdhulpvormen en taakveld 6.763 met verblijf.

Taakveld 6.762 - jeugdhulp met verblijf regionaal
Dit betreft pleegzorg, gezinsgericht, residentiele jeugdhulp, gesloten jeugdzorg, crisishulp en klinisch verblijf. Jeugdhulp met verblijf is per 2025 regionaal opnieuw aanbesteed. Om minder uithuisplaatsingen te realiseren wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom. Daarbij is aandacht voor verdere transformatie naar meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulp, zoals Thuis op Maat (TOM). Pas als het thuis echt niet meer kan, wordt een vervangende gezinssituatie of verblijf gezocht. Bij voorkeur gebeurt dit zoveel mogelijk in de nabijheid van de thuissituatie. Het perspectief op terugkeer naar het eigen gezin van een jeugdige is onderdeel van het begeleidings- of behandelingsplan. Wanneer veiligheid niet meer gewaarborgd kan worden, wordt alles gedaan om een oplossing in het eigen netwerk van het gezin mogelijk te maken.

Taakveld 6.792 - PGB jeugd
Op het moment dat jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor jeugdhulp op basis van een individuele voorziening, kunnen zij kiezen voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget. De Jeugdwet stelt ten aanzien van het PGB een aantal beperkende voorwaarden, wat maakt dat er steeds vaker wordt gekozen voor zorg in natura.

Taakveld 6.821 - Jeugdbescherming en taakveld 6.822 - Jeugdreclassering
Dit betreft de inzet van gedwongen maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. De jeugdbescherming geeft uitvoering aan civielrechtelijke maatregelen en de jeugdreclassering is gericht op strafrechtelijke maatregelen. Jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt regionaal ingekocht bij de gecertificeerde instellingen.

6.92 Coordinatie en beleid Jeugd
De kosten voor de gemeentelijke capaciteit en de administratieve verwerking voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn opgenomen in dit onderdeel. Dit betreft zowel de lokale als regionale uitvoeringskosten. Per 1 januari 2026 stappen we over van de backoffice jeugd van MO Platform (Stipter) naar CiVision (PinkRoccade). Een deel van de administratieve taken vanuit Jeugdhulp, die uitgevoerd worden door Stipter, zoals het berichtenverkeer, worden per 2026 overgedragen naar de gemeente en zullen ondergebracht worden bij de administratie van de Wmo.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
B.V. - Jeugd Lelystad (JEL)

7. Volksgezondheid en milieu

De taakvelden binnen het cluster '7. Volksgezondheid en milieu' hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

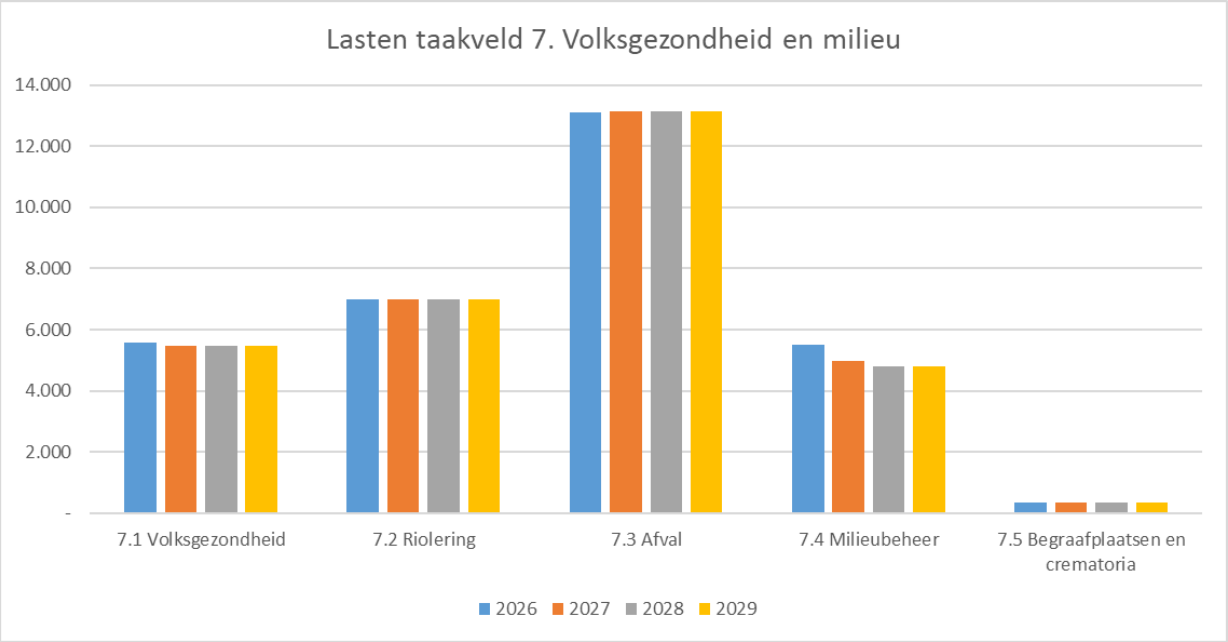

7. Volksgezondheid en milieu (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	-5.563	-5.468	-5.468	-5.468
7.2 Riolering	-6.980	-6.998	-6.998	-6.998
7.3 Afval	-13.116	-13.131	-13.131	-13.131
7.4 Milieubeheer	-5.492	-4.963	-4.780	-4.780
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-325	-328	-328	-328
Totaal Lasten	**-31.476**	**-30.888**	**-30.705**	**-30.705**
Baten				
7.1 Volksgezondheid	199	-	-	-
7.2 Riolering	8.869	8.869	8.869	8.869
7.3 Afval	16.885	16.884	16.883	16.883
7.4 Milieubeheer	323	-	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	401	401	401	401
Totaal Baten	**26.677**	**26.154**	**26.153**	**26.153**
Eindtotaal	**-4.799**	**-4.734**	**-4.552**	**-4.552**

Bedragen x €1.000

7.1	Volksgezondheid

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-5.563	-5.468	-5.468	-5.468
Baten	199	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de wettelijke basistaken op het gebied van volksgezondheid. Als gemeente zorgen we ervoor dat deze taken door de aangewezen partners worden uitgevoerd en de continuïteit wordt gewaarborgd. Het is ook wettelijk bepaald dat de gemeente een GGD in stand dient te houden. Daartoe is de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Flevoland vastgesteld. In de gemeenschappelijke regeling zijn de wettelijk verplichte taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid èn die op grond van die wet binnen een gemeentelijke gezondheidsdienst moeten worden uitgevoerd opgedragen aan GGD Flevoland. Dit betreft onder meer de volgende taken:

Monitoring, signalering en advisering
Inzicht in de gezondheidstoestand van de bevolking (onderzoek, monitoring), vroegtijdige signalering gezondheidsrisico's, beleidsadvisering publieke gezondheid, advisering over effectieve preventieprogramma's en gezondheidsbevordering.

Uitvoering taken gezondheidsbescherming
Infectieziektebestrijding, waaronder bestrijding van tuberculose en preventie en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen. Met de opkomst van Corona heeft dit een geheel nieuwe ladinggekregen; de taken van GGD zijn hierdoor (tijdelijk) aangepast. Advisering en toezicht op het gebied van Technische hygiënezorg (THZ) en Milieu en Gezondheid (MMK).

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises
Op basis van de Wet Veiligheidsregio's is er een GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld. Het gaat hierbij om zaken als infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Jeugdgezondheidszorg
Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ en GGD JGZ en wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding en dergelijke).

Naast de diverse wettelijke taken wordt binnen dit taakveld ingezet op de lokale invulling van het preventieve gezondheidsbeleid. Samen met partners is er een Lelystadse visie op gezondheid, preventie welzijn en zorg ontwikkeld, die de basis vormt van het lokale gezondheidsbeleid (nota 2020-2024), dit beleid is in 2024 verlengd voor 2025. In 2026 zal de nieuwe nota Lelystad Vitaal tot stand komen. Een brede kijk op gezondheid (positieve gezondheid) en het verbinden van preventie en zorg staan hierin centraal. Focus ligt hier op het gezond & vitaal ouder worden en een gezonde leefstijl ontwikkelen.

Daarnaast zal er worden doorgegaan met de intensivering op een aantal thema's. Denk hierbij aan aanbod op het gebied van mentale gezondheid, preventie voor volwassen op het gebied van verslavingszorg en de link met de fysieke leefomgeving zal worden versterkt.

Ook wordt er via het IZA ingezet op het optimaliseren van het (medische) zorglandschap en de aansluiting daarvan op het sociaal domein. Het belang van een goede, toekomstbestendige inrichting van zorg en preventie is van belang voor Lelystad; niet alleen voor individuele inwoners maar ook voor de stad als geheel (in termen van vestigingsklimaat en leefbaarheid).

Bedragen x €1.000

7.1	Volksgezondheid (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-5.563	-5.468	-5.468	-5.468
		Baten	199	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten in op een aanbod dat aansluit bij de behoeften van de stad, met een levensloopgerichte benadering: van -9 maanden tot 100 jaar en ouder. Hierbij werken we aan preventie en versterking van gezondheid en welzijn in elke levensfase.

Initiatieven zoals JOGG, die gezond opgroeien en opvoeden bevorderen, worden breder ingezet. We willen de principes van JOGG ook toepassen op volwassenen en ouderen, door middel van netwerksamenwerkingen en lokale partnerschappen. Programma's zoals Sociaal Vitaal dienen hierbij als concrete voorbeelden: gericht op sociale betrokkenheid, vitaliteit en het bevorderen van gezond gedrag bij volwassenen en senioren.

Vanuit de jeugdgezondheidszorg zetten we bovendien in op normalisering van beginnende zorgen en problemen rond ontwikkeling en opvoeding, met oog voor de kracht van gezinnen en hun eigen oplossingen.

Conform het raadsakkoord blijven we investeren in een volwaardig, toegankelijk en integraal zorgaanbod voor alle inwoners, in iedere levensfase.

Gerelateerde beleidsnota's
GGD begroting 2025
Nota Samen gezond in Ielystad (2020 - 2024)
PvA GALA 2024 - 2026

Gerelateerde verbonden partijen
GR - GGD Flevoland

Bedragen x €1.000

7.2	Riolering

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-6.980	-6.998	-6.998	-6.998
Baten	8.869	8.869	8.869	8.869

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de wettelijke zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater zonder dat er overlast ontstaat voor bewoners en gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met de taken op het gebied van afvalwater en waterhuishouding. Het gaat hierbij om de opvang, transport en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater en het voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater.

Naast het dagelijks onderhoud en het uitvoeren van inspecties gaat het hierbij ook om het voorzien van kosten die horen bij het groot onderhoud. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de rioolheffing, die geheven wordt bij particulieren. De bijdrage voor het riool vanuit de bedrijven c.q. de niet-woningen ontvangt de gemeente via de ozb.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de indirecte kosten zoals kwijtscheldingen rioolheffing, de toerekenbare BTW, een deel van de reinigingskosten en de bedrijfsvoeringskosten betrokken. Op basis van het GRP 2022 zal jaarlijks een actualisatie van de tarieven worden doorgevoerd waarin, minus de ICL-bijdrage op dit taakveld, 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

Gerelateerde beleidsnota's
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

7.3	Afval		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-13.116	-13.131	-13.131	-13.131
		Baten	16.885	16.884	16.883	16.883

Hoofdopgave raadsakkoord:	-	
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan de ambities als vastgelegd in het beleidskader Van Afval Naar Grondstof (VANG), dat er in 2030 60% van al het huishoudelijk afval moet worden gerecycled. In 2035 moet dit 65% zijn. Beoogd effect: vermindering hoeveelheid restafval en toename hoeveelheid ingezamelde grondstoffen. Omdat nog niet alle fases van het Nieuwe Inzamelen uitgevoerd zijn is de doelstelling nog niet behaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van Handhaving en Reiniging. De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt en de beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximaal toegestane kostendekkendheid van 100%.

In 2022 is de evaluatie over het beleid met de raad opgestart en deze zal dienen als basis voor actualisatie van het beleid. Dit proces wordt in 2026 afgerond.
Vanaf 1 januari 2025 is er een verplichting om ook bij hoogbouw GFT afval gescheiden in te zamelen. Als gevolg van vertraging in de aanloopfase zal dit in 2026 door middel van het plaatsen van bovengrondse verzamelcontainers worden ingevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Afvalstoffenbeleidsplan 2015	N.V. - HVC

Bedragen x €1.000

7.4	Milieubeheer

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-5.492	-4.963	-4.780	-4.780
Baten	323	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Omgevingswet, onder meer met betrekking tot milieu en duurzaamheid. Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energie- en warmtetransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat willen we bereiken?

Omgevingswet: Met de komst van de Omgevingswet (2024) is de gemeente bevoegd gezag geworden voor een aantal bodemtaken. Tot voor kort was de Provincie bevoegd gezag en zijn waren de taken belegd bij de omgevingsdienst. Dit waren en zijn basistaken die de Omgevingsdienst uitvoert, nu namens de gemeente. Het is nog onduidelijk wat de bijdrage uit het gemeentefonds zal zijn voor deze 'bodemtaken' en of deze aansluit bij de kosten van de Omgevingsdienst.
We ontwikkelen, zo mogelijk provinciebreed, goed, passend en werkbaar beleid voor bodemgerelateerde onderwerpen zoals grondverzet, bodemenergie, water en bodem sturend, bodemgezondheid. Daarnaast werken we aan goed, passend en werkbaar beleid voor behoud van archeologische waarden in situ en zo nodig ex situ. Beleid wordt verwerkt in Omgevingsplannen en projecten.

Asbestproblematiek: De gemeente heeft de taak om inwoners te informeren over de asbestproblematiek. Hiervoor zijn er ter ondersteuning van inwoners middelen geraamd voor de dekking van advies- en ondersteuningskosten en biedt de gemeente huiseigenaren de mogelijkheid een lening af te sluiten en subsidie aan te vragen voor de vervanging van asbesthoudende daken.

Handhaving en toezicht: Een deel van de taken die voortvloeien uit het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) maken eveneens onderdeel uit van dit taakveld. Het gaat daarbij in dit taakveld om het uitvoeren van onder meer toezicht kamerverhuur, wet kinderopvang en woningwet. Daarnaast gaat het over bouw- en slooptoezicht in combinatie met nieuwbouw, het uitvoeren van controles op constructieve veiligheid van bouwwerken en dergelijke. Daarnaast hebben de lasten betrekking op juridische ondersteuning, bijvoorbeeld bij complexe vergunningaanvragen. Hier is ook nadrukkelijk een link met het taakveld wonen en bouwen (8.3) waar de omgevingsvergunningen worden verleend.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV): De OFGV verzorgt sinds 1 januari 2013 milieutaken en brandveilig gebruik op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Onder de taken van de Omgevingsdienst vallen: het uitvoeren van de (coördinatie van)milieutoezicht, het toezicht op brandveilig gebruik en asbestverwijdering, het behandelen van milieuklachten en de toezicht op bodemkwaliteit, plus het juridisch vervolg op overtredingen. De OFGV is gemandateerd het Risicoregister gevaarlijke stoffen (Rrgs) te beheren namens de gemeente. Daarnaast voert de OFGV de controle en handhaving uit op de energiebespaarplicht van bedrijven en de minimale kantoorlabel C verplichting.

Duurzaamheid: In 2020 is begonnen met de uitvoering van het door het college vastgestelde Actieplan Duurzaamheid. Daaronder vallen de projecten die we uitvoeren om de doelstelling te bereiken die vastliggen in de Kadernota Duurzaamheid en daarnaast geven we invulling aan de opgaven die onder meer door het Rijk zijn opgelegd. De energie- en warmtetransitie, klimaatadaptatie en de overgang naar een circulaire economie vallen daaronder.

Warmtetransitie: Bij de warmtetransitie is bepaald dat deze haalbaar en betaalbaar moeten zijn voor de inwoners, maar zeker ook voor de gemeentelijke organisatie. Door de raad zijn kaders en doelstellingen vastgesteld in de Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en de Volgorde der wijken. Er is inmiddels een start gemaakt met het op meer structurele basis beschikbaar stellen van middelen vanuit de landelijke overheid via Specifieke Uitkeringen inzake energiearmoede bestrijding, bemensing en isolatieacties. Met deze middelen en de bestaande middelen uit de gemeentebegroting is een programmatische aanpak en -aansturing opgezet waarmee een start is gemaakt met de uitvoeringsorganisatie van de warmtetransitie. In 2025 zal er verder gewerkt worden aan het opstellen van wijkuitvoeringsplannen in nauwe participatie met eigenaren en andere stakeholde

Bedragen x €1.000

7.4	Milieubeheer (vervolg)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-5.492	-4.963	-4.780	-4.780
		Baten	323	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

Omgevingswet: Voor onderwerpen in de leefomgeving (bodem, archeologie, geluid, veiligheid, energie etc) worden waar nodig beleidskaders ontwikkeld die aan de raad worden voorgelegd. Een deel hiervan zal uiteindelijk in het Omgevingsplan worden opgenomen.

Asbestproblematiek: Door de procesbegeleider worden eigenaren geholpen bij de vervanging van hun asbestdak en/of -gevel. Hierbij kunnen eigenaren een lening en/of een subsidie aanvragen.

Duurzaamheid: De energie- en warmtetransitie wordt ook in Lelystad steeds concreter en daarom bereiden we de overgang voor naar een aardgasvrije samenleving. De periode tot 2050 staat in het teken van het voorbereiden van woningen / bedrijven, bijvoorbeeld door na-isolatie en het uiteindelijk overstappen naar een aardgasloze energievoorziening. De opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad zijn vastgelegd in de Transitievisie warmte die uit drie onderdelen bestaat: de spelregels (kadernota), de volgorde der wijken en de wijkuitvoeringsplannen. Uit de wijkuitvoeringsplannen zal voor elke wijk blijken welke vorm de energietransitie krijgt en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor bewoners en bedrijven. De programmaorganisatie is groeiende en zal in de eerste wijken verder gaan met het gezamenlijk opstellen van Wijkuitvoeringsplannen. Deze plannen worden, na raadsconsultatie, door het college vastgesteld. Op de bedrijventerreinen worden maatwerkgesprekken gevoerd met de grootste energieverbruikers om tot besparing en transitie over te gaan. Voor de netcongestieproblematiek werken we samen met netbeheerders en provincie aan oplossingen om de schaarse energiebeschikbaarheid zorgvuldig in te zetten. Tegelijkertijd worden voor de wijken die nog niet aan de beurt zijn collectieve inkoopacties georganiseerd voor gevel- en vloerisolatie en HR++ glas. Bewoners kunnen voor vragen over de energietransitie terecht bij het Energieloket Lelystad. Het isoleren van gebouwen (woningen, bedrijven, maatschappelijk vastgoed) wordt door middel van subsidie en leningen gestimuleerd. Hiervoor is naast de gemeentebegroting ook geld beschikbaar vanuit het Rijk en gebiedsgebonden bijdrage uit de windplannen.

Aanpalend zijn de RES-doelstellingen (Regionale Energiestrategie) en de raadsdoelstelling Energieneutraal. Daartoe wordt onderzoek gedaan naar de opwek- en opslag van duurzame energie in het buitengebied in Lelystad. Eén van de uitgangspunten/kaders hierbij is het Regioplan Windenergie. Windplan West is het laatste plan dat nog ontwikkeld kan worden. In verband met de netcongestie onderzoeken we de mogelijkheden van een energiehub ten behoeve van bedrijventerreinen.

Naast de energietransitie wordt ook verder gebouwd aan het klimaatadaptief maken van de stad. De Lelystadse Adaptatie Strategie is hier een belangrijke spil in. Deze is vastgesteld in maart 2023 en beschrijft wat de rol van de gemeente is in haar beleid en uitvoerende activiteiten. Net als bij de warmtevisie worden er op wijkniveau klimaatadaptieve maatregelen voorgesteld die zo veel als mogelijk samen lopen met GO. Ook de circulaire economie zal in 2030 (50% reductie van primaire abiotische grondstoffen) en 2050 landelijk vorm gekregen moeten hebben. De gemeente zet daarin in op de eigen verantwoordelijkheid in het hoofdstuk economie. Lokaal voedsel wordt daarnaast meer gewaardeerd en veelvuldig gebruikt. Verspilling in de keten wordt zoveel mogelijk beperkt en ook in de productie daarvan vinden transities plaats en worden kringlopen gesloten.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en besluit Volgorde der
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen
GR - OFGV

Bedragen x €1.000

7.5	Begraafplaatsen en crematoria

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-325	-328	-328	-328
Baten	401	401	401	401

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat willen we bereiken?

Een gemeentelijke begraafplaats die voldoende ruimte biedt voor het respectvol begraven van overledenen, het bijzetten van asbussen/-urnen, het verstrooien van as en het bieden van een voor de nabestaanden nette en rustige omgeving om hun overledenen te herdenken.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats. Bij de berekening van de kostendekkendheid van de begraafexploitatie worden naast directe kosten, ook de toerekenbare bedrijfsvoeringskosten betrokken.
In 2026 zal een grafveld, planmatig worden geruimd en wordt het bedrijfsgebouw gerenoveerd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035	-

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De taakvelden binnen het cluster '8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing' hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2026 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

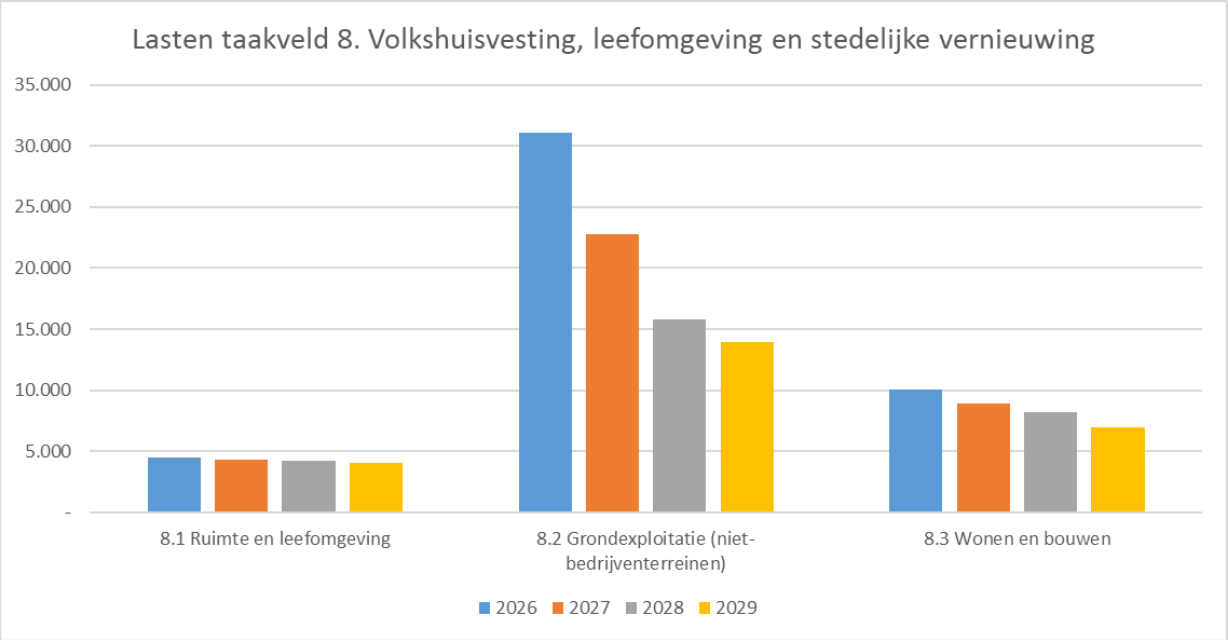

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-4.444	-4.322	-4.172	-4.072
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-31.102	-22.759	-15.802	-13.935
8.3 Wonen en bouwen	-10.081	-8.899	-8.203	-6.952
Totaal Lasten	**-45.628**	**-35.980**	**-28.177**	**-24.959**
Baten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	50	50	50	50
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	30.041	21.979	15.022	13.155
8.3 Wonen en bouwen	8.671	7.502	6.812	6.812
Totaal Baten	**38.762**	**29.531**	**21.884**	**20.017**
Eindtotaal	**-6.865**	**-6.448**	**-6.293**	**-4.942**

Bedragen x €1.000

8.1	Ruimte en leefomgeving		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-4.444	-4.322	-4.172	-4.072
		Baten	50	50	50	50

Hoofdopgave raadsakkoord:	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwir	
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk	
Portefeuillehouder(s):	-	
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:		Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Omgevingswet hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de omgevingsvisie, het wijzigen van het omgevingsplan of aspecten daarvan.

Wat willen we bereiken?

Tot dit taakveld behoren de lasten die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Omgevingswet. Het gaat hierbij om de voorbereiding- en vaststelling van visies, wijzigingen van het omgevingsplan, gebiedsgerichte programma's en het uitvoering geven aan een faciliterend grondbeleid. Ook het planologisch mogelijk maken van nieuwe initiatieven en afhandelen van bezwaar en beroep (in verband met het omgevingsplan en nadeelcompensatie) hoort tot dit taakveld.

Het beoogde effect van de werkzaamheden is het creëren, behouden en het verder verbeteren van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door het zogenaamd evenwichtig toedelen van functies aan locaties.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt, aangezien hier uitvoering wordt gegeven aan een wettelijke taak en er een directe relatie bestaat met andere beleidsterreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het komende jaar wordt gewerkt aan de afronding van de omgevingsvisie 2050. De verwachting is dat deze in Q1 2026 wordt vastgesteld.
De transitie van het omgevingsplan is een meerjarig project en zal daarom ook het hele jaar 2026 en daarna in beslag nemen.

De gebiedsprogramma's Waterfront, Hart van de Stad en Zuiderhage zijn inmiddels opgestart en zullen 2026 de werkzaamheden continueren.
Daarnaast wordt op strategisch niveau nagedacht en gesproken met Rijk, Provincie en regio over bovenlokale ontwikkelingen en hun effect op de leefomgeving en ontwikkeling van Lelystad.

Gerelateerde beleidsnota's
Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2022 - 2027
Omgevingsvisie Lelystad 2040, Startnota Doorontwikkeling Omgevingsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedragen x €1.000

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		2026	2027	2028	2029
		Lasten	-31.102	-22.759	-15.802	-13.935
		Baten	30.041	21.979	15.022	13.155

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwi	Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis	Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Nee		

Context

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Dit taakveld heeft betrekking op grondexploitaties voor voornamelijk woningbouw waar de gemeente zelf grondeigenaar is. Deze grondexploitaties zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt financieel vertaald in een grondexploitatie waar de inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. De baten en lasten die in de jaarschijven van dit taakveld zijn weergegeven, hebben betrekking op de jaarschijven van de meerjarige projectbegroting die door de raad zijn vastgesteld. Het zijn daarom ook niet de resultaten van de grondexploitaties. Over de financiële resultaten van de grondexploitaties wordt gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat willen we bereiken?

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor woningbouw zijn - behoudens sociale woningbouw - geen wettelijke taak. Zij dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Het zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is daarentegen wel een wettelijke taak.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke grondexploitatie woningbouw is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van wonen en leven. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om in het kader van actief grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico’s die samenhangen met het exploiteren van gronden. In 2023 heeft de raad de nota grondbeleid 2023-2030 vastgesteld. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Na vaststelling van de grondexploitaties kunnen zich ontwikkelingen voordoen op bijvoorbeeld het gebied van wetgeving en economie. Deze invloeden worden zo goed als mogelijk gemanaged en wordt er gestuurd op gewenste uitkomsten. Wijzigingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de balanspositie en risico's. De inkomsten zijn sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort. Zuiderhage (voormalig Warande 2.0/ ZuiderC) in Lelystad Zuid biedt mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Verder dragen de bestaande stad en de kust locaties bij aan de verdere invulling van de woningbouwopgave. Bij inbreidingslocaties is de doorlooptijd doorgaans langer dan bij uitleglocaties in verband met de participatie van omwonenden.

De huidige productiecapaciteit (gronden in voorraad) is gebaseerd op 350 woningen per jaar. De verhoging van de productiedoelstellingen vraagt dan ook om vergroting van de productiecapaciteit. Verder vindt er woningbouw plaats op gronden van derden. Gezamenlijk moet dit de woningbouw opleveren waar behoefte aan is. Onze opgaven zijn groot en complex en er worden hoge eisen gesteld aan ambities op het gebied van de kwaliteit van ontwikkelingen. Daarmee wordt beoogd te bereiken dat de ontwikkelingen een belangrijke bijdrage leveren aan het verhogen van het welzijn in Lelystad. Tegelijkertijd moeten ontwikkelingen enerzijds betaalbaar blijven voor de eindgebruiker en tevens financieel haalbaar zijn voor de gemeente. Dat vraagt om maatwerk in de ontwikkelingen om zodoende een optimale combinatie van haalbare maatschappelijke ambities binnen een acceptabel financieel kader te bepalen. Het maatschappelijk grondbeleid biedt de mogelijkheden om de afwegingen te maken die daarvoor nodig zijn. Er wordt niet gegaan voor de hoogst haalbare verkoopprijs bij een gronduitgifte, maar te streven naar het hoogst haalbare integrale resultaat. Het is belangrijk dat mede door inzet van het maatschappelijk grondbeleid regie blijft te worden gevoerd om de woningbouwopgave zowel kwantitatief als kwalitatief mogelijk te maken.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG)	-
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid	
Verordening grond- en grondontwikkeling	

Bedragen x €1.000

8.3	Wonen en bouwen

	2026	2027	2028	2029
Lasten	-10.081	-8.899	-8.203	-6.952
Baten	8.671	7.502	6.812	6.812

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwi
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2026:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van o.a. de Woningwet, de Huisvestingswet, Wet goed verhuurderschap, Wet betaalbare huur en het wetsvoorstel Wet versterking regie volkshuisvesting hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Omgevingswet (OW) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.

Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Het raadsakkoord is vastgesteld door de gemeenteraad en is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdopgaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdopgave stedelijke vernieuwing.

In dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die samenhangen met de beleidsterreinen wonen en bouwen.

Wonen
Er wordt binnen dit taakveld uitvoering gegeven aan het gemeentelijk woonbeleid, door middel van de woonvisie Lelystad 2022-2027. De woonvisie vormt samen met de Woondeal, de verordening Betaalbaar bouwen en bewonen en het collegebesluit om te bouwen in de mix, de basis voor het maken van nieuwe jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties en wordt onder andere gebruikt voor de totstandkoming van de woningbouwprogrammering die gebruikt wordt als onderlegger voor het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). De uitvoering van de woonvisie vindt plaats in nauwe samenwerking met tal van partners en het gemeentelijk handelen is erop gericht plannen en initiatieven van anderen zo goed mogelijk te ondersteunen en te stimuleren.

Daarnaast verstrekt het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) diverse leningen in opdracht van de gemeente Lelystad, denk aan de starterslening en de lening toekomstbestendig wonen.

Bouwen
Er wordt uitvoering gegeven aan de Ow, waarbij de gemeente diverse taken heeft op het gebied van omgevingsvergunningverlening, zoals constructieve veiligheid, ruimtelijke inpasbaarheid en rekeninghoudend met milieuaspecten. Naast deze uitvoeringskosten ontvangt de gemeente legesopbrengsten vanuit de verstrekte omgevingsvergunningen.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, aangezien het voornamelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft.

Wat willen we bereiken?

De Woonvisie 2022-2027 is in 2024, conform raadsafspraak herijkt. In 2 jaar tijd is er weer veel veranderd waardoor actualisering noodzakelijk was. Grootste veranderingen zijn de manier van hoe we bouwen (volgens de Lelystadse mix), hoe de woningbouw wordt geprogrammeerd en onze groeistrategie op basis van het RIGO woononderzoek.

We geven uitvoering aan het in 2024 vastgestelde Woonwagenbeleid. De belangrijkste opgave hierin is het mogelijk maken van geschikte huisvesting voor woonwagenbewoners. We beschermen en steunen hiermee de identiteit en de levensstijl van de woonwagenbewoner. Dit houdt onder meer in dat de rechten van woonwagenbewoners moeten kunnen worden uitgeoefend, dat zij hun ‘mensenrecht’ moeten kunnen uitoefenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2026 gaan we verder werken aan het versnellen van de woningbouw. We geven verder vorm aan de versnelingstafels waarin we samenwerken met projectontwikkelaars, we versnellen onze processen voor initiatieven en tenders en we gaan stapelen van ambites tegen.

Gerelateerde beleidsnota's
Woonvisie 2022-2027
Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten
Woonwagen- en standplaatsenbeleid 2024
Woondeal MRA
Prestatieafspraken 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.2 Paragrafen

1. Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verschillende gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten die door de gemeente Lelystad worden geheven en geïnd, waarbij wordt ingegaan op de consequenties daarvan voor onze inwoners en bedrijven. De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Volgens artikel 10 van het BBV bevat deze paragraaf tenminste de onderstaande punten:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten

In deze programmabegroting 2026 – 2029 geeft de gemeenteraad richting aan de inhoudelijke en financiële strategie van de gemeente Lelystad voor de komende jaren. De eerder door de gemeenteraad aangegeven richting leidt tot de volgende uitgangspunten voor de verschillende tarieven:

- De OZB-opbrengst wordt gecorrigeerd met het indexpercentage van 3% en een correctie voor de areaalvergroting;
- De tarieven voor de rioolheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende rioolheffing;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing;
- In deze programmabegroting wordt de hondenbelasting niet verder verhoogd;
- De legestarieven 2026 worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 3%, tenzij wettelijke voorschriften dit verhinderen of hiervan gemotiveerd wordt afgeweken. De maximale kostendekkendheid bedraagt voor de leges eveneens 100%;
- De tarieven lijkbezorgingrechten worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 3% tot maximaal kostendekkend;
- De tarieven marktgelden worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 3% tot maximaal kostendekkend;
- De tarieven liggelden Bataviahaven overeenkomstig te laten zijn met de tarieven van omliggende Lelystadse havens;
- De Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Larserpoort is in 2022 met vijf jaar verlengd. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de eigenaar naar een vast bedrag per belastingobject voor een periode van 5 jaar. De verordening wordt in 2026 niet gewijzigd;
- De tarieven toeristenbelasting worden niet gewijzigd;

Toelichting op de diverse gemeentelijke belastingen

Binnen de gemeente kennen we verschillende soorten gemeentelijke belastingen, namelijk algemene belastingen, heffingen en rechten (leges).

De algemene belastingen
De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de algemene belastingen. Bij het innen van deze belastingen bestaat er geen directe relatie tussen wat de burger betaalt en de door de gemeente geleverde dienst. Tot de lokale belastingen die bij de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente horen, behoren de OZB, de parkeerbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting.

Collectieve dienstverlening (heffingen)
De heffingen behoren niet tot de algemene dekkingsmiddelen, maar dienen ter dekking van de kosten van de algemene dienstverlening. De belangrijkste heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Individuele dienstverlening (rechten)
Naast belastingen heft de gemeente rechten in de vorm van leges voor de individuele dienstverlening aan haar burgers. Leges worden geheven als vergoeding voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst, waarom de burger of het bedrijf heeft verzocht. Het verzoeken om een bepaalde individuele dienst of product is wel voorwaarde om leges te kunnen heffen.

Deze dienstverlening kan bestaan uit het verstrekken van een paspoort of een uittreksel uit het bevolkingsregister, maar ook bijvoorbeeld uit de verlening van een bouwvergunning of een gebruiksvergunning.

Een aantal tarieven wordt door de Rijksoverheid voorgeschreven (wettelijk vastgestelde tarieven). In dit kader kan gedacht worden aan de te heffen leges voor het aanvragen van het eerder genoemde paspoort, een identiteitskaart, een verklaring omtrent gedrag, een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand en de leges voor het aanvragen van het Nederlanderschap. Daarnaast zijn er tarieven waaraan de Rijksoverheid een maximum gesteld heeft. De tarieven voor reisdocumenten zijn hiervan een voorbeeld.

De geraamde opbrengst van de leges mag maximaal gelijk zijn de geraamde kosten ter zake. Een van de speerpunten is ook het percentage kostendekkendheid van de leges te verhogen. Op dit moment zijn de geraamde opbrengsten ten opzichte van de geraamde kosten, in de vorm van de in rekening gebrachte tarieven, niet voor alle leges kostendekkend.

Geraamde inkomsten

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale heffingen opgenomen zoals die binnen de gemeente Lelystad begroot zijn. Deze worden vervolgens per onderdeel toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (bedragen x € 1 miljoen)	Begroting 2026	Procentueel 2026
Algemene belastingen		
1. Onroerende zaakbelasting	35,58	50,4%
2. Parkeerbelastingen	2,49	3,5%
3. Hondenbelasting	0,59	0,8%
4. Toeristenbelasting	0,40	0,6%
Collectieve dienstverlening (heffingen)		
5. Afvalstoffenheffing	16,81	23,8%
6. Rioolheffing	9,18	13,0%
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (1)	0,13	0,2%
Individuele dienstverlening (rechten)		
9. Leges	4,81	6,8%
10. Lijkbezorgingrechten	0,46	0,7%
11. Marktgelden	0,13	0,2%
Totaal	**70,58**	**100%**

1. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd onder inhouding van de gemeentelijke kosten

De algemene belastingen
1. Onroerende zaakbelastingen (OZB)
De OZB is een belangrijke eigen inkomstenbron van de gemeente. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt voor zaken als: wegen, cultuur, openbare verlichting, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. Onder de naam ‘onroerende zaakbelasting’ worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken de eigenarenbelasting geheven:

- een eigenarenbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar eigenaar is van een onroerende zaak (bijvoorbeeld woning en/of bedrijf);
- een gebruikersbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar gebruiker is van een niet-woning.

De OZB wordt in 2026 verhoogd met een peilaanpassing van 3%.

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt er voor elke individuele onroerende zaak een waarde vastgesteld. Aan de hand van de waarde wordt het te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting berekend. Middels een aanslag wordt het te betalen bedrag aan de belastingplichtige opgelegd.

2. Parkeerbelasting
In het kader van de parkeerregulering worden de volgende belastingen geheven:

a. een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen op een door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangeven plaats en wijze.

De opbrengsten uit deze belastingsoort zoals in deze paragraaf weergegeven zijn gebaseerd op de huidige vastgestelde tarieven voor straatparkeren, garageparkeren en vergunningen. De vaststelling van de tarieven wordt in de tarievennota aan de raad voorgelegd.

3. Hondenbelasting
Onder de naam ‘hondenbelasting’ wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Lelystad. Het betreft een algemene belasting waarvan de inkomsten toevallen aan de algemene middelen. In deze programmabegroting 2025 – 2028 worden geen voorstellen gedaan om de begrote opbrengsten of de gehanteerde tarieven aan te passen.

4. Toeristenbelasting
De toeristenbelasting is in 2021 ingevoerd. Het is een algemene belasting waarvan de inkomsten toevallen aan de algemene middelen. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid biedt tot overnachten tegen betaling aan personen die niet in de Basisregistratie personen in Lelystad zijn ingeschreven. De tarieven zoals die gelden voor 2025 volstaan om ook voor 2026 de geraamde opbrengst te generen. Daarom worden er geen wijzigingsvoorstellen gedaan.

Collectieve dienstverlening (heffingen)
5. Afvalstoffenheffing
Vanuit de wet is de gemeente belast met de inzamelverplichting en verwerking van huishoudelijk afval. Het betreft hier de inzameling aan huis of vanuit verzamelcontainers van rest- en gft-afval en van andere huishoudelijke afvalstromen zoals papier, glas, textiel, grof huishoudelijk afval, etc. De afvalstoffenheffing stijgt in 2026 als gevolg van indexering van uitvoerings- en verwerkingskosten, door toename van het aantal huisaansluitingen, door de invoering van GFT inzameling bij hoogbouw en daar aan gerelateerde toerekenbare BTW en te verlenen kwijtschelding. Het gaat per saldo om een bedrag van zo’n €0,9 mln. Dat leidt tot een stijging van de tarieven. Voor een opbouw van de kostenbasis verwijzen wij u naar het hoofdstuk ‘Kostendekkenheid heffingen en rechten’ in deze paragraaf.

6. Rioolheffing
Vanuit de wet is de gemeente belast met verschillende zorgplichten op het terrein van water: afvalwater, hemelwater en grondwater. Het resultaat en de doelmatigheid van de maatregelen staat voorop, niet de wijze waarop de gemeente haar zorgplicht nakomt. De opbrengsten van de rioolheffing dienen te worden aangewend voor de nakoming van deze zorgplichten. Onder de naam "rioolheffing" wordt een heffing opgelegd aan, in Lelystad, gebruikers van woningen (naar het aantal personen in het huishouden) en eigenaren van niet-woningen (naar de WOZ-waarde van de onroerende zaak). De kosten voor de gemeentelijke zorgplichten nemen in 2026, als gevolg van indexering en daaraan gerelateerde kosten zoals BTW toe. Daarnaast neemt de ICL-bijdrage af. Dat resulteert in een tariefsverhoging. Voor een

opbouw van de kostenbasis verwijzen wij u naar het hoofdstuk ‘Kostendekkenheid heffingen en rechten’ in de paragraaf.

7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ-Larserpoort)

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen als bedrijveninvesteringszone (BIZ). Het gebruik van de BIZ is bedoeld om activiteiten en voorzieningen te realiseren op verzoek van de gezamenlijke ondernemers, maar die niet behoren tot het basisvoorzieningenniveau van de gemeente. In deze zone mag een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen gewenste extra voorzieningen. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichting.

Voor 2026 hoeft geen wijziging van de verordening plaats te vinden, omdat deze voor 5 jaar is vastgesteld. De verordening loopt nog door tot en met 2026.

Individuele dienstverlening (rechten)

8. Leges

8a. Leges omgevingsvergunning

De leges voor een omgevingsvergunning zijn kosten die de gemeente in rekening brengt voor het in behandeling nemen van aanvragen omgevingsvergunning. Deze vergunning is nodig voor activiteiten zoals bouwen, slopen, milieuveranderingen, kappen van bomen, en andere zaken die invloed hebben op de fysieke leefomgeving.

In oktober wordt een besluit voorgelegd aan de gemeenteraad ten behoeve van het vaststellen van de wijziging van het omgevingsplan waarmee de vergunningen, ontheffingen en meldingen op grond van de Verordening Fysieke Leefomgeving omgevingsplanactiviteiten worden en verhuizen van hoofdstuk 1 naar hoofdstuk 2 van de legesverordening.

8b. Leges burgerlijke stand

Dit betreffen de leges voor het sluiten van een huwelijk of geregistreerd partnerschap (burgerlijke stand). De kostendekkendheid van de leges burgerlijke stand heeft onze aandacht.

9. Lijkbezorgingrechten

Op basis van de Verordening Lijkbezorgingrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven zullen conform de vastgestelde inflatiecorrectie worden verhoogd. Dit leidt op begrotingsbasis tot een kostendekkendheid van 100%.

10. Marktgelden

Marktgeld is een vergoeding voor het innemen van een standplaats op een plaatselijke markt. De hoogte hiervan wordt opgenomen in de verordening op de heffing en invordering van marktgelden.

Lokale lastendruk

Hieronder wordt indicatief aangegeven wat de lastendruk zal zijn voor het jaar 2026. De definitieve lasten zullen de raad bij de vaststelling van de tarievennota en de belastingverordeningen worden gepresenteerd.

Belastingsoort (bedragen x €1)	Lastendruk 2025	Lastendruk 2026
Afvalstoffenheffing, 3 personen	465	509
Rioolheffing, 3 personen	237	244
Onroerende- zaakbelasting	397	408

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2025

De “Atlas van de lokale lasten” van het COELO is een jaarlijks overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Het geeft onder andere een overzicht van de hoogte en ontwikkeling van de lokale belastingen. Onderstaande tabel laat de woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens zien. De rangorde is gekoppeld aan de meerpersoonshuishoudens. Het is goed om te weten dat gemeenten met duur onroerend goed hoge woonlasten kennen, echter gemeenten met goedkoop onroerend goed hebben niet altijd navenant lagere woonlasten. Het eerste is geheel volgens verwachting, omdat gemeenten met duur onroerend goed minder geld uit het gemeentefonds ontvangen.

Gemeente (bedragen x €1)	Woonlasten eenpersoons huishoudens 2025	Woonlasten eenpersoons huishoudens 2024	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2025	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2024	rangnummer: 1 = laagste woonlasten 2025	rangnummer: 1 = laagste woonlasten 2024
Flevoland	**1087**	**1003**	**1160**	**1068**		
Dronten	1012	943	1110	1000	248	192
Noordoostpolder	952	886	1030	964	172	132
Zeewolde	114	1132	1206	1226	296	315
Lelystad	1001	934	1195	1110	291	280
Almere	1162	1056	1186	1078	285	263
Urk	1052	994	1052	994	194	186
Vergelijkbare gemeenten(1)						
Leidschendam-Voorburg	1007	924	1085	995	225	187
Vlaardingen	977	940	1066	1028	207	222
Roosendaal	978	922	1014	957	156	141

Kwijtschelding

Kwijtschelding particulieren

Indien een belastingschuldige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te kunnen voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van belasting worden verleend. De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben op bijstandsniveau (= gelijk aan de norm van 100%) of lager, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen, zoals bijvoorbeeld de hondenbelasting of de leges wordt geen kwijtschelding verleend. Daarnaast bestaat binnen de Participatiewet de kostendelersnorm, deze norm houdt in dat als men een woning deelt met meer volwassenen, de bijstandsuitkering daarop wordt aangepast ofwel naar beneden wordt bijgesteld. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager de bijstandsuitkering. De redenering hierachter is dat wanneer er meer personen in één woning wonen, de woonkosten gedeeld kunnen worden.

Kwijtschelding ondernemers

Net als natuurlijke personen kunnen er kleine ondernemers zijn die op een minimuminkomen uitkomen. Ze verkeren daarmee in dezelfde situatie als natuurlijke personen op bijstandsniveau. Om de kleine ondernemers die van een minimuminkomen dienen rond te komen de kans te geven om het ondernemerschap verder te ontwikkelen, zodat ze niet op een uitkering hoeven terug te vallen, is het

wenselijk om kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarnaast zou deze mogelijkheid de drempel van uitkeringsgerechtigde naar startende ondernemers kunnen verlagen en tevens de armoedeval. De uitkeringsgerechtigde geniet immers al kwijtschelding. De regels van de inkomens- en vermogenstoets voor particulieren geldt ook voor de ondernemers.

Gemeentelijke belastingen **bedragen x € 1.000**	**Begrote kwijtschelding 2026**
1. Afvalstoffenheffing	1.226
2. Rioolheffing	559
3. Onroerende zaakbelasting	35

Kostendekkendheid heffingen en rechten

De kostendekkendheid van de heffingen/rechten verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de diensten en producten gemeente breed. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat de gemeente niet meer aan inkomsten/baten geniet (in rekening brengt) dan dat zij hiervoor aan kosten/lasten maakt om de diensten en producten te verwerken/leveren. De inkomsten/baten en de kosten/lasten zijn ontleend aan de begroting. De geraamde kosten zijn conform de nieuwe BBV-regels berekend.

Uitgangspunten- directe kosten en indirect toerekenbare kosten
De uitgangspunten die gehanteerd worden bij de berekening van de kosten bij ieder onderdeel zijn uit te splitsen in directe- en indirect toe te rekenen kostencomponenten. Dit zijn kosten die in meer of mindere mate verbonden zijn aan het proces dat leidt tot het gewenste product of vorm van dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn:

- Personeelskosten;
- Hard- en software;
- Vakinhoudelijke abonnementen;
- Kapitaallasten;
- Groot- en dagelijkse onderhoudskosten.

Naast de directe kosten is er nog een aantal ‘indirect’ toe te rekenen kostencomponenten, die eveneens onderdeel uitmaken van de totale berekening. Dit zijn kosten die in mindere mate zijn verbonden aan het hierboven genoemde proces. Het gaat daarbij om:

- Toerekenbare BTW (alleen over de directe uitvoeringskosten, dit laat deze kosten met 21% toenemen);
- Toerekenbare concernoverhead (zie de paragraaf bedrijfsvoering);
- Toerekenbare overige kosten (afhankelijk van de soort heffing worden bepaalde aanpalende kostencomponenten toegerekend, zo wordt bijvoorbeeld een deel van de reinigingskosten toegerekend aan de rioolheffing (straatvegen) en wordt een deel van de kosten voor toezicht toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

In de passage hieronder wordt op basis van bovenstaande uitgangspunten ingegaan op de kostendekkendheid van elk van de (geclusterde) terreinen.

Heffingen
De afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde inkomsten, de geraamde kosten en de mate van kostendekkendheid.

Afvalstoffen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	378.878		
- Uitvoeringskosten	12.709.580		
- Overig	1.553.642		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	2.219.636		
- concernoverhead	297.962		
- overige toerekenbare kosten	657.770		
Baten			
- afvalstoffenheffing		-16.813.925	
- Overige opbrengsten		-1.003.543	
		0	
Totaal	**17.817.468**	**-17.817.468**	**100%**

Riolering

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	773.623		
- Uitvoeringskosten	6.383.021		
- Overig	577.849		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	1.186.714		
- concernoverhead	664.177		
- overige toerekenbare kosten	468.723		
Baten			
- Rioolheffing		-9.181.733	
- ICL-Bijdrage		-872.374	
Totaal	**10.054.107**	**-10.054.107**	**100%**

Leges

De kostendekkendheid van de leges ligt op 56%. Mogelijkheden om dit percentage te verhogen worden voornamelijk beperkt door wettelijk vastgelegde maximum tarieven, bijvoorbeeld voor rijbewijzen en reis- en identiteitsdocumenten.

Leges kostendekkendheid 2025 Bedragen x €1.000	**Geraamde baten**	**Geraamde lasten**	**Kosten-dekkendheid**
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	1.726	3.881	44%
Hoofdstuk 2 Omgevingswet	2.932	3.696	79%
Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn	149	946	16%
Totaal	**4.806**	**8.523**	**56%**

Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening

Paragraaf 1: Burgerlijke Stand

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	232.788		
- Uitvoeringskosten	200.118		
- Overig	2.000		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	209.915		
Baten			
- Leges		-98.065	
Totaal	**644.822**	**-98.065**	**15%**

Paragraaf 2 t/m 7: Reisdocumenten, rijbewijzen, overige dienstverlening

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	957.272		
- Uitvoeringskosten	45.639		
- Overig	43.138		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	863.213		
Baten			
- Leges		-762.181	
- Rijksleges	554.220	-554.220	
Totaal	**2.463.482**	**-1.316.401**	**53%**

Paragraaf 8 t/m 11 Gemeentearchief, bijz.wetten, beschikkingen APV en VFL, diversen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	375.076		
- Uitvoeringskosten	76.668		
Indirect toe te rekenen kosten			
- Concernoverhead	321.130		
Baten			
- Leges	-	-311.169	
Totaal	**772.874**	**-311.169**	**40%**

Hoofdstuk 2, Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen

Paragraaf 1 t/m 14: Omgevingsvergunningen

			Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	2.026.861		
- Uitvoeringskosten	92.768		
- Overig	45.382		
	0		
	0		
- Toerekenbare BTW	29.012		
- Concernoverhead	1.501.764		
- Leges	-	-2.932.000	
Totaal	**3.695.786**	**-2.932.000**	**79%**

Hoofdstuk 3, Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn.

Paragraaf 1: Toezicht op openbare inrichtingen

			Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	64.694		
- Concernoverhead	49.878		
- Leges		-21.863	
Totaal	**114.572**	**-21.863**	**19%**

Paragraaf 2: Organiseren evenementen, markten

			Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	308.741		
- Uitvoeringskosten	64.096		
- Overig	32.885		
- Concernoverhead	247.429		
- Leges evenementen		-21.654	
- Baten/leges marktgelden		-99.503	
- Overige baten markt		-33.354	
Totaal	**653.151**	**-121.157**	**19%**

Paragraaf 3, Overige hoofdstukken

			Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	100.914		
- Concernoverhead	77.802		
- Leges	-	-5.819	
Totaal	**178.716**	**-5.819**	**3%**

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

In april 2024 heeft de Raad de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van het omgaan met risico's terug te lezen.

Leeswijzer
Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1), In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit getoond. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald (2.4).

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's	
	Omschrijving risico
Culturele instellingen	Vanwege opeenlopende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen reeds voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Na een aanvankelijke grote daling van het bezoek aan de podiuminstellingen, zijn de bezoekers en gebruikers gelukkig weer teruggekeerd. Al blijkt het bezoek soms wel volatiel. Maar dit zorgt er niet voor dat de exploitatie eenvoudiger is geworden. Er zijn incidentele financiele meevallers. Maar al enkele jaren hebben de cultuurorganisaties te maken met hogere lasten door de inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen en prijsstijgingen door het landelijke Fair Pay beleid - dit is een inhaalslag voor de honorering van cultuurmakers en medewerkers in de sector - . en de strengere controle op de wet DBA. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging op tickets, lidmaatschap en cursusprijzen heeft direct een negatief effect op de vraag en de mogelijkheden tot cultuurdeelname bij een grote groep inwoners en is daarmee niet volledig mogelijk. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. De kostenstijging heeft een duidelijk gevolg voor het exploitatieresultaat. Door het beperkte eigen vermogen en reserves hebben de instellingen maar zeer beperkte mogelijkheden om financiële tegenvallers zelf op te vangen. De mate waarin het risico aanwezig is verschilt wel per instelling, het risico is het hoogst bij de podia. De taakstelling op de subsidie voor de cultuurinstellingen in het kader van de Programmabegroting 2025 is een extra factor die de exploitatie van de instellingen nadelig beinvloedt.
	Beheersmaatregel
	De instellingen hebben hun maatschappelijke output gereduceerd en kosten zoveel mogelijk beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. Hiervoor is door de gemeente ook in 2022 een tijdelijke subsidieregeling ingesteld. De hoge inflatie kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen omdat dit de toegankelijkheid tot cultuur direct beperkt voor veel inwoners.

Niet financieel of niet te kwantificeren risico's

Opvang Oekraïners	**Omschrijving risico**
	Landelijk worden door diverse gemeenten, in opdracht van het Rijk via de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO), sinds 2022 vluchtelingen opgevangen uit Oekraïne. Binnen de gemeente Lelystad worden vanuit deze regeling +/- 400 vluchtelingen opgevangen. Gemeenten ontvangen van het Rijk voor de opvang twee soorten vergoedingen. Een vergoeding voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang, de zogenaamde transitiekostenvergoeding, en een vergoeding per opvangplek. De transitiekosten worden in principe volledig vergoed op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De vergoeding per opvangplek betreft een vast bedrag per dag op basis van feitelijk aantal gerealiseerde opvangplekken. Indien bij het opvangdeel op jaarbasis een overschot ontstaat, dan hoeft volgens de huidige regeling het overschot niet te worden terugbetaald. Mocht sprake zijn van een tekort, dan kan de gemeente een verzoek indienen voor een aanvullende vergoeding. De vraag is of dit ook zo blijft. Daarnaast is sinds de start van de opvang in 2022 de vergoeding per opvangplek een aantal keren naar beneden bijgesteld. Tot 2023 was de vergoeding afdoende, echter nu de vergoeding op 44,- per bed per dag is gesteld, komen we niet meer uit. Het Rijk heeft in de regeling opgenomen gemeenten schadeloos te stellen via de SISA, maar wel ná goedkeuring vooraf. Dat maakt de 100% dekking onzeker en daarmee een risico.
	Beheersmaatregel
	Nieuwe ontwikkelingen rond de regeling Gemeentelijke Opvang Oekraïners zullen worden gemonitord. Diverse bezuinigingen zijn doorgevoerd zoals minder personeel.

Werkeiland	**Omschrijving risico**
	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of andere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Het college heeft hieraan gevolg gegeven. Gedurende 2023 en 2024 hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de ontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft ieder aanbod van de gemeente steeds afgeslagen. De ontwikkelaar is tot op heden nog niet overgegaan tot de verkoop van de appartementen. Ook is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De, met de gemeente, gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Inmiddels is er een potentiele koper en wordt gekeken naar de mogelijkheden om dit deelproject alsnog te realiseren.
	Beheersmaatregel
	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.

Omgevingsplan opstellen	**Omschrijving risico**
	Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten tijdens de overgangsfase (tot 2032) alle oude wro plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, etc.) omgezet worden in één nieuw omgevingsplan. Dit kan niet één op één overgenomen worden en daarmee is uniformering noodzakelijk. Met uniformering moet er rekening worden gehouden dat er als gevolg hiervan burgers nadeelcompensatie zullen claimen als door uniformering regels op locatie afwijken van het oude systeem. Het is nu nog niet te zeggen hoe groot het risico is, omdat dit in de loop van de overgangsfase duidelijk moet worden.
	Beheersmaatregel
	Wij starten met een "technische" transitie, waarin wij wel zo dicht als mogelijk bij de bestaande regels blijven en zo min mogelijk hiervan afwijken, maar dit is niet 100%.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Verstrekte leningen	42.226.000	10%	4.222.600
Garantstellingen	30.701.000	10%	3.070.100
Jeugdzorg	4.500.000	50%	2.250.000
Informatiebeveiliging en privacy	6.300.000	25%	1.575.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.500.000	70%	1.050.000
Convenant aansluiting 9 op A6	3.434.181	25%	858.545
Voormalig personeel	800.000	75%	600.000
Uitkering gemeentefonds	2.000.000	25%	500.000
Participatiebudget uitkeringen	2.000.000	20%	400.000
Wmo	3.000.000	10%	300.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			**14.826.245**

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Verstrekte leningen	**Omschrijving risico** De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 42,2 miljoen euro (stand 31-12-24) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein, maar niet nihil. We nemen daarom een kans op van 10%. **Beheersmaatregel** De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen.
Garantstellingen	**Omschrijving risico** De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 30,7 miljoen euro (stand per 31-12-24) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grotere garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op het moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen. In de afgelopen 15 jaar is er één keer een borgstelling ingeroepen (faillissement Aviodrome). Het voorgaande in aanmerking nemend schatten wij de kans dat dit risico zich voordoet op 10%. **Beheersmaatregel** Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden of met beperkte voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier of andere begunstigde. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.
Jeugdzorg	**Omschrijving risico** Het toekomstig financieel jaarresultaat decentralisatie jeugdzorg wordt beïnvloed door een aantal belangrijke onzekerheden: - Uitwerking nieuwe contracten 24u-zorg en crisiszorg met ingang van 2025 (wat gaat de impact zijn van Inflatie, stijgende loonkosten en krappe arbeidsmarkt?) - Hoger beroep op specialistische GGZ door toename complexe problematiek en wegnemen administratieve belemmeringen; - Hogere kosten door (landelijke) ontwikkeling naar kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp, lagere caseload en landelijke tarieven in de jeugdbescherming en jeugdreclassering; - Stijgende tarieven door toename van m.n. energie- en loonkosten; - De impact van de Hervormingsagenda Jeugd is nog niet bekend. Onzeker is of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is. Een overschrijding van het budget van 10% wordt als meest negatieve scenario gezien. We nemen daarom een risico op van € 4.500.000,-. De kans dat dit scenario zich voordoet is niet nihil, maar ook niet 100% zeker. We nemen daarom een kans op van 50%. **Beheersmaatregel** Via het Knoppenplan Jeugdzorg Lelystad (door raad vastgesteld op 15 oktober 2024) is richting gegeven aan maatregelen om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten (WAT). Deze maatregelen zijn verder uitgewerkt (HOE) in een Uitvoeringsprogramma Samen voor de jeugd Lelystad 2025-2028, dat door het college op 25 maart 2025 is vastgesteld.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Informatiebeveiliging en privacy	**Omschrijving risico** De gemeente werkt veel met vertrouwelijke gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonsgegevens. Als gemeente moeten we weerbaar en alert zijn op cyber-aanvallen. Met de toenemende, steeds professionelere dreiging van aanvallers in combinatie met het steeds grotere 'aanvalsoppervlak', kan dit leiden tot meer incidenten op gebied van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de data. De toenemende dreiging is ook terug te zien in het door de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) opgestelde dreigingsbeeld. Daarnaast kost het dichten van beveiligingslekken in systemen en het aantoonbaar voldoen aan steeds strenger wordende wet- en regelgeving, zoals de 'cyberbeveiligingswet' die voortvloeit uit de Europese richtlijn NIS2, wel steeds meer capaciteit. Hierdoor bestaat het risico dat de extra werkzaamheden ten koste gaan van andere geplande (ICT-)activiteiten. Als er toch een incident (bijvoorbeeld een datalek of dataencryptie) zou plaatsvinden, kan de impact daarvan hoog zijn. De exacte hoogte van de financiële schade is op voorhand lastig te kwantificeren. Bij de ransomware aanval bij Hof van Twente in 2021 bedroeg de financiële schade ca. €4,2 miljoen. Als een incident zich bij Lelystad voordoet is een dergelijke schade een reëel scenario. Rekening houdend met de inflatie van afgelopen jaren komt de inschatting van de financiële schade uit op €6 miljoen. De kans dat een incident zich voordoet is gebaseerd op het Gartner-rapport en wordt geschat op 25%. Naast het risico op een incident kunnen er door Rijksinspectie digitale infrastructuur (RDI) op basis van de cyberbeveiligingswet en door Autoriteit Persoonsgegevens op basis van de AVG, boetes worden opgelegd. Hoewel het in gemeenteland tot nu toe weinig is voorgekomen kunnen de boetes (resp €30.000,- gemeente Voorschoten en €600.000,- gemeente Enschede) aanzienlijk zijn. Op grond van opgelegde boetes wordt het schadebedrag geschat op €320.000,-. Totaal risicobedrag €6 mln. + €0,32 mln. is €6,32 miljoen. **Beheersmaatregel** Om de beveiliging van informatie te waarborgen, beschikt de gemeente over informatiebeveiligingsbeleid. De CISO heeft hierin een adviserende en controlerende rol bij de invulling van dit beleid. Naast eigen (ICT-)beheersmaatregelen is de gemeente aangesloten bij de Informatiebeveiligingsdienst. Deze dienst voorziet aangesloten gemeenten van dreigingsbeelden, adviezen en factsheets die helpen de kans op incidenten te verkleinen. Om gestructureerd mee te groeien met de toenemende dreigingen, worden verbeterpunten planmatig in kaart gebracht en opgepakt — bijvoorbeeld via risicoanalyses en de ENSIA-zelfevaluatie. Deze werkwijze vormt de basis voor de structurele borging van digitale weerbaarheid binnen de organisatie. Met de komst van de Cyberbeveiligingswet in 2026 (voortvloeiend uit de Europese NIS2-richtlijn) wordt deze basis verder aangescherpt. De wet legt strengere eisen op aan de weerbaarheid en verantwoordingsplicht van gemeenten. Om hier tijdig aan te voldoen, zijn in 2024 de noodzakelijke stappen in kaart gebracht. In 2025 is een deel van de bijbehorende activiteiten uitgevoerd; de resterende acties worden in 2026 geprioriteerd ten uitvoer gebracht. In het kader van informatiebeveiliging geldt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm, zowel voor de eigen ICT-omgeving als voor clouddiensten. Voor privacy is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de leidraad. Onder leiding van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) is veel aandacht besteed aan bewustwording. Daarnaast worden doorlopend adviezen gegeven over het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. De kans op incidenten wordt daarmee verkleind als direct gevolg van het gevoerde beleid en de bijbehorende maatregelen. Tevens voert de FG periodiek IT-audits uit.

Ontwikkelingen Veiligheidsregio	**Omschrijving risico** Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. - Verplichtend karakter - 10% korting BDuR - Erkenning van PTSS bij brandweerpersoneel landelijk - Bevolkingsgroei Flevoland Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het Europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt. Maar het besluit hierover is inmiddels vier keer uitgesteld. Door het uitstellen door de jaren heen, wordt het risico steeds groter. Daarom nemen we een risico op voor een bedrag van €1.500.000,- met een kans van 70%. **Beheersmaatregel** Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld. Voor de frictiekosten heeft de Veiligheidsregio de begroting en gemeentelijke bijdragen voor 2026 bijgesteld.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Convenant aansluiting 9 op A6	**Omschrijving risico**
	Op 18 januari 2024 is de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grootschalige Woningbouw ZuiderC (BOK) door de partijen ondertekend. Hierin is met betrekking tot aansluiting 9 op snelweg A6 het volgende opgenomen: "Aansluiting 9 van de A6 is in 2021 uitgevoerd als halve aansluiting (één van de twee rijrichtingen beschikt over een aansluiting). In het convenant "Landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport" (2014) tussen de Gemeente, de Provincie en het Ministerie van IenW is met artikel 5 lid 8 afgesproken dat als de Warandedreef (nu Laan van Nieuw Land) wordt aangesloten op aansluiting 9, er door de Gemeente een deel van de kosten voor de realisatie van de bestaande halve aansluiting (aansluiting 9) moet worden terugbetaald aan het Ministerie van IenW." De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het moment waarop de rondweg wordt aangesloten op aansluiting 9. Ervan uitgaande dat de Rondweg Lelystad Zuid in 2029 is gerealiseerd, bedraagt deze zogeheten convenantbijdrage € 2,24 mln. inclusief BTW en exclusief indexering vanaf 2017. In de BOK is voorts overeengekomen dat "de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding geven om opnieuw naar deze afspraak te kijken." Tot het moment dat hierover duidelijkheid is, is er voor de gemeente Lelystad sprake van een risico van ca. €2,24 mln. exclusief indexering vanaf 2017. Dit kan betekenen dat de gemeente Lelystad, naar verwachting in 2029, eenmalig in de dekking van €2,24 mln. plus indexering vanaf 2017 (ca. € 1,2 mln) moet voorzien als het ministerie van IenW vasthoudt aan de afspraak in het convenant met betrekking tot de bijdrage van de gemeente. We nemen daarom een risico op van €2,24 mln. plus €1,2 mln. is €3,4 mln.
	Beheersmaatregel
	In de BOK van ZuiderC die mede is ondertekend door het ministerie van IenW, is over de convenantsbijdrage afgesproken dat de grootschalige woningbouw en de komst van de EBZ aanleiding zijn om de afspraak m.b.t. de convenantsbijdrage opnieuw te bekijken. Het streven en de voorkeur van de gemeente Lelystad en het ministerie van BZK is dat het ministerie van IenW de aanspraak op de convenantsbijdrage laat vervallen (kans 50%). Als dat niet lukt, dan heeft het de voorkeur van de gemeente Lelystad om de convenantsbijdrage uit de gebiedsontwikkeling Zuiderhage te dekken (kans 50%). Als blijkt dat ook dat niet mogelijk is, dan rest niets anders dan de convenantsbijdrage ten laste van de gemeente Lelystad te laten komen (kans 50%x50%=25%).

Voormalig personeel	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad loopt als werkgever een risico met betrekking tot vergoedingen voor voormalig personeel. Het gaat om: - De WGA; de gemeente is 10 jaar eigen risicodrager voor verplichtingen die voortvloeien uit de arbeidsongeschiktheid van (ex)medewerkers. - De transitievergoeding (en eventueel een billijke vergoeding) moet betaald worden aan ex-medewerkers die op initiatief van de Gemeente uit dienst gaan. - RVU; in de CAO is de regeling vervroegd uittreden opgenomen waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden maximaal 3 jaar eerder met pensioen kunnen met een aanvullende vergoeding vanuit de gemeente. Voor bovenstaande regelingen geldt dat de mate waarin een beroep gedaan wordt op de regelingen én de hoogte van de vergoedingen onzeker is ten opzichte van de bestaande budgetten. Daarom nemen we hier een risico voor op van € 800.000,-. Dit risico bestaat uit verschillende onderdelen, waarbij de kans dat het risico zich voordoet bij het ene onderdeel groter is dan bij het andere. We gaan uit van een gemiddelde kans van 75%.
	Beheersmaatregel
	Leidinggevenden worden ondersteund in het uitvoeren van hun verantwoordelijke taken op gebied van bovenstaande regelingen door P&O. Daarnaast geldt dat P&O monitort op instroom en hoogte vergoedingen. Op het moment dat bijstelling van de budgetten noodzakelijk blijkt wordt dit betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen.

Uitkering gemeentefonds	**Omschrijving risico**
	De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de septembercirculaire. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen. Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Voornaamste risico is de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds, welke jaarlijks wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Gemeenten mogen deze ruimte in de begroting ramen en dat doet Lelystad dan ook. Het risico bestaat echter dat er op realisatiebasis minder ruimte onder het plafond is dan wat eerder door het Rijk als inschatting is afgegeven. In dat geval leidt dat tot een nadelig effect ten opzichte van de begroting. Op dit moment wordt het effect ingeschat op +€2.000.000 en -€2.000.000. De kans op een negatieve afwijking wordt op basis van kennis en ervaring ingeschat op 25%.
	Beheersmaatregel
	Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.

Toelichting top 10 grootste financiële risico's

Participatiebudget uitkeringen	**Omschrijving risico**
	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.000.000,- (zowel voor- als nadelig), waarbij de kans dat zich het meest nadelig effect voordoet ingeschat wordt als klein, en daarom nemen we een kans op van 20%.
	Beheersmaatregel
	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van klanten in de bijstand (re-integratie en arbeidstoeleiding) wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.

Wmo	**Omschrijving risico**
	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid is het effect van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage naar verwachting per 2027. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou al eerder van kracht worden, maar is verder uitgesteld. De gemeenten zullen op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Bij het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is onbekend wanneer de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) zal plaatsvinden. In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen. De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. Nieuwe aanbestedingen brengen eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Bovenstaande ontwikkelingen worden in totaal geschat op een mogelijk nadelig effect van € 3.000.000,- waarbij we de kans dat alle geschetste ontwikkelingen zich gelijktijdig en in volle omvang voordoen als klein inschatten. We houden daarom een kans aan van 10%.
	Beheersmaatregel
	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing.

Vervallen risico's

Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's. Er zijn geen risico's uit de top 10 risico's van de vorige paragraaf weerstandsvermogen (jaarrekening 2024) komen te vervallen.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie en de risico's voor het grondbedrijf, vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven:

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	14.826.245
Overige risico's	1.424.025
Risico's grondexploitaties	8.236.516
Totaal gewenste weerstands capaciteit	**24.486.787**

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2024. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand 31-12-2024
Algemene reserve AD	43.837

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstands-vermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	24.486.787	1,2	29.384.144
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	**24.486.787**	**1,5**	36.730.180
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	24.486.787	1,8	44.076.216

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €43.837.000. Dit houdt in dat er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,5 keer het risicobedrag (€36.730.180,-) te voldoen. Daarnaast blijft de beschikbare weerstandscapaciteit bijna tussen de bandbreedte van 1,2 en 1,8. Dit wordt in onderstaande tabel grafisch weergegeven.

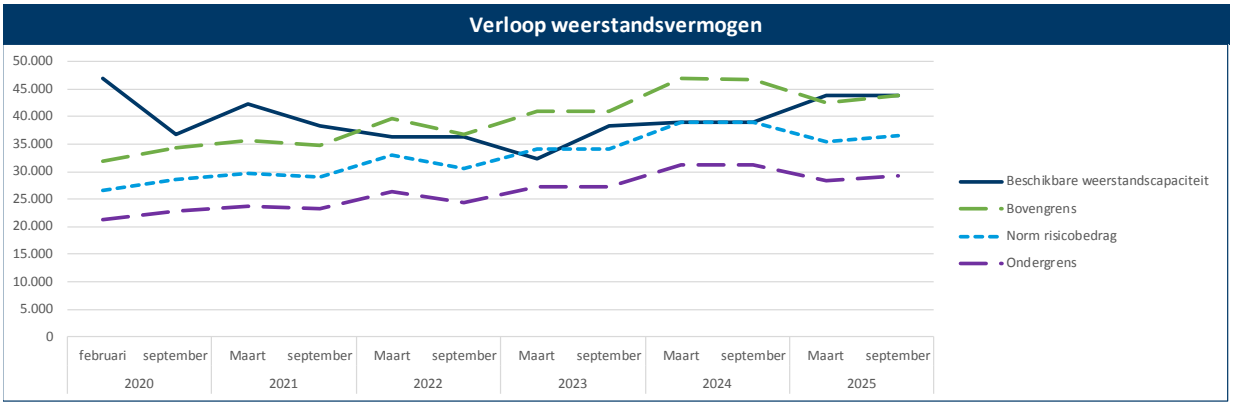

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van de kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden	
Lichtmasten	26.479	Stuks
Speeltoestellen	1.731	Stuks
Civiele kunstwerken	295	Stuks
Bomen	44.510	Stuks
Verkeersregelinstallaties	10	Stuks
Bussluis installaties	3	stuks
(Verkeers)meubilair/ bebordingen	30.893	stuks
Riolering (DWA/ RWA/ Blusriool)	722.878	m1
Riolering (Persleidingen)	82.627	m1
Watergangen	60.824	m1
Verharding	6.324.100	m2
Groen	9.267.900	m2
Bossen/ ecozone	4.845.354	m2
Strand en recreatief gebied	334.000	m2
Valondergronden; speelvoorzieningen	34.954	m2
Totaal m2 openbare ruimte	**20.806.308**	**m2**

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad" (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2015), geeft een onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-centrum	Bedr. Terrein	Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofdw.	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C
Kwaliteitniveau beheer en onderhoud (CROW, Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023)										

Deze bijgestelde kwaliteitsambitie zal als basis dienen voor de herijking van de meerjarenraming openbare ruimte.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) en op 1 november 2022 door de raad vastgesteld.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO- en GO-ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen
De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)
In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat om de vijf jaar een uitvoerige technische inspectie naar de constructie. Deze inspectie heeft in 2023 plaats gevonden, waarbij op grond van de bevindingen in 2024 noodzakelijk onderhoud aan dit kunstwerk is uitgevoerd.

Onderhoudsvoorzieningen
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 4.5 van deze begroting. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.
Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

4. Financiering

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van gemeenten. Voor Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente wordt geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor haar lopende geldleningen. In het algemeen wordt dit risico beperkt door het gespreid over de lopende jaren afsluiten van langlopende geldleningen met een vast rentepercentage.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt bij het verstrekken van geldleningen aan rechtspersonen die in financiële problemen kunnen komen. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren moeten decentrale overheden de liquiditeitsoverschotten verplicht beleggen bij de Staat der Nederlanden. Eind 2013 is de wet FIDO op dit punt aangepast.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld beschikbaar heeft of kan krijgen om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen, wordt het liquiditeitsrisico genoemd. De afgelopen jaren was er steeds sprake van een liquiditeitsoverschot door substantiële grondverkopen. Om een goed inzicht te krijgen in de vraag hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, zal aandacht worden geschonken aan de liquiditeitsprognose.

Debiteurenrisico

Er bestaat een risico dat gemeentelijke debiteuren hun rekeningen niet (op tijd) betalen. Dit risico wordt beperkt door debiteuren vooraf te laten betalen, opbrengsten tijdig te innen en het monitoren van de dubieusheid van vorderingen en tegenpartijen conform de richtlijnen op dit gebied.

Eisen wet FIDO

Publieke taak en prudent beleggen

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen en de uitzettingen een prudent karakter kennen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de maximale omvang van de kortlopende schulden (korter dan 1 jaar), de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar. Voor 2026 bedraagt deze limiet circa €38,0 miljoen. Bij dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt een deel van de kortlopende schuld omgezet in een langlopende schuld (geldlening langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	3e kw 2024	4e kw 2024	1e kw 2025	2e kw 2025
Grondslag				
Omvang begroting per 1 januari 2024/2025	401.382	401.382	435.302	401.382
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	34.117	34.117	37.001	34.117
(2) Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	-	-	-	-
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	410	360	608	444
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	86.943	93.723	85.823	73.286
Derivatencontracten	-	-	-	-
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	-87.353	-94.082	-86.431	-73.731
Toegestane kasgeldlimiet (1)	34.117	34.117	37.001	34.117
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	**121.470**	**128.200**	**123.432**	**107.848**

Renterisiconorm

De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De rente risiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)	2026	2027	2028	2029
-1 Rente herzieningen	-	-	-	-
-2 Aflossingen	3.167	2.417	2.417	2.417
-3 Renterisico (1+2)	**3.167**	**2.417**	**2.417**	**2.417**
-4 Renterisiconorm	89.462	89.462	89.462	89.462
-5 Ruimte onder risiconorm (3-4)	**86.295**	**87.045**	**87.045**	**87.045**
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal 2026	447.308	447.308	447.308	447.308
(4b) Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
-4 Renterisiconorm	**89.462**	**89.462**	**89.462**	**89.462**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de periode 2026 tot en met 2029 het maximale renterisico lager is dan de renterisiconorm. Dit betekent dat de renterisiconorm, op basis van deze cijfers, niet overschreden zal worden. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt ervoor gezorgd dat zodanige modaliteiten worden gekozen, dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. Het blijft echter mogelijk dat in een bepaald jaar meer langlopende leningen moeten worden aangetrokken dan voorzien (meer dan maximaal nodig is om binnen de norm te blijven). In dat geval vindt vooroverleg met de provincie plaats.

Eisen BBV

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is voorgeschreven dat de totaal doorberekende interne rente (op basis van een omslagrente) gelijk moet zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2026 is ongewijzigd 0,25%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

			2025	2026	2027	2028	2029
		Rentetoerekening	**Begroot**	**Begroot**	**Begroot**	**Begroot**	**Begroot**
Bij	a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	487	277	242	228	132
Af	b	De externe rentebaten	1.614	989	464	289	202
		Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	**-1.127**	**-712**	**-222**	**-61**	**-70**
Af	c1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie moet worden doorberekend					
Af	c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)					
Bij		De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend					
		Saldo doorberekende rente (c)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
		Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	**-1.127**	**-712**	**-222**	**-61**	**-70**
Bij	d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-	-	-
Bij	d2	Rente over voorzieningen	-	-	-	-	-
		Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	**-1.127**	**-712**	**-222**	**-61**	**-70**
Af	e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)*	-719	-832	-1.008	-862	-893
	f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)**	**-409**	**120**	**786**	**800**	**822**

(Im)matteriële en financiële VA en BIE integraal gefinancierd	**244.138**	**263.016**	**297.716**	**319.061**	**308.407**
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-0,46%	-0,27%	-0,07%	-0,02%	-0,02%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	-0,29%	-0,32%	-0,34%	-0,27%	-0,29%

Financieringsbehoefte

De behoefte aan nieuwe externe financieringsmiddelen is afhankelijk van een aantal zaken: de gemeentelijke vaste activa en voorraden bouwgrond, ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen), ontwikkeling van de bestaande schuldpositie en de mutaties in het gemeentelijk werkkapitaal. Op basis van de balansprognose is het financieringstekort 2026 geraamd op circa €203 miljoen. Voor 2026 wordt er geen langlopende financieringsbehoefte verwacht.

Financieringsbehoefte bedragen x €1.000	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Vaste activa	336.098	344.649	369.234	394.326
Vlottende activa	162.014	135.364	111.937	111.531
Te financieren boekwaarde	**498.113**	**480.013**	**481.171**	**505.856**
Reserves	120.172	116.634	110.705	107.513
Voorzieningen	143.685	151.289	156.579	166.534
Vaste geldleningen	44.833	41.666	39.250	36.833
Aflossingen vaste geldleningen	-13.167	-3.167	-2.417	-2.417
Beschikbare vaste financieringsmiddelen	**295.523**	**306.423**	**304.118**	**308.463**
Financieringstekort				
Benodigde financieringsmiddelen	202.590	173.591	177.053	197.393
Vlottende passiva	191.881	194.600	214.411	233.678
Beschikbaar kortlopende middelen (kasgeldlimiet)	30.000	30.000	30.000	30.000
Op te nemen vaste geldleningen	**-**	**-**	**-**	**-**

Rentevisie

Korte rente kenmerkt zich door sterke fluctuaties. Wanneer de inflatie laag blijft, zal de korte rente zich op een laag niveau begeven. Tot medio 2022 waren de korte rentes zeer laag met een niveau van rond de -0,40%. Als gevolg de sterk oplopende inflatie is het ruime monetaire beleid van de ECB afgebouwd. De ECB heeft sinds juli 2022 de herfinancieringsrente verhoogd naar 4,25%. Door de dalende inflatie is de ECB in 2024 en 2025 is de herfinancieringsrente verlaagd naar 2,15%. De verwachting is dat deze stabiel zal zijn in 2026**.**

De lange rentes zijn in 2025 stabiel gebleven. De verwachting voor 2026 is dat de lange rente tussen de 3,00% en 4,00% zal bewegen. Onderstaande grafiek laat zien dat de rentes enorm kunnen fluctueren. In de rentestrategie moet de gemeente hier prudent mee omgaan.

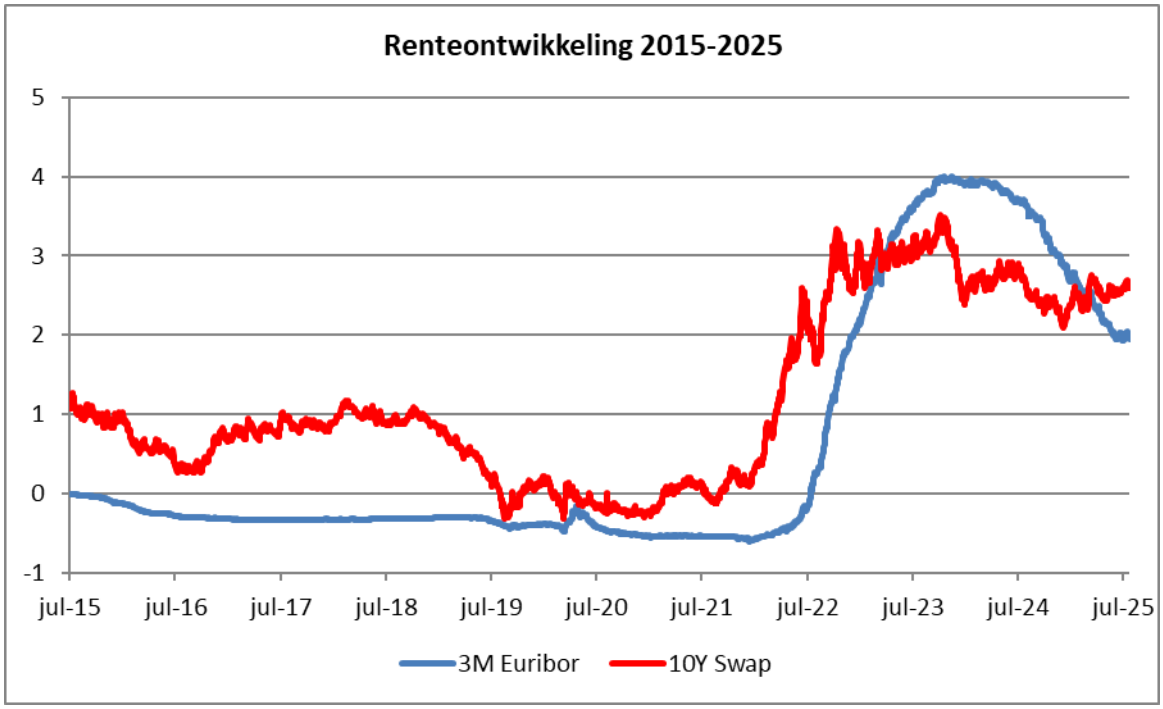

5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie
Lelystad heeft grote ambities en een organisatie nodig die deze waarmaakt. In het Raadsakkoord en het Verhaal van Lelystad is vastgelegd welke koers we samen willen varen. Daarom zijn we in 2025 gestart met de uitvoering van het organisatieplan 2025-2030. Dit plan vormt de basis voor een sterke, wendbare en toekomstgerichte organisatie.

Centraal hierin staan onze nieuwe kernwaarden: nieuwsgierig, daadkrachtig, teamspeler en dienstverlenend. Deze waarden geven richting aan ons dagelijks handelen en maken zichtbaar wat we van elkaar en van de organisatie mogen verwachten. Daarbij zijn onze strategische doelen direct verbonden met het Raadsakkoord en het Verhaal van Lelystad. Zo zorgen we voor een duidelijke lijn van bestuurlijke ambities naar uitvoering in de praktijk.

We investeren in onze medewerkers door strategische personeelsplanning en ontwikkeling. Ook benutten we technologische innovatie om slimmer, sneller en eigentijdser te werken. Dat doen we altijd vanuit de overtuiging dat de organisatie dienend moet zijn aan de groei van de stad.

Daarnaast versterken we de uitstraling van Lelystad met de merkwaarden Gedurfd, Groei en Genieten. Daarmee laten we zien waar de stad voor staat, bouwen we aan trots en vergroten we de herkenbaarheid en aantrekkelijkheid van Lelystad. Zo maken we elke dag zichtbaar dat onze organisatie bijdraagt aan de vooruitgang van inwoners, ondernemers en bezoekers.

Digitale transformatie
Lelystad staat voor grote opgaven, zoals een forse woningbouwambitie en de positionering binnen de regio als Provinciehoofdstad. Tegelijkertijd vraagt een snel veranderende wereld om een sterke digitale basis. Digitalisering, kunstmatige intelligentie en data-analyse worden steeds bepalender voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering. Daarom zetten we stevig in op digitale soevereiniteit: we willen eigenaar blijven van onze data, keuzes maken binnen de mogelijkheden die er zijn, en samenwerken met Rijk, provincie en collega-gemeenten. We durven daarbij actief het gesprek aan te gaan, partners op te zoeken en waar nodig ook het voortouw te nemen. Het gaat ons niet alleen om IT, maar ook om het versterken van onze bestuurlijke en strategische onderhandelingspositie, zodat Lelystad vanuit kracht en wendbaarheid kan handelen. Digitale transformatie zien we als een primair proces: zonder een robuuste digitale infrastructuur komt de continuïteit van onze dienstverlening direct in het gedrang. Investeringen in informatievoorziening, infrastructuur en digitaal vakmanschap zijn daarom onmisbaar.

Onze koers sluit aan op het Rijksbeleid, waaronder de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) en landelijke voorzieningen. Zo bouwen we aan een veilige, datagedreven en eigentijdse organisatie die inwoners en ondernemers centraal stelt. Digitale soevereiniteit is daarmee een essentiële bouwsteen voor de toekomst van Lelystad én voor de realisatie van onze brede maatschappelijke en economische ambities.

Informatiebeveiliging en privacy
Lelystad wil een betrouwbare en veilige digitale overheid zijn. We beheren naast openbare informatie ook veel privacygevoelige gegevens, en het is onze verantwoordelijkheid om deze te beschermen binnen de geldende kaders. Daarom werken we volgens de AVG, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en bereiden we ons actief voor op nieuwe Europese regels zoals NIS2, de Digital Services Act en de Data Act. Informatiebeveiliging is een primair onderdeel van onze bedrijfsvoering. Met een actueel beleid, investeringen in systemen en blijvende aandacht voor kennis en bewustwording bij medewerkers versterken we onze digitale weerbaarheid. Ook privacy en gegevensbescherming staan centraal:

inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun data veilig zijn en alleen worden gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn. Deze inzet vormt een kern van onze ambitie op digitale soevereiniteit. Door zorgvuldig en veilig met data om te gaan, blijven we eigenaar van onze informatie, vergroten we onze onderhandelingspositie en bouwen we samen met partners aan een sterke digitale toekomst voor Lelystad.

Concernbrede bedrijfsvoering

De kosten voor de concernbrede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 'Overhead'. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten binnen taakveld 0.4 nader gespecificeerd. Voor het vaststellen van het bedrijfsvoeringstarief worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Bedijfsvoeringskosten				
ICT	9.912	9.054	8.989	8.956
Centrale ondersteuning	7.648	7.920	7.927	7.927
Directie en management	5.751	5.878	5.878	5.878
Administratie en ondersteuning	2.686	2.738	2.738	2.738
Huisvesting	4.198	4.083	4.125	4.183
Overhead primaire afdelingen	686	689	689	689
Totaal Bedijfsvoeringskosten	**30.881**	**30.361**	**30.346**	**30.370**
Overige kosten taakveld 0.4 overhead				
Gemeentelijke gebouwen	4.010	4.004	3.999	3.993
Primaire productie	2.672	2.731	2.731	2.731
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	**6.682**	**6.736**	**6.730**	**6.725**
Eindtotaal	**37.563**	**37.097**	**37.076**	**37.095**

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een volledig integrale kostprijs weer te geven, bijvoorbeeld bij subsidieregelingen en de berekening van kostendekkendheid van heffingen en legestarieven. Bij het bepalen van de bedrijfsvoering kosten wordt het hele taakveld 0.4 (baten en lasten gesaldeerd) meegenomen in het tarief. Hierbij wordt voor de productieve formatie (uitgaande van 1250 uur per fte) een bedrijfsvoeringsopslag van €60,31 per uur gehanteerd (was €57,67).

Voorgesteld besluit:

0. De bedrijfsvoeringsopslag 2026 vast te stellen op €60,31.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b, c en d:

b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

c) *financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*

d) *bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in de Nota verbonden partijen.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland

GR

Taakveld	7.1 Volksgezondheid
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.
Financieel belang	Over de begroting 2026 van de GGD moet nog besluitvorming plaats vinden, de bijdrage voor 2025 bedraagt €2.399.000,-.
Financiele risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wanneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden. Daarnaast is de GGD momenteel bezig met het inzichtelijker maken van de financien en het opstellen van een IHP, dit kan ook resulteren in een toename van de gemeentelijke bijdrage.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwachte eigen vermogen per 1-1-2026 bedraagt €7.052.000,- en per 31-12-2026 eveneens €7.052.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwachte vreemd vermogen per 1-1-2026 bedraagt €28.492.000,- en per 31-12-2026 €28.466.000,-.
Financieel resultaat	Verwacht resultaat is €0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	7.057	7.074
Vreemd vermogen	25.554	22.034
Financieel resultaat		11

Het Flevolands Archief (HFA) GR

Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.
Financieel belang	De deelnemersbijdrage bedraagt €265.986,- en de bijdrage aan het e-depot bedraagt €115.610,-.
Financiele risico's	Op dit moment speelt de ontwikkeling van de uittreding van het Rijk uit de Regionale Historische Centra. De datum van uittreden is gesteld op 1 januari 2027. En hoewel nog niet exact duidelijk is onder welke voorwaarden de uittreding plaatsvindt, is het wel duidelijk dat de financiële bijdrage van het Rijk zal worden voortgezet, waarbij de bijdrage wordt omgezet in een Specifieke uitkering (SPuk). De GR HFA wordt aan de hand van de indicatoren als financieel gezond gezien.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-26 bedraagt €226.777,- en bedraagt per 31-12-26 €318.484,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2026 bedraagt €124.880,- en bedraagt per 31-12-2026 €314.151,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2026 bedraagt na onttrekking uit de reserves € 0.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	384	299
Vreemd vermogen	124	329
Financieel resultaat		-

OFGV

GR

Taakveld	7.4 Milieubeheer
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.
Bestuurlijk belang	Het stemrecht in 2025 is vastgesteld op 12,15 procent.
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2026 bedraagt €1.742.810,-.
Financiele risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-26 bedraagt €1.850.268,- en per 31-12-26 €1.395.268,-.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 1-1-26 en per 31-12-26 bedraagt €4.712.291,-
Financieel resultaat	De begroting voor 2026 is sluitend.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	3.173	2.782
Vreemd vermogen	4.693	3.695
Financieel resultaat		144

Veiligheidsregio Flevoland

GR

Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweerzorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	In 2026 wordt een bijdrage verwacht van €6.558.064,-. Hiervan is €808.000,- incidenteel in verband met het verplichtend karakter.
Financiele risico's	Er zijn een aantal risico's die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn, deze risico's zullen in de toekomst meegenomen worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat het risico verplichtend karakter zich wel op korte termijn voor zal gaan doen. De veiligheidsregio's zijn van mening dat dit risico thuis hoort bij het Rijk. Echter, de besluitvorming wordt steeds uitgesteld. Het betreft een risico dat structureel is.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2026 bedraagt €8.341.000,- en per 31-12-2026 €8.646.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2026 bedraagt €11.716.000,- en per 31-12-2026 €11.190.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2026 bedraagt €0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	8.807	10.031
Vreemd vermogen	12.595	12.243
Financieel resultaat		-2.320

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep GR

Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (WSW), het bieden van werkplekken i.h.k.v. Nieuw Beschut Werken en het benutten en beschikbaar stellen van de infrastructuur (werken en ontwikkelen) t.b.v. re-integratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten NOP, Urk en Lelystad.
Bestuurlijk belang	De GR (Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap) is een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin de drie deelnemende gemeenten (Noordoostpolder, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben.
Financieel belang	Conform de meicirculaire 2025 bedraagt de rijksbijdrage WSW voor 2026 € 6.401.948,- , zijn er rijksmiddelen voor beschut werk € 737.096,- en daarnaast rijksmiddelen voor continuering sociale infrastructuur €127.082- . Daarnaast bedroeg de gemeentelijke bijdrage voor de sociale infrastructuur in de overhead van 2025 ca. €230.000,-. Over de bijdrage voor 2026 is nog niet besloten.
Financiele risico's	Verlaging van de Rijksbijdrage per WSW-plaats in combinatie met het staken van nieuwe instroom, lichte toename beschut werken en banenafspraken zal leiden tot structurele tekorten die naar verwachting tot 2028 kunnen worden gedekt uit de eigen reserves. De deelnemende gemeenten zullen in 2025 gezamenlijk een strategie ontwikkelen in nauwe samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie. Er zullen dan scenario’s worden voorgelegd om invulling te geven aan de bijbehorende transformatieopgave. De door het rijk beschikbaar gestelde middelen voor de sociale infrastructuur zullen hiervoor ingezet worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwachte eigen vermogen per 1-1-26 is €4.026.000,- en neemt toe met het begrote resultaat 2026 van €76.000,- naar €4.102.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwachte vreemd vermogen per 1-1-26 bedraagt ca. €4 mln. en zou zich volgens de conceptbegroting ontwikkelen naar ca. €5 mln. per 31-12-26.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat bedraagt €76.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	2.660	3.326
Vreemd vermogen	4.728	5.543
Financieel resultaat		74

Alliander N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Op basis van het dividendvoorstel op de aandeelhoudersvergadering van april 2025 bedraagt het dividend voor Lelystad ca. €612.000,-.
Financiele risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgave i.v.m. de energietransitie. De verwachting was dat hierdoor de financiële resultaten onder druk zouden komen te staan. Door hogere afname electriciteit en door snellere doorbelasting van kosten is dit tot op heden nog niet het geval. Wel heeft Alliander de dividenduitkering gemaximeerd, zodat deze op maatschappelijk passende hoogte uitkomt en er meer resultaat beschikbaar komt om de investeringen te kunnen financieren. Ook zal naar verwachting de converteerbare hybride obligatielening die wij als aandeelhouders hebben verstrekt op korte termijn omgezet gaan worden naar aandelenkapitaal.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	4.749.000	6.038.000
Vreemd vermogen	6.897.000	6.918.000
Financieel resultaat		138.000

BNG N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2025 is €12.550,- aan dividend ontvangen.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	4.721.000	4.777.000
Vreemd vermogen	110.819.000	123.164.000
Financieel resultaat		294.000

HVC N.V.

Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 2,5% aandeelhouder in NV HVC.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt naar verwachting €11.165.699,- excl. btw en excl. afvalstoffenbelasting. Deze bijdrage betreft de dienstverleningsovereenkomst met HVC inclusief verrekening van eventuele afvalstromen met positieve waarde.
Financiele risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. €13 miljoen (31-12-24). Hoewel de vermogenspositie van HVC met een solvabiliteit van ca. 21% (31-12-24) aan de krappe kant is, zetten de positieve resultaten van de afgelopen jaren zich door en is het risico, bij de huidige hoogte van de garantstelling, daarmee acceptabel.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	233.501	257.583
Vreemd vermogen	928.387	966.359
Financieel resultaat		24.418

Omala N.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-26 bedraagt €545.000,- en €605.000,- per 31-12-26.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-26 en per 31-12-26 bedraagt €60.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat over 2026 bedraagt €66.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	511	485
Vreemd vermogen	64	35
Financieel resultaat		-26

Sportbedrijf Lelystad N.V.

Taakveld	5.1 Sportbeleid en activering
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder.
Financieel belang	De bijdrage voor 2026 bedraagt ca. €4,9 miljoen.
Financiele risico's	De btw positie van het sportbedrijf is aangepast, waardoor het risico btw vrijstelling is komen te vervallen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	9.943	10.337
Vreemd vermogen	8.540	8.746
Financieel resultaat		362

Vitens N.V.

Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft ca. 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen om te voorkomen dat de solvabiliteit onder de 30% daalt.
Financiele risico's	De financiële ratio's van Vitens staan onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	677.700	713.600
Vreemd vermogen	1.559.700	1.684.800
Financieel resultaat		34.500

Jeugd Lelystad (JEL) B.V.

Taakveld	6JGD Jeugdzorg - integraal
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	€3.502.000,-.
Financiele risico's	Gemeente heeft jeugdhulpplicht. Door goed maandelijks te monitoren kunnen tekorten tijdig gesignaleerd worden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-26 en 31-12-26 is €350.000,-. JEL stuurt scherp op het beschikbare budget. Een evt. overschot wordt aan de gemeente geretourneerd, omdat statutair is bepaald dat het eigen vermogen max. 10% mag bedragen.
Vreemd vermogen	Dit is beperkt tot op balansdatum openstaande facturen. Het bedrag hiervan fluctueert.
Financieel resultaat	Nihil, zie toelichting bij eigen vermogen.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	330	340
Vreemd vermogen	1.661	1.059
Financieel resultaat		10

Technofonds Flevoland B.V.

Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse gemeenten en Horizon Flevoland aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.
Financieel belang	Lelystad heeft in 2000 kapitaal gestort voor een bedrag van ruim €1 mln.
Financiele risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2024 een resultaat behaald van €1.014.880,- negatief. Het eigen vermogen is voldoende om dit te dragen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	6.712	5.697
Vreemd vermogen	11	21
Financieel resultaat		-1.015

Werkbedrijf Lelystad B.V.

Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen, arbeidsgehandicapten (Indicatie Banenafspraak en Beschut werk) en niet-werkende werkzoekenden, niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van Werkbedrijf Lelystad B.V..
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt ca. € 4 mln.
Financiele risico's	De financiele risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen per 1-1-2026 en per 31-12-2026 blijft gelijk (€141.000,-) als gevolg van de prognose van het resultaat 2026 dat nihil is.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen per 31-12-26 is naar verwachting weinig afwijkend van dat per 1 -1-2026. Er is nog geen conceptbegroting 2026 incl. geprognosticeerde balans.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2026 is nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	141	140
Vreemd vermogen	1.474	1.440
Financieel resultaat		-2

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City C.V.

Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen bedraagt per 1-1-26 en per 31-12-26 € 3.001.000,- in. Wel zou er sprake kunnen zijn van winstneming (zie financieel resultaat), die mogelijk ook uitgekeerd wordt.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-26 bedraagt €2.500.000,- en €200.000,- per 31-12-26.
Financieel resultaat	Het verwachte resultaat voor 2026 is afhankelijk van een nog te maken analyse over de winstneming.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	3.001	3.001
Vreemd vermogen	5.313	5.855
Financieel resultaat		-26

Bataviahaven

Stichting

Taakveld	2.3 Recreatieve havens
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.
Financieel belang	De gemeentelijk bijdrage is €146.000,- o.b.v. prijspeil 2025 excl. indexatie.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de omvang van de stichting.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026

Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen op 1-1-2026 bedraagt ca. €449.500,- en op 31-12-2026 €492.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen op 1-1-2026 en 31-12-2026 bedraagt ca. € 75.000,- .
Financieel resultaat	Het resultaat over 2026 bedraagt naar verwachting ca. €42.500,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	407	427
Vreemd vermogen	79	66
Financieel resultaat		20

Uiver Constellation

Stichting

Taakveld	5.4 Musea
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.
Financieel belang	€250.000,-
Financiele risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026

Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.
Financieel resultaat	-

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	750	750
Vreemd vermogen	-	-
Financieel resultaat		-

Welzijn

Stichting

Taakveld	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
Publiek belang	Versterken betrokkenheid inwoners en mogelijk maken van participatie aan de samenleving voor inwoners.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad benoemt de bestuurders van de Stichting.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage is €6.828.000,-.
Financiele risico's	De financiële risico's zijn beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op het moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	818	954
Vreemd vermogen	1.577	1.544
Financieel resultaat		136

ParkeerService

Coöperatie

Taakveld	2.2 Parkeren
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage in 2025 is €816.555,-. Voor 2026 is de bijdrage nog niet bekend maar zal naar verwachting in deze orde van grootte liggen.
Financiele risico's	De kosten van de coöperatie worden gedragen door de leden. Het financieel risico is beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2026	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen op 1-1-26 bedraagt €2.307.000,- en per 31-12-26 €2.307.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-26 bedraagt €7.006.000,- en per 31-12-26 €7.006.000,-
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat bedraagt €0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2024 (bedragen x €1.000)	**01-01-2024**	**31-12-2024**
Eigen vermogen	2.147	2.807
Vreemd vermogen	6.087	7.006
Financieel resultaat		661

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Voorts wordt een globaal beeld geschetst van ontwikkelingen die van invloed zijn op toekomstige resultaten en winstneming. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's.

Proces
Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid
Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.
- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.
- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering
Wonen
In de Woonvisie Lelystad 2022-2027 is de woningbouwopgave in Lelystad uitgewerkt. Uit het woonbehoefteonderzoek (Woonbehoefte Lelystad, Stec Groep, 2 april 2021) wordt duidelijk dat Lelystad tot 2040 een autonome groei kent van zo'n 7.700 huishoudens, waarvoor evenzoveel woningen nodig zijn om hen te huisvesten. Vanuit het programmaplan LNL wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met zo'n 7.300 extra woningen, dus 15.000 toevoegingen tot 2040. Door de urgentie van het landelijk woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad, ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. De nieuwbouw van woningen in Lelystad is er op gericht om de komende jaren voldoende woningen te bouwen voor eigen inwoners en aanvullend woningen toe te voegen voor het opvangen van het regionale en landelijke woningtekort. In de Woondeal MRA (maart 2023) is opgenomen dat Lelystad – als onderdeel van de totaal benodigde woningbouw in de MRA – in de periode tot en met 2030 ca. 10.200 nieuwe woningen zal realiseren.

Bedrijven
Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is een

aandachtspunt dat nieuwe bedrijfspanden door het capaciteitstekort op het stroomnetwerk voorlopig geen aansluiting krijgen.

Resultaat en winstneming
Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project.

De Netto Contante Waarde van de winstgevende grexen bedragen per 1 januari 2025 - zoals ook in de MPG 2025 is gerapporteerd - in totaal € 55.342.248 en de voorzieningen € 16.223.986.

De prognose voorzieningen voor de lopende grexen voor de jaren 2026 en 2027 is als volgt:

	1 januari 2026	1 januari 2027
Netto contante waarde	€ 16.223.986	€ 13.780.663
Eindwaarde	€ 18.089.747	€ 15.547.714

De omvang van de winstneming (POC) over 2026 betreffende de lopende grexen wordt momenteel geprognosticeerd op €14.609.000.

Economie
Voor het jaar 2025 wordt door het CPB een gematigde groei van de economie voorspeld van 1,6% na de schokken van de afgelopen jaren. De groei van het Bruto Binnenland Product steeg in 2022 met 5%, in 2023 kwam de groei uit op 0,1% en de groei in 2024 bedroeg 0,6%. De Nederlandse economie zet een tandje bij geholpen door aantrekkende wereldhandel, stabilisatie van de energieprijzen, hogere lonen en lastenverlichting. De lonen stijgen sneller dan de inflatie, waardoor de economie groeit als gevolg van meer bestedingen. Wel zijn er nog steeds de nodige geopolitieke onzekerheden die grote economische gevolgen kunnen hebben.

Het is de verwachting dat gedurende 2025 de investeringen weer aantrekken. De verbeterde vooruitzichten voor bedrijven betekenen dat ook de investeringen in 2025 weer bijdragen aan de groei, na een aantal kwartalen in 2023 stevig te zijn afgenomen. De woninginvesteringen trekken ook weer aan. Het aantal afgegeven bouwvergunningen is recent gestegen en het sentiment in de bouw is verbeterd nu de grootste kostenstijgingen achter de rug lijken te zijn en de huizenprijzen weer stijgen. De overheidsinvesteringen blijven ook de komende jaren groeien.

Risicobedrag grondexploitaties
In de recente MPG een berekening gemaakt van het benodigd bedrag aan projectrisico's. Op basis hiervan is berekend dat een bedrag van € 8.200.000 nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties.

8. Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) betreft de volgende toezichtgebieden:

- Huisvesting Statushouders
  Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.
- WABO (Bouwen en Milieu)
  Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (Milieu en bouwen) en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.
- Ruimtelijke Ordening
  De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.
- Monumenten en archeologie
  Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.
- Archief Toezicht:
  Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorzienig.
- Financieel Toezicht
  In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verantwoording naar de Provincie

Het streven is de IBT verantwoording van de toezichtgebieden te integreren in de Planning & Control (P&C) documenten zoals de begroting en de jaarrekening. Het proces zal uiteindelijk zoveel mogelijk als volgt verlopen: In de jaarrekening worden de resultaten benoemd van de bovengenoemde beleidsterreinen. In de bestuursovereenkomst met de provincie zijn afspraken gemaakt over het informatiearrangement en de toezichtcriteria. De provincie beoordeelt of de gemeente het goed of slecht doet op de verschillende onderdelen.

Financiën

In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd (“groen”), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt (“oranje”). Buiten deze bandbreedte geldt “rood”. De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden.

Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment.

- **Pijler 1: begrotingsevenwicht**

Het begrotingsevenwicht betekent dat de geraamde baten (inkomsten) en lasten (uitgaven) in balans zijn. Structurele uitgaven moeten structureel gedekt worden door structurele inkomsten (materieel evenwicht). Dit voorkomt tekorten en zorgt voor een gezonde financiële positie.

- **Pijler 2 en 3: weerstandsvermogen en schuldpositie**

Weerstandsvermogen betekent de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor beleid of dienstverlening. Een hoger weerstandsvermogen geeft meer financiële veerkracht.

Schuldpositie verwijst naar de omvang van de schulden in verhouding tot de financiële draagkracht. Een gezonde schuldpositie houdt in dat de schulden betaalbaar en beheersbaar blijven op de lange termijn.

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

Structureel begrotingsevenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). De geraamde structurele lasten en baten dienen structureel en reëel in evenwicht te zijn.

Onderstaande tabel geeft een weergave van de stand van zaken ná besluitvorming over de kadernota 2026 – 2029. Zoals zichtbaar wordt is er in de periode 2026 en verder sprake van een structureel tekort. Na effectuering van de voorgestelde bijstellingen uit deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 is er sprake van een structureel begrotingsevenwicht in de eerste jaarschijven (inschatting is een percentage rond de +0,25%). Met ingang van 2029 zal er sprake zijn van een structureel begrotingstekort (inschatting is een percentage rond de -0,7%).

STRUCTUREEL EVENWICHT overzicht vóór effectuering voorgestelde wijzigingen (bedragen x €1.000)	*Rekening 2024*	*Prognose 2025 (primitieve begroting)*	*Prognose 2026*	*Prognose 2027*	*Prognose 2028*	*Prognose 2029*
Totaal						
Totaal baten	434.710	427.193	432.854	401.766	393.554	369.306
Totaal lasten	-422.017	-435.302	-447.308	-410.578	-400.523	-378.181
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**12.693**	**-8.108**	**-14.453**	**-8.813**	**-6.969**	**-8.875**
Onttrekking reserves (baten)	20.552	9.207	14.080	7.993	5.132	2.959
Dotatie reserves (lasten)	-6.752	-1.099	-1.084	-1.084	-875	-650
Resultaat reserves	**13.800**	**8.108**	**12.996**	**6.910**	**4.257**	**2.309**
Totaal baten (na bestemming reserves)	455.262	436.400	446.934	409.759	398.686	372.265
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-428.769	-436.400	-448.391	-411.662	-401.398	-378.831
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	**26.493**	**0**	**-1.457**	**-1.903**	**-2.712**	**-6.566**
Incidenteel						
Totaal baten	12.110	600	0	0	0	0
Totaal lasten	-3.596	-7.110	-8.255	-5.064	-3.892	-1.975
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**8.514**	**-6.510**	**-8.255**	**-5.064**	**-3.892**	**-1.975**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	-365	7.305	12.398	6.503	3.892	1.975
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-6.376	-1.099	-1.084	-1.084	-875	-650
Incidenteel resultaat reserves	**-6.742**	**6.206**	**11.314**	**5.419**	**3.017**	**1.324**
Totaal baten (na bestemming reserves)	11.745	7.905	12.398	6.503	3.892	1.975
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-9.973	-8.209	-9.338	-6.147	-4.767	-2.625
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**1.772**	**-304**	**3.059**	**355**	**-875**	**-650**
Structureel						
Totaal baten	422.600	426.593	432.854	401.766	393.554	369.306
Totaal lasten	-418.421	-428.191	-439.053	-405.515	-396.631	-376.206
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**4.179**	**-1.598**	**-6.199**	**-3.749**	**-3.077**	**-6.900**
Onttrekking reserves (baten)	2.114	1.902	1.682	1.490	1.240	984
Dotatie reserves (lasten)		0	0	0	0	0
Structureel resultaat reserves	**2.114**	**1.902**	**1.682**	**1.490**	**1.240**	**984**
Totaal baten (na bestemming reserves)	424.714	428.495	434.537	403.256	394.794	370.291
Totaal lasten (na bestemming reserves)	-418.421	-428.191	-439.053	-405.515	-396.631	-376.206
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**6.294**	**304**	**-4.516**	**-2.258**	**-1.837**	**-5.916**
Structurele exploitatie ruimte - vóór besluitvorming	**1,5%**	**0,1%**	**-1,0%**	**-0,6%**	**-0,5%**	**-1,6%**

Pijler 1: Begrotingsevenwicht geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten. In de Gemeentewet is bepaald dat de raad erop toeziet dat de begroting structureel in evenwicht is. De raad mag hiervan afwijken als aannemelijk is dat het structureel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De toezichthouder toetst eveneens nadrukkelijk op deze bepaling.

Zoals hierboven reeds is aangegeven zal – na besluitvorming over de voorgestelde bijstellingen in deze ontwerp programmabegroting – sprake zijn van structureel begrotingsevenwicht in de eerste jaarschijven. Met ingang van 2029 zal er echter sprake zijn van een structureel tekort. Op basis van de besluitvorming in de kadernota 2026 – 2029 worden er in deze programmabegroting geen nieuwe bezuinigingsmaatregelen ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Zoals ook uiteen gezet in de bestuurlijke boodschap kan hierover – indien dat te zijner tijd noodzakelijk blijkt te zijn – op een zorgvuldige wijze besluitvorming over plaatsvinden in de nieuwe bestuursperiode.

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Pijler 2 - Weerstandsvermogen	Norm	Rekening 2024	Begroting 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Norm Weerstands vermogen	1,2- 1,8	1,5	1,5	1,8	NBB	NBB	NBB
Solvabiliteit	20% - 50%	29%	22%	25%	23%	22%	24%
Grondexploitatie (excl VZ)	<35%	-14,2%	-10,0%	-7,8%	-6,5%	-7,6%	-9,4%

Pijler 2: Weerstandsvermogen geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Norm Weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is voldoende (binnen de door de raad vastgestelde normen) wat betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de geïnventariseerde risico's op te vangen (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Het kengetal solvabiliteit geeft weer in hoeverre er *geen schulden* op het bezit rusten. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of er bij een onmiddellijke liquidatie van de gemeente genoeg geld over zou blijven om alle schulden te vereffenen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerzijde van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrij komt als al het gemeentebezit vandaag wordt verkocht. De BBV definitie luidt nu: het totaal aan eigen vermogen - in de vorm van reserves - gedeeld door het totale balansvermogen, maal 100%. Als signaleringswaarde voor de solvabiliteitsratio geldt wat de VNG en de provinciaal toezichthouder betreft, een percentage van 20%[1] en lager.

Solvabiliteit blijft de komende jaren binnen de marges. Dat betekent dat de gemeente voldoende solvabel is. Dat komt mede door de positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren waardoor het eigen vermogen is gestegen.

Omdat reserves veelal worden ingezet voor dekking van incidentele uitgaven zal het eigenvermogen teruglopen tot de norm van het weerstandsvermogen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Voorraden grond brengen een inherent risico met zich mee, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De afgelopen jaren is de voorraad van de grond door verkopen flink afgenomen waardoor het risico steeds kleiner wordt. Daarnaast is door de grote grondverkopen in Flevokust zelfs een negatieve voorraad grond ontstaan. Dat bekent dat per saldo de baten voor de lasten uitlopen. Vandaar dat het kengetal grondvoorraad ook negatief is. Dat geeft een negatief % en dus een ratio kleiner dan nul wat betekent dat het risico nihil is op de voorraad. Deze ratio kleurt daarom de komende jaren groen.

Pijler 3: Schuldpositie

Pijler 3 - Schuldpositie	Norm	Rekening 2024	Programma begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	100%	-18%	10%	-3%	7%	11%	9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	-8%	3%	8%	18%	24%	21%
Debt ratio		69%	78%	75%	77%	78%	76%
Voorraadquote (incl. VZ)		-16,2%	-10,0%	-9,7%	-8,7%	-9,9%	-12,0%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		-0,7%	-0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Belasting capacitieit		117,5%	131,6%	NNB	NNB	NNB	NNB

Pijler 3: Schuldpositie geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot de gemeentelijke schulden. De schuldquote is de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk die rente en aflossing hebben op de exploitatie. De netto schuldquote is de afgelopen jaren steeds verder gedaald omdat er steeds meer is afgelost op leningen. Dit was o.a. mogelijk door

1 'Gemeenten in Nederland gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. De vraag of de gemeente de schuldverplichtingen met zijn inkomen kan betalen zonder het voorzieningenniveau te veel onder druk komt, is veel belangrijker' (Houdbaarheidstest gemeentefinanciën – Vereniging van Nederlandse Gemeenten, januari 2016).

opbrengsten uit grondverkopen, maar ook door extra middelen ontvangen van het Rijk waardoor de financieringsbehoefte kleiner is geworden.

Een negatieve schuldquote wil zeggen dat er meer geld uitstaat in bijvoorbeeld rekening couranten of bij de Schatkist, dan opgenomen (langlopende) leningen. Zolang er voldoende liquide middelen zijn, zullen er geen nieuwe leningen worden aangetrokken. Op het moment dat de gemeente kiest meer te investeren door bijvoorbeeld bouwrijp maken van nieuwe grondexploitaties of realiseren van nieuwe gebouwen, zal de schuldquote in eerste instantie weer oplopen en later weer dalen door bijvoorbeeld gerealiseerde grondverkopen.

De debt-ratio is de tegenhanger van de binnen de vorige pijler beschreven solvabiliteitsratio en geeft het aandeel van het vreemd vermogen in het totale vermogen of totale activa aan (totale activa en totale vermogen is gelijk aan elkaar). Hieruit kan worden opgemaakt hoeveel procent van het totale vermogen uit vreemd- en eigen vermogen bestaat.

De voorraadquote is hetzelfde als het kengetal grondexploitatie, zoals dat binnen de vorige pijler is beschreven.

De ratio netto rentekosten ten opzichte van de totale baten wordt steeds lager door lagere financieringsbehoefte in combinatie met lagere rente percentages waardoor ook deze ratio steeds gunstiger wordt.

De belastingcapaciteit geeft aan hoe hoog de gemeentelijke woonlasten (OZB, riool- en afvalheffing) zijn ten opzichte van het landelijke gemiddelde (100%). Dit wordt berekend door de gemiddelde woonlasten in de gemeente te delen door het landelijke gemiddelde en te vermenigvuldigen met 100%. Een percentage boven de 100% betekent dat inwoners meer betalen dan gemiddeld, onder de 100% juist minder[2].

[2] Bij dit kengetal wordt een vergelijking gemaakt voor de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Daar waar daar het merendeel van de gemeenten een onderscheid maakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens vindt in Lelystad een tariefdifferentiatie plaats naar huishoudens bestaande uit één, twee, drie en vier (of meer) personen. Het percentage van 131,64% in 2025 komt voor een driepersoonshuishouden uit op 114% en voor een tweepersoonshuishouden uit op 104,9%.

9. Onderzoeksagenda

De onderzoeksagenda is een vast onderdeel in de programmabegroting. Daarin worden de onderzoeken aangekondigd en kort ingeleid die voor het college onder de noemer van artikel 213a in dat begrotingsjaar op de planning staan en waarvan de uitkomsten met de raad worden gedeeld.

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid.

In de passage hieronder worden de onderzoeken genoemd die onderdeel uitmaken van de onderzoeksagenda voor 2026. Dat wil niet zeggen dat in alle gevallen de uitvoering van het onderzoek volledig in 2026 plaatsvindt. Het kan zijn dat al eerder wordt gestart maar wel dat de oplevering van de resultaten en het informeren van de raad vallen in 2026.

1. Doelmatigheid en doeltreffendheid subsidies

Hoofdvraag in deze is of de huidige wijze van subsidieverstrekking ervoor zorgt dat de gemeente dichter bij de verwezenlijking van haar beoogde doelen komt? Hierbij is van belang dat zowel het perspectief van de gemeente als het perspectief van de aanvrager in acht wordt genomen. Perspectieven binnen het onderzoek zijn: de relatie tussen te bereiken effect/doelen en de subsidieverlening, bewaking en toetsing van de realisatie van die effecten en doelen en het proces van subsidieverlening zelf. De werkzaamheden vinden plaats in 2025 maar de oplevering van de resultaten, formulering conclusies en aanbevelingen vindt plaats in 2026. Om die reden is dit onderzoek doorgeschoven naar de onderzoeksagenda 2026.

2. Onderzoek als onderdeel van toezeggingen college of aangenomen moties.

Op verschillende beleidsterreinen en verschillende onderwerpen zijn door het college in de afgelopen periode toezeggingen gedaan onderzoek te doen en de resultaten, conclusies en aanbevelingen daarop terug te koppelen aan de raad. Het zelfde geldt eigenlijk voor een aantal door de raad aangenomen moties. Ook daarin wordt het college gevraagd onderzoek te doen en vervolgens de raad daarover te informeren. Te denken valt aan onderwerpen als de evaluatie van de fietsveiligheid op industrieterreinen, mobiliteitsstrategie Lelycentre of het Kenniscentrum nieuwe natuur. De onderzoeken die volgen vanuit toezeggingen van het college aan de raad en onderzoeken die volgen uit door de raad aangenomen moties maken onderdeel uit van de onderzoeksagenda.

Programmabegroting 2026 - 2029

Naast deze onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en worden er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Beeld van Lelystad, Leefsituatieindex en Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft als doel de transparantie van de overheid te vergroten. Overheidsinformatie moet actief openbaar worden gemaakt, zodat inwoners, bedrijven en instellingen makkelijker inzicht krijgen in het handelen van de overheid.

Voor gemeente Lelystad betekent dit dat we informatie niet alleen op verzoek, maar ook uit eigen beweging beschikbaar moeten stellen. Het gaat onder andere om besluiten, vergaderstukken, onderzoeksrapporten, convenanten en andere documenten die van belang zijn voor de publieke taak. Dit vraagt om aanpassingen in onze interne werkprocessen, systemen en digitale publicatiekanalen.

Sinds de invoering werkt de gemeente Lelystad stap voor stap aan de uitvoering van de Woo. Dit omvat het herinrichten van processen, de organisatiestructuur en digitale voorzieningen, evenals het trainen van medewerkers om te werken volgens de nieuwe wet.

De eerste tranche met verplichte actieve openbaarmaking is op 1 november 2024 afgerond. Tranche twee is sinds 1 juli 2025 voorlopig van start gegaan, maar de formele, verplichte inwerkingtreding moet nog officieel worden vastgesteld. Volgens de indicatieve planning zullen de resterende tranches in 2026 in werking treden.

Het uiteindelijke doel is dat inwoners snel, eenvoudig en betrouwbaar toegang hebben tot actuele overheidsinformatie. De invoering van de Woo is onderdeel van het programma Lelystad Digitaal. De voortgang en resultaten worden gemonitord via de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) en via programmaverantwoording.

4. Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Dit hoofdstuk bevat de specificatie van baten en lasten per begrotingscluster. In de paragraaf IBT is de uitsplitsing van deze baten en lasten gemaakt naar incidenteel en structureel. Het totaal geraamde resultaat onder aan de tabel wordt het 'totaal geraamd resultaat na bestemming' genoemd. Dit totaal is **exclusief** doorwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde bijstellingen, zoals deze in het volgende hoofdstuk uiteen worden gezet. Na besluitvorming in de raad zal deze tabel worden geactualiseerd.

	Rekening 2024	Begroting 2025	2026 Baten	2026 Lasten	2026 Saldo	2027	2028	2029
0. Bestuur en ondersteuning	9.177	15.342	1.499	-24.278	-22.779	-21.818	-22.110	-24.314
1. Veiligheid	11.487	11.381	139	-12.648	-12.509	-11.621	-11.534	-11.533
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	24.923	26.146	888	-25.346	-24.457	-24.445	-24.442	-24.439
3. Economie	2.596	5.074	47.335	-52.289	-4.954	-3.233	-3.233	-2.816
4. Onderwijs	16.280	20.230	9.915	-29.424	-19.509	-19.858	-20.000	-20.309
5. Sport, cultuur en recreatie	23.897	26.259	1.018	-27.123	-26.105	-25.718	-25.665	-25.663
6. Sociaal domein	110.780	124.239	44.630	-160.783	-116.153	-116.232	-115.225	-114.871
7. Volksgezondheid en milieu	27.644	31.499	1.505	-31.476	-29.971	-29.905	-29.723	-29.722
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	4.141	13.090	35.830	-45.628	-9.797	-9.340	-9.185	-7.834
Subtotaal programma's	**230.926**	**273.262**	**142.760**	**-408.994**	**-266.234**	**-262.171**	**-261.117**	**-261.502**
Lokale heffingen	-68.449	-65.873	69.460	-	69.460	69.580	69.468	69.131
Algemene uitkeringen	-214.919	-219.409	219.244	-	219.244	220.200	221.066	220.623
Dividend	-1.265	-860	860	-	860	860	860	660
Saldo financieringsfunctie	455	458	114	-277	-163	-128	-114	-636
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**-284.178**	**-285.685**	**289.678**	**-277**	**289.401**	**290.512**	**291.280**	**289.779**
Kosten overhead	36.532	40.221	416	-38.036	-37.620	-37.153	-37.133	-37.151
Heffing vennootschapsbelasting	4.026	-	-	-	-	-	-	-
Totaal geraamd resultaat voor bestemming	**-12.694**	**27.798**	**432.854**	**-447.308**	**-14.453**	**-8.813**	**-6.969**	**-8.875**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:					**-**	**-**	**-**	**-**
0. Bestuur en ondersteuning	-3.454	-5.828	6.088	-	6.088	3.631	1.232	984
1. Veiligheid	-189	-165	249	-	249	99	12	12
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-414	-1.667	218	-	218	23	23	23
3. Economie	-606	-2.355	2.211	-	2.211	461	461	45
4. Onderwijs	-525	-1.712	460	-	460	-	-	-
5. Sport, cultuur en recreatie	-533	-988	403	-	403	-	-	-
6. Sociaal domein	-2.927	-6.550	2.090	-1.084	1.006	751	918	985
7. Volksgezondheid en milieu	-710	-2.339	498	-	498	343	160	160
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-4.442	-6.193	1.863	-	1.863	1.602	1.452	100
Totaal beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**-13.800**	**-27.798**	**14.080**	**-1.084**	**12.996**	**6.910**	**4.257**	**2.309**
Totaal geraamd resultaat na bestemming	**-26.494**	**0**	**446.934**	**-448.391**	**-1.457**	**-1.903**	**-2.712**	**-6.566**

In de 2 cirkeldiagrammen hieronder worden de lasten en de baten per cluster getoond, als percentage van het totaal:

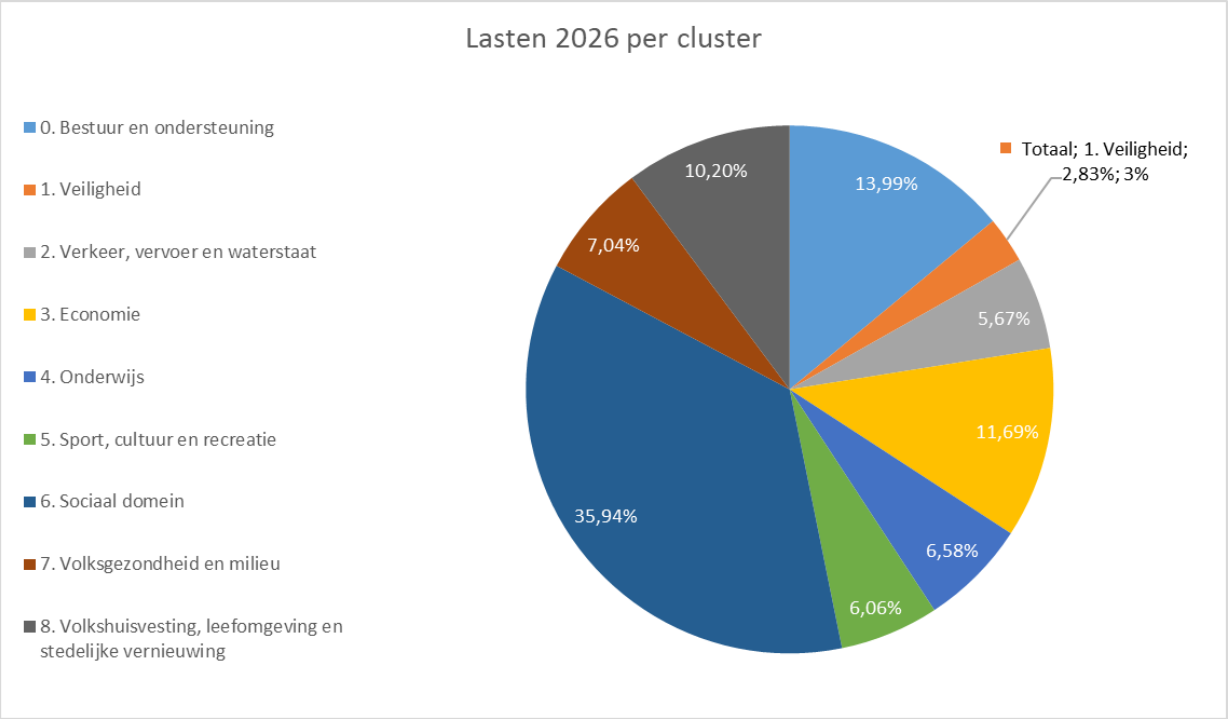

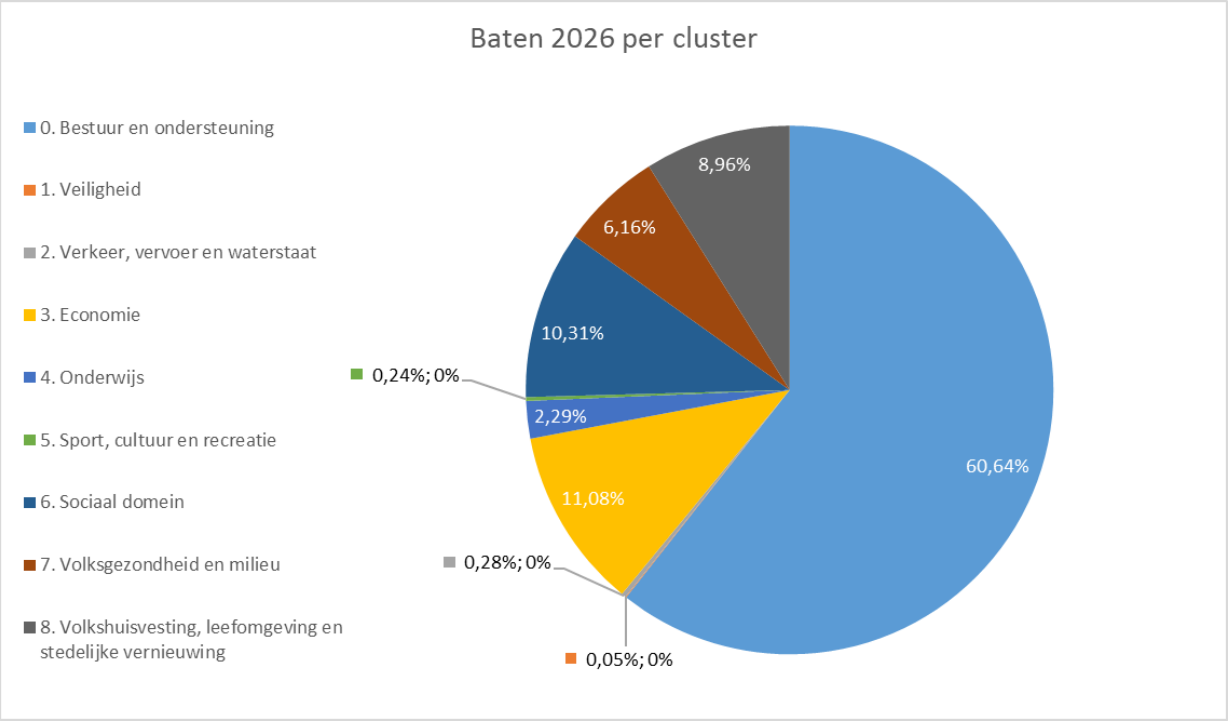

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

In onderstaande tabel worden alle voorgestelde bijstellingen ten opzichte van de beginstand van de meerjarenraming 2026 – 2029 gepresenteerd. Deze beginstand is gelijk aan de eindstand van de kadernota 2026 – 2029 (ná besluitvorming).

	Meerjarenraming 2026 - 2029			
	2026	2027	2028	2029
Beginstand meerjarenraming 2026 - 2029 (= eindstand kadernota 2026 - 2029)	-1.457	-1.903	-2.712	-6.566

Onderwerp	Taakveld	A. Onontkoombaar / actualisaties	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
1	0.1	Digitale soevereiniteit (M06-M02)	-	-	-	-
2	0.3	Neringpassage 73	-	-	-	-
3	0.5	Actualisatie treasury	729	333	149	1.611
4	0.6	Actualisatie Ozb inkomsten	1.000	1.000	1.000	1.000
5	0.8	Actualisatie doorwerking CAO afspraken	1.382	120	190	392
6	0.8	Actualisatie Rondweg Lelystad Zuid	-	-170	-170	-
7	2.1	Doorfietsoute Almere - Lelystad	-8	-8	-8	-8
8	2.1	Licentiekosten nieuwe tekensoftware	-60	-60	-60	-60
9	2.1	UPV Wegwerpplastic en opfrisactie Stadshart (M10-M04)	180	180	180	180
10	2.1	Voorzieningen buspassagiers	-87	-245	-244	-244
11	4.2	Actualisatie energievoorziening tijdelijk schoolgebouw Stella Nova	270	271	271	146
12	4.2	Nieuwbouw basisschool Triangel	-	-	-	-113
13	6.W	Actualisatie Wmo	-675	-522	-391	-275
14	7.1	Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland	-193	-130	-130	-130
15	7.2	Actualisatie Rioolheffing	113	113	113	113
16	7.3	Actualisatie Afvalstoffenheffing	183	183	183	183
17	7.5	Actualisatie Begraafplaats	10	10	10	10
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	**2.844**	**1.075**	**1.093**	**2.805**

Onderwerp	Taakveld	B. Gemeentefonds	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
		Algemene mutaties				
18	0.7	Meicirculaire 2025 - Demping terugval gemeentefonds	2.040	2.178	2.148	2.179
19	0.7	Meicirculaire 2025 - Algemene mutaties	889	527	232	1.638
20	0.7	Septembercirculaire 2025 - Algemene mutaties	465	67	-641	-202
		Taakgerelateerde mutaties				
21a	0.7	Diverse kleinere mutaties	109	59	55	40
22a	0.7	Loon- en prijsontwikkelingen	229	229	229	229
23a	0.7	Overheidsbrede dienstverlening	73	73	73	73
24a	0.7	Implementatie Participatiewet in balans	83	20	6	6
25a	0.7	Impulsbudget sociale infrastructuur	384	384	384	384
26a	0.7	Integratie uitkering Participatiewet	648	650	502	464
27a	0.7	Jeugdzorg	4.975	4.734	-1.595	-1.460
28a	0.7	Uitstel vervanging abonnementstarief	929	-	-	-
29a	0.7	Wet integrale suïcidepreventie	50	51	52	53
30a	0.7	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	4.524	-	-	-
		Doorvertalen taakgerelateerde mutaties				
21b	0.8	Diverse kleinere mutaties	-109	-59	-55	-40
22b	0.8	Loon- en prijsontwikkelingen	-229	-229	-229	-229
23b	6.1	Overheidsbrede dienstverlening	-73	-73	-73	-73
24b	6.3	Implementatie Participatiewet in balans	-83	-20	-6	-6
25b	6.4	Impulsbudget sociale infrastructuur	-384	-384	-384	-384
26b	6.4	Integratie uitkering Participatiewet	-648	-650	-502	-464
27b	6.J	Jeugdzorg	-4.975	-4.734	1.595	1.460
28b	6.W	Uitstel vervanging abonnementstarief	-929	-	-	-
29b	7.1	Wet integrale suïcidepreventie	-50	-51	-52	-53
30b	7.4	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	-4.524	-	-	-
		B. Financieel effect gemeentefonds	**3.394**	**2.772**	**1.739**	**3.615**

Onderwerp	Taakveld	C. Overig	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
31	0.3	Huisvesting Rode Kruis en Stichting Veteranen Lelystad	-2	-11	-11	-11
32	0.4	Renovatie en herinrichting begane grond stadhuis (M24-M25)	-	-50	-125	-200
33	1.2	Capaciteit stadstoezicht (M03-M07)	-395	-395	-395	-395
34	2.1	Vrije plakplaatsen	-16	-16	-16	-16
35	4.2	Inzet onderuitputting maatschappelijk vastgoed (M27-M28)	-642	-	-	-
36	5.2	Veldbehoefte voetbal (M26-M27)	-	-	-	-
37	5.3	Nieuw poppodium (M08-M12)	-	200	-673	-673
38	6.1	Dierenweides	-10	-10	-10	-10
39	6.1	Jongerenwerk, versterken van de basis en wachtverzachter (M11-M08)	-	-	-	-1.585
40	7.3	Circulair Ambachtscentrum	-	-	69	69
		C. Overig	**-1.065**	**-282**	**-1.161**	**-2.821**

Recapitulatie programmabegroting 2026 - 2029	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
Beginstand meerjarenraming 2026 - 2029 (= eindstand kadernota 2026 - 2029)	**-1.457**	**-1.903**	**-2.712**	**-6.566**
A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	2.844	1.075	1.093	2.805
B. Financieel effect gemeentefonds	3.394	2.772	1.739	3.615
C. Overig	-1.065	-282	-1.161	-2.821
Subtotaal effect bijstellingen op beginstand	**5.173**	**3.565**	**1.671**	**3.599**
Eindstand ontwerp programmabegroting 2026 - 2029	**3.717**	**1.663**	**-1.041**	**-2.967**

De eindstand van deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 laat in deze opstelling een begrotingsoverschot ter grootte van €3.717.000 zien in 2026 en €1.663.000 in 2027. Belangrijke kanttekening hierbij is echter dat deze jaarschijven bij het vaststellen van de programmabegroting 2025 – 2028 sluitend zijn gemaakt via een incidentele onttrekking uit het weerstandsvermogen. Bovenstaande opstelling is dus inclusief deze onttrekking waar eerder toe is besloten en dat leidt tot een enigszins vertekend beeld.

In de paragraaf ‘8. Interbestuurlijk Toezicht’ is een onderscheid gemaakt tussen het incidentele- en structureel begrotingsevenwicht in de periode 2026 - 2029. Om er uiteindelijk voor te zorgen dat er sprake is van een structureel begrotingsevenwicht zal er een correctie toegepast moeten worden voor dat deel van het resultaat dat als incidenteel beschouwd moet worden. In jaarschijf 2026 gaat het per saldo om een bedrag ter grootte van €3.059.000 en in jaarschijf 2027 gaat het per saldo om een bedrag van €355.000.

In onderstaande tabel is het effect hiervan inzichtelijk gemaakt, resulterend in een gecorrigeerde eindstand van €658.000 in 2026 en €1.308.000 in 2027. Het structurele begrotingsevenwicht zal in deze opstelling naar verwachting uitkomen rond de +0,25%. Jaarschijf 2029 is met -0,7% naar verwachting niet structureel sluitend.

Recapitulatie programmabegroting 2026 - 2029	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
Eindstand ontwerp programmabegroting 2026 - 2029	**3.717**	**1.663**	**-1.041**	**-2.967**
Niet inzetten deel van eerder beschikbaar gestelde incidentele dekking	-3.059	-355	-	-
Gecorrigeerde eindstand programmabegroting 2026 - 2029	**658**	**1.308**	**-1.041**	**-2.967**

Wanneer de jaarrekening over 2026 uiteindelijk uit zou komen op dit resultaat zal het via de watervalsystematiek worden toegevoegd aan de algemene reserve (wanneer het weerstandsvermogen niet op peil zou zijn) of de reserve ontwikkeling stad (wanneer het weerstandsvermogen op pijl is).

A. Onontkoombaar / actualisaties

1	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Digitale soevereiniteit (M06-M02)		-	-	-	-

Lelystad staat voor grote opgaven, waaronder een forse woningbouwambitie en de positionering binnen de regio als economische hotspot. Tegelijkertijd wordt ook Lelystad geconfronteerd met een snel veranderende wereld waarin digitalisering, veranderende wet- en regelgeving en technologische ontwikkelingen – zoals kunstmatige intelligentie en data-analyse – steeds bepalender zijn voor hoe we als overheid functioneren. IT is een strategisch product voor de dagelijkse dienstverlening.

Om in te spelen op deze ontwikkelingen en voor het continueren van de dienstverlening, is het essentieel dat we investeren in digitale soevereiniteit, digitale weerbaarheid (waaronder de implementatie van NIS2), en aansluiting houden bij het Rijksbeleid, waaronder de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS - juni 2025 van kracht) en het gebruik van generieke landelijke gestandaardiseerde voorzieningen. De centrale overheid wil versneld onderdelen van NDS (waaronder: gezamenlijk cloudstrategie, overheidsdata delen, AI-benutten, digitale weerbaarheid/autonomie borgen en digitaal vakmanschap uitbouwen) invoeren. Op die manier wordt effectief geanticipeerd op de toekomst waarbij de centrale dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers voorop staat.

De inzet op ‘digitale soevereiniteit gemeente’ (motie M06-M02 – 08-07-2025) is een majeure opgave die vraagt om gerichte investeringen in IV-middelen ter versterking van de informatievoorziening, IV-organisatie en governance hierop. Het IV-inkoop, aanbestedingsbeleid en het van regie beheersen van nieuwe contractvormen vraagt om een brede inzet van nieuwe rollen, taken en verantwoordelijkheden.

De in te zetten IV-middelen zijn nodig om de digitale basis – waaronder de invoering van nieuwe- en gewijzigde wetgeving binnen Europese en Nederlandse grenzen op orde te brengen. Daarbij worden nieuwe innovaties mogelijk gemaakt –proactieve, datagedreven AI dienstverlening, veilige digitale infrastructuur – met positieve effecten voor de bedrijfsvoering. Samenwerking in regionaal verband is hierbij cruciaal; alleen in nauwe afstemming met partners kunnen we schaalvoordelen realiseren en gezamenlijk voldoen aan nieuwe wettelijke eisen. IV-investeringen stellen Lelystad in staat om vanuit kracht, wendbaarheid en visie te blijven werken aan de toekomst van onze stad, de realisatie van de woonopgave – en te bouwen aan een samenleving waarin inwoners en ondernemers centraal staan.

In 2026 wordt een raming van noodzakelijke IV-middelen voorgelegd. Antwoorden op de aangenomen motie digitale soevereiniteit gemeenten en inzichten op de structuur en governance van het tot stand komen hiervan. De raad zal worden voorgesteld om - op basis van bovenstaand voorstel - aankomend jaar een dergelijk voorstel tegemoet te zien.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Digitale soevereiniteit (M06-M02)’ aankomend jaar een nadere uitwerkt voorstel tegemoet te zien.

2	Bijstelling	0.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Neringpassage 73		-	-	-	-

Conform de nota Grondbeleid van de gemeente Lelystad heeft het college de mogelijkheid voor het doen van strategische en tactische verwerving, waarover achteraf verantwoording wordt afgelegd binnen de reguliere planning en control cyclus. Binnen het centrumgebied heeft het college binnen dit beleid Neringpassage 73 verworven. Een structurele invulling voor het object zal op een later moment aan de raad voorgelegd worden.

Dit is een strategische verwerving, waarvoor structurele dekking voor kapitaal- en exploitatielasten benodigd is. De investering van €255.000 resulteert in kapitaallasten en de exploitatielasten omvatten zaken als; de bijdrage VVE, belastingen, verzekering, energie en een reservering voor het onderhoud. In totaliteit gaat het om een structurele last ter grootte van €18.000 per jaar. Deze structurele lasten zullen

gedekt worden vanuit de baten welke het pand opbrengen. Dit maakt dat er per saldo geen sprake is van een effect op de begroting en meerjarenraming.

Voorgesteld besluit:

2a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Neringpassage 73’ een investeringskrediet ter grootte van €255.000 beschikbaar te stellen.

2b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Neringpassage 73’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€18.000 en deze bedragen te dekken uit de dienovereenkomstige baten.

3	Bijstelling	0.5				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie treasury		729	333	149	1.611

In de kadernota 2026 - 2029 is aangegeven dat er in aanloop naar deze programmabegroting kritisch gekeken zou worden naar mogelijkheden om strakker te begroten. Een onderdeel dat daarbij expliciet benoemd is het onderwerp treasury, waar de afgelopen jaren steeds sprake was van een aanzienlijk voordelig jaarrekeningresultaat.

Met deze bijstelling worden de baten en lasten op het taakveld treasury geactualiseerd. In verband met grondopbrengsten is er sprake van een positieve cashflow, wat maakt dat er op dit moment - en ook in de eerstvolgende jaren - liquiditeit gestald moet worden bij de Schatkist. Over deze gestalde middelen wordt rente ontvangen. Ook is het budget voor rente kort niet langer benodigd in de eerstkomende vier jaar en is het budget voor rente lang in 2029 bijgesteld. Op termijn zal er weer sprake zijn van een financieringsbehoefte, wat maakt dat de budgetten incidenteel kunnen vrijvallen ten gunste van het perspectief.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie treasury’ de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027 - 2029 bij te stellen met de volgende bedragen: €729.000 in 2026, €333.000 in 2027, €149.000 in 2028 en €1.611.000 in 2029.

4	Bijstelling	0.6				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie Ozb inkomsten		1.000	1.000	1.000	1.000

In de kadernota 2026 - 2029 is aangegeven dat er in aanloop naar deze programmabegroting kritisch gekeken zou worden naar mogelijkheden om strakker te begroten. Een onderdeel dat daarbij expliciet benoemd is zijn de inkomsten uit de Onroerende zaakbelasting, waar de afgelopen jaren steeds sprake was van een aanzienlijk voordelig jaarrekeningresultaat.

Op basis van de analyse kan er een bedrag van €1 miljoen aan extra inkomsten worden ingeboekt, verdeeld over niet-woningen (€0,75 miljoen) en woningen (€0,25 miljoen). De raming wordt daarmee minder conservatief, maar dat is te rechtvaardigen op basis van de laatste jaarrekeningresultaten. De consequentie van het strakker begroten is natuurlijk wel dat er eerder sprake zal zijn van een tekort op rekeningbasis bij die desbetreffende onderdelen. Dat is dan een weloverwogen risico dat wordt genomen en is verdedigbaar omdat dit voorkomt dat er op dit moment verdere bezuinigingen moeten worden doorgevoerd.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Ozb inkomsten’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €1.000.000.

5	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie doorwerking CAO afspraken		1.382	120	190	392

In de kadernota 2026 - 2029 zijn er middelen geraamd voor het opvangen van de stijging van cao lonen en sociale lasten. Dit vooruitlopend op de onderhandelingen die op dat moment nog bezig waren. Inmiddels is er een CAO met een looptijd tot en met 31 maart 2027, waarin voorzien wordt in een stapsgewijze verhoging van de salarissen en diverse andere afspraken. Verder is het de verwachting dat de pensioenpremies vrijwel ongewijzigd blijven in het aankomend jaar. Er kunnen per saldo middelen vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie doorwerking CAO afspraken' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €1.382.000 in 2026, €120.000 in 2027, €190.000 in 2028 en €392.000 met ingang van 2029.

6	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000				
			2026	2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Rondweg Lelystad Zuid		-	-170	-170	-	-265

In de kadernota 2026–2029 zijn voor de Rondweg Lelystad-Zuid lasten opgenomen die samenhangen met een investeringsniveau van €32,1 miljoen (exclusief grondverwerving). Dit bedrag is gebaseerd op de ramingen uit 2023 en is sindsdien met €1,5 miljoen aangepast vanwege loon- en prijscompensatie, alsmede de gewijzigde planning uit de voortgangsrapportage Rondweg (december 2024). De hieraan verbonden structurele kapitaallasten staan in de meerjarenbegroting gereserveerd op een stelpost. Via een separaat raadsvoorstel zal de raad worden voorgesteld om de thans benodigde investeringskredieten daadwerkelijk beschikbaar te stellen.

Na verdere uitwerking en actualisatie van het voorkeurstracé zijn nieuwe ramingen opgesteld. Deze leiden tot zowel kansen als risico's voor het investeringsniveau. De huidige investeringsbehoefte wordt geraamd op €39,9 miljoen (exclusief grondverwerving), zonder rekening te houden met mogelijke minderkosten of subsidies. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe worden lasten geraamd wanneer deze worden voorzien. Mogelijke baten worden pas in de raming betrokken wanneer daar zekerheid over is. De belangrijkste oorzaken van de hogere investering zijn:

1.Bruggen Lage Dwarsvaart en Havendiep
De meest recente raming bedraagt €14,1 miljoen, een stijging van €2,7 miljoen ten opzichte van de eerdere begroting. Oorzaken zijn hogere bouwkosten, aanvullend remmingwerk en de gewenste beeldkwaliteit. De ramingen zijn opgesteld op prijspeil eind 2026.

2.Rondweg
De nieuwste raming voor de Rondweg komt uit op €25,8 miljoen. De eerder toegepaste indexaties dekken de prijsstijgingen onvoldoende. De totale indexatie tot einde werk (2029) bedraagt nu €4,6 miljoen boven de ramingen van 2023. De reeds verwerkte indexatie blijkt €3,1 miljoen te laag.

3.Kiekendiefcompensatie
De noodzakelijke compensatie voor de Blauwe Kiekendief valt €2,0 miljoen hoger uit dan eerder geraamd. Door de verruiming van de geluidzones kan dit nog eens met €0,7 miljoen toenemen. Onderzocht wordt of deze verplichting nog kan worden beperkt.

4.Subsidieaanvraag
Er wordt, in samenwerking met de provincie Flevoland, een subsidieaanvraag voorbereid. Op dit moment wordt verwacht dat deze subsidie de extra kosten zullen dekken. Zoals hierboven reeds is aangegeven is dit effect nog niet in voorliggende raming betrokken. Wanneer daar meer duidelijkheid over is zal dit effect worden betrokken in een volgende actualisatie.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Rondweg Lelystad Zuid' de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: -€170.000 in 2027, -€170.000 in 2028 en -€265.000 met ingang van 2030.

7	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Doorfietsoute Almere - Lelystad		-8	-8	-8	-8

In lijn met de ambities van onze gemeente, de provincie Flevoland en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) wordt er een hoogwaardige doorfietsroute tussen Lelystad en Almere gerealiseerd. Deze snelle en veilige verbinding versterkt niet alleen het regionale fietsnetwerk, maar sluit ook aan op recreatieve routes binnen Nationaal Park Nieuw Land en stimuleert duurzame mobiliteit in onze regio.

De realisatie van dit project gebeurt onder regie van de provincie Flevoland, die tevens de financiering voor de infrastructuur verzorgt. De samenwerking tussen de provincie, gemeente Almere, Staatsbosbeheer en onze gemeente is formeel vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De specifieke afspraken over de uitvoering en de financiële verantwoordelijkheden zijn verder uitgewerkt in een realisatieovereenkomst tussen de provincie en de gemeente Lelystad. Kern van de afspraak is dat de provincie de aanleg voor haar rekening neemt, waarna de gemeenten Almere en Lelystad het beheer en onderhoud van het fietspad op hun respectievelijke grondgebieden overnemen.

De realisatie van de Doorfietsroute Almere - Lelystad resulteert in structurele kapitaallasten voor de gemeente, ter grootte van afgerond €8.000 per jaar. De hier voorgestelde bijstelling vloeit voort uit het separate voorgesteld besluit dat naar verwachting in oktober 2025 door de raad behandeld zal worden.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Doorfietsroute Almere - Lelystad’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€8.000.

8	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Licentiekosten nieuwe tekensoftware		-60	-60	-60	-60

Binnen de bouw- en infrasector geldt AutoCAD als de standaard op het gebied van tekensoftware. De huidige tekensoftware (MicroStation) is verouderd en een overstap op AutoCAD is om meerdere redenen dan ook noodzakelijk. Zo leidt het gebruik van verouderde software tot fouten en vertraging. Bijvoorbeeld in de samenwerking met uitvoeringspartners, maar ook bij het inwerken van nieuwe tekenaars en bij het uitbesteden van tekenwerk. De overstap naar AutoCAD sluit dan ook beter aan bij de werkpraktijk en versnelt de processen met externe partijen, waardoor samenwerking met partners zonder conversieproblemen of extra kosten verloopt.

Het gebruik van AutoCAD garandeert directe aansluiting op onze huidige en toekomstige werkprocessen en biedt integratie met systemen als BIM en GIS. De kennis en capaciteit in de markt zijn ruim beschikbaar, wat flexibiliteit en continuïteit verzekert. De jaarlijkse licentiekosten zijn hoger dan het huidige pakket, maar AutoCAD levert aantoonbaar hogere productiviteit en betrouwbaarheid op. Deze keuze versterkt onze positie, vermindert risico’s en maakt onze organisatie toekomstbestendig.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Licentiekosten nieuwe tekensoftware’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€60.000.

9	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	UPV Wegwerpplastic en opfrisactie Stadshart (M10-M04)		180	180	180	180

Op 6 juni 2025 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de Regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik. Binnen deze structurele regeling is een kostenaandeel zwerfafval per kunststofproductsoort voor eenmalig gebruik bepaald. Deze kosten worden als zwerfafvalvergoeding op basis van een wegingsfactor verdeeld naar type overheidsorganisatie. De gemeente Lelystad is hierin ingedeeld als middelkleine gemeenten van 30.000 - 100.000 inwoners. De vergoeding per inwoner is voor de jaren 2023 en 2024 vastgesteld op €2,33/ inwoner en zal als niet begrote baten worden verantwoord in de jaarrekening 2025. De verwachte vergoeding over 2025 en daarop volgende jaren zal circa €200.000 per jaar bedragen.

De nieuw te ontvangen vergoeding kan komende jaren op verschillende manieren ingezet worden:

1. De middelen worden beschouwd als een vergoeding voor kosten die de gemeente reeds jaarlijks maakt voor het voorkomen en opruimen van zwerfafval. In dat geval levert deze baat een begrotingsvoordeel op van €200.000.
2. De middelen worden ingezet om aanvullende initiatieven in gang te zetten voor het (verder) voorkomen en opruimen van zwerfafval. Hierbij kan gedacht worden aan gerichte campagnes tegen dumpingen, gerichte schoonmaakacties, inzet en opleiding van afvalcoaches en/of voorlichtingscampagnes. In dat geval is er geen effect op het begrotingssaldo.
3. De middelen worden – ondanks dat ze hun oorsprong vinden in zwerfafval en niet in het inzamelen van huisvuil – ingezet om de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing te verlagen en daarmee bij te dragen aan het zo laag mogelijk houden van deze heffing voor inwoners.

De raad heeft de beeldkwaliteitskaders voor de openbare ruimte vastgesteld en om hieraan te kunnen voldoen zijn middelen in de begroting gereserveerd. Uit periodieke metingen blijkt dat ook op het gebied van zwerfvuil in algemene zin aan de beeldkwaliteitseisen wordt voldaan en dat hier geen extra middelen voor nodig zijn.

Gezien het voldoen aan de beeldkwaliteitseisen en de druk op het financieel perspectief wordt voorgesteld de te ontvangen middelen te beschouwen als een vergoeding voor reeds gemaakte kosten en niet over te gaan tot aanvullende initiatieven op het gebied van zwerfafval. Wel wordt voorgesteld vanuit deze middelen €20.000 in te zetten om uitvoering te kunnen geven aan motie M10-M04 Opfrisactie Stadshart welke bij op 8 juli jl. bij besluitvorming over de kadernota 2026 - 2029 is aangenomen.

In deze motie wordt het college verzocht uiterlijk in oktober 2025 een grootschalige schoonmaak- en opfrisactie in het stadshart te organiseren en voor de begrotingsbehandeling 2026 te komen met een voorstel om deze actie jaarlijks te herhalen, inclusief onderbouwing van kosten en baten. De periode tussen de besluitvorming over deze motie en het opstellen van deze ontwerp programmabegroting is voor het college te kort om hier aan te kunnen voldoen. Ondanks dat er nog geen onderbouwd plan ligt, voor een structurele grootschalige schoonmaak- en opfrisactie in het Stadshart, wil het college hiervoor kaderstellend €20.000 van deze middelen reserveren. De schoonmaak- en opfrisactie voor dit jaar is in voorbereiding en zal dienen als basis voor planvorming voor acties in volgende jaren.

Voorgesteld besluit:
9. Op basis van bovenstaand voorstel ‘UPV Wegwerpplastic en opfrisactie Stadshart (M10-M04)’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €180.000.

10	Bijstelling	2.1				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Voorzieningen buspassagiers		-87	-245	-244	-244

Afgelopen jaar (2024) heeft een Europees aanbestedingsprocedure gelopen voor het aanbesteden van Abri’s en vrijstaande reclame vitrines in Lelystad. Het resultaat van de aanbesteding was dat geen enkele partij heeft ingeschreven. Binnen de regels van de Aanbestedingswet 2012 is, vervolgens gekozen voor een onderhandelingsprocedure zonder aankondiging, met de huidige exploitant.

Eén van de voorwaarden voor zo'n procedure is dat de aanbestedingsstukken, zoals deze eerder zijn gepubliceerd worden gebruikt als basis voor de onderhandeling. In de onderhandeling zijn, door de exploitant, aanvullende eisen gesteld waarbij we van mening zijn dat hiermee niet meer wordt voldaan aan de regels van de Aanbestedingswet 2012. Om die reden wordt voorgesteld om als gemeente zelf in voorzieningen voor buspassagiers te investeren en na realisatie een aanbestedingsprocedure te starten waarbij alleen de exploitatie van deze voorzieningen wordt aanbesteed, met de mogelijkheid van het plaatsen van reclamedragers in deze voorzieningen, als tegenprestatie voor de exploitatie. Dit maakt het voor exploitanten aantrekkelijker, om hier op in te schrijven, omdat zij vooraf geen grote investeringskosten hoeven te maken.

Op het moment dat er een aanbestedingsresultaat bekend is zal dit, als onderdeel van de planning en control cyclus, in de begroting worden verwerkt.

Op basis van de huidige aanbestedingsstukken gaat het om het leveren en plaatsen van 120 abri's. In de raming gaan we uit van een eenheidsprijs van € 25.000 voor het leveren en plaatsen van een abri. Dit leidt tot een investering van € 3 miljoen met een afschrijvingstermijn van 20 jaar tot een kapitaallast van €157.500 in 2027 en daarna aflopend.

In de nota waarderen, activeren en afschrijven 2024 zijn abri's niet direct te herleiden tot een activasoort. Om deze reden wordt voorgesteld voor de afschrijvingstermijn aan te sluiten bij de verwachte technische levensduur van 20 jaar. Daarnaast vallen tot een nieuwe aanbesteding voor exploitatie is afgerond begrote inkomsten (€27.000) weg uit de begroting en zal de gemeente zelf de onderhoudskosten (€500/ abri/ jaar) €60.000 moeten dragen. De onderhoudskosten zijn relatief hoog omdat we de afgelopen jaren geconfronteerd zijn met een groot aantal vernielingen en we deze kosten nu zelf moeten dragen.

Voorgesteld besluit:

10a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voorzieningen buspassagiers' een investeringskrediet ter grootte van €3.000.000 beschikbaar te stellen.

10b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Voorzieningen buspassagiers' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: -€87.000 in 2026, -€245.000 in 2027 en -€244.000 met ingang van 2028.

11	Bijstelling	4.2					Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029	2030
	Actualisatie energievoorziening tijdelijk schoolgebouw Stella Nova		270	271	271	146	-29

Zoals bekend is het energienet binnen Lelystad vol, waardoor nieuwe grootverbruik aansluitingen tijdelijk niet mogelijk zijn. Om nieuwe schoolgebouwen toch van voldoende energie te kunnen voorzien worden, in afwachting van een oplossing voor de netcongestie, nood energievoorzieningen (accu's) geplaatst.

In eerste instantie zijn de kosten van deze voorzieningen via het IHP Onderwijs geraamd op basis van huurkosten. Inmiddels is gebleken dat het aankopen ervan voordeliger blijkt. Ook biedt het aankopen de mogelijkheid om de voorzieningen in de toekomst te hergebruiken. Voor een aantal projecten is de begroting – via het IHP Jaarprogramma 2025 - 2026 – inmiddels bijgesteld op de kosten van het aankopen van de accu's. Voor de tijdelijke voorziening van basisschool Stella Nova echter nog niet. Voorgesteld wordt om dat via dit voorstel alsnog te doen. De voorgestelde positieve bijstelling betreft het saldo van het vervallen van de eerder geraamde huurlasten en de kapitaallasten die daarvoor in de plaats komen.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie energievoorziening tijdelijk schoolgebouw Stella Nova' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €270.000 in 2026, €271.000 in 2027, €271.000 in 2028, €146.000 in 2029 en -€29.000 met ingang van 2030.

12	Bijstelling	4.2				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Nieuwbouw basisschool Triangel		-	-	-	-113

Met haar brief van 16 juli 2025 heeft Stichting SchOOL laten weten openbare basisschool De Pionier te sluiten. Een van de redenen van dit besluit is het achterblijven van het aantal inschrijvingen bij de school. Deze inschrijvingen lijken ten gunste te zijn gekomen van openbare basisschool De Triangel, gevestigd in dezelfde tijdelijke voorziening. De Triangel is namelijk fors gegroeid. Zodanig ook dat terugkeer naar haar eerdere gebouw in de Landstrekenwijk niet meer passend is.

Via het IHP Onderwijs is voor basisschool De Pionier rekening gehouden met het realiseren van een nieuw schoolgebouw in Zuiderhage. Vanwege de sluiting van De Pionier en de groei van De Triangel heeft Stichting SchOOL verzocht om dit schoolgebouw nu te realiseren voor deze laatste school. Gezien geprognosticeerde groei van het aantal leerlingen blijft uitbreiding van de onderwijshuisvestingscapaciteit in Lelystad-Zuid onverminderd nodig. Om deze reden wordt voorgesteld om aan het verzoek van Stichting SchOOL tegemoet te komen. Daarbij wordt ook voorgesteld om het gereserveerde budget voor het te realiseren schoolgebouw te verhogen om een omvang te kunnen realiseren dat passend is bij de ambitie

voor De Triangel, namelijk 400 leerlingen (voor De Pionier lag deze ambitie op max. 250 leerlingen). De consequentie van een iets grotere omvang van de derde basisschool in Lelystad-Zuid (naast KC Warande en Stella Nova) is daarmee dat een vierde basisschool een a twee jaar later nodig zal zijn (ca. 2033/2034).

Met de grotere omvang van de derde basisschool in Lelystad-Zuid en omdat inmiddels bekend is wat de locatie van de school zal worden (buurtschap 10A) wordt ook voorgesteld om het budget voor de school bij te ramen met de kosten van een gymzaal. Voor medegebruik is de gymzaal van KC Warande te krap en de afstand tot de geplande gymzaal bij Stella Nova te groot om te overbruggen zonder dat dit ten koste zal gaan van de onderwijstijd.

De bijstelling van het benodigd investeringskrediet bedraagt in totaal € 6,9 miljoen, incl. grondgebonden kosten. Een voorstel voor het vaststellen van de concrete uitgangspunten voor het nieuwe gebouw voor De Triangel volgt eind 2025 / begin 2026.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nieuwbouw basisschool Triangel' de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€113.000.

13	Bijstelling	6.W					Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029	2030
	Actualisatie Wmo		-675	-522	-391	-275	-759

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners zodat zij zoveel mogelijk meedoen en zelfstandig kunnen (blijven) participeren in de maatschappij.

Daarvoor is op dit moment voor de Wmo voor 2026 een budget van €29 miljoen gereserveerd (saldo lasten en baten, exclusief reservemutaties). Het grootste deel van de Wmo uitgaven bestaat uit individuele maatwerkvoorzieningen zoals huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Het kostenniveau van de Wmo voorzieningen wordt bepaald door de omvang en het gebruik ervan. Op basis van het verwachte gebruik is een prognose gemaakt voor de komende jaren, die leiden tot de noodzaak om extra middelen beschikbaar te hebben om aan de zorgvraag van de inwoner tegemoet te kunnen komen. Deze prognose is opgesteld in een periode waarin diverse onzekerheden nog een rol spelen. Hiervoor zijn aannames gedaan die hieronder worden beschreven.

- Trendanalyses zijn de basis voor de meerjarige ramingen van het gebruik en daarmee het kostenniveau van diverse Wmo voorzieningen. De effecten van de (dubbele) vergrijzing en de groeiambities van de stad laten zich op voorhand lastig inschatten. Niet uit te sluiten is dat beiden ontwikkelingen de komende jaren leiden tot een sterkere groei dan op dit moment in de raming is verwerkt.
- Per 2025 zijn er nieuwe contracten met leveranciers afgesloten, waarbij er sprake is van hogere tarieven voor maatwerkvoorzieningen (rolstoelen, scootmobielen, electrische driewielfietsen etc). De hogere bijstelling voor 2026 hangt met name daarmee samen. In de jaren erna vlakt deze af. De bedragen richting 2029 nemen af wat te maken heeft met volume ontwikkelingen, die iets minder groei laten zien in vergelijking met de eerdere raming. Daarnaast is er sprake van contractueel hogere indexatiepercentages dan waar in de gemeentebegroting mee is gerekend. Het nadelige effect dat als gevolg hiervan ontstaat wordt opgevangen door de voor indexatie binnen de begroting gereserveerde middelen. Belangrijke kanttekening daarbij is echter wel dat dit alleen mogelijk is door zeer kritisch te kijken naar de toedeling van deze middelen over de diverse begrotingsonderdelen.
- De doordecentralisatie Beschermd Wonen en de invoering van het bijbehorende nieuwe verdeelmodel zijn verder uitgesteld. De doordecentralisatie gaat gepaard met een korting op het budget Beschermd Wonen. De exacte korting op de rijksbijdrage alsook het ingroeipad zijn op dit moment echter nog niet bekend. Tot en met 2029 is in de raming nu een verwachte afrekening Beschermd Wonen vanuit centrumgemeente Almere opgenomen.
- Het vervangen van het abonnementstarief voor een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is uitgesteld. Ter compensatie ontvangt de gemeente Lelystad een bedrag van € 929.000 voor 2026 dat in een separate bijstelling ter besluitvorming wordt voorgelegd (zie bijstelling 28).

- De gemeente Lelystad is samen met de maatschappelijke partners aan het onderzoeken of en hoe de toegang tot de Wmo op een andere manier kan worden georganiseerd. In de begroting is een budget beschikbaar wat hiervoor ingezet kan worden.

Voorgesteld wordt de Wmo begroting meerjarig bij te stellen op basis van de hierboven genoemde ontwikkelingen. Gezien de onzekerheden wordt het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo voortdurend gemonitord. De raad wordt hiervan op de hoogte gehouden via de begrotingsmonitoren.

NB. De Wmo kenmerkt zich momenteel door jaarlijks oplopende kosten als gevolg van hoofdzakelijk de vergrijzing. Om deze reden wordt de meerjarenraming Wmo ieder jaar geactualiseerd voor de aankomende 5 jaar. De toenemende vergrijzing in de komende jaren zit reeds tot en met 2029 in de meerjarenraming verwerkt. Met deze bijstelling wordt ook jaarschijf 2030 geactualiseerd, wat maakt dat de bijstelling in die jaarschijf hoger uitvalt in vergelijking met de bijstelling van de jaren daarvoor.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Wmo’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: -€675.000 in 2026, -€522.000 in 2027, -€391.000 in 2028, -€275.000 in 2029 en -€759.000 met ingang van 2030.

14	Bijstelling	7.1				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland		-193	-130	-130	-130

Het bestuur van GGD werkt toe naar een financieel gezonde GGD Flevoland voor de lange termijn, in een groeiend Flevoland. Om die reden heeft het bestuur van de GGD opdracht gegeven inzicht te geven en scenario's te maken als startpunt om te komen tot een duurzaam, gezond en passend toekomstperspectief van GGD Flevoland.

Op basis van het inzicht en de scenario's kunnen vervolgens weloverwogen keuzes gemaakt worden. Op dit moment ontbreekt het nog aan voldoende informatie om een goed geïnformeerde beslissing te nemen en om die reden heeft uw raad een zienswijze ontvangen om - voor wat betreft de op dit moment nog niet duidelijke onderdelen - vooralsnog geen (structurele) ophoging toe te passen. Na ontvangst van alle zienswijzen zal het bestuur van de GGD Flevoland hierover een beslissing maken.

Vooralsnog zal de ophoging van de GGD Flevoland alleen onontkoombaar zijn op de volgende gebieden en het financiële effect daarvan is meegenomen in deze bijstelling:

- Ophoging ten gevolge van inwonergroei 2025 en indexering prijzen en lonen 2026;
- Versterking bestuursondersteuning.

Naast de bestuurlijke opdracht loopt er ook nog een ander omvangrijk proces en dat is het opstellen van het Integraal Huisvestings Plan (IHP), dat meebeweegt met de huidige- en toekomstige huisvestingsvragen van de GGD. Dit proces loopt parallel aan de hierboven beschreven bestuurlijke opdracht. Hierbij is het doel om vanuit inzicht en overzicht - en met verschillende uitgewerkte en doorberekende scenario's - een weloverwogen keuze te maken voor de huisvesting die nodig is voor onze dienstverlening en bedrijfsvoering, om zo inwoners goed te kunnen ontvangen en bedienen en een prettige werkomgeving voor de medewerkers te realiseren. Momenteel is er vertraging ontstaan in het proces. Kosten die hieruit voortvloeien zullen pas in de volgende planning & control cyclus helder worden.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: -€193.000 in 2026 en -€130.000 met ingang van 2027.

15	Bijstelling	7.2	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie Rioolheffing		113	113	113	113

Bij vaststelling van het GRP 2022-2031 is besloten de rioolheffing jaarlijks te indexeren op basis van indexatie welke als uitgangspunt in de begroting wordt opgenomen. Voor de begroting 2026 zal prijspeil 2025 en de daarin opgenomen indexering van 3,2% als uitgangspunt dienen.

Een deel van de rioleringskosten worden gedekt uit de ICL-bijdrage. Met het rijk zijn afspraken gemaakt over de afbouw van deze bijdrage naar €0 bij een inwonersaantal van 120.000. Hierdoor neemt, door de groei van het aantal inwoners, de jaarlijkse bijdrage vanuit de ICL af en het aantal huisaansluitingen toe.

Op het gebied van riolering is het uitgangspunt dat de rioolheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen in deze programmabegroting). Als basis voor de begroting dient het kostendekkingsplan uit het GRP 2022-2031, hieraan gerelateerde indexering van 3,2% over 2025, stijgende kosten op het gebied van kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing, een afbouwende ICL bijdrage en stijgende personeelskosten van de eigen organisatie.

De som van het totaal laat een stijging aan directe kosten zien van €198.508 en aan indirecte kosten van €113.864. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de rioolheffing te verhogen met €312.371. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling van de begroting ter grootte van afgerond €113.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Rioolheffing’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €113.000.

16	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie Afvalstoffenheffing		183	183	183	183

Op het gebied van huisvuilinzameling is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Jaarlijks worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten.

Op basis van indexering DVO 3,1%, de groei van het aantal huisaansluitingen, de verwachte hoeveelheden per afvalstroom en ontwikkelingen in de markt op het gebied van verwerkingstarieven, verhoogd met de afvalstoffenbelasting, heeft HVC een prognose opgesteld voor 2026 en zijn de gestegen loonkosten, van de eigenorganisatie, al in de begroting verwerkt.

Daarnaast zijn we wettelijk verplicht om vanaf 1 januari 2025 GFTe afval bij hoogbouw gescheiden In te zamelen. De kosten hiervan zijn in de prognose van HVC voor 2026 meegenomen en in deze bijstelling verwerkt. Stijgende kosten hebben een negatief effect op het totaal aan kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing.

De som van het totaal laat een stijging aan directe kosten zien van €729.279 en aan indirecte kosten van €182.267. Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de inkomsten uit de afvalstoffenheffing te verhogen met €911.545. Per saldo leidt deze actualisatie tot een positieve bijstelling van de begroting ter grootte van €183.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Afvalstoffenheffing’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €183.000.

17	Bijstelling	7.5				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Actualisatie Begraafplaats		10	10	10	10

Uitgangspunt voor de algemene begraafplaats is dat deze 100% kostendekkend is. Afgelopen jaren zijn de tarieven voor het begraven en de beheerkosten van de begraafplaats, die onderdeel uitmaken van het tarief, jaarlijks geïndexeerd in de tarievennota. Met uitzondering van de personeelskosten moeten deze wijzigingen nog in de begroting worden verwerkt.

Daarnaast laat de realisatie op basis van het resultaat van afgelopen jaren een verschil zien aan de batenkant van €55.000. Met dit budgetneutrale voorstel wordt de begroting aan zowel de batenkant (€55.000) als de lastenkant (€45.000) geactualiseerd. Per saldo leidt deze actualisatie, omdat de personeelskosten al in de begroting zijn verwerkt, tot een positieve bijstelling van de begroting van afgerond €10.000.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Begraafplaats’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €10.000.

B. Gemeentefonds

18	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Meicirculaire 2025 - Demping terugval gemeentefonds		2.040	2.178	2.148	2.179

Met ingang van 2026 worden gemeenten geconfronteerd met een sterke daling van de algemene uitkering, als gevolg van en gewijzigde financieringssystematiek. Deze problematiek wordt ook wel aangeduid als het 'ravijnjaar'. Om die reden wordt er in de meicirculaire 2025 structureel €424 miljoen beschikbaar gesteld voor demping van de terugval van het gemeentefonds, wat in de Voorjaarsnota 2025 al werd aangekondigd. Met deze mutatie wordt het totale ravijn teruggebracht tot circa €2 miljard structureel. Voor Lelystad gaat het om een structurele toevoeging van ruim €2,1 miljoen per jaar.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Meicirculaire 2025 – Demping terugval gemeentefonds’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €2.040.000 in 2026, €2.178.000 in 2027, €2.148.000 in 2028 en €2.179.000 met ingang van 2029.

19	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Meicirculaire 2025 - Algemene mutaties		889	527	232	1.638

Zoals ook in de kadernota 2026 - 2029 is aangegeven is er in aanloop naar deze programmabegroting kritisch gekeken naar mogelijkheden om strakker te begroten. Een onderdeel dat daarbij expliciet benoemd is zijn de inkomsten uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Bij de raming zoals opgenomen in deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 is daarom zo realistisch mogelijk begroot, op basis van de meest actuele informatie.

De meicirculaire 2025 bevat diverse mutaties die niet direct gerelateerd zijn aan de uitvoering van specifieke taken. Per saldo zorgen deze algemene mutaties voor een positief effect in alle jaarschijven van de meerjarenraming. Hieronder wordt ingegaan op de voornaamste wijzigingen:

Nadelige actualisaties
Er is sprake van een nadelig effect als gevolg van de meest recente realisatiecijfers omtrent het BTW compensatiefonds. Dit fonds kent een plafond en wanneer gemeenten gezamenlijk onder dit plafond blijven wordt 'de ruimte onder het plafond' toegevoegd aan de algemene uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds. In de afgelopen jaren was er ieder jaar sprake van 'ruimte onder het plafond' en om die reden wordt het gemeenten toegestaan om bij het opstellen van de meerjarenraming daar rekening mee houden (tot maximaal het niveau dat daadwerkelijk is gerealiseerd in het afgelopen jaar). De ruimte onder het plafond is in 2024 af genomen in vergelijking met 2023. Voor Lelystad betekent dit dat het bedrag waar rekening mee gehouden mag worden in de meerjarenraming lager uitvalt. Het gaat om een structureel nadelig effect ter grootte van €1,1 miljoen.

Voordelige actualisaties
Tegelijkertijd zijn er ook diverse mutaties die een positief effect hebben. Zo is het volume accres geactualiseerd op basis van het Centraal Economisch Plan 2025. Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product en deze actualisatie valt in de meicirculaire gunstig uit voor gemeenten. In de meicirculaire wordt ook zichtbaar dat de landelijke aantallen van enkele maatstaven naar beneden toe worden bijgesteld (denk aan het aantal bijstandontvangers). In de verdeelsystematiek zorgt dit er per saldo voor dat de zogeheten 'uitkeringsfactor' naar boven toe wordt bijgesteld. Deze volumina worden iedere circulaire opnieuw bijgesteld en dit kan zowel voor- als nadelig uitpakken. In deze meicirculaire resulteert deze actualisatie in ieder geval in een hogere algemene uitkering. De actualisatie van de lokale maatstafeenheden zorgt voor Lelystad eveneens in een positief effect.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Meicirculaire 2025 – Algemene mutaties’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €889.000 in 2026, €527.000 in 2027, €232.000 in 2028 en €1.638.000 met ingang van 2029.

20	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Septembercirculaire 2025 - Algemene mutaties		465	67	-641	-202

In de septembercirculaire 2025 zijn de hierboven benoemde variabelen opnieuw geactualiseerd. Zo is de ontwikkeling van de maatstaven geactualiseerd, wat per saldo zorgt voor een voordelig effect. De meerjarige groei van de algemene uitkering wordt daarnaast naar beneden toe bijgesteld op basis van de meest recente gegevens over de ontwikkeling van het 8-jaarsgemiddelde van het bruto binnenlands product. Samen met nog enkele technische wijzigingen resulteren deze algemene mutaties in een voordelig effect in 2026 en 2027 en een nadelig effect met ingang van 2028.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'Septembercirculaire 2025 – Algemene mutaties' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €465.000 in 2026, €67.000 in 2027, -€641.000 in 2028 en -€202.000 met ingang van 2029.

21	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Diverse kleinere mutaties		109	59	55	40
	Diverse kleinere mutaties - doorvertalen naar lastenkant		-109	-59	-55	-40

In de mei- en septembercirculaire 2025 zijn diverse taakgerelateerde mutaties doorgevoerd, waarbij het gaat om beperkte bedragen. Het gaat concreet om een beperkte aanpassing van de decentralisatie uitkering armoedebestrijding kinderen en een beperkte vergoeding van bijzondere kosten aan pleegouders in het vrijwillig kader. Daarnaast gaat het om een aanpassing van de bijdrage voor toezicht op gastouderopvang en een wijziging in het bedrag dat wordt ontvangen voor de versterking van Omgevingsdiensten. Voorgesteld wordt deze middelen budgetneutraal in de begroting beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de desbetreffende taken.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Diverse kleinere mutaties' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €109.000 in 2026, €59.000 in 2027, €55.000 in 2028 en €40.000 met ingang van 2029 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

22	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Loon- en prijsontwikkelingen		229	229	229	229
	Loon- en prijsontwikkelingen - doorvertalen naar lastenkant		-229	-229	-229	-229

Het loon- en prijsaccres wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp) en wordt voor het lopende jaar definitief vastgesteld in de meicirculaire. De indexatie voor inflatie is naar boven toe bijgesteld in de meicirculaire 2025 en daar werd ook al op gerekend via bijstelling 28 uit de kadernota 2026 - 2029.

In de kadernota is eveneens aangegeven dat deze aanvullende compensatie nodig is om binnen de gemeentebegroting de kostenstijgingen op te kunnen vangen. Via bijstelling 32 in de kadernota 2026 - 2029 voorgesteld de *helft* van deze aanvullende compensatie daarvoor beschikbaar te stellen en de andere helft daarmee in te zetten ter terugdringing van het meerjarige begrotingstekort. De consequentie hiervan is echter wel - zoals ook staat verwoord in de kadernota - dat er nog kritischer gekeken moet worden naar het corrigeren van budgetten voor prijsontwikkelingen.

Op basis van de mei- en septembercirculaire 2025 valt de loon- prijsontwikkeling per saldo wat hoger uit dan in de kadernota 2026 - 2029 werd ingeschat. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te stellen, zodat de kostenstijgingen in de gemeentebegroting kunnen worden opgevangen. Het blijft - ook na toekenning van deze middelen - een uitdaging om uit te komen binnen de beschikbare middelen. De stijging van kosten binnen de materiële budgetten is in de praktijk namelijk duidelijk zichtbaar. Tegelijkertijd zijn de middelen die beschikbaar zijn voor compensatie van deze prijsstijgingen taakstellend

naar beneden toe bijgesteld (niet alleen in de kadernota 2026 - 2029, maar eerder ook in de programmabegroting 2025 - 2028).

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel 'Loon- en prijsontwikkelingen' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €229.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

23	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Overheidsbrede dienstverlening		73	73	73	73
	Overheidsbrede dienstverlening - doorvertalen naar lastenkant		-73	-73	-73	-73

De specifieke uitkering 'Digitale Overheid (IDO)' wordt vanaf 2026 omgezet naar een decentralisatie-uitkering 'Overheidsbrede Dienstverlening'. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Voor het begrotingssaldo heeft deze omzetting een budgetneutrale uitwerking.

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel 'Overheidsbrede dienstverlening' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €73.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

24	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Implementatie Participatiewet in balans		83	20	6	6
	Implementatie Participatiewet in balans - doorvertalen naar lastenkant		-83	-20	-6	-6

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. Ten behoeve van de implementatie van deze wet worden via de septembercirculaire 2025 middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld. De raad wordt gevraagd deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Voor het begrotingssaldo heeft deze mutatie heeft een budgetneutrale uitwerking.

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel 'Implementatie Participatiewet in balans' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €83.000 in 2026, €20.000 in 2027 en €6.000 met ingang van 2028 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

25	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Impulsbudget sociale infrastructuur		384	384	384	384
	Impulsbudget sociale infrastructuur - doorvertalen naar lastenkant		-384	-384	-384	-384

Sociaal ontwikkelbedrijven richten zich op het aan het werk helpen en houden van mensen met een arbeidsbeperking die niet direct bij reguliere werkgevers aan het werk kunnen. Daarnaast begeleiden zij ook steeds meer mensen uit deze groep naar reguliere banen. Dat brengt financiële druk met zich mee en vraagt van de sociaal ontwikkelbedrijven dat zij hun bedrijfsvoering hierop gaan aanpassen en toekomstbestendig maken. Om gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven te ondersteunen bij die noodzakelijke ontwikkeling, stelt het Rijk de komende tien jaar een impulsbudget beschikbaar.

Het impulsbudget wordt uitgekeerd via een decentralisatie-uitkering (DU). Het impulsbudget wordt beschikbaar gesteld per samenwerkingsverband van gemeenten op het terrein van sociaal ontwikkelbedrijven en wordt uitgekeerd aan de grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband (op basis van inwoneraantal). Het samenwerkingsverband is GR IJsselmeergroep BV / Concern voor

Werk, waarvan Lelystad de grootste gemeente is en samen met Urk en NOP aandeelhouder is. Het is de bedoeling dat het samenwerkingsverband samen met Concern voor Werk een uitvoeringsplan maakt, dat aansluit bij de langere termijn doelen. Denk meer concreet aan zaken als:

- het aanpassen van de organisatiestructuur van sociaal ontwikkelbedrijven;
- het versterken van de doorstroomfunctie richting werk bij reguliere werkgevers;
- het verbeteren van het operationeel resultaat;
- het creëren van duurzame werkplekken die aansluiten bij de regionale arbeidsmarkt.

Op basis van de mei- en septembercirculaire 2025 gaat het om een bedrag van €384.000 per jaar dat beschikbaar wordt gesteld. De raad wordt gevraagd deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Voor het begrotingssaldo heeft deze mutatie een budgetneutrale uitwerking.

Voorgesteld besluit:
25. Op basis van bovenstaand voorstel 'Impulsbudget sociale infrastructuur' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met €384.000 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

26	Bijstelling	0.7					Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029	2030
	Integratie uitkering Participatiewet		648	650	502	464	374
	Integratie uitkering Participatiewet - doorvertalen naar lastenkant		-648	-650	-502	-464	-374

De omvang van de integratie- uitkering Participatie wijzigt in de meicirculaire 2025 als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling. Daarnaast is er sprake van twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de Wsw. Daarnaast wijzigt de verdeling van de bedragen per gemeente doordat de verdeelsleutels zijn bijgewerkt op basis van de meest recente cijfers.

In de septembercirculaire 2025 is vervolgens nog een mutatie doorgevoerd: voor werknemers met een indicatie beschut werk zal een forfaitaire loonkostensubsidie worden ingevoerd en deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting pas in 2028 in werking zal treden. Tot het moment dat deze wetswijziging is gerealiseerd worden extra middelen toegevoegd aan de integratie uitkering. Per saldo gaat het om bovenstaande bedragen en de raad wordt gevraagd deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Voor het begrotingssaldo heeft deze mutatie een budgetneutrale uitwerking.

Voorgesteld besluit:
26. Op basis van bovenstaand voorstel 'Integratie uitkering Participatiewet' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €648.000 in 2026, €650.000 in 2027, €502.000 in 2028, €464.000 in 2029 en -€374.000 met ingang van 2030 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

27	Bijstelling	0.7				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Jeugdzorg		4.975	4.734	-1.595	-1.460
	Jeugdzorg - doorvertalen naar lastenkant		-4.975	-4.734	1.595	1.460

Zoals ook in de kadernota 2026 – 2029 stond verwoord onder 'bijstelling 18 – actualisatie jeugdzorg' heeft het college toegezegd in de programmabegroting 2026 – 2029 te komen met een integraal actualisatievoorstel op het vlak van jeugdzorg. In deze bijstelling wordt ingegaan op de meest actuele stand van zaken. Eerst wordt inzicht geboden in de ontwikkelingen die verband houden met de bijdrage die vanuit het Rijk wordt ontvangen voor uitvoering van de jeugdzorg. Vervolgens wordt - op basis van de meest recente inzichten - een voorstel gedaan over hoe daarmee om te gaan in de gemeentebegroting.

De meicirculaire 2025 bevat een zestal mutaties die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de jeugdzorg en zijn een uitwerking van de besluitvorming in de Voorjaarsnota 2025. Het gaat om onderstaande mutaties, die reeds op 24 juni 2025 met de raad zijn gedeeld via informatienota met kenmerk 25.270.

Mutaties inkomstenkant jeugdzorg - meicirculaire 2025	Meerjarenraming 2026 - 2029			
	2026	2027	2028	2029
Mutaties inkomstenkant - deel 1				
1 Tekorten voor rekening Rijk	2.138	2.168	2.188	2.210
2 Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	2.539	2.312	-	-
3 Hervormingsagenda - vrijgeven aanvullende post	298	254	271	424
4 Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	-	-	-2.461	-2.486
Mutaties inkomstenkant - deel 2				
5a Invoering eigen bijdrage jeugdzorg	-	-	-1.263	-1.275
6a Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-330	-333
Financieel effect - mutaties inkomstenkant jeugdzorg	**4.975**	**4.734**	**-1.595**	**-1.460**

Kort samengevat komen de besluiten van het inmiddels demissionaire kabinet erop neer dat gemeenten in 2026 en 2027 per saldo meer geld zullen ontvangen. Met ingang van 2028 wijzigt het beeld en is per saldo sprake van een aanvullende bezuinigingsopgave. De provinciaal toezichthouder op de gemeentefinanciën heeft inmiddels duidelijkheid gegeven over de wijze waarop deze mutaties verwerkt mogen worden in de meerjarenraming. Omwille van de uitlegbaarheid worden bovenstaande mutaties toegelicht in twee delen:

Hoe om te gaan met de mutaties inkomstenkant – deel 1?
De eerste drie mutaties uit de tabel hierboven laten zien dat er geld bij komt, zeker in de eerste jaarschijven. Met het beschikbaar stellen van deze middelen erkent het inmiddels demissionaire kabinet dat de besparingsdoelstellingen van de Hervormingsagenda te ambitieus zijn ingestoken. Gemeenten krijgen meer tijd om toe te groeien naar het lagere uitgavenniveau dat wordt beoogd. Voor Lelystad gaat het om bijna €5 miljoen in 2026, €4,7 miljoen in 2027 en ongeveer €2,5 miljoen in de jaren erna.

Met de vierde mutatie uit de tabel hierboven wordt de 'opbrengst' van de Hervormingsagenda geïndexeerd naar het prijspeil 2028. In de praktijk komt dat neer op een aanvullende bezuinigingsopgave. De argumentatie van het kabinet hierbij is dat het prijspeil inmiddels is gestegen en dat dit ook geldt voor de compensatie die gemeenten inmiddels toegekend hebben gekregen. Het standpunt van het kabinet is dat de te realiseren bezuiniging dan ook naar boven toe moet worden bijgesteld. Dit betekent dat gemeenten met ingang van 2028 een aanvullend structureel bedrag gekort worden. De VNG heeft hier bezwaar tegen gemaakt, omdat gemeenten op dit moment al de grootst mogelijke moeite hebben om de oorspronkelijke besparing in te vullen. Deze discussie zal onderwerp van gesprek blijven, maar gemeenten worden gedwongen dit effect te verwerken in de meerjarenraming.

Concreet voorgestelde bijstelling 2026 en 2027 ► Voorgesteld wordt de aanvullende rijksmiddelen die in 2026 en 2027 overkomen te reserveren voor uitvoering van de Jeugdzorg. Deze middelen zijn feitelijk ook daarvoor door het Rijk beschikbaar gesteld, omdat erkend wordt dat met de Hervormingsagenda beoogde besparingen niet binnen het vooraf vastgestelde tijdsbestek gerealiseerd kunnen worden. Met het reserveren van deze middelen in de jaren 2026 en 2027 ontstaat een ‘Egalisatiereserve Jeugdzorg’ ter grootte van bijna €10 miljoen.

In het huidige begrotingsjaar 2025 wordt onder diezelfde noemer nog een bedrag van €3,8 miljoen van het Rijk ontvangen, ter compensatie van de tekorten over 2023 en 2024. Besluitvorming daarover maakt geen onderdeel uit van deze programmabegroting 2026 – 2029, maar de raad zal later in het jaar via de decembernotitie 2025 worden voorgesteld om deze middelen eveneens toe te voegen aan deze egalisatiereserve.

Een eventueel tekort op rekeningbasis op het vlak van de jeugdzorg kan vervolgens worden afgedekt door een overeenkomstige onttrekking uit deze egalisatiereserve. Deze werkwijze zorgt ervoor dat er vastgehouden kan worden aan de ingezette koers vanuit het Knoppenplan Jeugdzorg, zonder direct financieel in de knel te komen wanneer de oplopende – en ambitieuze – taakstelling niet meteen in volle omvang kan worden gerealiseerd.

Concreet voorgestelde bijstelling 2028 en verder ► Voorgesteld wordt om ook in de jaren 2028 en verder aansluiting te houden met de doorgevoerde mutaties uit de meicirculaire. Dit betekent concreet dat er in 2028 een bedrag van per saldo €2.000 van het budget voor Jeugdzorg af gaat en dat er met ingang van 2029 een bedrag van per saldo €148.000 aan budget bijkomt. In tabelvorm ziet dat er als volgt uit:

Mutaties inkomstenkant jeugdzorg - meicirculaire 2025	Meerjarenraming 2026 - 2029			
	2026	2027	2028	2029
Mutaties inkomstenkant - deel 1				
1 Tekorten voor rekening Rijk	2.138	2.168	2.188	2.210
2 Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	2.539	2.312	-	-
3 Hervormingsagenda - vrijgeven aanvullende post	298	254	271	424
4 Indexeren opbrengst Hervormingsagenda	-	-	-2.461	-2.486
Financieel effect - mutaties inkomstenkant jeugdzorg	**4.975**	**4.734**	**-2**	**148**
Mutaties uitgavenkant - deel 1				
Reserveren extra middelen 2026/2027 en doorvertalen 2028 en verder	-4.975	-4.734	2	-148
Financieel effect bijstelling - deel 1	**-**	**-**	**-**	**-**

Hoe om te gaan met de mutaties inkomstenkant – deel 2?
Dan zijn er nog de mutaties ‘5. Invoering eigen bijdrage’ en ‘6. Sturen op trajectduur jeugdzorg’ (zie tabel op de vorige pagina). Het gaat in beide gevallen om een korting op het budget dat gemeenten ontvangen op basis van voornemens van het inmiddels demissionaire kabinet. Zo is het de intentie om per 1 januari 2028 een eigen bijdrage in te voeren, alleen is op dit moment nog niet duidelijk hoe dit eruit komt te zien en of dit überhaupt nog doorgaat. Datzelfde geldt voor het voornemen om te sturen op de trajectduur met ingang van 1 januari 2028. Vooruitlopend op deze maatregelen is de rijksbijdrage die gemeenten ontvangen via de algemene uitkering alvast naar beneden toe bijgesteld.

Voor de vertaling van deze mutaties wordt het gemeenten toegestaan om aan de lastenkant van de begroting een dienovereenkomstige taakstelling op te nemen. Daarmee wordt deze daling van de inkomsten budgetneutraal gemaakt. Gemeenten kunnen ter zijner tijd - wanneer er meer duidelijkheid is - deze taakstelling dan invullen op één van de volgende twee manieren. Ofwel de maatregelen gaan door en gemeenten worden in staat gesteld de extra korting daadwerkelijk op te vangen. Ofwel de maatregelen gaan niet door en gemeenten worden daar weer voor gecompenseerd via een verhoging van de algemene uitkering, waarmee de nu uitgenomen middelen feitelijk weer worden toegevoegd. Het budgetneutraal maken van deze twee mutaties ziet er in tabelvorm dan zo uit:

Budgetneutraal te maken mutaties jeugdzorg - meicirculaire 2025	Meerjarenraming 2026 - 2029			
	2026	2027	2028	2029
Mutaties inkomstenkant - deel 2				
5a Invoering eigen bijdrage jeugdzorg	-	-	-1.263	-1.275
6a Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-330	-333
Mutaties uitgavenkant - deel 2				
5b Inboeken taakstelling - Invoering eigen bijdrage jeugdzorg	-	-	1.263	1.275
6b Inboeken taakstelling - Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	330	333
Financieel effect op begrotingssaldo - deel 2	**-**	**-**	**-**	**-**

Resumerend
Het college heeft bij de uitwerking in de ontwerp programmabegroting het advies van de VNG gevolgd en handelt daarbij ook conform de richtlijnen zoals gesteld door de provinciaal toezichthouder. Concreet wordt de raad voorgesteld om vast te houden aan de ingezette koers vanuit het Knoppenplan Jeugdzorg. De door het Rijk aanvullend beschikbaar gestelde middelen worden tot en met 2027 volledig voor uitvoering van de jeugdzorg gereserveerd in de ‘Egalisatiereserve Jeugdzorg’. Een eventueel tekort op rekeningbasis kan dan via die weg worden afgedekt. Deze reservering zorgt ervoor dat de ingezette lijn vastgehouden kan worden, zonder dat de gemeente direct financieel in de knel komt wanneer de oplopende taakstelling niet meteen in volle omvang wordt gerealiseerd.

De prognoses uit de begrotingsmonitor september 2025 laat ook zien dat deze compensatie terecht is. Zoals daar ook staat verwoord is er sprake van een vertraagde realisatie van de - via de Hervormingsagenda en het knoppenplan - beoogde besparingen in het lopende begrotingsjaar. De ingeboekte taakstelling wordt dan ook niet in volle omvang gerealiseerd, wat resulteert in een geprognosticeerd tekort ter grootte van afgerond €2,3 miljoen. De compensatie die vanuit het Rijk wordt ontvangen is echter van een vergelijkbare omvang in 2025. Dit maakt dat er per saldo geen sprake is van een tekort.

Daar komt bij dat de indexatiepercentages binnen de contracten van de jeugdzorg in de praktijk hogere stijgingspercentages laten zien dan waar in de begroting rekening mee is gehouden (4,91% in 2025 en 5,13% in 2026 versus 3,2% in 2025 en 3,0% in 2026). Het nadelige effect dat als gevolg hiervan ontstaat kan worden opgevangen binnen de bestaande budgetten voor de compensatie van inflatie. Dit is echter alleen mogelijk door zeer strak te sturen op de toedeling van deze middelen naar de verschillende begrotingsonderdelen.

Na effectuering van bovenstaande bijstelling van de begroting, inclusief dekking van de achterblijvende indexatie 2025 / 2026, zal er sprake zijn van het volgende beeld:

De geprognosticeerde lasten voor jeugdzorg komen in 2025 uit op een bedrag van €49,8 miljoen, daar waar er in de begroting 2025 een bedrag van €47,5 miljoen beschikbaar is. Dit tekort van €2,3 miljoen in 2025 wordt nagenoeg volledig gedekt door de compensatie die het kabinet hiervoor in 2025 beschikbaar heeft gesteld (zie voor verdere toelichting de begrotingsmonitor september 2025). In de aankomende jaren zijn de volgende bedragen beschikbaar voor de uitvoering van jeugdzorg:

- €46,5 miljoen in 2026
- €45,5 miljoen in 2027
- €43,8 miljoen in 2028
- €43 miljoen met ingang van 2029

De ‘Egalisatiereserve Jeugdzorg’ bevat dan een beschikbaar bedrag ter grootte van afgerond €13,5 miljoen. Deze middelen kunnen op rekeningbasis worden aangewend voor het afdekken van eventuele tekorten die zich voordoen, ten opzichte van deze begrote bedragen.

Er zijn veel variabelen die van invloed zijn op de uiteindelijke realisatie en het is op dit moment dan ook lastig om te komen tot een realistisch onderbouwde bijstelling van deze begrote lasten in de aankomende jaren. De deskundigencommissie Van Ark komt zal in 2027 een nieuw zwaarwegend advies geven voor de jaren 2028 en verder. Op basis van de inzichten van dat moment – ook in relatie tot de ontwikkeling van de lastenkant van de begroting - zal er in de loop van 2027 weer een nieuw meerjarige doorkijk worden opgesteld.

Voorgesteld besluit:

27. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Jeugdzorg’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €4.975.000 in 2026, €4.734.000 in 2027, -€1.595.000 in 2028 en -€1.460.000 met ingang van 2029 en deze middelen budgetneutraal door te vertalen in de gemeentebegroting.

28	Bijstelling	0.7				Bedragen x € 1.000
			2026	2027	2028	2029
	Uitstel vervanging abonnementstarief		929	-	-	-
	Uitstel vervanging abonnementstarief - doorvertalen naar lastenkant		-929	-	-	-

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wordt afgeschaft en dat in de plaats daarvan met ingang van 2026 de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo opnieuw wordt ingevoerd. Hiervoor is een wetsvoorstel in voorbereiding en inwerkingtreding wordt nu voorzien per 1 januari 2027 in plaats van 1 januari 2026. Dit betekent dat de eerder al verwerkte korting van €225 miljoen voor het jaar 2026 komt te vervallen en weer is toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €929.000 dat in de gemeentebegroting 2026 gebruikt zal worden voor het opvangen van de eerder ingeboekte besparing / verhoging van de inkomsten in die jaarschijf.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Uitstel vervanging abonnementstarief’ de begroting 2026 bij te stellen met €929.000 en dit bedrag beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

29	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Wet integrale suïcidepreventie		50	51	52	53
	Wet integrale suïcidepreventie - doorvertalen naar lastenkant		-50	-51	-52	-53

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks €10 miljoen beschikbaar gesteld en voor Lelystad gaat het om een bedrag van ruim €50.000 per jaar. De raad wordt gevraagd deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering. Voor het begrotingssaldo heeft deze mutatie heeft een budgetneutrale uitwerking.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet integrale suïcidepreventie' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €50.000 in 2026, €51.000 in 2027, €52.000 in 2028 en €53.000 met ingang van 2029 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

30	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		4.524	-	-	-
	Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		-4.524	-	-	-

De specifieke uitkering 'Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid' wordt vervangen door de gelijknamige decentralisatie uitkering, die met ingang van 2026 via het gemeentefonds wordt verstrekt. Het zijn feitelijk geen 'extra' middelen; het gaat slechts om een wijziging in financiering.

In 2026 wordt een totaalbedrag van ruim €666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Hiervan wordt nog €30,5 miljoen in een volgende circulaire verdeeld op basis van een in overleg met de VNG nog vast te stellen verdeelsleutel. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)' de begroting 2026 bij te stellen met €4.524.000 en dit bedrag beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

C. Overig

31	Bijstelling	0.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Huisvesting Rode Kruis en Stichting Veteranen Lelystad		-2	-11	-11	-11

Wigstraat 15 is de huidige locatie van het Rode Kruis binnen de gemeente Lelystad. Voor deze locatie heeft het Rode Kruis een erfpacht overeenkomst welke verlopen is. Het huidige gebouw is voor het Rode Kruis te groot geworden. Daarnaast wenst het Rode Kruis vanuit hun bedrijfsvoering over te gaan tot een huurconstructie voor het gebouw.

Met het Rode Kruis is besproken wat hiervoor de mogelijkheden zijn. Het voorkeursscenario hierbij is dat de gemeente Lelystad het gebouw overneemt en het Rode Kruis deze vervolgens terug huurt. Het uitgangspunt hierin voor de gemeente Lelystad is dat de kosten voor het gebouw worden doorbelast aan de huurder. Op deze manier is het voor de gemeente Lelystad een kostenneutrale situatie.

De gemeente Lelystad zal €500.000 incl. BTW investeren om het gebouw op te knappen, te verduurzamen en geschikt te maken voor dubbel gebruik. Omdat het gebouw te groot is voor het Rode Kruis zal er een interne verbouwing plaatsvinden naast het verduurzamen. Het college is al geruime tijd op zoek naar zelfstandige huisvesting voor de Stichting Veteranen Lelystad. Door deze samenwerking met het Rode Kruis en de renovatie is dit mogelijk. Zij zullen hiervoor wel een overeenkomst moeten sluiten en voor de daarbij gemoeide kosten hebben zij een subsidie nodig. Deze is €11.000 en bedoeld voor de huisvestingskosten voor specifiek Wigstraat 15 en dit maakt dan ook onderdeel uit van de integrale besluitvorming. De totale lasten zijn opgebouwd als volgt; €29.000 gebouwlasten + €11.000 huisvestingsubsidie voor Stichting Veteranen Lelystad. De baten zijn €29.000 vanuit de huurinkomsten.

Voorgesteld besluit:

31a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Huisvesting Rode Kruis en Stichting Veteranen Lelystad’ een investeringskrediet ter grootte van €500.000 beschikbaar te stellen.

31b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Huisvesting Rode Kruis en Stichting Veteranen Lelystad’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€2.000 in 2026 en -€11.000 met ingang van 2027.

32	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Renovatie en herinrichting begane grond stadhuis (M24-M25)		-	-50	-125	-200

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M24-M25 Renovatie en herinrichting begane grond stadhuis' aangenomen. In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- De planvorming en voorbereiding voor de renovatie van de begane grond van het stadhuis voort te zetten, inclusief het uitwerken van scenario’s voor een gefaseerde uitvoering;
- Uiterlijk bij de Programmabegroting 2026-2029 een voorstel aan de raad voor te leggen, met daarin een financiële onderbouwing en een uitgewerkte planning.

Uitwerking motie

De herinrichting van de begane grond is grof weg op te delen in een aantal grotere onderdelen/thema's, namelijk:

- Noodzakelijke aanpassingen en onderhoud;
- Realiseren eigentijdse en representatieve publieksruimten die bijdragen aan de uitstraling van de stad en als geheel aansluiten op de visie op dienstverlening;
- Voldoende en goede vergader-, werk- en ontmoetingsfaciliteiten voor de raad en griffie;
- Ontwerp en herinrichting Westentree.

Een gefaseerde uitvoering zal dan ook zoveel mogelijk in lijn met deze onderdelen/thema's plaatsvinden, maar waarbij in eerste instantie de aandacht zal uitgaan naar die aanpassingen die het meest noodzakelijk zijn. Daarnaast betekent het ook dat 2026 voor het grootste deel in het teken zal staan van verdere uitwerking van fase 2 en 3, technische uitwerking, inkooptrajecten en voorbereiding uitvoering vervolgfases. Voorgesteld wordt om de volgende fasering aan te brengen:

Fase 1: januari 2026 - december 2026

- voorbereiding (uitwerking VO naar DO met name fase 2, technische uitwerking, inkoop- en aanbestedingstrajecten, detailplanning);
- realisatie noodzakelijk aanpassingen en onderhoud; onder andere werkplekaanpassingen griffie, realisatie telefonieruimte, archiefruimte burgerzaken, privacy spreekkamers, diverse akoestische verbeteringen, etc.
- uitwerken plannen en ontwerp inrichting Westentree.

Fase 2: januari 2027 - december 2028

- realisatie van het ontwerp waarbij het accent meer ligt op de herinrichting van de publieke kant (gericht op de dienstverlening en uitstraling naar de stad) van de begane grond of,
- realisatie van het ontwerp waarbij het accent meer ligt op de interne kant (vergader-, werk en ontmoetingsfaciliteiten) van de begane grond.

Fase 3: januari 2029 - september 2029

- herinrichting Westentree, resterende zaken noodzakelijk onderhoud;
- afronding project.

Dit voorgesteld krediet gaat uit van het eerdere Voorgestelde Ontwerp (VO) en bijbehorende raming dat ook ten grondslag ligt aan deze motie. Aanpassingen in het ontwerp (bijvoorbeeld het buitenbeschouwing laten van de Plint) leiden deels tot lagere kosten, maar worden nagenoeg teniet gedaan door prijsstijgingen (loonkosten ca. 9%, bouwmaterialen 4-7%) ten opzichte van het ramingsjaar 2024.

Het aangevraagde krediet is opgebouwd uit een krediet van €1.225.000 met een afschrijvingstermijn van 10 jaar voor de inrichting en een krediet van €1.225.000 met een afschrijvingstermijn van 17 jaar voor de aanpassingen aan het gebouw (gelijk aan de resterende afschrijvingstermijn van het stadhuis).

Voorgesteld besluit:

32a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Renovatie- en herinrichting begane grond stadhuis (M24-M25)’ een investeringskrediet ter grootte van €2.450.000 beschikbaar te stellen.

32b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Renovatie- en herinrichting begane grond stadhuis (M24-M25)’ de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: -€50.000 in 2027, -€125.000 in 2028 en -€200.000 met ingang van 2029.

33	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Capaciteit stadstoezicht (M03-M07)		-395	-395	-395	-395

De raad heeft bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 motie M03-M07 aangenomen, waarin het college wordt verzocht om:

- "Beleidsvoornemen geen dekking voor 1 Capaciteit Stadstoezicht" gedeeltelijk alsnog uit te voeren door 3 extra fte's inspecteur handhaving toe te voegen aan de formatie van Stadstoezicht;
- Tegelijkertijd te onderzoeken hoe de administratieve last van boa's bij de afhandeling van meldingen omlaag kan, zodat meer handhavingscapaciteit beschikbaar komt voor toezicht op straat;
- Bij de programmabegroting 2026 een dekkingsvoorstel te doen voor de structurele kosten van dit voorstel (naar schatting circa €400.000 per jaar).

In het preadvies bij deze motie heeft het college aangegeven dat er in de motie gesproken wordt over 3 extra fte's inspecteur handhaving, maar dat waarschijnlijk niet de toezichthouders worden bedoeld, maar de boa's (en dat wanneer de indieners doelen op 3 extra boa's het dan gaat om een bedrag van circa €300.000 in plaats van de €400.000 die in de motie wordt genoemd). Daarnaast is aangegeven dat de overweging die hierbij speelt is dat bij alleen een uitbreiding van de boa's de druk op de handhavingsjuristen toe zal nemen, omdat er meer zaken zullen worden aangedragen die een juridisch vervolg kennen.

Op basis van de motie M05-M07 wordt voorgesteld de formatie van Stadstoezicht uit te breiden met 2 fte buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's), 1 fte inspecteur handhaving en 1 fte handhavingsjurist. Hiermee is de uitbreiding niet alleen evenwichtig verdeeld ten aanzien van het vastgestelde tekort aan

capaciteit in het Vergunningen, Toezicht en Handhaving Uitvoeringsprogramma 2024-2025, maar ook ten aanzien van de verschillende soorten handhavingstaken binnen Stadstoezicht.

Met de uitbreiding van het aantal boa's komt het totaal (17 fte) overeen met de VNG richtlijn voor steden met 50.000 - 100.000 inwoners, waarbij er 1 handhaver op 4.900 bewoners wordt geadviseerd. Met de uitbreiding van 1 fte inspecteur handhaving kunnen we beter invulling geven aan de handhaving op ondermijning. Met de uitbreiding van boa's en inspecteurs handhaving zal het aantal zaken met een juridische vervolg toenemen, wat we met de uitbreiding van de formatie van het aantal handhavingsjuristen met 1 fte ondervangen.

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel 'Capaciteit stadstoezicht (M03-M07' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€395.000.

34	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Vrije plakplaatsen		-16	-16	-16	-16

Op 9 februari 2021 heeft de raad de motie "Vrije Plakplaatsen" aangenomen. In deze motie wordt het college opgeroepen met een voorstel te komen voor het in Lelystad realiseren van één vrije plakplaats/ wildplakzuil per 10.000 inwoners voor het plakken van publicaties zonder commerciële doelstelling.

Bij de programmabegroting 2023 - 2026 is door het college een voorstel ingediend om invulling te geven aan deze motie en in Lelystad 8 vrije plakplaatsen/ plakzuilen te gaan realiseren. Hierop is een amendement ingediend en aangenomen om:

- dit aantal, in de vorm van een pilot, bij te stellen naar 4 vrije plakplaatsen/ plakzuilen;
- geen structurele maar incidentele middelen beschikbaar te stellen voor het beheer;
- deze pilot te evalueren en te bepalen of deze vrije plakplaatsen voorzien in een behoefte en het aantal naar beneden of boven bij te stellen.

Het realiseren van de vrijeplakplaatsen heeft meer tijd gevraagd dan verwacht. In 2024 zijn 4 vrijeplakplaatsen gerealiseerd. Afgelopen jaar is gebleken dat, wellicht ook doordat het nog niet echt algemeen bekend is, deze 4 plakplaatsen voorzien in een behoefte maar ook dat uitbreiding van het aantal nog niet nodig lijkt. Het college stelt voor - vooralsnog - deze 4 vrijeplakplaatsen te handhaven en de incidenteel beschikbaar gestelde middelen voor het beheer, structureel in de begroting op te nemen.

Voorgesteld besluit:

34. Op basis van bovenstaand voorstel 'Vrije plakplaatsen' de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€16.000.

35	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Inzet onderuitputting maatschappelijk vastgoed (M27-M28)		-642	-	-	-

Op 8 juli jl. Is de motie M27-M28 "Onderuitputting realisatie maatschappelijk vastgoed" door de raad aangenomen, naar aanleiding van de bij de kadernota 2026 - 2029 voorgestelde actualisatie van het IHP Jaarprogramma 2025- 2026. Deze actualisatie pakte incidenteel positief uit voor de jaren 2026, 2027 en 2028, als gevolg van o.a. uitgestelde lasten (kapitaallasten die een jaar later gaan lopen als gevolg van een latere oplevering van een van de nieuwbouwprojecten) en een andere financieringswijze van noodenergievoorzieningen.

Met de motie M27-M28 roept de raad het college op om "Bij onderuitputting bij de realisatie van maatschappelijk vastgoed, in het bijzonder onderwijsgebouwen en sportaccommodaties, deze middelen in te zetten voor het doel waarvoor deze bedoeld zijn, in de vorm van bijvoorbeeld groenere (school)pleinen en andere kleinere duurzaamheids- en klimaatbestendige maatregelen, waarvoor de exploitatielasten passen binnen het regulier programma BOR".

Voorgesteld wordt om uitvoering te geven aan deze motie door de positieve IHP bijstelling voor 2026 van €642.000, in te zetten voor extra 'groene' en klimaat-adaptieve maatregelen in de buitenruimten van de in aanbouw zijnde schoolgebouwen Kindcentrum Voorhof en De Kring. De oplevering van deze gebouwen is voor volgend jaar voorzien, waardoor extra investeringen in de buitenruimte nog kunnen worden meegenomen. Het betreft dan maatregelen in het openbaar gebied – de openbaar toegankelijke delen van de pleinen-, die niet hoeven te worden geactiveerd en daarmee geen structurele lasten met zich meebrengen.

Aanvullende toelichting
De IHP begroting wordt jaarlijks bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen en inzichten. Dit betreft bijvoorbeeld de prijsontwikkelingen in de bouwmarkt, aanvragen van schoolbesturen en leerlingenprognoses. Afhankelijk van deze ontwikkelingen kan dit in een bepaald jaar leiden tot een positieve of negatieve bijstelling van het IHP. Deze bijstelling betreft de optelsom van alle IHP -uitgaven. Er is in die zin daarom geen sprake van een 'budget' onderwijshuisvesting dat wel of niet geheel wordt benut, maar van een bijstelling van de voor de vastgestelde taken benodigde middelen.

Het is daarmee dus mogelijk dat de actualisatie van het volgend IHP Jaarprogramma voor de komende jaren alsnog een negatieve bijstelling vraagt. Dit is mede afhankelijk van bovengenoemde ontwikkelingen en om deze reden is geen voorstel opgenomen om de positieve bijstelling voor 2027 en 2028 uit de kadernota 2026 – 2029 (van in totaal €263.000) geheel in te zetten voor extra maatregelen. Zie ook raadsinformatienota met kenmerk 25.314 voor een aanvullende toelichting.

Voorgesteld besluit:
35. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inzet onderuitputting maatschappelijk vastgoed (M27-M28)' de begroting 2026 bij te stellen met -€642.000.

36	Bijstelling	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Veldbehoefte voetbal (M26-M27)		-	-	-	-

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M26-M27 Veldbehoefte voetbal' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om:

- Uiterlijk voorafgaand aan de begrotingsbehandeling 2026 met een gemeentelijke voetbalagenda te komen, inclusief noodzakelijke investeringsvoorstellen en dekking.

Uitwerking motie
Het is vanwege de complexiteit van deze vraag helaas niet mogelijk gebleken om binnen deze termijn een gemeentelijke voetbalagenda op te stellen. Afgelopen periode waren niet alle betrokkenen in staat om actief hun bijdrage te leveren. Door meer tijd te nemen is het mogelijk om een proces te doorlopen waarbij zowel de verenigingen als het sportbedrijf, de KNVB en de gemeente betrokken zijn en hun inbreng kunnen leveren. Het voornemen is om in het voetbalplan onder andere de volgende zaken op te nemen:

- huidige en toekomstige veldbehoefte
- nieuwe huurovereenkomsten
- inhoudelijke samenwerking
- toekomstige verplaatsingen en/of opstart extra vereniging
- voorkomen overlast bij en door de verenigingen
- budgettaire doorvertaling van bovenstaande zaken

Het voornemen is om de gemeentelijke voetbalagenda in het tweede kwartaal van 2026 met de gemeenteraad te delen.

Voorgesteld besluit:
36. Op basis van bovenstaand voorstel 'Veldbehoefte voetbal (M26-M27)' een nader uitgewerkt voorstel tegemoet te zien.

37	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Nieuw poppodium (M08-M12)		-	200	-673	-673

Lelystad wil voorzieningen hebben die passen bij een levendige stad met 100.000 inwoners. De raad heeft in het raadsakkoord opgenomen dat binnen de lokale culturele infrastructuur nieuwe initiatieven gefaciliteerd moeten worden die passen bij de inwoners van Lelystad en bij de groeiambitie naar een aantrekkelijke stad van deze omvang.

Het huidige popodium voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen en wensen van zowel artiesten als publiek, mede omdat het gebouw niet als poppodium is gebouwd. Een toename van het publieksbereik en draagvlak kan niet worden gerealiseerd met het huidige gebouw, ook niet wanneer een verbouwing of renovatie plaats vindt, als dat al kan. Met de huidige capaciteit en de beperkt beschikbare faciliteiten moet genoegen worden genomen met minder bekende/onbekende acts die een lage(re) publieksopkomst tot gevolg hebben, en daarmee extra financiële verliezen veroorzaken en een zeer beperkt maatschappelijk rendement tot gevolg hebben.

Een nieuw poppodium met een grotere capaciteit is noodzakelijk om meer activiteiten, grotere acts en een breed maar vooral ook mainstream popmuziekaanbod te realiseren. Een nieuw, 'fris' en professioneler poppodium, met een brede(re) programmering met ook grotere acts voor een breed en groter publiek, zal een grotere aantrekkingskracht hebben op het potentiële poppublieke binnen de directe Flevolandse regio met zo'n 220.000 inwoners. De stijging van het bezoek aan het poppodium brengt tevens een impuls aan de ontwikkeling van het Theaterkwartier als leisure- en uitgaansgebied voor de stad. Om die reden heeft de gemeenteraad bij de behandeling van de Kadernota 2026- 2029 door middel van 'M08-M12 Snelle ontwikkeling poppodium en Trommellocatie' aangegeven de beschikbare investeringsruimte te willen verhogen naar €19,5 miljoen en de raad daartoe in deze programmabegroting 2026 – 2029 een voorstel te doen.

De lasten voor het nieuwe poppodium bestaan uit twee componenten. Dit zijn in de eerst plaats de eigenaarslasten (belastingen, verzekering, reserveringen onderhoud, afschrijving en rentelasten) voor de investering in het gebouw. De andere component betreft een bijdrage in de kosten voor de culturele programmering van het poppodium; de activiteiten. Deze bijdrage wordt als begrotingssubsidie verleend aan de organisatie die de culturele activiteiten in het gebouw organiseert. Als noodzakelijke aanvulling op andere inkomsten dekt deze subsidie de kosten die nodig zijn om voor de culturele activiteiten, zoals de programmering, marketing en promotie, de back office en de huisvestingskosten zoals energie, schoonmaak etc. Een groter poppodium creëert de mogelijkheden voor meer activiteiten, maar dit vergt ook grotere organisatie- en leidt tot extra huisvestingslasten die niet volledig door de extra eigen inkomsten worden gedekt. Een aanvulling op de huidige subsidie zodat deze aansluit op het landelijke niveau van gemeentelijke subsidiering van poppodia met deze omvang is daarmee nodig.

Op basis van een eerste indicatie komen de totale jaarlijkse lasten voor het nieuwe poppodium uit op €1.652.000, opgebouwd uit €588.000 voor de lasten verbonden aan het nieuwe gebouw en €1.064.000 als bijdrage in de culturele programmering (op basis van recent onderzoek extern bureau 4Advies). In de nieuwe situatie gaat er sprake zijn van het organisatorisch samengaan van het Agora theater en het nieuwe poppodium. Dit leidt tot een ingeschat synergievoordeel ter grootte van €150.000, ten opzichte van het hierboven genoemde benodigde bedrag. In de huidige meerjarenraming is reeds een bedrag van €829.000 beschikbaar, opgebouwd uit de bestaande jaarlijkse begrotingssubsidie voor culturele programmering ter grootte van €454.000 en een reservering voor het nieuwe poppodium ter grootte van €375.000. Dit betekent dat er een aanvullend bedrag benodigd is ter grootte van €673.000 per jaar (dit bedrag loopt in verband met lineair afschrijven jaarlijks iets af).

De kapitaallasten worden pas actief met ingang van 1 januari in het jaar na oplevering, dus met ingang van 2028. Dit betekent dat in 2027 een bedrag van €200.000 vrij kan vallen vanuit de eerder gereserveerde €375.000. De resterende €175.000 is in dat jaar beschikbaar, zodat de organisatie de benodigde stappen kan zetten toe te groeien naar de nieuwe situatie.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nieuw poppodium' de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €200.000 in 2027 en -€673.000 met ingang van 2028.

38	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Dierenweides		-10	-10	-10	-10

Na besluitvorming over het sluiten van beide gemeentelijke dierenweides in 2012, is na het uitvoeren van een onderzoek, het beheer en onderhoud van beide dierenweides in 2013 overgedragen aan de stichting Dierenweiden Lelystad.

Op basis van een door de raad aangenomen amendement bij de programmabegroting 2017 is er op dit moment een begrotingssubsidie beschikbaar voor de stichting Dierenweides Lelystad van €12.258. De stichting bestaat geheel uit (onbetaalde) vrijwilligers en de beheerkosten aan gebouwen, voorzieningen, diervoer en dierenartskosten zijn de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. De kosten worden gedekt uit de gemeentelijke bijdrage (structureel) en uit donaties (incidenteel).

Elk jaar ontstaat er meer spanning tussen de baten en de lasten en zijn de vrijwilligers steeds meer tijd kwijt met het genereren van inkomsten dan met het beheer en onderhoud aan de gebouwen, voorzieningen en het verzorgen van de dieren. Om de dierenweides blijvend in goede en veilige staat te houden, voor de inwoners van Lelystad is er een noodzaak om meer structurele middelen te ontvangen.

Hierover zijn door de voorzitter van de Stichting Dierenweiden Lelystad met de Ideeënmakelaar van de gemeente verschillende gesprekken gevoerd. Op basis van de inhoud van deze gespreken en in afstemming met de voorzitter van de stichting wordt voorgesteld de subsidie te verhogen met €10.000 naar €22.258. Voor deze subsidiebijdrage kunnen inwoners van Lelystad gratis beide dierenweides in Lelystad blijven bezoeken en gebruik maken van de daar aanwezige voorzieningen. Dit draagt bij aan de verbinding en buurtkracht van onze stad.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Dierenweides’ de begroting 2026 en de meerjarenraming met ingang van 2027 bij te stellen met -€10.000.

39	Bijstelling	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Jongerenwerk, versterken van de basis en wachtverzachter (M11-M08)		-	-	-	-1.585

In de kadernota 2026 - 2029 zijn er incidentele middelen beschikbaar gesteld om de volgende onderwerpen tot en met 2029 van dekking te voorzien:

- Jongerenwerk (€700.000 in de jaren 2027, 2028 en 2029)
- Versterken van de basis (€775.000 in de jaren 2027, 2028 en 2029)
- Wachtverzachter (€110.000 in de jaren 2026, 2027, 2028 en 2029)

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M11-M08 Structureel inbedden Jongerenwerk, Versterken van de basis, Wachtverzachter' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om:

- Bij de voorbereiding van de Begroting 2026 te zoeken naar ruimte om deze posten structureel in de begroting op te nemen.

Uitwerking motie

Wanneer uitvoering aan deze motie wordt gegeven zal dit resulteren in een budgetbeslag van afgerond €1,6 miljoen structureel. Bij het afgeven van de preadviezen heeft het college destijds in de oplegnotitie al aangegeven weinig mogelijkheden te zien voor het vrijspelen van dekking. Hierbij heeft het college een aantal opties meegegeven die in overweging genomen kunnen worden:

- Lastenverzwaring voor inwoners en bedrijven via verhoging Onroerende zaakbelasting (=uitvoerbaar, maar heeft uiteraard nadelige consequenties);
- Alsnog effectueren ombuigingsmogelijkheden die de vorige ronde niet zijn gekozen (=uitvoerbaar, maar heeft uiteraard nadelige consequenties);
- Structureel opvoeren van één of meerdere van deze posten, waardoor het tekort 2029 groter wordt (deze optie wordt nu voorgesteld).

In bovenstaande opstelling is ervoor gekozen om de incidentele dekking 2026, 2027 en 2028 in stand te houden, maar met ingang van 2029 de dekking structureel te maken. Dit betekent ook dat de eerder beschikbaar gestelde €1.585.000 in 2029 weer terug kan vloeien naar de reserve ontwikkeling stad. Zoals zichtbaar is in het totale financieel perspectief 2026 – 2029 is in 2029 sprake van een tekort ter grootte van een kleine €3 miljoen, inclusief het effect van deze bijstelling. In de komende bestuursperiode kan de raad, indien er op termijn nog steeds sprake is van een tekort in 2029 en verder, daar op een zorgvuldige wijze dekking voor vinden.

Voorgesteld besluit:

39a. Op basis van bovenstaand voorstel 'Jongerenwerk, versterken van de basis en wachtverzachter (M11-M08)' de meerjarenraming met ingang van 2029 bij te stellen met -€1.585.000.

39b. Op basis van bovenstaand voorstel 'Jongerenwerk, versterken van de basis en wachtverzachter (M11-M08)' de eerder ten laste van de Reserve Ontwikkeling Stad beschikbaar gestelde €1.585.000 in 2029 weer toe te voegen aan de onbeklemde ruimte binnen deze reserve.

40	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Circulair Ambachtscentrum		-	-	69	69

Voor het realiseren van een Circulair ambachtcentum in combinatie met een Afvalbrengstation is een mogelijk geschikte locatie geselecteerd. Voor het realiseren van een nieuw Afvalbrengstation waarbij ruimte wordt gereserveerd voor een Circulair ambachtcentrum heeft HVC een prognose opgesteld, op basis van investeringen, afschrijvingen, inkomsten en exploitatie. Het gaat hierbij om een totale investering van €14,5 miljoen.

Deze investering minus de huidige kosten van het ABS aan de Zeeasterweg komt op een jaarlast aan directe kosten van €751.877. Verwachte huurinkomsten, waar de gemeente in de prognosse garant voor dient te staan, door derden van €357.500, worden hierop in mindering gebracht. Dit brengt de directe kosten van HVC op €394.377.

Op het gebied van huisvuilinzameling is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Naast de directe kosten, van HVC, heeft dit voorstel, met stijgende kosten ook een effect op de kwijtscheldingen van €37.092 en op het gebied van doorbelasting van BTW van €68.409.

Na positieve besluitvorming is de verwachting dat het nieuwe ABS vanaf 2028 operationeel is en vanaf dat moment wordt doorbelast in de heffing. De interne kosten voor afstemming met HVC om te komen tot realisatie worden gedekt uit beschikbaar gestelde middelen op het gebied van Duurzaamheid. In dit voorstel is de gevraagde garantstelling voor verhuurinkomsten door de gemeente niet meegenomen, net als de ontmantelingskosten van het huidige ABS aan de Zeeasterweg, maar ook niet een eventuele afkoopsom van Afvalzorg, voor de doorlopende overeenkomst tot 1 januari 2034.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel 'Circulair Ambachtscentrum' de meerjarenraming met ingang van 2028 bij te stellen met €69.000.

4.3 Actualisatie reserve ontwikkeling stad

Vanuit het financieel toezicht is het van belang om onderscheid te maken tussen baten en lasten die structureel van karakter zijn (en dus jaar in jaar uit terugkeren) en incidenteel van karakter zijn (en dus maar voor enkele jaren van toepassing zijn). Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Om die reden wordt er in de programmabegroting onderscheid gemaakt tussen bijstellingen die structureel- en bijstellingen die incidenteel van karakter zijn.

Voor bijstellingen die vragen om incidentele dekking wordt in Lelystad gebruik gemaakt van de reserve ontwikkeling stad. Aanzuivering van deze reserve vindt plaats wanneer er sprake is van een positief jaarrekeningresultaat, met daarbij de voorwaarde dat het weerstandsvermogen op peil is (bestemming van het jaarrekeningresultaat via de zogeheten 'watervalsystematiek'). Op dit moment bedraagt het totaal aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad €13.602.000[3].

In deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 worden enkele voorstellen die vragen om incidentele dekking ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Per saldo gaat het om een benodigd bedrag ter grootte van €1.603.000. Na effectuering van deze bijstelling resteert er nog €11.999.000 aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad.

Onderwerp	Taakveld	Inzet incidentele middelen - reserve ontwikkeling stad	Meerjarenraming 2026 - 2029 2026	2027	2028	2029
41	2.1	Bushalte Meerkoetenweg - AlbertPlesmanlaan	-100	-	-	-
42	3.3	Acquisitie en Accountmanagement	-75	-75	-75	-75
43	5.2	Jeu de Boules (M13-M19)	-450	-	-	-
44	5.3	Noodzakelijke modernisering Kubus (M07-M05)	-250	-	-	-
45	5.4	Batavialand (M03 23.338)	-240	-240	-240	-
46	6.6	Scootmobielstallingen	132	100	50	-
47	8.3	Volkshuisvestingsprogramma	-65	-	-	-
		Inzet incidentele middelen - reserve ontwikkeling stad	**-1.048**	**-215**	**-265**	**-75**

41	Inzet incidentele middelen	2.1	Bedragen x € 1.000 2026	2027	2028	2029
	Bushalte Meerkoetenweg - AlbertPlesmanlaan		-100	-	-	-

In de programmabegroting 2025 - 2028 is opgenomen dat we er voor zorgen dat bij nieuwbouwplannen vroegtijdig is nagedacht over een goede openbaar vervoer ontsluiting. Vanuit recent gevestigde (grote) bedrijven op het Lelystad Airport Bussinesspark (LAB) ligt al enige tijd het verzoek om met het openbaar vervoer te worden ontsloten.

Dit is alleen mogelijk door de bestaande buslijn 7 naar Aviodrome/Airport te herrouteren en via de Albert Plesmanlaan te laten rijden. Hiervoor is de aanleg van een nieuwe bushalte noodzakelijk op het kruispunt Albert Plesmanlaan/Meerkoetenweg (met aanvullende toegankelijke looproutes). Het is belangrijk dat bedrijventerrein LAB goed en zo snel mogelijk op het openbaar vervoer wordt aangesloten uit het oogpunt van het stimuleren van duurzame mobiliteit en als mobiliteitsvoorziening voor werknemers die afhankelijk zijn van het openbaar vervoer. En als men eenmaal gewend is om met de auto te gaan is het lastig om dit patroon te doorbreken.

De kosten voor realisatie bedragen maximaal €100.000 en daar is pas na de kadernota 2026 – 2029 duidelijkheid over ontstaan. Er is overleg met de Provincie Flevoland over een mogelijke subsidiebijdrage van de maatregelen in het kader van verbetering doorstroming openbaar vervoer (maximaal 50%). De

[3] Na besluitvorming over de kadernota 2026 – 2029 was er sprake van een resterend saldo aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad ter grootte van €11.152.000. Op 16 september heeft de raad nog een amendement aangenomen (A25.278 – vrijvallen LNL gelden), waarmee €865.000 aan deze ruimte is toegevoegd. Op basis van voorgesteld besluit 39 in deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 zal er daarnaast nog een bedrag ter grootte van €1.585.000 worden toegevoegd, door het inruilen van eerder beschikbaar gestelde incidentele dekking voor structurele dekking. Het totaal aan onbeklemde ruimte binnen de reserve ontwikkeling stad komt daarmee uit op €13.602.000.

extra beheerkosten (op basis van 625 m2 extra verharding) zullen worden meegenomen met de jaarlijkse bijstelling areaalvergroting.

Voorgesteld besluit:
41. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bushalte Meerkoetenweg – Albert Plesmanlaan' de begroting 2026 bij te stellen met -€100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

42	Inzet incidentele middelen	3.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Acquisitie en Accountmanagement		-75	-75	-75	-75

Vanuit het Economisch Perspectief Lelystad 2030, Raadsbesluit d.d. 6 december 2022 (hierna aangeduid als EPL) wordt gewerkt aan tien opgaven ter versterking van onze stedelijke economie. Dit voorstel heeft betrekking op de werkzaamheden van de acquisiteur en accountmanagers gelieerd aan vier van deze opgaven uit het EPL:

- Opgave 1 (Aantrekkelijke werklocaties);
- Opgave 3 (Versterken ondernemersklimaat);
- Opgave 6 (Uitbouwen en verzilveren Propositie -acquisitie, profilering, marketing, promotie-);
- Opgave 7 (Kansen op het gebied van de transitiesectoren -Energie, circulaire economie en CO2-reductie).

De middelen die worden gevraagd zijn niet bedoeld voor extra capaciteit/personele uitbreiding, maar uitsluitend voor het uit kunnen voeren van specifieke werkzaamheden van onze acquisiteur en accountmanagers in het kader van de vier hierboven genoemde opgaven.

Acquisitie zal zich een positie moeten zien te verwerven binnen voor Lelystad tot nu toe onbekende sectoren (bedrijvigheid rond Tech en Transitie); deze middelen worden ingezet om de boer op te gaan en om nieuwe transitie gerelateerde activiteiten/markten geïnteresseerd te krijgen in vestiging in Lelystad. Het betreft dus het repeterend 'netwerken' en organiseren van seminars en bijeenkomsten, waarbij ruimte moet zijn voor onder meer de interactie tussen Lelystadse bedrijven en nieuwe bedrijven, dit met het doel om een gedifferentieerdere werkgelegenheid naar Lelystad te krijgen en om zo een bijdrage te leveren aan de brede welvaart.

Accountmanagement gaat vorm en inhoud geven aan de begeleiding en (ontsluiting van de) advisering rond de transities die op onze bedrijven afkomen; dit in de vorm van 1-op-1 contacten maar ook middels het organiseren van specifieke bijeenkomsten voor Lelystadse ondernemers rond deze thema's.

De afgelopen 9 jaar zijn is er op incidentele basis jaarlijks €50.000 beschikbaar gesteld, wat onder andere heeft geleid tot de realisering van logistieke hotspot Lelystad. Voorbeelden van activiteiten die vanuit dit budget zijn bekostigd (en die de komende jaren zullen doorlopen): Flevopenningengala; Flevolandse zakenvrouw; Provada, EXPO Real; High Tech & Smart industry; MRO -maak van de aerospace-netwerkdeelname; ondernemerswebsite Lelystad, enzovoorts.

Nu we het roer omgooien en de gemeente nieuwe markten willen aanboren is een continuering van deze incidentele middelen noodzakelijk. Daarnaast zien we dat er (vanuit de transities) nieuwe regulering afkomt op ons zittende bedrijfsleven die we op tijd willen kunnen adviseren en/of doorverwijzen. Ook hiervoor zijn extra middelen nodig. Het niet honoreren betekent een afschaling van deze activiteiten. In het licht van de noodzaak voor het aanboren nieuwe markten en de transitieperikelen voor bedrijven, zou dit dubbel zwaar aankomen. Om die reden wordt voorgesteld om de komende vier jaar €75.000 beschikbaar te stellen vanuit de reserve ontwikkeling stad.

Voorgesteld besluit:
42. Op basis van bovenstaand voorstel 'Acquisitie en accountmanagement' de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027 – 2029 bij te stellen met -€75.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

43	Inzet incidentele middelen	5.2	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Jeu de Boules (M13-M19)		-450	-	-	-

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M13-M19 Jeu de Boules' aangenomen. In deze motie wordt het college opgeroepen om:

- In samenwerking met de Jeu de Boules vereniging de alternatieven na te gaan voor overdekte jeu de boules banen / een Boulodrome (inclusief alternatieven voor uitbreiding van de kantine) op de huidige locatie van de Jeu de Boules vereniging (inclusief de optie van privatiseren);
- Bij het uitwerken van de voetbalagenda voor de locatie Schouw rekening te houden met de inpassing van een boulodrome, zoveel mogelijk in relatie tot de huidige locatie;
- Het kostenplaatje en de (on)mogelijkheden van deze alternatieven uiterlijk in Q3 2025 terug te leggen bij de raad, zodat de uitkomst mee kan worden genomen in de besluitvorming over de begroting 2026 – 2029.

Uitwerking motie
De Jeu de boulesvereniging Lelystad (JBL) loopt met haar 170 leden op de huidige locatie en met de huidige faciliteiten tegen capaciteitsgrenzen aan. De vereniging geeft aan dat zij vooral een binnensportaccommodatie ontberen. Niet alleen is het hierdoor niet mogelijk om bij slecht weer te sporten, ook vereist de jeu de boules-bond een binnen accommodatie om deel te kunnen nemen aan de competitie. JBL verwacht met een binnen accommodatie op korte termijn door te groeien naar 250 leden en ziet zelfs kansen voor 300 leden. Voor de groeiende doelgroep is geen alternatieve locatie beschikbaar.

De vereniging speelt een belangrijke rol in het activeren van ouderen en het verzorgen van een sociaal vangnet. Dat doen ze niet alleen door de organisatie van jeu de boules-activiteiten, maar ook organiseren ze speciale evenementen met de hersenstichting, vindt er ouderenfitness plaats op het terrein en is er een kaartclub ontstaan die gebruik maakt van het clubhuis. Op basis van offertes die door JBL zijn opgevraagd is naar verwachting een investeringsbedrag van circa €650.000 inclusief BTW nodig om de Boulodrome op de huidige locatie te realiseren (BTW kan naar verwachting grotendeels teruggevraagd worden).

Sportbedrijf Lelystad is enthousiast over zowel de ontwikkeling van de vereniging als over het voorliggende verzoek. Het college is neutraal. De gewenste binnen accommodatie, de boulodrome, kan op verschillende locaties gerealiseerd worden. Onderstaand treft u de verschillende opties en de reactie van JBL aan:

A) Huidige locatie, uitbouwen clubhuis
Er is ruimte om het huidige clubhuis uit te breiden met een extra kantinedeel en de boulodrome. Alle panden op het complex staan dan aan elkaar vast. De vereniging ziet dit echter niet als een wenselijke oplossing. Ten eerste zorgt de boulodrome voor schaduw op de gehele locatie, maar ook bestaat het gevaar dat de achterburen, die op slechts 1,5 meter van het pand hun erfgrens hebben, niet blij zijn met deze ontwikkeling.

B) Huidige locatie, nieuwbouw aan overzijde clubhuis
Tegenover het huidige clubhuis is een groen strook beschikbaar, waar de boulodrome op geplaatst zou kunnen worden. Een groter clubhuis, inclusief zicht op de sporthal en de buitenvelden, kan aan de boulodrome vastgebouwd worden. Aan deze zijde grenzen geen tuinen en de zonstand zorgt ervoor dat er voldoende zonlicht op het terrein komt. Deze variant heeft dan ook de voorkeur van JBL. Deze variant heeft ook de ambtelijke voorkeur.

C) Volledige nieuwbouw op sportpark VV Unicum
In lijn met de motie is met de vereniging bekeken hoe wenselijk een complete verplaatsing naar het sportpark van VV Unicum zou zijn. JBL geeft echter aan dat ze erg blij zijn met de huidige locatie en hun eigen afgebakende ruimte erg waarderen en graag willen behouden.

D) Boulodrome op sportpark VV Unicum, buitenbanen op huidige locatie
Het splitsen van de vereniging, met op de huidige locatie de buitenbanen en op het sportpark van VV Unicum de boulodrome ziet JBL als onwenselijk. Het zorgt voor extra huurkosten, de noodzaak tot aanschaf van dubbele inboedel en verkleint de clubgevoel. Tevens worden de huidige parkeerfaciliteiten bij de voetbalvereniging als een nadeel gezien.

De vereniging geeft aan te kunnen bijdragen middels een lening van €60.000 en het inzetten van €25.000 eigen middelen. Voorgesteld wordt om de raad een principebesluit voor te leggen om een taakstellend budget ter grootte van €450.000 beschikbaar te laten stellen. Hierdoor ontstaat duidelijkheid over het - al dan niet - verder gaan met dit initiatief. Na besluitvorming worden samen met de vereniging en het sportbedrijf afspraken gemaakt over eventuele voorfinanciering van de BTW, betalingsperiodieken en overeenkomsten. Indien de raad positief besluit, zal in samenwerking met het Sportbedrijf en de vereniging een open calculatie worden gebruikt. Op deze wijze kan er gebruik gemaakt worden van de zelforganiserende mogelijkheden van de vereniging. Het Sportbedrijf zal een recht van opstal vestigen ten behoeve van de vereniging.

Voorgesteld besluit:

43. Op basis van bovenstaand voorstel 'Jeu de Boules (M13-M19)' de begroting 2026 bij te stellen met -€450.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

44	Inzet incidentele middelen	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Noodzakelijke modernisering Kubus (M07-M05)		-250	-	-	-

Bij de behandeling van de kadernota 2026 - 2029 heeft de raad motie 'M07-M05 Noodzakelijke modernisering Kubus' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om eenmalig een bedrag van €250.000 beschikbaar te stellen uit de reserve ontwikkeling stad ten behoeve van de noodzakelijke modernisering van het theater van De Kubus (vervanging stoelen en verduurzaming verlichting).

Het daadwerkelijk beschikbaar stellen van deze middelen uit de reserve ontwikkeling stad vraagt om een raadsbesluit. Via deze bijstelling wordt de raad dan ook voorgesteld deze middelen formeel beschikbaar te stellen, zodat het college uitvoering kan geven aan de eerder aangenomen motie.

Voorgesteld besluit:

44. Op basis van bovenstaand voorstel 'Noodzakelijke modernisering Kubus' de begroting 2026 bij te stellen met -€250.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

45	Inzet incidentele middelen	5.4	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Batavialand (M03 23.338)		-240	-240	-240	-

Bij de besluitvorming over de programmabegroting 2025 - 2028 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen om dit jaar samen met Batavialand te onderzoeken welke passende structurele financiering van het leerwerkbedrijf Bataviawerf door de gemeente, provincie of andere partijen mogelijk is en de raad hierin uiterlijk in het derde kwartaal van 2025 een concreet voorstel te doen.

Op basis van een aantal scenario's heeft het college voorgesteld om een incidentele bijdrage voor een periode van 3 jaar aan het museum te leveren gericht op het waarborgen van het regulier onderhoud van de Batavia. Dit onder voorwaarde dat de Batavia aan land moet zijn gebracht en de middelen aantoonbaar worden besteed aan het onderhoud van de Batavia en dat Museum Batavialand tenminste een gelijk bedrag uit haar eigen exploitatie aan het onderhoud van de Batavia besteedt. De raad is hierover op 3 juli j.l. geïnformeerd (informatienota met kenmerk 25.285). Met dit bedrag ten behoeve van het onderhoud van de Batavia, wordt de initiële bezuiniging op de bijdrage aan Batavialand (in het bijzonder op de bijdrage leerwerkbedrijf Bataviawerf) geneutraliseerd voor de jaren 2026-2028.

Een gemeentelijke bijdrage voor de duur van drie jaar heeft de voorkeur, omdat dit zekerheid biedt voor de jaren dat het museum in verbouwing is. In 2028 is veel beter te bepalen dan nu welke onderhoudsinspanning nodig is en op welke manier deze kan worden bekostigd.

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Batavialand (M03 23.338)' de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027 – 2028 bij te stellen met -€240.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

46	Inzet incidentele middelen	6.6	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Scootmobielstallingen		132	100	50	-

In de kadernota 2026 - 2029 is via besluitpunt 47 een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld om scootmobielstallingen te realisering, voortvloeiend uit een wettelijke verplichting. In die bijstelling zijn abusievelijk dubbele bedragen aangevraagd, daar waar de kosten gedeeld worden met Centrada. Via deze weg wordt dit nu gecorrigeerd en vloeien de middelen terug naar de reserve ontwikkeling stad.

Voorgesteld besluit:

46. Op basis van bovenstaand voorstel 'Scootmobielstallingen' de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027 - 2028 bij te stellen met de volgende bedragen: €132.000 in 2026, €100.000 in 2027 en €50.000 in 2028 en deze middelen terug te laten vloeien naar de reserve ontwikkeling stad.

47	Inzet incidentele middelen	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2026	2027	2028	2029
	Volkshuisvestingsprogramma		-65	-	-	-

Het Rijk werkt aan een nieuwe wet die gemeenten verplicht om uiterlijk eind 2026 een volkshuisvestingsprogramma vast te stellen. Dit programma beschrijft hoe wij als gemeente zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor onze inwoners. Hoewel de wet nog in behandeling is bij de Eerste Kamer, is het verstandig om nu al te starten en tijdig budget beschikbaar te stellen. Zo voorkomen we tijdsdruk, kunnen we zorgvuldig te werk gaan en benutten we de kans om inwoners, woningcorporaties en andere partners goed te betrekken. Het was wachten op de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer waardoor eerder budget aanvragen voorbarig zou zijn.

Met dit voorstel wordt €65.000 aangevraagd om in 2026 de voorbereiding en totstandkoming van het volkshuisvestingsprogramma te financieren. Het gaat om:

- €55.000 voor het inhuren van een onafhankelijk adviesbureau voor onderzoek en procesbegeleiding. Dit omvat het analyseren van de woningbehoefte, het opstellen van scenario's voor te maken keuzes, het begeleiden van bijeenkomsten en mogelijk het schrijven van het breed gedragen programma dat voldoet aan de wettelijke eisen.
- €5.000 voor het organiseren van bijeenkomsten en werksessies met inwoners, corporaties, ontwikkelaars en maatschappelijke organisaties. Dit is voor de huur van locaties, benodigde faciliteiten, communicatiemateriaal en verslaglegging.
- €2.000 voor de communicatie en participatie. Dit betreft het ontwerpen en verspreiden van uitnodigingen, het digitaal mee laten denken van inwoners (bijvoorbeeld door een online enquête) en het inrichten van een informatiepagina.
- € 3.000 onvoorzien. Dit is gereserveerd voor onverwachte kosten binnen het traject.

De inzet van een extern bureau is nodig vanwege de onafhankelijke blik, helpt om blinde vlekken te voorkomen en zorgt voor een objectieve onderbouwing van keuzes. Specialistische kennis vanwege de ervaring met vergelijkbare volkshuisvestingsprogramma's in andere gemeenten en de kunde om ook een duidelijke verbinding met het Wmo beleid te maken. Het verlicht in capaciteit- en tijdsdruk, zodat de interne organisatie zich meer focussen op de beleidskeuzes en besluitvorming. Tot slot kan een ervaren procesbegeleider de bijeenkomsten met inwoners, corporaties en ontwikkelaars zo vormgeven dat iedereen zich gehoord voelt en er een breed gedragen plan ontstaat.

Voorgesteld besluit:

47. Op basis van bovenstaand voorstel 'Volkshuisvestingsprogramma' de begroting 2026 bij te stellen met -€65.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

4.4 Uiteenzetting financiële positie

Reserves

In het algemeen kan worden gesteld dat de reserves (= eigen vermogen) financiële risico's moeten afdekken, of gereserveerd staan voor incidentele besteding in de toekomst. Zonder eigen vermogen is er geen buffer om tegenvallers op te vangen en zal een negatief eigen vermogen ontstaan. Op dat moment zal een gemeente niet failliet gaan, maar zal de toezichthouder de gemeente onder preventief toezicht plaatsen en zal het negatief eigen vermogen moeten worden weggewerkt.

Artikel 43 van het BBV onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserve: deze heeft geen specifieke bestemming en wordt vooral aangehouden als financiële buffer voor algemene risico's, het zogenoemde weerstandsvermogen. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
- een bestemmingsreserve: dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ook egalisatiereserves hebben een bepaalde bestemming, de reserve wordt in dat geval bestemd voor het egaliseren van kosten in de tijd. De raad kan een verkozen bestemming echter ongedaan maken en besluiten een andere bestemming aan te wijzen.

De reserves die de klappen moeten kunnen opvangen zijn onderdeel van het weerstandsvermogen. De overige reserves hebben door eerdere besluitvorming van de raad al geleid tot verplichtingen en zijn daarmee (min of meer) niet meer vrij besteedbaar. In de tabel "verloop reserves" worden de begrote toevoegingen en uitnamen van de reserves voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt. In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

Verloop reserves meerjarig (bedragen x €1.000)	Werkelijke stand eind 2024	Begrote stand eind 2025	Begrote stand eind 2026	Begrote stand eind 2027	Begrote stand eind 2028	Begrote stand eind 2029
Algemene reserve						
Algemene Reserve	43.837	44.260	44.477	44.694	44.910	45.127
Totaal Algemene reserve	**43.837**	**44.260**	**44.477**	**44.694**	**44.910**	**45.127**
Bestemmingsreserves						
Bestemd resultaat	11.594	4.859	4.617	4.617	4.617	4.617
Doordecentralisatie Beschermd Wonen	666	1	1	1	1	1
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	9.072	7.171	5.488	3.998	2.758	1.773
Egalisatiereserve VO	56	-	-	-	-	-
Inzet weerstandsvermogen	7.915	5.938	1.572	133	133	133
Reserve ontwikkeling stad	45.095	28.234	21.311	17.115	13.881	12.340
Transitiefonds voor het sociale domein	69	44	44	44	44	44
Totaal Bestemmingsreserves	**74.467**	**46.246**	**33.033**	**25.907**	**21.433**	**18.907**
Eindtotaal	**118.304**	**90.507**	**77.510**	**70.601**	**66.343**	**64.034**

Verloop reserves 2025 (bedragen x €1.000)	Begrote stand eind 2024	Begrote storting 2025	Begrote onttrekking 2025	Begrote stand eind 2025
Algemene reserve				
Algemene Reserve	43.837	424	-	44.260
Totaal Algemene reserve	**43.837**	**424**	**-**	**44.260**
Bestemmingsreserves				
Bestemd resultaat	11.594	115	-6.850	4.859
Doordecentralisatie Beschermd Wonen	666	-	-665	1
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	9.072	-	-1.902	7.171
Egalisatiereserve VO	56	-	-56	-
Inzet weerstandsvermogen	7.915	-	-1.977	5.938
Reserve ontwikkeling stad	45.095	675	-17.537	28.234
Transitiefonds voor het sociale domein	69	-	-25	44
Totaal Bestemmingsreserves	**74.467**	**791**	**-29.012**	**46.246**
Eindtotaal	**118.304**	**1.214**	**-29.012**	**90.507**

Voorzieningen

Voor het opvangen van concrete risico's en verplichtingen in de toekomst worden voorzieningen gevormd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om onderhoudsverplichtingen (zie ook paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen voor nadere inhoudelijke toelichting). In de tabel 'verloop voorzieningen' is inzichtelijk gemaakt de hoe de komende jaren toevoegingen en uitnamen uit de voorzieningen zijn begroot. Artikel 44 van het BBV stelt dat een voorziening wordt gevormd voor een verplichting of een redelijkerwijs in te schatten financieel risico. De uitgaven uit voorzieningen worden feitelijk al geautoriseerd door de raad bij het vormen van voorzieningen. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch die redelijkerwijs te schatten zijn;
- op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Verloop voorzieningen meerjarig (bedragen x €1.000)	Werkelijke stand eind 2024	Begrote stand eind 2025	Begrote stand eind 2026	Begrote stand eind 2027	Begrote stand eind 2028	Begrote stand eind 2029
Voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Alternatief FLO	1.282	1.282	1.282	1.282	1.282	1.282
Herrubricering grondexploitaties	7.610	7.610	7.610	7.610	7.610	7.610
Pensioenen wethouders	6.478	6.560	6.641	6.723	6.804	6.886
Spaarverlof	99	99	99	99	99	99
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**15.468**	**15.550**	**15.631**	**15.713**	**15.794**	**15.876**
Ter egalisering van kosten						
Gemeentelijke gebouwen	9.156	10.208	11.370	12.549	13.743	14.938
Totaal Ter egalisering van kosten	**9.156**	**10.208**	**11.370**	**12.549**	**13.743**	**14.938**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
Anterieure overeenkomst faciliterend grondbedrijf	104	0	0	0	0	0
Begraafplaats	198	231	264	298	331	365
Bovengronds	52.910	50.815	50.672	48.842	55.662	61.740
Kunstwerken/hoge routes	13.545	8.846	4.819	5.055	3.270	1.299
Riolering	54.634	56.126	59.081	62.650	66.159	67.945
Uitvoeringsrkst Tozoreg ZLF	3.355	3.355	3.355	3.355	3.355	3.355
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebond	**124.746**	**119.374**	**118.190**	**120.200**	**128.777**	**134.705**
Eindtotaal	**149.370**	**145.132**	**145.191**	**148.462**	**158.315**	**165.519**

Verloop voorzieningen 2025 (bedragen x €1.000)	Begrote stand eind 2024	Begrote storting 2025	Begrote onttrekking 2025	Begrote stand eind 2025
Voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Alternatief FLO	1.282	-	-	1.282
Herrubricering grondexploitaties	7.610	-	-	7.610
Pensioenen wethouders	6.478	106	-24	6.560
Spaarverlof	99	-	-	99
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**15.468**	**106**	**-24**	**15.550**
Ter egalisering van kosten				
Gemeentelijke gebouwen	9.156	2.757	-1.705	10.208
Totaal Ter egalisering van kosten	**9.156**	**2.757**	**-1.705**	**10.208**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Anterieure overeenkomst faciliterend grondbedrijf	104	-	-104	0
Begraafplaats	198	33	-	231
Bovengronds	52.910	12.183	-14.279	50.815
Kunstwerken/hoge routes	13.545	2.103	-6.801	8.846
Riolering	54.634	4.094	-2.601	56.126
Uitvoeringsrkst Tozoreg ZLF	3.355	-	-	3.355
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebond	**124.746**	**18.413**	**-23.785**	**119.374**
Eindtotaal	**149.370**	**21.276**	**-25.514**	**145.132**

Balansprognose
Per balanspost is er op voorschrift van de nieuwe BBV-regels een prognose gemaakt. Deze prognose is deels gebaseerd op ontwikkelingen uit het verleden en verwachte ontwikkelingen in de toekomst. Op de onderdelen waar de inschatting lastig te maken is, is het bedrag van de eindbalans van de laatste jaarrekening als uitgangspunt gebruikt. De balansprognoses zijn verder gebruikt voor de prognoses van verschillende ratio's zoals schuldquote, voorraadquote, Emu saldo etc. Deze ratio's zijn ook opgenomen in de paragraaf IBT (Interbestuurlijk toezicht).

De effectuering van de voorgestelde bijstellingen zijn nog niet in deze meerjarige prognoses meegenomen. Nadat de raad de ontwerp programmabegroting 2026 - 2029 heeft vastgesteld wordt de balansprognose geactualiseerd.

Balansprognose 2026 - 2030

Activa (bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	3.312	3.312	3.312	3.312	3.312	3.312
Materiële vaste activa	273.139	286.690	311.275	336.366	330.665	325.352
Financiële vaste activa	54.647	54.647	54.647	54.647	54.647	54.647
Totaal Vaste activa	**331.098**	**344.649**	**369.234**	**394.326**	**388.624**	**383.311**
Vlottende activa						
Voorraden	-70.362	-45.057	-35.120	-39.050	-44.189	-45.988
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	198.940	167.262	133.898	137.421	95.671	88.570
Liquide middelen	1.451	1.451	1.451	1.451	1.451	1.451
Overlopende activa	11.708	11.708	11.708	11.708	11.708	11.708
Totaal Vlottende activa	**141.738**	**135.364**	**111.937**	**111.531**	**64.641**	**55.741**
Totaal Activa	**472.836**	**480.013**	**481.171**	**505.856**	**453.265**	**439.052**

Passiva (bedragen x €1.000)						
Vaste Passiva						
Eigen vermogen	144.798	116.634	110.705	107.513	104.480	101.599
Voorzieningen	149.370	151.289	156.579	166.534	166.534	166.534
Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	59.202	42.868	40.452	38.035	26.868	25.702
Totaal Vaste Passiva	**353.370**	**310.792**	**307.737**	**312.082**	**297.882**	**293.835**
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden korter dan 1 jaar	15.203	15.203	15.203	15.203	15.203	15.203
Overlopende passiva	104.263	154.019	158.231	178.571	140.180	130.013
Totaal Vlottende passiva	**119.466**	**169.222**	**173.434**	**193.774**	**155.383**	**145.216**
Totaal Passiva	**472.836**	**480.013**	**481.171**	**505.856**	**453.265**	**439.052**

Activa
Uitgangspunten prognose per balanspost activa:

- Materiele vaste activa

Materiele vaste activa bestaat uit investeringen met economisch nut (gebouwen, gronden) en erfpacht gronden. Uitgangspunt voor de prognose is de investeringsplanning en afname van de waarde door o.a. afschrijvingen en of verwachte verkopen Tegelijkertijd is ook het uitgangspunt dat de gronden in waarde gelijk blijven. Prognose is een afname van gemiddeld 5% per jaar. Daarnaast wordt rekening gehouden met nieuwe investeringen zoals IHP en Sporthal.

- Financiële vaste activa

Financiële vaste activa bestaat uit deelnemingen en langlopende uitgaande leningen. Er worden geen wijzigingen van de waarde van de deelnemingen verwacht en voor de langlopende leningen is (rekening houdend met aflossingen) het gemiddelde van de afgelopen 2 jaar als uitgangspunt gebruikt. De waarde gelijk aan laatste jaarrekening met uitzondering van de langlopende leningen. De prognose is dat deze balanspost de komende jaren stabiel blijft.

- Voorraden (voorraad bouwgrond)

Het uitgangspunt van deze prognose is de meest recente Meer-jaren Prognose grondexploitaties (MPG) waarbij is verdisconteerd de investeringen in de bouwgrond (toename) en verkopen (afname).

- Rekening Courant verhoudingen met Niet financiële instellingen.
  - Rijksschatkist: Door grote verkooptransacties is de liquiditeit van de gemeente in de afgelopen jaren toegenomen. Het grootste deel van de liquide middelen is ondergebracht bij de Schatkist. De verwachting is dat deze liquide middelen in de komende jaren geleidelijk zullen afnemen, in lijn met de verwachte kosten en investeringen.

- Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (Debiteuren). De verwachting is dat de debiteuren Algemeen en -Belastingen zullen dalen, de BTW/BCF vordering ongeveer gelijk blijft maar de debiteuren Soza zullen stijgen. Op dit moment moeilijk in te schatten welke kant het precies opgaat, of de stijgingen gelijk zullen zijn aan de dalingen. Daarom is gekozen om het volume van laatste afgesloten boekjaar (aan te houden in de prognose.

- Liquide middelen

Gestuurd wordt om zo weinig mogelijk saldo aan voorschotten op de bank aan te houden in verband met het schatkistbankieren. Het uitgangspunt is het gemiddelde bedrag per jaar van (€1.4 mln) aangehouden

- Overlopende activa

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2024) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balanstotaal.

Passiva

Uitgangspunten prognose per balanspost passiva:

- Eigen Vermogen: betreft reserves

Uitgangspunt is dat de Algemene reserve welke is gerelateerd aan de norm van het Weerstandsvermogen, constant blijft.

Het aantal egalisatiereserves om kosten fluctuaties af te dekken is toegenomen. De verwachting is dat de bestemmingsreserves de komende jaren zullen afnemen om de door de raad besloten doelen te behalen. De afname is in besluitvorming geformaliseerd. Op basis van het verwachte verloop van deze bestedingen nemen de reserve af.

Het volume van het eigenvermogen wordt daarnaast beïnvloed door het verwachte exploitatiesaldo de komende jaren. Door verwachte begrotingstekorten hebben een negatief effect op het eigen vermogen. Ombuigingsmaatregelen zijn nog niet in deze meerjarige prognoses meegenomen. Nadat de raad de begroting 2026 heeft vastgesteld wordt de balansprognose geactualiseerd.

- Voorzieningen:

De voorzieningen betreffen vooral de grootonderhoudsvoorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen.

- Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar op langer

De prognose van de opgenomen leningen is gebaseerd op de liquiditeitsprognose (zie paragraaf financiering). Op het onderdeel waarborgsommen wordt als uitgangspunt gehanteerd, het gemiddelde van de afgelopen 2 afgesloten boekjaren.

- Vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar (kasgeldleningen en kortlopende schulden)

Voor de kasgeldleningen wordt verwacht dat er de komende jaren geen kasgeldleningen worden opgenomen omdat er vooralsnog voldoende liquiditeit is (bij de Schatkist). Voor de overige kortlopende schulden wordt de waarde van de laatste jaarrekening gehanteerd.

- Overlopende passiva

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2024) en is een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balanstotaal.

EMU saldo

		EMU saldo (begroting) (Bedragen x €1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Meerjarenbegroting			
					2026	2027	2028	2029
+	1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	12.693	-10.570	-14.453	-8.813	-6.969	-8.875
+	2.	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.794	10.982	12.226	13.279	13.725	14.160
+	3.	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	29.968	20.776	22.792	20.624	20.661	20.661
-	4.	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	27.611	14.399	8.551	24.585	25.092	-5.701
+	5.	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	2.679	9.115	15.052	0	0	0
+	6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	1.038	0	243	229	0	0
-	7.	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	25.577	42.448	48.837	43.504	24.326	7.934
+	8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	39.633	34.930	42.848	36.863	31.065	14.489
-	9.	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	13.184	15.635	17.504	14.390	7.973	10.623
-	10.	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
	11	Verkoop van effecten: a) Gaat u effecten verkopen ? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee	nee
-		b) Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo			**29.433**	**-7.250**	**3.816**	**-20.296**	**1.090**	**27.579**

Toelichting

De in deze ontwerp programmabegroting 2026 – 2029 aan de raad voorgelegde bijstellingen zijn nog niet in deze meerjarige prognose verwerkt.

Bijlage 1: Subsidieoverzicht

De hoogte van de aangevraagde subsidies is bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten aan bij de verantwoordingseisen die op basis van bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot €5.000
- Subsidies van €5.000 tot €100.000
- Subsidies van €100.000 of meer

Verleende subsidies 2025 per verantwoordingscategorie Stand tot september 2025	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Subsidies tot 5000,- direct vastgesteld	49	138.172
Subsidies tot 5000,- met vaststelling	224	532.136
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	105	3.438.381
Subsidies vanaf 100.000,-	54	40.730.180
Eindtotaal	**432**	**44.838.868**

In deze bijlage wordt er een specificatie opgenomen van de subsidieplafonds in 2026, de 1e lijst geeft de subsidieplafonds weer van de zogenoemde begrotingssubsidies (gekoppeld aan de vigerende begroting waarbij per instelling het plafond vastligt). De 2e lijst geeft de subsidieplanfonds 2026 weer van de overige regelingen, waarbij per regeling een plafond geldt.

Daarnaast is in deze bijlage is een specificatie opgenomen van de (tot nog toe) verleende subsidies 2025. Bij de jaarrekening 2025 wordt een lijst met definitief verleende subsidies 2025 opgenomen. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies, gerelateerd aan de binnen deze programmabegroting opgenomen taakvelden, zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

1) De 1e lijst geeft de subsidieplafonds 2026 per begrotingssubsidie weer.
2) De 2e lijst geeft de subsidieplafonds 2026 per regeling weer.
3) De 3e lijst geeft de verleende subsidies 2025 per taakveld weer.
4) De 4e lijst geeft het verleende subsidie bedrag 2025 per instelling weer.

Op de tabel op de volgende pagina wordt per taakveld het verleende subsidie bedrag 2025 weergegeven.

Verleende subsidies 2025 per taakveld Stand tot september 2025	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	373.947
2.1 Verkeer en vervoer	238.188
2.5 Openbaar vervoer	176.923
3.1 Economische ontwikkeling	82.750
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.600.000
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	141.650
3.4 Economische promotie	79.075
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.990.007
5.1 Sportbeleid en activering	184.714
5.2 Sportaccommodaties	5.080.906
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.338.730
5.6 Media	2.927.249
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.112.953
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	479.076
6.3 Inkomensregelingen	1.733.967
6.5 Arbeidsparticipatie	590.389
6WMO WMO integraal	2.828.081
6JGD Jeugdzorg - integraal	65.778
7.1 Volksgezondheid	2.651.801
7.3 Afval	41.280
7.4 Milieubeheer	526.119
8.3 Wonen en bouwen	595.285
Eindtotaal	**44.838.868**

1. Subsidieplafonds begrotingssubsidies

Subsidieplafonds 2026 begrotingssubsidies		
Naam gesubsidieerde instelling	**Omschrijving**	**Subsidieplafond 2026**
Agora, Stichting	Jaarlijkse subsidie	1.349.551
Agora, Stichting	Lelystart	72.006
Amethist verslavingszorg Flevoland	Sociale activering - veegproject	38.683
Belevenissenbos, stichting	jaarlijkse vrijwilligers subsidie	13.390
Blijfgroep, stichting	Steunpunt huiselijk geweld Lelystad	70.471
Bureau gelijke behandeling Flevoland	Preventie	37.638
Bureau gelijke behandeling Flevoland	HLBTI+ beleid 2026	56.808
Bureau gelijke behandeling Flevoland	WGA-taken	77.243
Buurtcentrum de Joon	Activiteiten buurtcentrum	8.000
Centrada, stichting	Herstructurering Lelystad Oost volkshuisvestingsfonds (VH	1.241.980
Cliënten Perspectief GGZ, stichting	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwetsl	149.128
Corneel	Jaarlijkse subsidie Corneel	454.406
Dierenweiden Lelystad, stichting	Jaarlijkse activiteiten kinderboerderijen	22.626
Eduvier, stichting	Flevodrome	434.242
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Bevrijdingsfestival	40.000
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Oranje Comité Lelystad	9.075
Evenementen Coordinatie Lelystad (ECL), stichting	Intocht Sinterklaas	10.000
Filmtheater Lelystad, stichting	Vertonen van kwaliteitsfilms	6.588
Flevolandse Media Stichting (FMS)	Lokale publieke omroep	41.513
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Jaarlijkse subsidie	2.816.309
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Huis voor taal	170.000
Georganiseerd Overleg Lelystad, stichting	Jaarlijkse subsidie	55.781
GGD Flevoland	Coordinatie nazorg ex-gedetineerden	50.915
GGD Flevoland	Uitvoering plusproducten	366.004
GGD Flevoland	JOGG regisseur	56.228
GGD Flevoland	Gezonde school regisseur	10.178
GGD Flevoland	Activiteitenbudget JOGG	60.848
GGD Flevoland	Versterken van de basis 2026	401.292
GGD Flevoland	Ketenaanpak gewicht 18-	45.000
Herdenken verzoenen en vrijheid, stichting	Herdenkingsplechtigheden 4 en 5 mei	13.180
Humanitas	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel B Armoede en schulde	68.250
Humanitas district Noordwest	Thuisadministratie	79.007
Humanitas district Noordwest	Homestart	116.510
Humanitas district Noordwest	Activiteit Ontmoeten	30.764
Humanitas district Noordwest	Versterken van de basis 2026 (Limonade brigade)	93.519
Icare	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel F Ontwikkeling jonge	8.000
Icare JGZ	Versterken van de basis 2026	33.465
Icare st. Jeugdgezondh.zorg	Jaarlijkse subsidie uniform, maatdeel, prenatale zorg	1.942.780
Icare Thuiszorg	Ernstig ontregelde gezinnen (gezondheidszorg)	159.833
IDO	schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	462.076
IDO	Activiteiten Dukdalf	41.200
Jeugd cultuurfonds	jaarlijkse activiteiten jeugdfonds sport en cultuur	328.783
Jinc Flevoland	Beroepsorientatie en taal- en sollicitatietraining voor jong	41.273
Kubus	Combinatiefuncties/cultuurcoach stad en wijk GALA 2025-:	47.076
Kubus	Jaarlijkse subsidie Kubus	1.806.622
Kubus	Intendant	63.345
Kunstuitleen Lelystad, stichting	Kunstexploitatie	15.699
Kwintes	GGZ inloop en GGZ in de wijk	276.004
Kwintes	Aanvullende inzet hoofdaannemers	312.510
Leergeld, Stichting	ondersteuning gezinnen in deelname aan activiteiten voor	127.589
Lelystad Schoon, stichting	jaarlijkse activiteiten zwerfafval	42.518
Lelystadse Uitdaging	Verbindingen tussen bedrijfsleven en maatschappelijke or	50.000
Lichtjesparade, stichting	Lichtjesparade Lelystad	30.000
MBO College Lelystad (ROC)	Lelytalent	266.960
MDF	Jaarlijkse subsidie	3.409.273
MDF	Robuuste rechtsbijstand 2024-2027	166.711
MDF	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel B Armoede en schulde	245.100
MDF	Versterken van de basis 2026	368.334
MEE Ijsseloevers	Jaarlijkse subsidie	922.889
MEE Ijsseloevers	Versterken van de basis 2026	101.715
Mobiel erfgoed Fleur de Lis, stichting	Oldtimerdag	32.616
OSOL	Activiteiten gezamenlijke ouderenbonden	7.445
Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad, stichting	Arrangementsklassen/op de rails	259.609
School, stichting	Combinatiefuncties GALA 2025-2026	87.787
School, stichting	Lelystad kenniscentrum Talent	16.129
Slachtofferhulp Nederland	Jaarlijkse activiteiten slachtofferhulp	32.776
Sportbedrijf	combinatie functies GALA 2025-2026	239.803

Subsidieplafonds 2026 begrotingssubsidies (vervolg)		
Naam gesubsidieerde instelling	**Omschrijving**	**Subsidieplafond 2026**
Sportbedrijf	Renovatie/uitbreiding Sportaccommodaties	106.296
Sportbedrijf	Jaarlijkse subsidie sportstimulering	5.004.887
Sportbedrijf	Sociaal Vitaal GALA 2025-2026	61.800
Studiecentrumc2	Plustijd	248.138
Studiecentrumc2	project Kanz 2024/2025	61.360
SWV Passend onderwijs Lelystad Dronten	Dyslexieloket	80.897
Tactus verslavingszorg, stichting	Preventiezorg	164.940
VanHarte, stichting	Buurtmobilisatie/resto-avonden	29.537
VanHarte, stichting	Kinderresto	12.942
Welzijn Lelystad, stichting	Jaarlijkse subsidie	4.193.188
Welzijn Lelystad, stichting	Sociale Wijkteams	876.360
Welzijn Lelystad, stichting	Outreachend Buurtwerk	400.000
Welzijn Lelystad, stichting	Activiteiten kansrijke wijk onderdeel A Integrale middelen	312.318
Welzijn Lelystad, stichting	Versterken van de basis 2026	172.894
Totaal begrotingssubsidies		**32.238.609**

2. Subsidieplafonds per regeling

Subsidieregeling	Subsidieplafond 2026
Subsidieregeling activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties	117.415
Subsidieregeling breedtesport 2021	12.282
Subsidieregeling deskundige technische leiding sport 2021	71.043
Subsidieregeling evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties	33.649
Subsidieregeling investeringen sportaccommodaties 2021	15.248
Subsidieregeling kaderopleidingen sport 2021	4.634
Subsidieregeling sportevenementen 2021	14.751
Subsidieregeling watersport 2021	14.814
Subsidieregeling zelfstandige buurcentra	-
Subtotaal	**283.836**
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-01- tm 30-06 plafond verdeeld over de domeinen:	
- A domein Professionele projecten € 88.757	88.756
- B domein Amateurkunst € 69.624	69.624
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling € 13.553	13.553
- D domein Deskundigheid bevordering € 5.342	5.342
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-01 tm 30-06	**177.275**
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-07- tm 31-12 plafond verdeeld over de domeinen:	
- A domein Professionele projecten € 88.757	88.756
- B domein Amateurkunst € 69.624	69.624
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling € 13.553	13.553
- D domein Deskundigheid bevordering € 5.342	5.342
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-07 tm 31-12	**177.275**
Totaal subsidieregelingen 2026	**638.386**

3. Verleende subsidies per taakveld

Verleende subsidies 2025 per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Antidiscriminatie voorziening Flevoland	36.542
	GGD Flevoland	Nazorg ex-gedetineerden jeugd	49.432
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	49.414
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	11.852
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	135.751
	Stichting Halt	Kapot Sterk (vanuit Preventie met Gezag)	90.956
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			**373.947**
2.1 Verkeer en vervoer	Veilig Verkeer Lelystad	Diverse activiteiten kinderen en senioren	23.188
	Waterschap Zuiderzeeland	Incidentele subsidie fietsovergang en zitelement	215.000
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer			**238.188**
2.5 Openbaar vervoer	Arriva Personenvervoer Nederland BV	Nachttreinverbinding tussen Zwolle-Schiphol met tuss	176.923
Totaal 2.5 Openbaar vervoer			**176.923**
3.1 Economische ontwikkeling	Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	De Nationale Oldtimerdag 15 juni 2025	62.750
	Waterschap Zuiderzeeland	Incidentele subsidie fietsovergang en zitelement	20.000
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			**82.750**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Provincie Flevoland	Incidentele subsidie Bataviakwartier	3.600.000
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			**3.600.000**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZ-Larserpoort 2025	141.650
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			**141.650**
3.4 Economische promotie	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART 2025	30.000
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Bevrijdingfeest Lelystad	40.000
		Koningsdag 2025	9.075
Totaal 3.4 Economische promotie			**79.075**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	Voor- en vroegschoolse educatie	308.000
		VVE voor niet-kernscholen	48.000
		ON3/OKB 2025	187.750
		SPUK Lelystad Oost	256.000
	GO! Kinderopvang	VVE op de voorschool	2.315.887
	Kindercentrum Fitte Kanjers	VVE peuteropvang	581.886
	Stichting De Lelystadse boer	boerderijbezoek	32.750
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Boekstartcoach	64.946
		de Bibliotheek op school	48.077
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Taalondersteuning NT2-kleuters	60.000
		Ondersteuning onderwijs IKC de Boslelie	107.508
		Ondersteuningsvragen ouders-school-leerlingen	251.191
		Onderwijsondersteuning Laetare	118.901
		SPUK lijn 4 tbv Laetare en Boslelie	127.250
		Incidentele subsidie projectplan hoogbegaafdheid Lely	32.000
		Incidentele subsidie projectplan hoogbegaafdheid Lely	32.000
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	Het begeleiden van in hun ontwikkeling bedreigde peuters	195.651
	Stichting School	combinatiefuncties	87.787
		Gelijke kansen beleid	961.431
		aanvullende subsidie combinatiefuncties 2025	79.575
		ONT 2025	756.651
		Logopedie	143.992
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	Versterken van de basis 2025	50.000
	Icare thuisbegeleiding (TBG);Stichting	Kansrijke Start (SPUK)	48.720
		Uitvoeren en versterken toeleiding van doelgroepkind	47.699
	Avonturiers Lelystad B.V.	VVE programma Uk en Puk	23.355
	Florion inzake De Helmstok	NT2-onderwijs voor kleuters en overige specifieke leer	23.000
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			**6.990.007**
5.1 Sportbeleid en activering	AKV Exakwa	Deskundig technische leiding sport	2.704
		Schoolkorfbaltoernooi 2025	932
	Atletiekvereniging Spirit	Deskundig technische leiding sport	2.384
		SchoolsOut Run	1.874
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	Brede regeling combinatiefuncties kernscholen 2025	27.910
		Cultuurcoach 2025	21.789
	Flevostar	sportbeoefening voor hart- en vaatpatiÃ«nten REGELIN	700
	Gymnastiekvereniging Lelystad	Trainers en assistenten	10.000
	Indoor Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
		Oldstars en 3e helft	2.708
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
		Subsidieregeling Investeringen sportaccommodaties 2(	7.402
		Lelystad Open Tennis en Padel	3.000
	Mixed Hockeyclub Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
	S.V. Batavia '90	Deskundig technische leiding sport	6.198
	Schaatstrainingsgroep Lelystad	Deskundig technische leiding sport	750
		Schaatsen	1.819
	Sportbedrijf Lelystad	Sportverkiezingen 2025	13.587
		Scholierensport 2.0	4.000
		Basketbalevent 3x3	1.286
		Subsidieregeling Sportevenementen 2021	3.000
	Tennisvereniging Poseidon	Trainers RG Sports	4.500
	Toerclub Flevoland	Avondfietsvierdaagse	1.391
		Omloop Flevoland en Strade Bianche Flevoland	1.943
	Voetbalvereniging Unicum	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Volleybalvereniging Volta	Deskundig technische leiding sport	1.438
		Trainersopleiding VT2	400
	Watersportverbond	Optimist on Tour 2025	4.000
	Watersportvereniging Lelystad	Flevoland Regatta 2025	4.000
	Watersportvereniging Lelystad-Haven	50 Mijl Doublehanded 2025	4.000
	Stichting Flag Football Academy	Stichting Flag Football Academy (vanuit Motiemarkt)	10.000
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			**184.714**

Verleende subsidies 2025 per taakveld (vervolg)			
Taakveld	**Instelling**	**Omschrijving subsidie**	**Bedrag verleend**
5.2 Sportaccommodaties	Sportbedrijf Lelystad	Beheer en exploitatie sportaccommodaties	5.080.906
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			**5.080.906**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	COV Stella Maris	studiedag 22 maart 2025	654
		Stella Maris zingt het Requiem van Brahms	2.500
		Studiedag / deskundigheidsbevordering 11 oktober 20	709
	De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	exploitatie Stichting de Kubus	1.804.002
		Intendant Amateurkunst	61.500
		Kunstbende Flevoland 2025	6.000
		Huiskamerfestival	8.672
		The Cube & Hiphop Comics 2025	50.000
		Pilot vooropleiding Artisteducator – Jongerencultuur 2	24.878
		Incidentele subsidie noodzakelijke investeringen	200.000
		Iktoon	9.015
	Kamerkoor Lelystad	JP Small	1.000
	Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	Natuurkunstpark 2025	20.000
	Stichting Agora	Exploitatie Agora Theater	1.310.244
	Stichting Apollo	Tijdelijke subsidieregeling noodzakelijke investering k	4.400
	Stichting Corneel	Poppodium	441.170
		LazySaturday: muziek in het Verspil-me-niet-centrum	3.920
		THE ROAD TO JOLPOP	10.000
	Stichting Culturale	Tour of Art 2025	13.904
	Stichting Cultuur voor Lelystad	LelySTART 2025	40.783
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater Lelystad	5.000
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	Herdenken 4 mei en vieren 5 mei 2025	12.500
	Stichting InnerCircle	Rap en Roer	16.200
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Zomerfestival Via Musica	10.340
	Stichting Jazz-I	Modesto SeaBottom 2025	13.500
	Stichting Jolpop	Jolpop 2025	30.000
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	Stimuleren van belangstelling voor beeldende kunst	13.700
	Stichting Muziekspeelplaats	MuziekSpeelplaats in Lelystad	44.254
		Incidentele subsidies (Cultuur in de wijk)	6.500
	Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	Musicalworkshops voor Jong Lelystad	5.000
	Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	Festivaldag NFFS	10.000
	Stichting Poëtikos	De Nationale Stadsdichtersdag	7.580
	Stichting Uitgast	Gouden Klanken in De Groene Natuur	12.000
	Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	Sunsation 2025	16.000
	Theatergroep Droog!	theatervoorstelling Op zoek naar vrijheid	4.800
	Volksdansvereniging Manavu	45 jarig jubileum	1.700
	Stichting Show- en trompetterkorps X-treme	Uitvoeringen 1ste helft 2025	2.500
	Muziekvereniging Lelystad	Activiteiten 1e helft 2025	10.000
		Activiteiten/Projecten 2e halfjaar 2025	5.925
	Stichting Het Grachtenfestival	Het Grachtenfestival	15.000
	Stichting BinnenInn Lelystad	Jaar activiteiten vrijwilligers BinnenInn	1.656
	Stichting Creative Change Agents	MIXTAPE PRESENTATIE & TALENT GROEIT DOOR	35.922
	Dramaxx	Incidentele subsidies (Cultuur in de wijk)	8.500
	R Koreman	Daycolour street art festival 2025	5.000
	Stichting Nieuwland Producties	Zilver op Water 2025	29.302
	kamerkoor Vox Flevium	najaarsconcert Music is the food for life	1.500
		Kerstworkshop kamerkoor Vox Flevium	1.000
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			**4.338.730**
5.6 Media	Flevolandse Media Stichting (FMS)	Het verzorgen van informatieve radio-uitzendingen vo	40.304
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Bibliotheekactiviteiten	2.734.280
		Huis voor Taal Lelystad	71.257
		Informatiepunt Digitale Overheid	81.408
Totaal 5.6 Media			**2.927.249**

Verleende subsidies 2025 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Antidiscriminatie voorziening Flevoland	74.993
		Regenboogstad	53.977
	Buurtvereniging Het Palet	Sociaal cultureel werk	14.000
	GGD Flevoland	JGZ Plusproducten 2025	625.281
		Versterken mentale gezondheid van jongeren in Lelyst	99.400
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	302.449
	KNRM Lelystad	Organisatie nationale historische reddingbootdag 15 ju	4.000
	Kwintes	GGZ inloop	130.509
	MDF	Jaarlijkse subsidie	3.005.239
		Een sterke basis, opgave 3b Aanpakker	100.000
	MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	36.234
	OSOL	Vrijwilligerswerk	5.700
		Dag van de ouderen 2025	4.000
	Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	Activiteiten OVBL 2025	2.988
	Repaircafe Lelystad	Vrijwilligerswerk	3.000
	Scouting Ascanen Lelystad	scouting activiteiten	4.500
	Scouting John F. Kennedy	Scoutingactiviteiten	5.000
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	Scoutingactiviteiten	5.000
	Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal	329
	Stichting 4 Fusion	Vrijwilligerswerk	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	In stand houden en ontwikkelen van twee kinderboerderijen	10.000
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Prokkeldag 2025	4.000
	Stichting Het belevenissenbos Lelystad	Beheer belevenissenbos	13.000
	Stichting Inloophuis Passie	Exploitatie en PR	8.000
		Kompassieloop	2.500
	Stichting Jediah	Vrijwilligerswerk	4.048
	Stichting Lelystadse Uitdaging	vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en bed	9.806
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Activiteiten 2025	8.000
	Stichting MFA de Windhoek	sociale activiteiten in de brede zin	15.650
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	versterken van de basis	154.000
	Stichting Veteranen Lelystad	evenementen, activiteiten en kosten tbv veteranen in	4.800
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	3.848.540
		versterken van de basis_steunouder	68.614
		SPUK Kansrijke wijk - Integrale middelen	351.600
		Incidentele subsidie Spuk DOS	898.091
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	Versterken van de basis 2025	350.000
	Vereniging Humanitas	Home Start	75.000
		Steun bij Rouw en Verlies	1.726
		Thuisadministratie	58.341
		Limonadebrigade	68.496
	Stichting Bultpark & Ruiltuin	Bultpark Buitendag	2.675
		Onderhoud park en diverse activiteiten	3.584
	Stichting Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	32.134
	Icare thuisbegeleiding (TBG);Stichting	Basispakket JGZ / uniform deel en maatwerkactiviteite	123.394
		Versterken van de basis 2025	313.000
	Stichting VanHarte	Buurtrestaurants t.b.v. eenzaamheidsbestrijding	24.231
		Kinderresto 2025	11.592
	NVZ de Zonnebloem Lelystad-oost	vrijwilligerswerk 2025	5.100
	Stichting Schateiland Waterwijk	activiteiten van de stichting	8.000
	Stichting Clienten Perspectief GGZ	ervaringsdeskundigheid	148.433
	Stichting SeniorenZomerdaagse	Stichting SeniorenZomerdaagse	2.000
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			**11.112.953**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	MDF	ondersteuning toeslagenaffaire	479.076
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal			**479.076**
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	JOGG Lelystad, Gezonde School, Kind naar gezonder ge	74.888
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	46.574
		'De Buurt in' Atolwijk	40.000
	MDF	Jaarlijkse subsidie	498.098
		Kansrijke wijk	120.000
	Stichting InnerCircle	Lelystad achter de Schermen	10.000
	Stichting Leergeld Lelystad e.o.	Het verstrekken van (electronische leermiddelen, fiets	123.873
	Stichting Lelystadse Uitdaging	vraag en aanbod maatschappelijke organisaties en bed	14.194
	Stichting School	LKT Lelystad Kenniscentrum Talent	15.173
	Studiecentrumc2 BV	Plustijd en Kansz! 2025	300.484
	Vereniging Humanitas	Home Start	27.101
		Thuisadministratie	74.582
	Stg. Jeugdfonds Sport en Cultuur	Jeugdfonds sport en cultuur	319.000
	Stichting Jeugdeducatiefonds	Incidentele subsidie gelijke ontwikkelkansen	70.000
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			**1.733.967**
6.5 Arbeidsparticipatie	Stichting Eduvier	Flevodrome 2025	408.542
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Huis voor Taal Lelystad	181.847
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			**590.389**
6JGD Jeugdzorg - integraal	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	Integrale aanpak lees- en spellingachterstanden Lelyst	65.778
Totaal 6JGD Jeugdzorg - integraal			**65.778**

Verleende subsidies 2025 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6WMO WMO integraal	Amethist verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	14.566
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten IDO	123.379
	Kwintes	Ambulante hulpverlening	174.719
		GGZ inloop	146.424
	MDF	Jaarlijkse subsidie	265.220
	MEE Samen	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	896.009
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	56.567
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Activiteiten opgenomen in het jaarplan 2025	54.156
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	104.287
		Sociaal Wijkteams 2025	846.143
	Vereniging Humanitas	Thuisadministratie	17.922
	Woonzorg Flevoland	Ambulante Hulpverlening 2025	128.689
Totaal 6WMO WMO integraal			**2.828.081**
7.1 Volksgezondheid	Amethist verslavingszorg Flevoland	Sociale Activering - veegproject	22.990
	GGD Flevoland	GALA (gezonde leefomgeving, thema 14 en 15)	65.579
		JOGG Lelystad, Gezonde School, Kind naar gezonder ge	151.472
		Gezonde leefstijl volwassenen en ouderen 2025	59.680
	Sportbedrijf Lelystad	Sociaal Vitaal	159.671
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten (hoofdaanvraag)	65.800
	Icare thuisbegeleiding (TBG);Stichting	Ernstig ontregelde huishoudens	149.640
		Basispakket JGZ / uniform deel en maatwerkactiviteite	1.717.764
	Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	bevorderen goede ziekenhuiszorg Lelystad	4.900
	Stichting Tactus Verslavingszorg	preventie	154.306
	st. Christelijk Ziekenhuis st. Jansdal	Leefstijlloket	99.999
Totaal 7.1 Volksgezondheid			**2.651.801**
7.3 Afval	Stichting Lelystad Schoon	Bestrijding zwerfafval	41.280
Totaal 7.3 Afval			**41.280**
7.4 Milieubeheer	Particulier	aanpak energiebesparing isolatie	40.000
		isolerende deuren	5.000
		vloer- en spouwmuurisolatie	5.000
		HR++ en/of tripleglas, isolerende panelen in kozijnen	5.000
		Subsidieregeling Aanpak Energiebesparing Isolatie 2.0	137.901
		Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024	1.000
		Subsidieregeling lokale aanpak isolatie Lelystad 2025-2	319.990
	H.H. Bouwmeester	Subsidieregeling Lelystad warm en asbestvrij	1.482
	E. van de Linde	Incidentele subsidies motiemarkt	5.700
	F JAKOUB	Subsidieregeling Lelystad warm en asbestvrij	1.347
	Vereniging tot bevordering der Bijenteelt, Afdeling Oo	Incidentele subsidie motiemarkt	3.700
Totaal 7.4 Milieubeheer			**526.119**
8.3 Wonen en bouwen	Particulier	Subsidieregeling 'Woningverbetering Lelystad-Oost' 2(	592.285
		Subsidieregeling Verhuiskosten Lelystad 2024	3.000
Totaal 8.3 Wonen en bouwen			**595.285**
Eindtotaal			**44.838.868**

4. Verleend subsidie bedrag per instelling

Verleende subsidies 2025 per instelling Stand tot september 2025	Aantal subsidies	Bedrag verleend
NVZ de Zonnebloem Lelystad-oost	1	5.100
AKV Exakwa	2	3.636
Amethist verslavingszorg Flevoland	1	37.556
Arriva Personenvervoer Nederland BV	1	176.923
Atletiekvereniging Spirit	2	4.258
Avonturiers Lelystad B.V.	1	23.355
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	165.512
Buurtvereniging Het Palet	1	14.000
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	4	799.750
COV Stella Maris	3	3.864
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	10	2.213.766
Dramaxx	1	8.500
E. van de Linde	1	5.700
F JAKOUB	1	1.347
Flevolandse Media Stichting (FMS)	1	40.304
Flevostar	1	700
Florion inzake De Helmstok	1	23.000
GGD Flevoland	6	1.125.732
GO! Kinderopvang	1	2.315.887
Gymnastiekvereniging Lelystad	1	10.000
H.H. Bouwmeester	1	1.482
Icare thuisbegeleiding (TBG);Stichting	5	2.400.217
Indoor Tennisvereniging Lelystad	2	12.708
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	2	561.816
Kamerkoor Lelystad	1	1.000
kamerkoor Vox Flevium	2	2.500
Kindercentrum Fitte Kanjers	1	581.886
KNRM Lelystad	1	4.000
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	1	20.000
Kwintes	2	451.652
Lawn Tennisvereniging Lelystad	3	20.902
MDF	4	4.467.633
MEE Samen	1	932.243
Mixed Hockeyclub Lelystad	1	10.500
Muziekvereniging Lelystad	2	15.925
OSOL	2	9.700
Oudgediendenvereniging Brandweer Lelystad	1	2.988
Particulier	233	1.109.176
Provincie Flevoland	1	3.600.000
R Koreman	1	5.000
Repaircafe Lelystad	1	3.000
S.V. Batavia '90	1	6.198
Schaatstrainingsgroep Lelystad	2	2.569
Scouting Ascanen Lelystad	1	4.500
Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	1	5.000
Sportbedrijf Lelystad	6	5.262.779
st. Christelijk Ziekenhuis st. Jansdal	1	99.999
Stg. Jeugdfonds Sport en Cultuur	1	319.000
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting Agora	1	1.310.244
Stichting Apollo	1	4.400
Stichting Behoud Ziekenhuiszorg Lelystad	1	4.900

Verleende subsidies 2025 per instelling (vervolg) Stand tot september 2025	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting BinnenInn Lelystad	1	1.656
Stichting BIZ-Larserpoort	1	141.650
Stichting Blijfgroep	1	68.419
Stichting Bultpark & Ruiltuin	2	6.259
Stichting Clienten Perspectief GGZ	1	148.433
Stichting Corneel	3	455.090
Stichting Creative Change Agents	1	35.922
Stichting Culturale	1	13.904
Stichting Cultuur voor Lelystad	1	70.783
Stichting De Lelystadse boer	1	32.750
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Eduvier	1	408.542
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	2	49.075
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting Flag Football Academy	1	10.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	5	3.181.815
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	2	58.156
Stichting Halt	1	90.956
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	12.500
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	1	13.000
Stichting Het Grachtenfestival	1	15.000
Stichting Inloophuis Passie	2	10.500
Stichting InnerCircle	2	26.200
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	10.340
Stichting Jazz-I	1	13.500
Stichting Jediah	1	4.048
Stichting Jeugdeducatiefonds	1	70.000
Stichting Jolpop	1	30.000
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	7	728.850
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.700
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	1	123.873
Stichting Lelystad Schoon	1	41.280
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	24.000
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	1	8.000
Stichting MFA de Windhoek	1	15.650
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	1	62.750
Stichting Muziekspeelplaats	2	50.754
Stichting Nathan Markuszower Theaterproducties	1	5.000
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	1	10.000
Stichting Nieuwland Producties	1	29.302
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	1	195.651
Stichting Poëtikos	1	7.580
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	1	154.000
Stichting Schateiland Waterwijk	1	8.000
Stichting School	6	2.044.609
Stichting SeniorenZomerdaagse	1	2.000
Stichting Show- en trompetterkorps X-treme	1	2.500
Stichting Slachtofferhulp Nederland	1	32.134
Stichting Tactus Verslavingszorg	1	154.306
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting VanHarte	2	35.823
Stichting Veteranen Lelystad	1	4.800
Stichting Welzijn Lelystad	5	6.318.826

Verleende subsidies 2025 per instelling (vervolg) Stand tot september 2025	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	1	16.000
Studiecentrumc2 BV	1	300.484
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	2	465.778
Tennisvereniging Poseidon	1	4.500
Theatergroep Droog!	1	4.800
Toerclub Flevoland	2	3.334
Veilig Verkeer Lelystad	1	23.188
Vereniging Humanitas	4	323.168
Vereniging tot bevordering der Bijenteelt, Afdeling Oost- Flevoland	1	3.700
Voetbalvereniging Unicum	1	10.000
Volksdansvereniging Manavu	1	1.700
Volleybalvereniging Volta	2	1.838
Waterschap Zuiderzeeland	1	235.000
Watersportverbond	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Watersportvereniging Lelystad-Haven	1	4.000
Woonzorg Flevoland	1	128.689
Eindtotaal	**432**	**44.838.868**

Bijlage 2: BBV indicatoren

0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

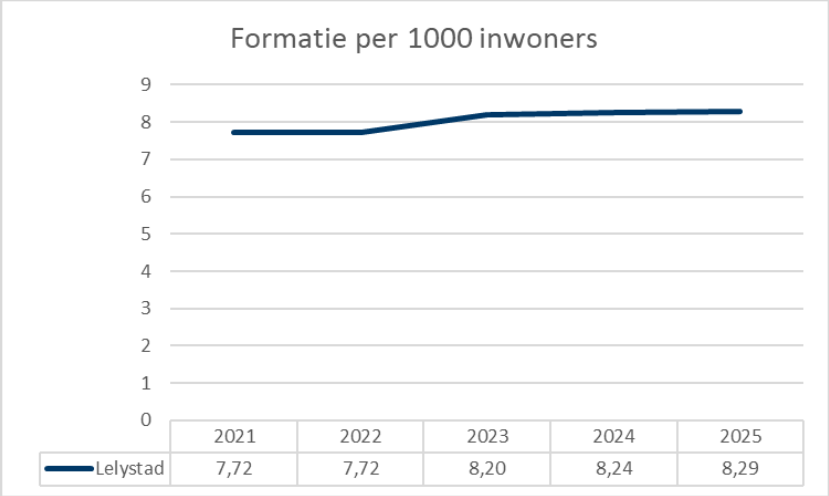

Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari 2025 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

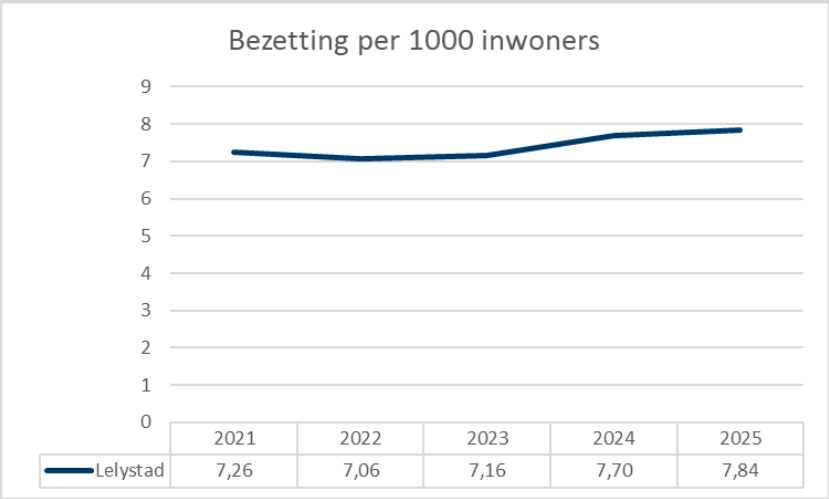

Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari 2025 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

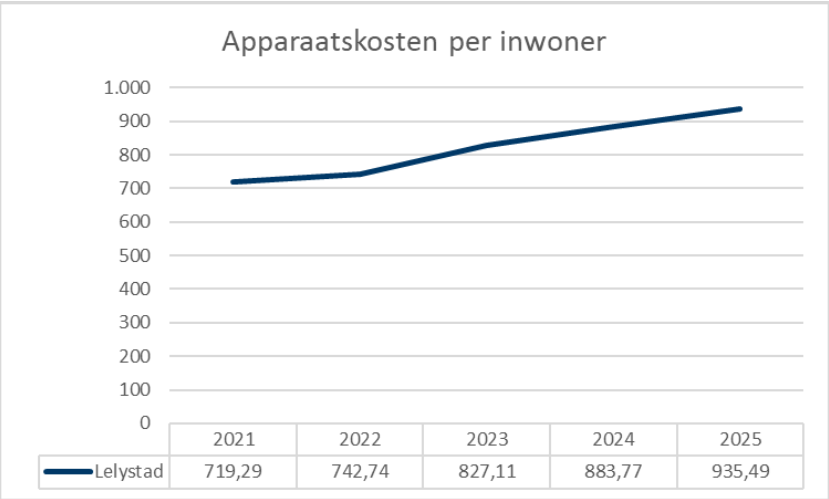

Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. De groei wordt veroorzaakt door zaken als CAO afspraken en de toenemende inzet gericht op de groei van de stad.

Bron: Gemeente Lelystad

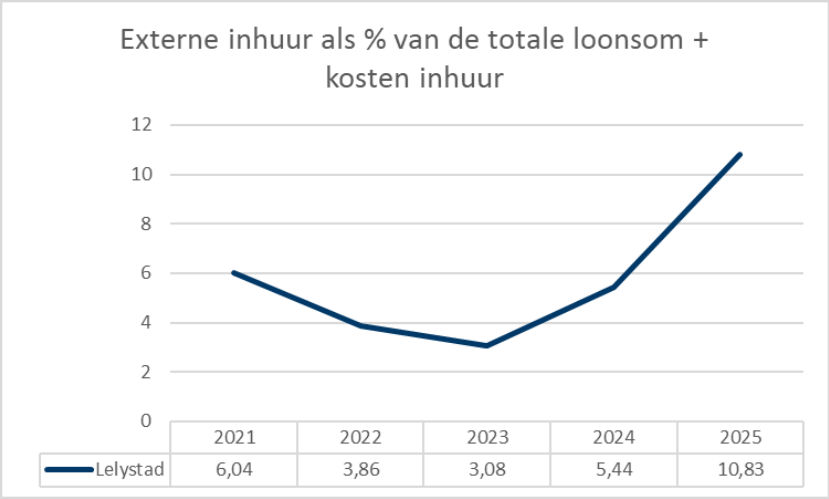

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn op begrotingsbasis weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

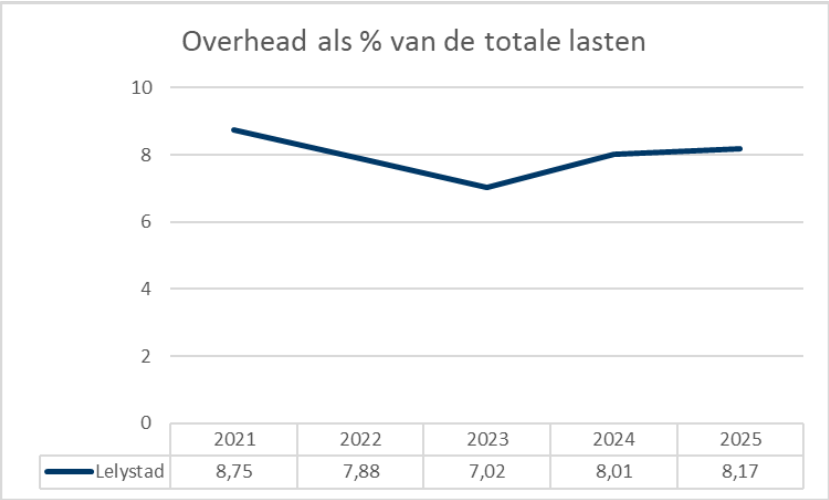

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten.

Bron: Gemeente Lelystad

1. Veiligheid

BBV indicatoren

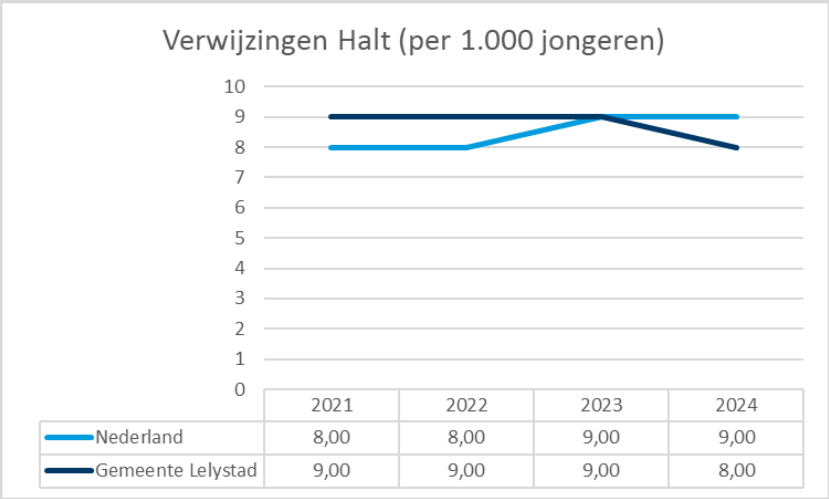

Definitie: het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.[4]

Bron: Bureau Halt

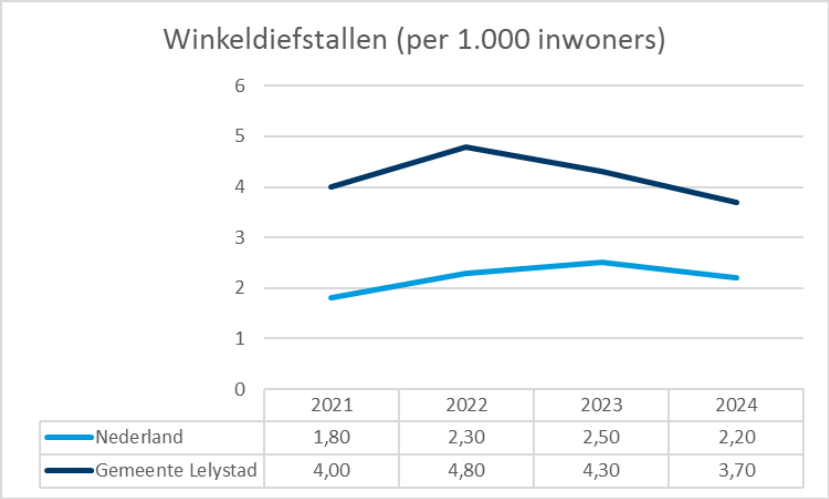

Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

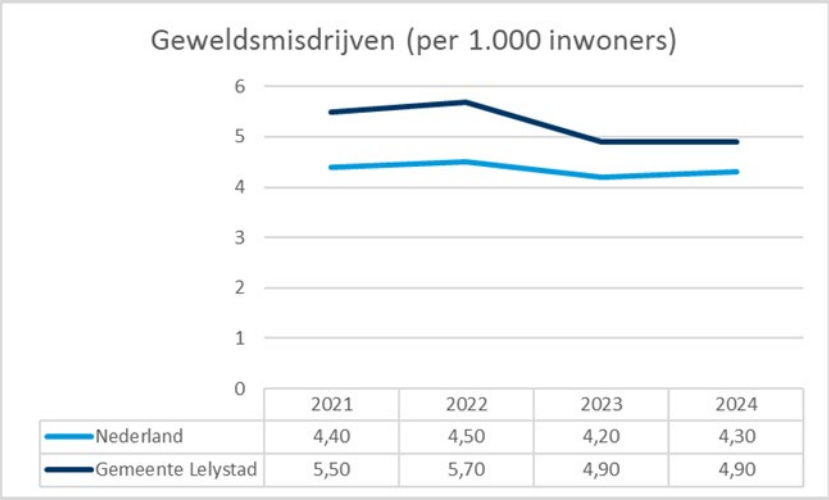

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

[4] De grafieken binnen dit onderdeel geven op een grafische wijze de verplicht op te nemen BBV indicatoren weer, die te vinden zijn via de website: "http://www.waarstaatjegemeente.nl". Daar waar mogelijk zijn ook de scores voor heel Nederland weergegeven, zodat een vergelijking mogelijk wordt.

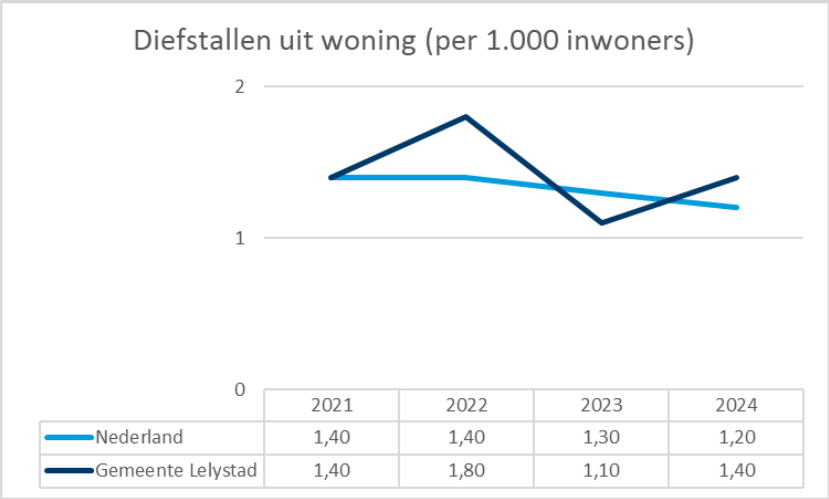

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

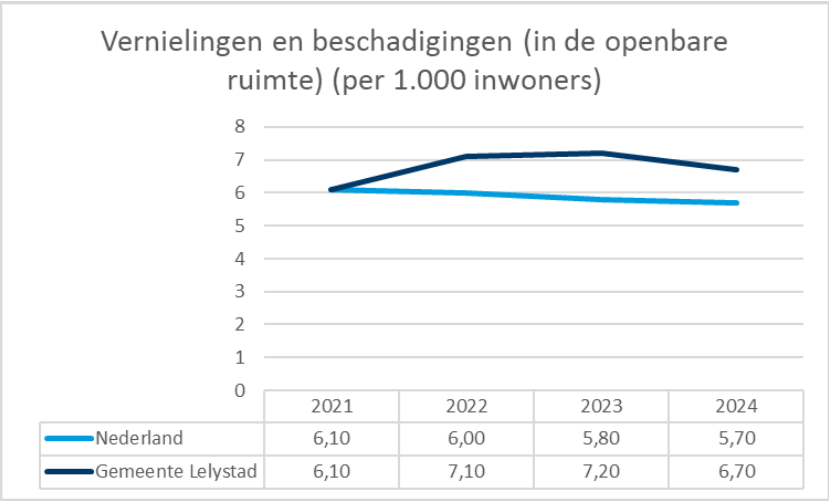

Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Geen indicatoren beschikbaar.

3. Economie

BBV indicatoren

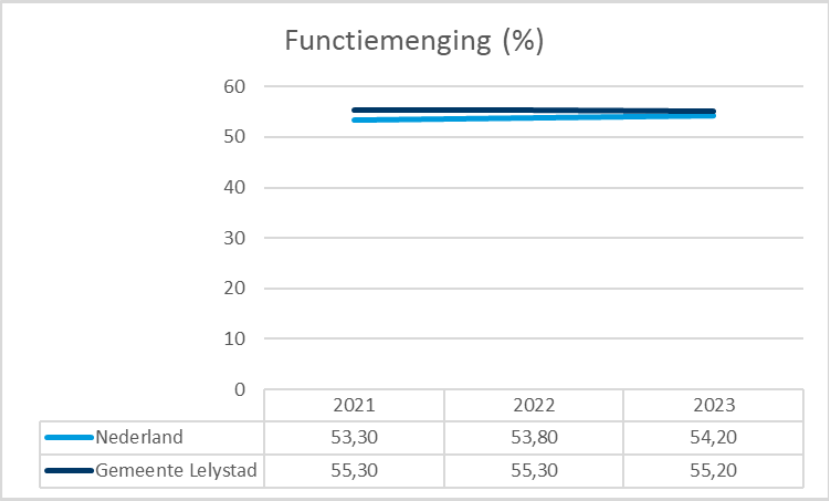

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

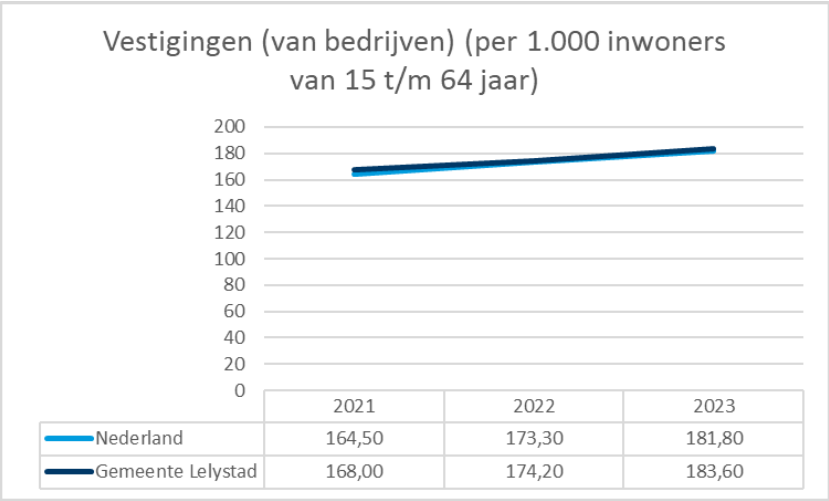

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

BBV indicatoren

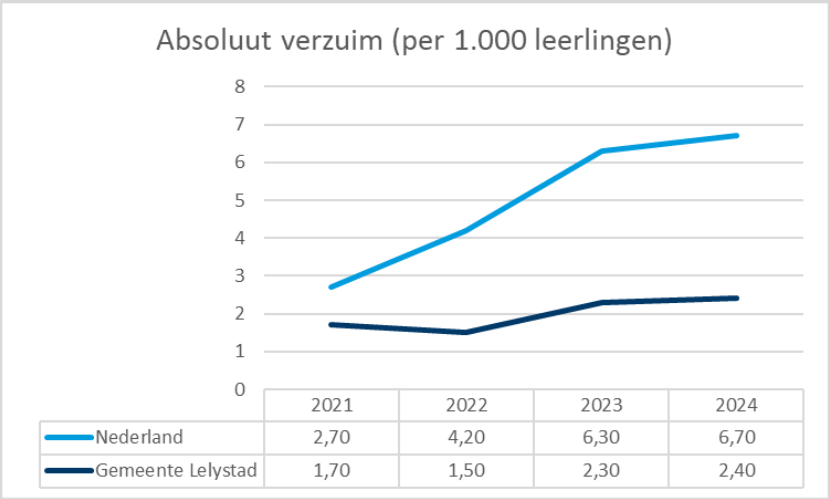

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

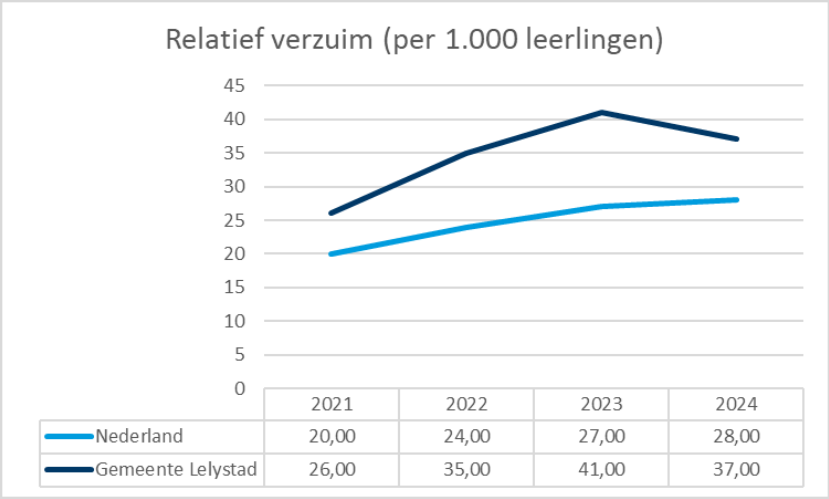

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

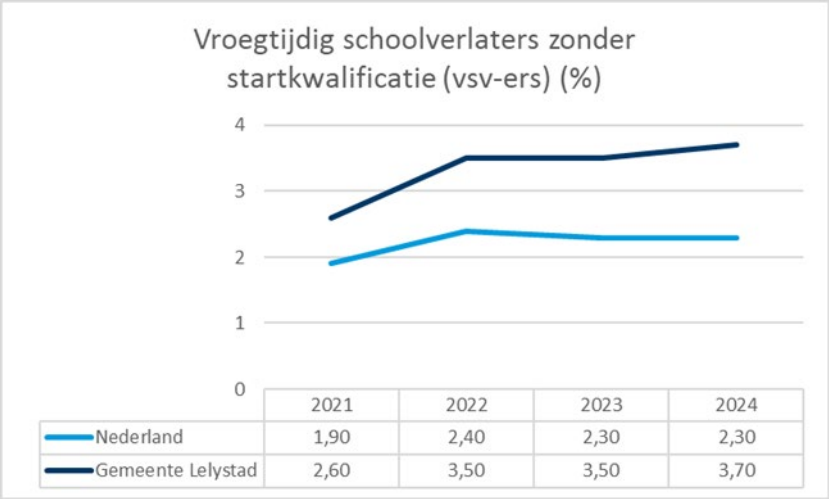

Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

BBV indicatoren

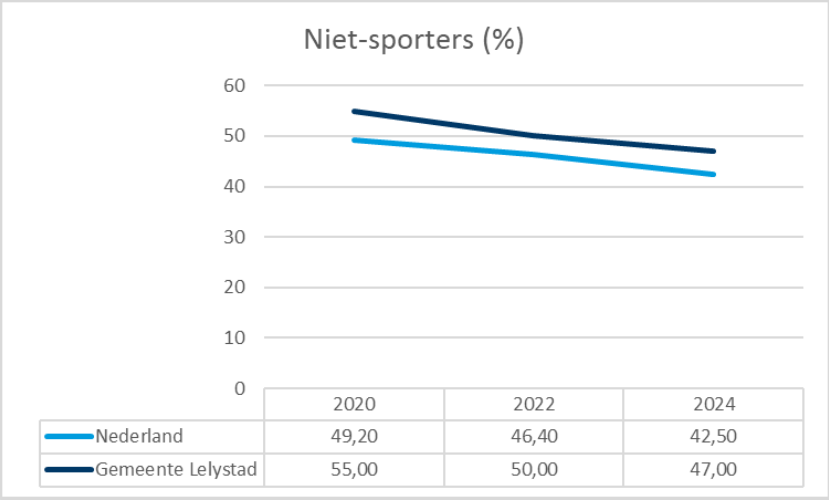

	2020	2022	2024
Nederland	49,20	46,40	42,50
Gemeente Lelystad	55,00	50,00	47,00

Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator ‘Percentage niet-sporters’ blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

BBV indicatoren

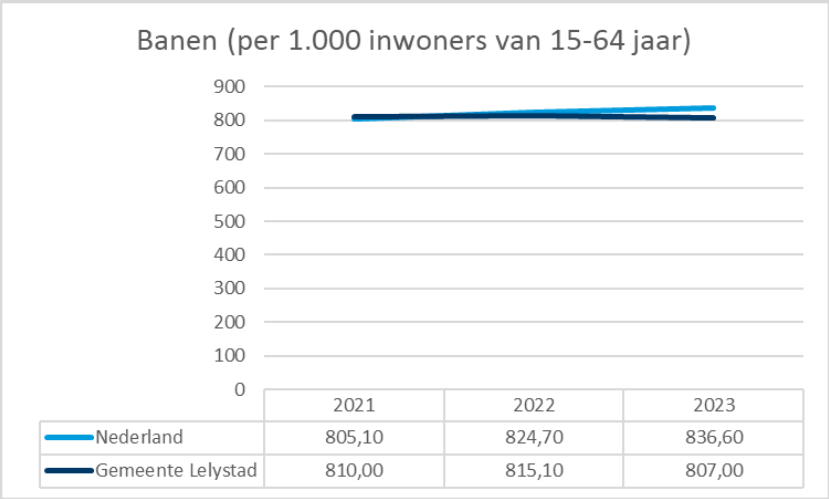

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

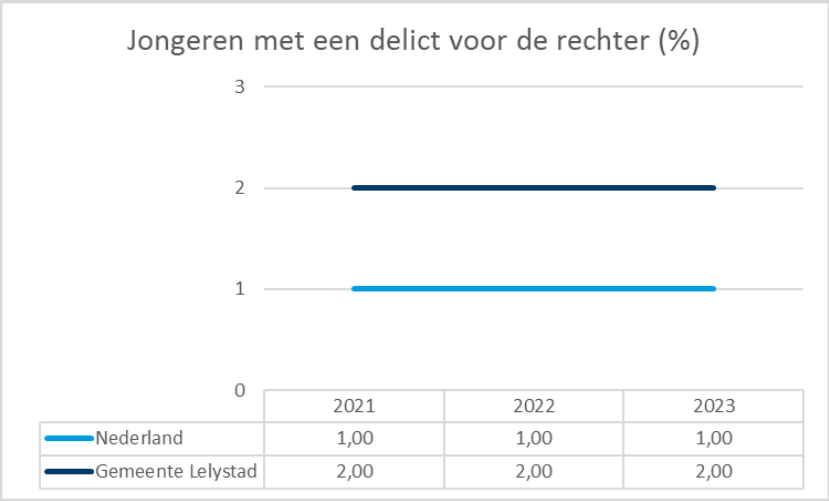

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

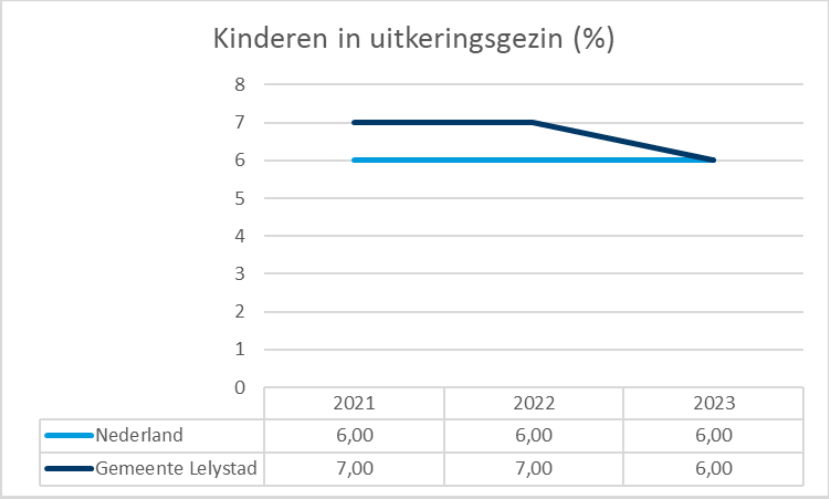

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

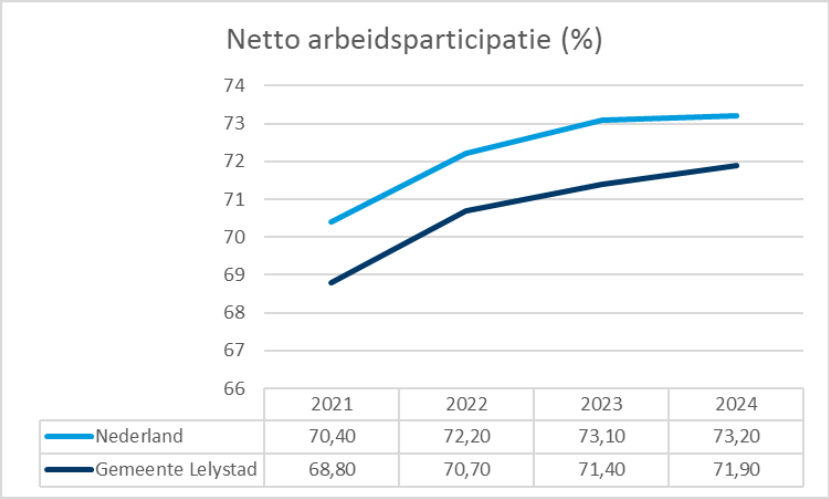

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

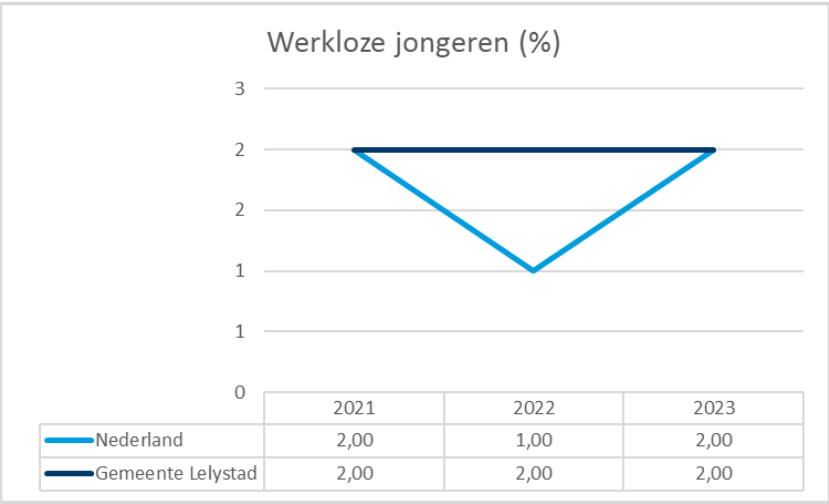

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

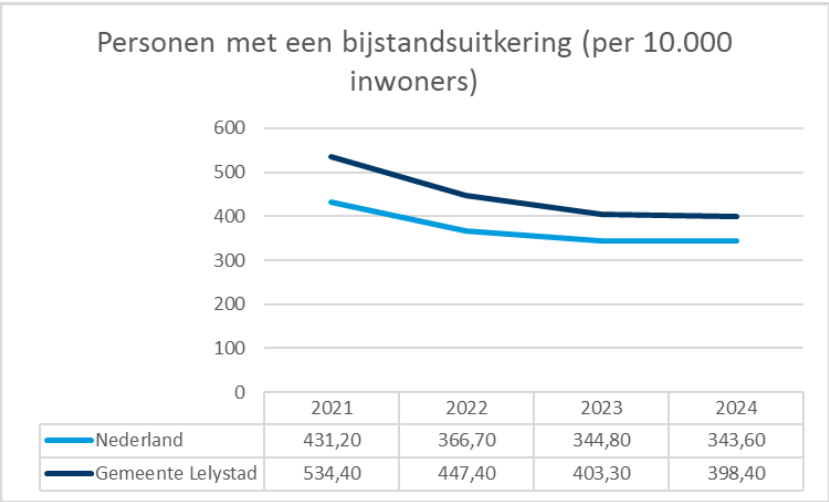

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

Bron: CBS - Participatiewet

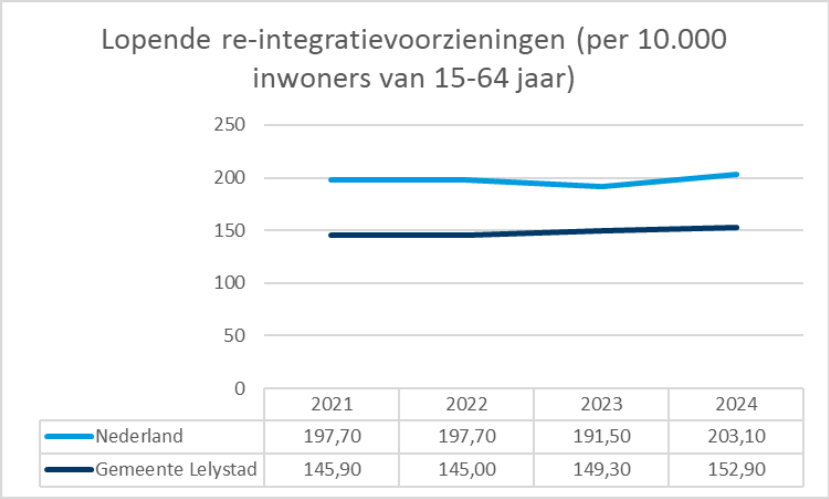

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: CBS – Participatiewet

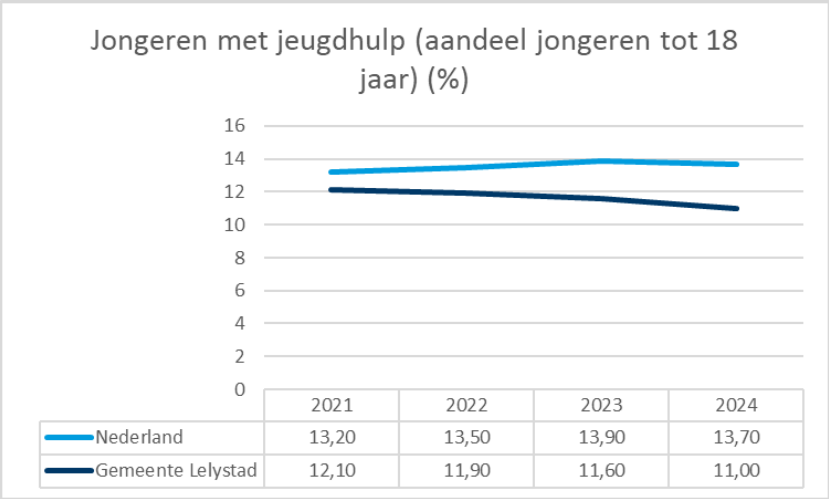

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

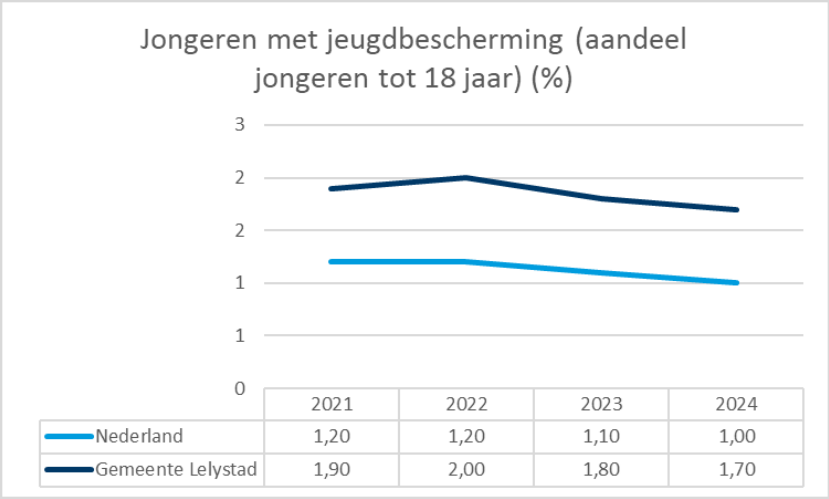

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

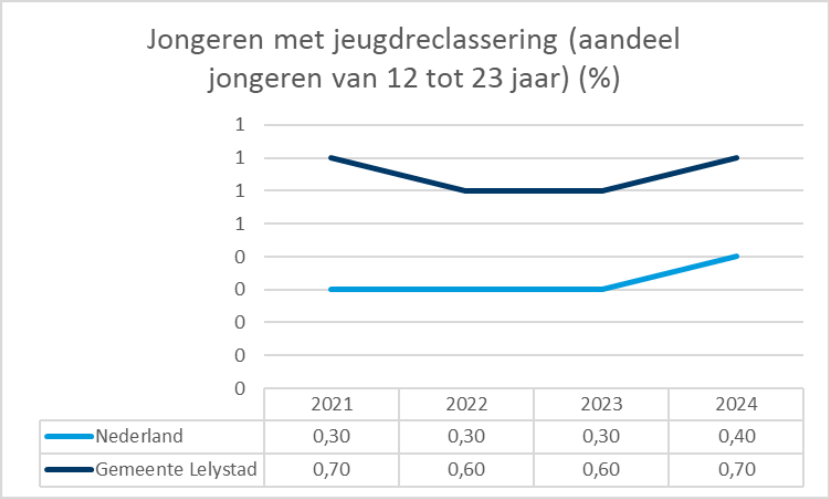

Definitie: Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).

Bron: CBS Jeugd

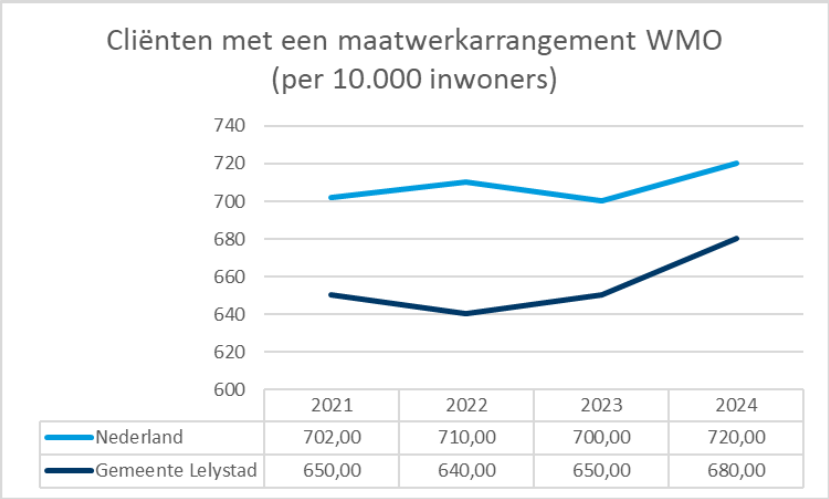

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

BBV indicatoren

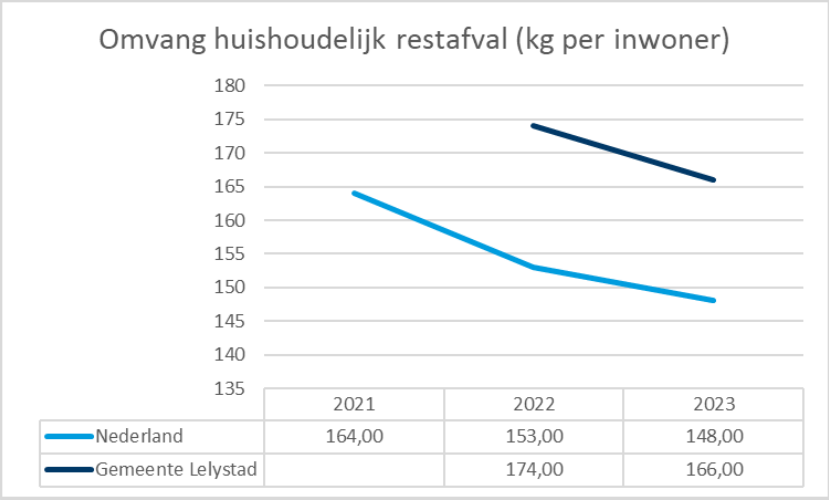

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

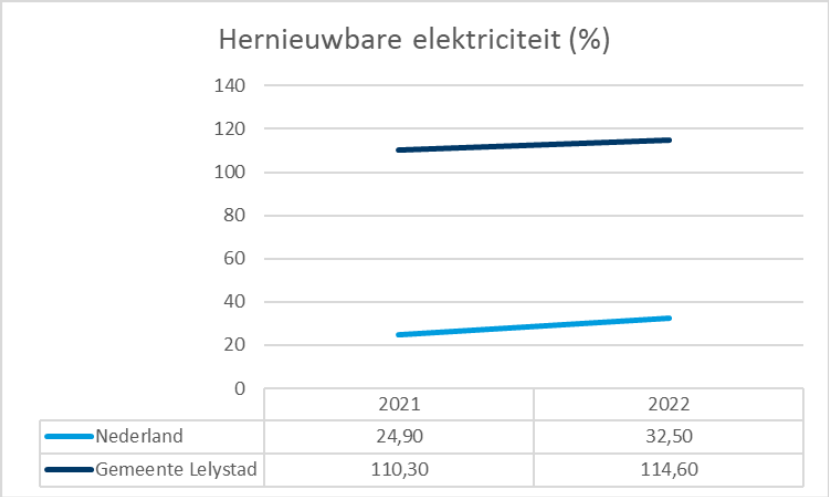

Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator 'Hernieuwbare elektriciteit' gewijzigd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

BBV indicatoren

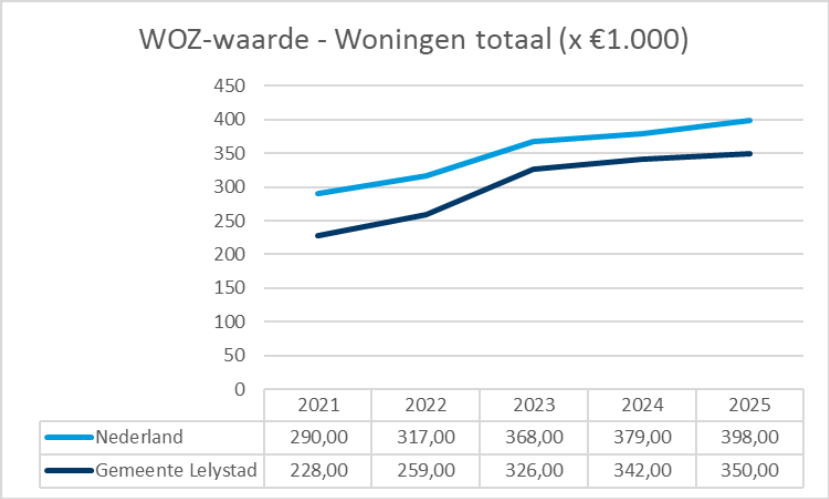

Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

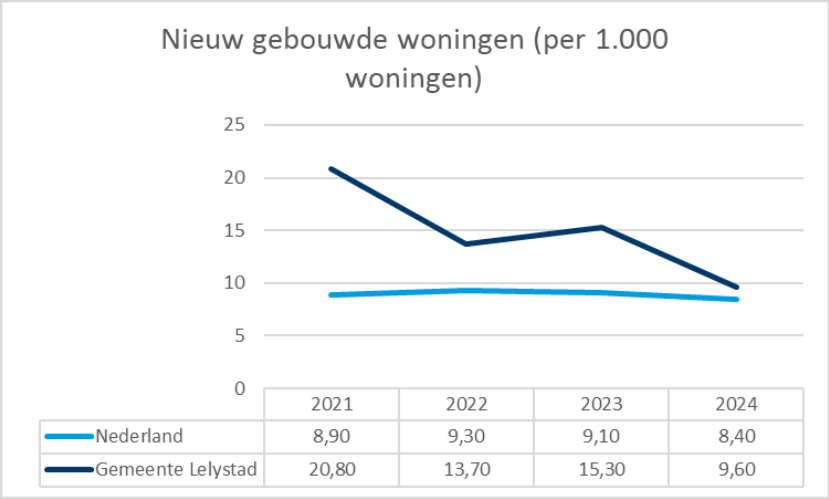

Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

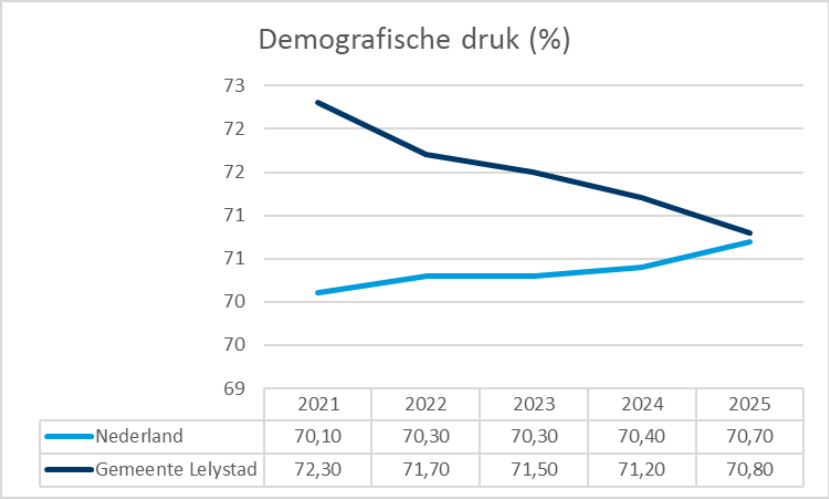

Definitie: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

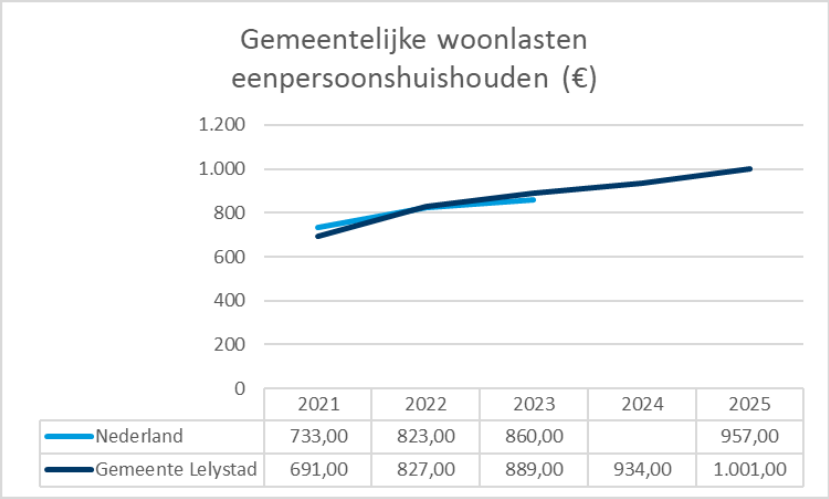

	2021	2022	2023	2024	2025
Nederland	733,00	823,00	860,00		957,00
Gemeente Lelystad	691,00	827,00	889,00	934,00	1.001,00

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Cijfers 2024 voor Nederland zijn niet gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

Bron: COELO, Groningen

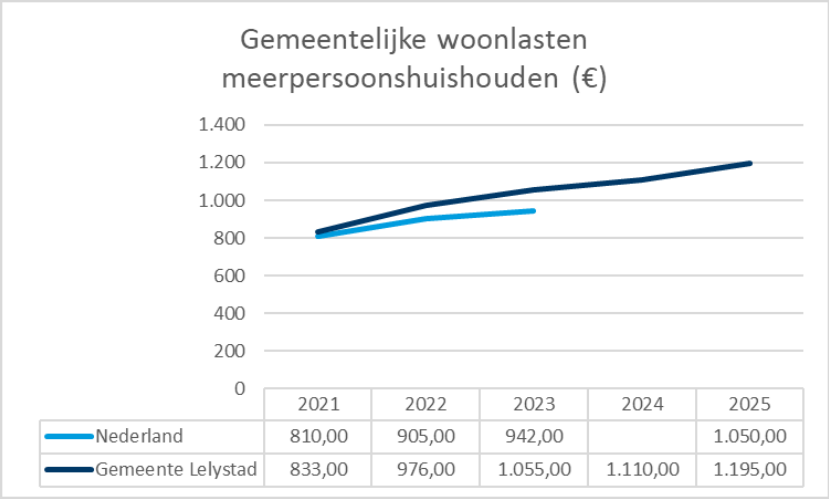

	2021	2022	2023	2024	2025
Nederland	810,00	905,00	942,00		1.050,00
Gemeente Lelystad	833,00	976,00	1.055,00	1.110,00	1.195,00

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Cijfers 2024 voor Nederland zijn niet gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl.

Bron: COELO, Groningen